

NEMZETI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

T/582. számú

törvényjavaslat

**a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény
módosításáról**

**Előadó: Dr. Fellegi Tamás
nemzeti fejlesztési miniszter**

Budapest, 2010. július

2010. évi ... törvény
a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény
módosításáról

Az Országgyűlés a közbeszerzésekről szóló törvény módosításáról a következő törvényt alkotja:

1. §

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 3. §-ának számozása 3. § (1) bekezdésre változik és a § a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Ha rendelet vagy utasítás olyan szabályokat tartalmaz szerződéskötés folyamatára, előzményeire, feltételeire, szerződés kötelező tartalmi elemeire, vagy szerződés teljesítésére vonatkozóan, melyek nem egyeztethetők össze e törvénnyel, akkor az e törvény hatálya alá tartozó ügyekben kizárólag e törvényt kell alkalmazni.”

2. §

(1) A Kbt. 4. §-ának 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép és a 4. § az 1. pontot követően a következő 1/A. ponttal egészül ki:

„1. *ajánlattevő*: az a természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéni cég vagy személyes joga szerint jogképes szervezet vagy külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, aki, illetőleg amely a) a közbeszerzési eljárásban ajánlatot tesz, továbbá

b) az 59. § (5) bekezdés a) pontja alkalmazásában az is, aki (amely) az ajánlati biztosítékot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta, továbbá

c) az ajánlattételi határidő lejártáig az a), b) pontokban foglaltakon kívül az is, aki (amely) a dokumentációba az ajánlatkérőnél beletekintett, illetőleg azt átvette, vagy kiegészítő tájékoztatást kér, vagy előzetes vitarendezést kezdeményez;

1/A. *általános javítási munkálat*: az 1. számú melléklet szerinti építési beruházás, ha annak célja építmény felújítása, korszerűsítése, karbantartása vagy javítása.”

(2) A Kbt. 4. §-ának 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. *alvállalkozó*: az a szervezet vagy személy, amely a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítésében az ajánlattevő által bevontan közvetlenül vesz részt, kivéve

a) az ajánlattevővel munkaviszonyban vagy egyéb foglalkoztatási jogviszonyban álló személyeket,

b) azon személyt (szervezetet), aki (amely) tevékenységét kizárólagos jog alapján végzi,

c) a szerződés teljesítéséhez igénybe venni kívánt gyártót, forgalmazót, alkatrész- vagy alapanyag-szállítót,

d) építési beruházás esetén az építőanyag-szállítót,”

(3) A Kbt. 4. §-ának 3/D. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„3/D. *erőforrást nyújtó szervezet*: az a szervezet vagy személy, amely nem minősül alvállalkozónak, nem tartozik a 2. pont a)–d) alpontjának hatálya alá sem, hanem a közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő alkalmasságának igazolásában vesz részt, ezzel összefüggő erőforrásainak bemutatásával;”

(4) A Kbt. 4. §-ának 9. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. *hamis adat*: a valóságnak megfelelően ismert, de a valóságtól szándékosan eltérően közölt adat;”

(5) A Kbt. 4. §-ának 11/A. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„11/A. *írásbeli, írásban*: bármely, szavakból vagy számjegyekből álló kifejezési forma, amely olvasható, reprodukálható, és ilyen módon terjeszthető, így különösen a levélben, táviratban, a távgépírón vagy telefax útján közölt nyilatkozat; ilyennek minősül továbbá a legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott, illetőleg – a 20. § (1) bekezdés alkalmazása esetén – a külön, e törvény felhatalmazása alapján alkotott jogszabály szerinti követelményeknek megfelelő elektronikus dokumentumba foglalt nyilatkozat az elektronikus formájában;”

(6) A Kbt. 4. §-a 23/A. pontjának számozása 23/C. pontra változik és a Kbt. 4. §-a a 23. pontot követően a következő 23/A. és 23/B. ponttal egészül ki:

„23/A. *egyéb foglalkoztatási jogviszony*: közszolgálati, kormánytisztviselői, közalkalmazotti jogviszony, ügyészségi szolgálati jogviszony, bírósági jogviszony, igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony, a fegyveres szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonya, gazdálkodó szervezet tagjának személyes közreműködése;

23/B. *műemlékekkel kapcsolatos építési beruházás*: az olyan építési beruházás, amellyel kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárás lefolytatása a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal hatósági jogkörébe tartozik.”

(7) A Kbt. 4. §-ának 31. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. *részvételre jelentkező*: az a természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéni cég vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, aki (amely)

a) a két szakaszból álló eljárás első, részvételi szakaszában részvételi jelentkezést nyújt be, továbbá
b) a 102. § (5) bekezdés alkalmazásában az is, aki (amely) a részvételi dokumentációt átvette, továbbá

c) a részvételi határidő lejártáig az a), b) pontokban foglaltakon kívül az is, aki (amely) a dokumentációba az ajánlatkérőnél beletekintett vagy kiegészítő tájékoztatást kér vagy előzetes vitarendezést kezdeményez;”

3. §

(1) A Kbt. 7. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) Az ajánlatkérő minden egyes közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig terjedően – írásban, illetőleg – a 20. § (1) bekezdés alkalmazása esetén külön, e törvény felhatalmazása alapján alkotott jogszabály szerint – elektronikusan köteles dokumentálni.”

(2) A Kbt. 7. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzések Tanácsa vagy az illetékes ellenőrző vagy más illetékes szervek kérésére a közbeszerzéssel kapcsolatos iratokat megküldeni, illetőleg – a 20. § (1) bekezdés alkalmazása esetén – részükre hozzáférést biztosítani.”

4. §

A Kbt. 8. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ajánlatkérő az ajánlatoknak a 83–87. §-ok alkalmazását követő vagy – ha ezen rendelkezések egyikét sem kellett a közbeszerzési eljárásban alkalmazni, az eljárást lezáró döntést megelőző – 81. § (3)–(4) bekezdése szerinti elbírálására legalább háromtagú bírálóbizottságot köteles létrehozni, amely írásbeli szakvéleményt és döntési javaslatot készít az ajánlatkérő nevében a közbeszerzési eljárást lezáró döntést meghozó személy vagy testület részére. A bírálóbizottsági

munkáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek részét képezik a tagok indokolással ellátott bírálati lapjai.”

5. §

A Kbt. 9. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) A közbeszerzési eljárással kapcsolatban a felhívás és dokumentáció előkészítésébe, illetőleg – választása szerint – a közbeszerzési eljárás további lefolytatásába az ajánlatkérő a Közbeszerzések Tanácsa által vezetett névjegyzékben szereplő, hivatalos közbeszerzési tanácsadót (11. §) jogosult bevonni, figyelembe véve egyben a 10. § (1) és (2) bekezdése szerinti követelményeket.

(2) A hivatalos közbeszerzési tanácsadó köteles a közbeszerzési szakértelmet biztosítani. A hivatalos közbeszerzési tanácsadó, illetve a 11. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti hivatalos közbeszerzési tanácsadó esetében a 11. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti feltételeknek megfelelő, a Közbeszerzések Tanácsa által vezetett névjegyzékben megjelölt személy köteles a hivatalos közbeszerzési tanácsadás körébe eső feladatok teljesítésében személyesen részt venni. A hivatalos közbeszerzési tanácsadót tevékenységéért ellenszolgáltatás illeti meg. A független hivatalos közbeszerzési tanácsadó a tevékenysége körében okozott kár megtérítéséért a Ptk. szabályai szerint felel.

(3) A hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenység akkor terjedhet ki az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott tevékenység végzésére is, ha a hivatalos közbeszerzési tanácsadó ilyen tevékenység ellátására egyébként jogosult.”

6. §

(1) A Kbt. 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A felhívás és a dokumentáció elkészítése során vagy az eljárás más szakaszában az ajánlatkérő nevében nem járhat el, illetőleg az eljárással kapcsolatos tevékenység végzésébe az ajánlatkérő által nem vonható be, az eljárás irataiba az eredményhirdetésig nem tekinthet be (a 80. § (4) bekezdése és a 118. § (4) bekezdése szerinti esetek kivételével) a közbeszerzés tárgyával kapcsolatos gazdasági tevékenységet végző gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: érdekelt gazdálkodó szervezet), illetőleg az olyan személy vagy szervezet, aki, illetőleg amely

a) az érdekelt gazdálkodó szervezettel munkaviszonyban vagy egyéb foglalkoztatási jogviszonyban áll;

b) az érdekelt gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja;

c) az érdekelt gazdálkodó szervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkezik;

d) az *a)–c)* pont szerinti személy hozzátartozója.”

(2) A Kbt. 10. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Nem kell alkalmazni az (1) bekezdést, ha az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az általa az eljárásba bevonni kívánt érdekelt gazdálkodó szervezet, illetőleg az ajánlatkérő által az eljárásba bevonni kívánt személlyel vagy szervezettel az (1) bekezdés *a)–d)* pontja szerinti viszonyban álló érdekelt gazdálkodó szervezet írásban nyilatkozik, hogy az eljárásban nem vesz részt ajánlattevőként, alvállalkozóként vagy erőforrást nyújtó szervezetként.”

(3) A Kbt. 10. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárással kapcsolatos tevékenység végzésébe az ajánlatkérő által bevonni kívánt személy vagy szervezet írásban köteles nyilatkozni arról, hogy vele szemben fennáll-e az e § szerinti összeférhetetlenség. Az összeférhetetlenséggel kapcsolatos nyilatkozathoz – a (2) vagy (4) bekezdés szerinti esetben – csatolni kell az érintett érdekelt

gazdálkodó szervezet nyilatkozatát arról, hogy az eljárásban nem vesz részt ajánlattevőként, alvállalkozóként, vagy erőforrást nyújtó szervezetként (távolmaradási nyilatkozat).”

(4) A Kbt. 10. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Ha az (1), (4) vagy (7) bekezdést megsértették, vagy a (2), illetőleg (4) bekezdés szerinti nyilatkozata ellenére az érdekelt gazdálkodó szervezet indul a közbeszerzési eljárásban, az eljárás további részében nem lehet ajánlattevő, alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet az (1) bekezdés hatálya alá tartozó vagy az ott felsorolt személyekkel, szervezetekkel az (1) bekezdés a)–d) pontja szerinti viszonyban álló érdekelt gazdálkodó szervezet.”

7. §

(1) A Kbt. 13. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Közbeszerzések Tanácsa igazolást állít ki a jegyzékben való szereplésről. Az igazolásnak tartalmaznia kell a minősítési szempontok szerinti megfelelésre történő hivatkozást és a jegyzék szerinti besorolást.”

(2) A Kbt. 13. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Tanács által vezetett jegyzék a Tanács honlapján elektronikusan is elérhető, ez a formája is közhiteles. A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő – a (3) bekezdés szerinti kivétellel – a kizáró okok fenn nem állásának igazolására, továbbá – a (4) bekezdés figyelembevételével – az alkalmassági minimum követelmény(ek)nek való megfelelés igazolására köteles elfogadni a jegyzékben szereplés tényét.”

8. §

A Kbt. 17/C. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„17/C. § (1) Az ajánlatkérő köteles az alábbi adatokat, információkat, ha rendelkezik honlappal, saját honlapján, ha honlappal nem rendelkezik a Közbeszerzések Tanácsa honlapján öt munkanapon belül közzétenni, továbbá a 22. § (1) bekezdés d) pontja szerinti ajánlatkérő a kötelező közzétételt követően a helyben szokásos módon is közzéteheti:

a) a 2/A. § alkalmazásával megkötött szerződéseket;

b) az előzetes vitarendezéssel kapcsolatos 96/A. § (2) bekezdése szerinti adatokat;

c) a közbeszerzési eljárás kapcsán indult jogorvoslati eljárás vonatkozásában

ca) a kérelem e törvényben meghatározott adatait [396. § (1) bekezdés f) pont],

cb) a Közbeszerzési Döntőbizottság szerződés megkötését engedélyező végzését [332. § (4) bekezdés],

d) az éves statisztikai összefoglalót [16. § (1) bekezdés].

(2) Az (1) bekezdés szerinti adatoknak, információknak a honlapon – ha e törvény másként nem rendelkezik – a 7. § (2) bekezdésében meghatározott időpontig kell elérhetőnek lenniük.”

9. §

A Kbt. 20. §-a a (6) bekezdése után a következő (7)–(9) bekezdésekkel egészül ki:

„(7) Az ajánlatkérő nem kérheti azon tények, adatok igazolását, illetve az ajánlattevőnek, az alvállalkozójának, továbbá az erőforrást nyújtó szervezetnek nem kell igazolnia azokat a tényeket, adatokat, amelyek ellenőrzésére az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás nyelvén rendelkezésre álló, elektronikus, hatósági vagy közhiteles nyilvántartásból ingyenesen jogosult, ilyennek minősülnek a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti nyilvántartások is.

(8) A (7) bekezdés szerinti nyilvántartásokban való szereplést az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejárta és az eredményhirdetés, illetőleg – két szakaszból álló eljárásban – a részvételi határidő lejárta és a részvételi szakasz eredményhirdetése között egy alkalommal ellenőrzi, továbbá az ellenőrzés tényét és eredményét a nyilvántartás vonatkozó részét kinyomtatva vagy – az (1) bekezdés alkalmazása esetén – e törvény felhatalmazása alapján alkotott jogszabály szerinti elektronikus formában a 7. § (2) bekezdése szerinti határidőig megőrzi.

(9) A (7) bekezdés szerinti elektronikus, hatósági, illetőleg közhiteles nyilvántartások köréről és Internetes elérhetőségéről a Közbeszerzések Tanácsa útmutatót ad ki.”

10. §

A Kbt. 20/A. §-ának számozása 20/A. § (1) bekezdésre változik és a § a következő új (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a Tpv. 11. §-a megsértését az ajánlatkérő alapos okkal különösen akkor feltételezheti, ha

a) a közbeszerzési eljárásban benyújtott legalább két ajánlat tartalma az ajánlati felhívás és dokumentáció követelményeit meghaladó mértékben azonos vagy hasonló; vagy

b) a közbeszerzési eljárásban legalább két ajánlattevő egymásban tulajdoni részesedéssel rendelkezik, vagy legalább két ajánlattevőben azonos személy vagy szervezet rendelkezik tulajdoni részesedéssel; vagy

c) az ajánlatkérő által egy költségvetési éven belül megindított több közbeszerzési eljárásban azonos ajánlattevők nyújtanak be ajánlatot, azonban az eljárások nyertese minden esetben különbözik a korábbi ilyen eljárások nyertesétől.”

11. §

(1) A Kbt. 40. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A becsült érték kiszámítása során mindazon árubeszerzések vagy építési beruházások vagy szolgáltatások értékét egybe kell számítani, amelyek

a) beszerzésére egy költségvetési évben kerül sor [a 39. § (1) bekezdése szerinti eset kivételével], és
b) amelyek beszerzési tárgya és rendeltetése azonos, vagy felhasználásuk egymással közvetlenül összefügg.”

(2) A Kbt. 40. §-a a (4) bekezdést követően kiegészül a következő új (5) és (6) bekezdéssel:

„(5) A (2) bekezdéstől eltérően az egy építménnyel kapcsolatos 25. § szerinti szerződés becsült értékét nem kell más építménnyel kapcsolatos építési beruházás becsült értékével egybeszámítani, kivéve az általános javítási munkálatokra vonatkozó építési beruházásokat, melyek becsült értékét – ha a (2) bekezdés szerinti feltételek fennállnak – egymással akkor is egybe kell számítani, ha több építménnyel kapcsolatosak.

(6) A (2) bekezdéstől eltérően a becsült érték kiszámítása során más közbeszerzés becsült értékével nem kell egybeszámítani az olyan közbeszerzést, amelynek általános forgalmi adó nélkül számított becsült értéke szolgáltatás és árubeszerzés esetében 21 031 200 forintnál, az építési beruházások esetében pedig 262 890 000 forintnál kevesebb, feltéve, hogy ezen egybe nem számított közbeszerzés értéke nem haladja meg annak az értéknek a húsz százalékát, amit a (2) bekezdés alkalmazása esetén állapított volna meg az ajánlatkérő ezen közbeszerzés és a vele a (2) bekezdés szerint egybeszámítandó közbeszerzések együttes becsült értékeként.”

12. §

A Kbt. 44. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő új (4)–(5) bekezdés lép, egyidejűleg az eredeti (5) bekezdés számozása (6) bekezdésre változik:

„(4) Az ajánlatkérő kérheti, hogy a Közbeszerzések Tanácsa (Titkársága) az általa megküldött hirdetményt – továbbküldése, feladása előtt – megvizsgálja abból a szempontból, hogy megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak. Ha az ajánlatkérő kéri a hirdetmény ellenőrzését, azért – külön jogszabályban meghatározott mértékű – díjat kell fizetni. A hirdetmény ellenőrzése és a díj megfizetése kötelező, ha a közbeszerzést részben vagy egészben európai uniós támogatásból megvalósítják meg és a hirdetményt nem hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldi meg az ajánlatkérő nevében közzététel céljából.

(5) A díj megfizetése alól mentesség illeti meg az ezer fő lakosnál kevesebb lélekszámú települések esetében a 22. § (1) bekezdésének *d*) és *f*) pontja szerinti ajánlatkérőket.”

13. §

A Kbt. 50. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a (3) bekezdést követően a következő (4), (5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az ajánlatkérő köteles megvizsgálni beszerzését abból a szempontból, hogy a beszerzés tárgyának jellege lehetővé teszi-e a közbeszerzés egy részére történő ajánlattétel biztosítását. Amennyiben a beszerzés tárgyának természetéből adódóan részajánlattételi lehetőség biztosítható, az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban köteles lehetővé tenni a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt, ha annak lehetővé tétele várhatóan

a) nem okozza a beszerzés ellenértékének jelentős növekedését és

b) nem hat negatívan a beszerzési kívánt szolgáltatás vagy építési beruházás megvalósításának vagy az árúnak a minőségére vagy a közbeszerzési szerződés teljesítésének más körülményeire.

(4) A közbeszerzés egy részére történő ajánlattétel biztosítása esetén az ajánlati felhívásban elő kell írni, hogy a közbeszerzés tárgyának mely elemeire lehet részajánlatot tenni.

(5) A (3) bekezdés szerinti esetben, az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírhatja, hogy egy ajánlattevő jogosult a beszerzés összes részére ajánlatot tenni, de ezt nem teheti kötelezővé.”

14. §

A Kbt. 53. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlatkérő köteles az ajánlati felhívásban ellenszolgáltatása teljesítésének feltételeit megadni, illetőleg a vonatkozó – e törvényen és az adó-jogszabályokon kívüli – jogszabályokra hivatkozni. A tájékoztatásban meg kell adnia azt is, ha az ellenszolgáltatás halasztott vagy részletekben történő fizetésében kíván megállapodni.”

15. §

A Kbt. az 53. §-át követően kiegészül a következő 53/A. §-sal:

„53/A. § (1) Az ajánlatkérő jogosult a nyertes ajánlattevővel kötendő szerződésben teljesítési, jólteljesítési vagy más biztosítékot kikötni, ezt a tényt, továbbá a biztosíték(ok) körét és mértékét az ajánlati felhívásban közölni kell. A teljesítési biztosíték és a jólteljesítési biztosíték mértéke egyaránt legfeljebb a szerződés szerinti, ÁFA nélkül számított ellenszolgáltatás öt-öt százalékát érheti el.

(2) A teljesítési biztosíték az ajánlatkérőt illeti, ha az ajánlattevő a szerződés teljesítését a saját érdekkörében felmerült ok miatt meg sem kezdi, vagy megkezdi, de nem fejezi be, nem minősül teljesítési biztosítéknak a késedelmi kötbér és a hibás teljesítési kötbér. A jólteljesítési biztosíték a jótállási kötelezettség teljesítését biztosítja. Az egyéb biztosítékkal kapcsolatban az 54. § (1) bekezdése szerinti szerződéstervezetben kell meghatározni a biztosítékkal biztosítani kívánt szerződéses kötelezettséget, továbbá a biztosíték ajánlatkérő általi igénybevételeinek feltételeit.

(3) A teljesítési biztosítékot a szerződéskötéskor, a jólteljesítési biztosítékot a jótállási kötelezettség kezdetének időpontjában kell rendelkezésre bocsátani. Az egyéb biztosítékot abban az időpontban kell rendelkezésre bocsátani, amelytől kezdve a biztosítékkal biztosított esemény bekövetkezhet, ezt

az időpontot az 54. § (1) bekezdése szerinti szerződéstervezetben kell meghatározni, az nem lehet korábbi, mint a szerződéskötés időpontja.

(4) Meghiúsulási kötbér és teljesítési biztosíték ugyanabban a közbeszerzési eljárásban – részajánlat tétel lehetősége esetén a beszerzés ugyanazon részére vonatkozóan – nem írható elő.

(5) A teljesítési, jólteljesítési, illetőleg egyéb biztosíték (3) bekezdés szerinti határidőre történő rendelkezésre bocsátásáról az ajánlattevőnek az ajánlatban nyilatkoznia kell, egyéb igazolás, nyilatkozat a biztosítékokról a (3) bekezdés szerinti időpontokig nem kérhető.

(6) Teljesítési, jólteljesítési vagy egyéb biztosíték kikötése esetén az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban

a) előírja, hogy e biztosítékok a (3) bekezdés szerinti határidőig az ajánlattevőként szerződő fél választása szerint teljesíthetők az előírt pénzösszegnek az ajánlatkérőként szerződő fél fizetési számlájára történő befizetéssel vagy bankgarancia biztosításával vagy biztosítási szerződés alapján kiállított – készfizető kezességvállalást tartalmazó – kötelezvényvel, vagy

b) megjelöl egy vagy több – az a) pontban nem szereplő – biztosítéki formát, és előírja, hogy a biztosíték az ajánlattevőként szerződő fél választása szerint teljesíthető bármelyik megjelölt, vagy az a) pontban meghatározott formában.”

16. §

A Kbt. 54. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„54. § (1) Az ajánlatkérő – a megfelelő ajánlattétel elősegítése érdekében is – dokumentációt köteles készíteni, amely egyebek mellett tartalmazza a szerződéstervezetet, kivéve tárgyalásos eljárásban és versenypárbeszéd esetén, ahol az ajánlatkérő jogosult szerződéstervezet helyett csak az általa ismert szerződéses feltételeket meghatározni. (Szerződéstervezet és szerződéses feltételek a továbbiakban együtt: szerződéstervezet.)

(2) A dokumentáció tartalmazza az ajánlat részeként benyújtandó igazolások, nyilatkozatok jegyzékét, továbbá tartalmazhat az ajánlattevők számára ajánlott igazolás-, nyilatkozatmintákat. Építési beruházás megvalósítására vonatkozó közbeszerzési eljárásban a megfelelő ajánlattétel, továbbá az ajánlatok érdemi összehasonlítása érdekében az ajánlatkérő köteles a közbeszerzés tárgyára vonatkozó, annak megfelelő árazatlan költségvetést az ajánlattevők rendelkezésére bocsátani.

(3) Az ajánlatkérő jogosult az ajánlati felhívásban használt egyes fogalmak dokumentációban történő meghatározására, továbbá jogosult az ajánlati felhívásban előírt – a kizáró okokon és alkalmassági minimum követelményeken kívüli – egyes elvárások, ajánlati elemek részletes szabályait a dokumentációban meghatározni, de ezek nem járhatnak azzal, hogy olyan személy (szervezet), amely az ajánlati felhívás alapján ajánlatot tehetne, alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet lehetne, a dokumentáció szövegére tekintettel erre nem lenne képes.

(4) Ha az ajánlatkérő a dokumentáció rendelkezésre bocsátását követően észleli, hogy a dokumentáció valamely eleme eltér az ajánlati felhívástól vagy e törvénytől, illetőleg a dokumentáció az ajánlati felhívás valamely elemével kapcsolatban a (3) bekezdésben foglaltakon túl többlet előírást tartalmaz, köteles az 56. § (2) bekezdése szerinti kiegészítő tájékoztatásban közölni az ajánlattevőkkel, hogy a dokumentáció ezen – az ajánlatkérő által pontosan megjelölt – eleme, előírása semmis. A dokumentáció semmisnek nyilvánított eleme, előírása a közbeszerzési eljárásban és a közbeszerzési szerződésben nem alkalmazandó.

(5) A (4) bekezdés szerinti elem(ek), előírás(ok) semmisnek nyilvánítása érdekében az ajánlatkérőnek az 56. § (2) bekezdése szerint akkor is kiegészítő tájékoztatást kell adnia, ha kiegészítő tájékoztatást nem kértek.

(6) Az ajánlati felhívásban az ajánlatkérő köteles megadni a dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módját, határidejét, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit is. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírhatja, hogy az ajánlattétel érdekében a dokumentációt ajánlatonként

legalább egy ajánlattevőnek vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozónak meg kell vásárolnia vagy át kell vennie vagy elektronikus úton el kell érnie.

(7) Az ajánlatkérő köteles gondoskodni arról, hogy a dokumentáció az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetés közzétételének napjától kezdve az ajánlattételi határidő lejártáig magyar nyelven – ha az eljárás nyelve nem magyar, akkor magyar nyelven is – rendelkezésre álljon.

(8) Ha a dokumentáció megküldését kérik, és az ajánlatkérő nem tette a dokumentációt teljes terjedelmében közvetlenül elektronikus úton az ajánlattevők számára hozzáférhetővé, az ajánlatkérő vagy az általa meghatározott szervezet a kérelem kézhezvételétől számított két munkanapon belül köteles ennek eleget tenni, feltéve, hogy annak ellenértékét megfizették.

(9) A dokumentáció ellenértékét az annak előállításával és az ajánlattevők részére történő rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban a közbeszerzési eljárásra tekintettel felmerült költséget alapul véve kell megállapítani.

(10) A dokumentáció, valamint annak ellenértéke tíz napon belül visszajár, ha

a) az ajánlatkérő visszavonja az ajánlati felhívást;

b) az eljárás a 92. § c, d) vagy g) pontja alapján eredménytelen;

c) az ajánlatkérő az eljárás eredményét az ajánlati felhívásban megjelölt vagy a módosított eredményhirdetési időpontig nem hirdeti ki.”

17. §

(1) A Kbt. 56. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse az ajánlattevők esélyegyenlőségét. A tájékoztatás teljes tartalmát az ajánlattevők számára hozzáférhetővé kell tenni, illetőleg meg kell küldeni. A tájékoztatás nem eredményezheti az ajánlati felhívásban és a dokumentációban foglaltak módosítását a következő esetek kivételével:

a) az 54. § (4) bekezdése szerinti eset;

b) ha a dokumentáción belül ugyanaz az adat, információ több ponton eltérően szerepel, ebben az esetben a kiegészítő tájékoztatásban közölni kell, hogy közülük melyik a megfelelő és melyiket kell semmisnek tekinteni, a semmis adatot, információt a közbeszerzési eljárásban, továbbá a közbeszerzési szerződésben nem lehet alkalmazni.”

18. §

A Kbt. 57. §-ának (4)–(5) bekezdései helyébe a következő (4)–(11) bekezdés lép, egyidejűleg az eredeti (6) bekezdés számozása (12) bekezdésre változik:

„(4) A (3) bekezdés a) pontja szerinti részszerzőpontokat az ajánlatkérőnek az alábbi követelményeknek megfelelően kell meghatároznia:

a) a részszerzőpontok körében nem értékelhető az ajánlattevő (közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó, erőforrást nyújtó szervezet) szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmassága, részben vagy egészben európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzések esetén a műszaki, szakmai alkalmassága sem;

b) a részszerzőpontok között mindig meg kell adni az ellenszolgáltatás mértékének részszerzőpontját;

c) a részszerzőpontoknak mennyiségi vagy más módon értékelhető tényezőknél kell alapulniuk, a közbeszerzés tárgyával, a szerződés lényeges feltételeivel, illetőleg a közbeszerzési szerződés teljesítésének jó minőségével, magas színvonalával kell kapcsolatban állniuk (az ellenszolgáltatáson kívül például: a műszaki érték, esztétikai és funkcionális tulajdonságok, környezetvédelmi tulajdonságok, működési költségek, gazdaságosság, költséghatékonyság, vevőszolgálat és műszaki segítségnyújtás, pótalkatrészek biztosítása, készletbiztonság, a teljesítés időpontja, időszaka), részben vagy egészben európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzéseken kívül a későbbi teljesítés jó minőségével, magas színvonalával függ össze az ajánlattevő és alvállalkozó együttes

műszaki szakmai alkalmassága, továbbá a szerződés teljesítésében résztvevő szakemberek szakmai elismerései, díjai is;

d) a részszerpontok nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elemnek a 81. § (4) bekezdése szerinti többszöri értékelését;

e) ha részszerpont körében alszerpontok is meghatározásra kerülnek, alszerpontonként azok – tényleges jelentőségével arányban álló – súlysúlyát is meg kell adni. Nem minősül alszerpont megadásának, ha az ajánlatkérő a nem mennyiségi módon értékelhető részszerponttal kapcsolatban a (3) bekezdés *d)* pontja szerinti módszer megadása során leírja, hogy a részszerponttal összefüggő ajánlati elem mely összetevőit, vagy milyen tulajdonságait fogja vizsgálni;

f) a részszerpontok körében értékelhető a munkanélküli vagy tartósan munkanélküli rétegek foglalkoztatásának a közbeszerzés során megajánlott mértéke.

(5) A (3) bekezdésben foglaltakat is az ajánlati felhívásban kell megadni [a *c)* és *d)* pont esetében az egyéb információk körében] azzal, hogy a *d)* pont szerinti módszer (módszerek) részletes ismertetése a dokumentációban is megadható.

(6) Az ajánlattevő és alvállalkozó műszaki szakmai alkalmasságával összefüggő részszerpont (alszerpont) [a továbbiakban: műszaki részszerpont (alszerpont)] kizárólag nyílt eljárásban, illetőleg hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban írható elő, részben vagy egészben európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzés esetében nem írható elő. Az ilyen részszerponttal (alszerponttal) kapcsolatban a következő szabályokat kell alkalmazni: egy műszaki részszerpont (alszerpont) egy – a 69. § (2) bekezdése szerinti – alkalmassági minimum követelménnyel függ össze. Több műszaki részszerpontot (alszerpontot) is meg lehet határozni az ajánlati felhívásban. Az ezen részszerponttal kapcsolatos – a részszerponttal (alszerponttal) összefüggő alkalmassági minimum követelményt meghaladó – elemeket is igazolni kell a Kbt. 67. § (1)–(3) bekezdései és – adott esetben – a 68. § szerint.

(7) Csak olyan műszaki részszerpont (alszerpont) írható elő, aminek való minél nagyobb mértékű megfelelés feltétlenül elősegíti a szerződés minél színvonalasabb várható teljesítését.

(8) Ha a (7) bekezdés szerinti összefüggés a műszaki részszerpontnak (alszerpontnak) való megfelelés meghatározott mértékén túl már nem áll fenn, akkor a (9) bekezdést kell alkalmazni.

(9) Az ajánlatkérő az ellenszolgáltatást tartalmazó bírálati szerponton vagy részszerponton (alszerponton) kívüli részszerpontokkal (alszerpontokkal) összefüggő ajánlati elemmel kapcsolatban az ajánlati felhívásban jogosult meghatározni az adott ajánlati elem azon legkedvezőbb szintjét, melyre és az annál még kedvezőbb vállalatokra egyaránt a (3) bekezdés *c)* pontja szerinti ponthatár felső határával azonos számú pontot ad.

(10) Az ajánlatkérő az ellenszolgáltatást tartalmazó bírálati szerponton vagy részszerponton (alszerponton) kívüli részszerpontokkal (alszerpontokkal) összefüggő ajánlati elemmel kapcsolatban az ajánlati felhívásban jogosult meghatározni olyan elvárást, melynél kedvezőtlenebb az adott ajánlati elem nem lehet (minimális elvárás). Ezt a műszaki részszerpontra (alszerpontra) azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a minimális elvárás megegyezik a műszaki részszerponttal (alszerponttal) összefüggő 69. § (2) bekezdés szerinti minimum követelménnyel, erről az ajánlatkérőnek nem kell az ajánlati felhívásban rendelkeznie, eltérően pedig nem rendelkezhet.

(11) Ha az ajánlattevő a műszaki részszerpontnak (alszerpontnak) megfelelő műszaki, szakmai alkalmassági minimum követelménynek való megfelelését egészben vagy részben más szervezet erőforrásával igazolja (65. § (3) bekezdés), akkor e részszerpontra a (3) bekezdés *c)* pontja szerinti ponthatár alsó határával azonos számú pontot kap még akkor is, ha az erőforrást nyújtó szervezet műszaki, szakmai alkalmassága meghaladja a minimum követelményt. Ha az ajánlattevő (az alvállalkozóval együtt) megfelel a műszaki a részszerponttal (alszerponttal) összefüggő alkalmassági minimum követelménynek, más szervezet erőforrásának megjelölésével nem egészítheti ki az adott részszerponttal (alszerponttal) kapcsolatos adatait a 81. § (4) bekezdése szerinti elbírálás kedvezőbbé tétele érdekében, ha ezt tenné, az ajánlatkérő csak az ajánlattevő és az alvállalkozó adatait veszi figyelembe az elbírálás során.”

19. §

(1) A Kbt. 60. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az eljárásban nem lehet ajánlattevő, alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet, aki]

„*a*) végelszámolás alatt áll, vagy vonatkozásában csődeljárás elrendeléséről szóló bírósági végzést közzétettek, vagy az ellene indított felszámolási eljárást jogerősen elrendelték, illetőleg ha az ajánlattevő (alvállalkozó) személyes joga szerinti hasonló eljárás van folyamatban, vagy aki személyes joga szerint hasonló helyzetben van;”

(2) A Kbt. 60. §-ának (1) bekezdése a *h*) pont után a következő új *i*) ponttal egészül ki:

[Az eljárásban nem lehet ajánlattevő, alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet, aki]

„*i*) korábbi közbeszerzési eljárásban 2010. szeptember 15-ét követően kötött szerződésével kapcsolatban a Kbt. 71. § (1) bekezdés *a*), *b*) pontjai szerinti alvállalkozó felé fennálló (vég- vagy részszámlából fakadó) fizetési kötelezettsége 10%-ot meghaladó részét nem teljesítette, vagy fizetési késedelme meghaladta a fizetési határidőt követő 15 napot, és ezt jogerős és végrehajtható közigazgatási, illetőleg bírósági határozat megállapította, kivéve, ha a határozat keltezésének időpontja régebbi az ajánlatokkal kapcsolatos eredményhirdetést megelőző két évnél.”

20. §

A Kbt. 62. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlatkérőnek az eljárásból ki kell zárnia az olyan ajánlattevőt, aki, illetőleg akinek a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozója vagy a számára erőforrást nyújtó szervezet

a) három évnél nem régebben súlyos, jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettségszegést vagy szakmai etikai szabályokba ütköző cselekedetet követett el;

b) az eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettségének [különösen 70. § (3) bekezdése, 71. §] teljesítése során olyan hamis adatot szolgáltatott, illetőleg hamis nyilatkozatot tett, melynek következtében elkerülhető lett volna, hogy az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés a nyilatkozattal érintett körülmény miatt érvénytelennek minősüljön vagy elérhető lett volna, hogy kedvezőbb legyen az ajánlatának a 81. § (4) bekezdése szerinti elbírálása, illetve a részvételi jelentkezésének 123. § (4) bekezdése, 130. § (6) bekezdése, 136/A. § (2) bekezdése, 157. § (3) bekezdése vagy 204. § (5) bekezdése szerinti rangsorolása.”

21. §

A Kbt. 63. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„63. § (1) Az ajánlattevőnek, a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának, továbbá az ajánlattevő számára erőforrást nyújtó szervezetnek az ajánlatban a (2)–(9) bekezdés szerint kell igazolnia, hogy nem tartozik a 60. § (1) bekezdésének, valamint – ha az ajánlatkérő azt előírta – a 61. § (1), illetőleg (2) bekezdésének hatálya alá.

(2) Az ajánlatkérő a következő igazolásokat és írásbeli nyilatkozatokat köteles elfogadni:

a) a 60. § (1) bekezdésének *a)–d*), *f*), *h*) és *i*) pontja és a 61. § (1) bekezdésének *a)–c*) pontja esetében az illetékes bíróság vagy hatóságok nyilvántartásának kivonatát (hatósági erkölcsi bizonyítványt) vagy ennek hiányában bírósági vagy hatósági igazolást;

b) a 60. § (1) bekezdésének *e*) pontja esetében az érintett ország illetékes hatóságainak igazolását;

c) ha az illetékes bíróság vagy hatóság nem bocsát ki az *a*) vagy a *b*) pont szerinti kivonatot vagy igazolást, vagy azok nem terjednek ki az *a*) pontban hivatkozott esetek mindegyikére, az ajánlattevő (alvállalkozó) eskü alatt tett nyilatkozatát, vagy ha ilyen nyilatkozat nem ismert az érintett

országban, az ajánlattevő (alvállalkozó) által az illetékes bíróság, hatóság, kamara vagy szakmai szervezet előtt tett, illetve közjegyző által hitelesített nyilatkozatot;

d) a 61. § (1) bekezdésének *d)* pontja esetében az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásmegrendelésre irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról szóló 2004/18/EK irányelvnek árubeszerzés esetében a IX B. mellékletében, építési beruházás esetében a IX A. mellékletében, szolgáltatásmegrendelés esetében a IX C. mellékletében felsorolt nyilvántartások szerinti igazolást (kivonatot) vagy egyéb igazolást vagy nyilatkozatot;

e) a 61. § (1) bekezdésének *e)* pontja esetében az engedély vagy a jogosítvány hiteles másolatát, illetőleg a szervezeti, kamarai tagságról szóló igazolást;

f) a 61. § (2) bekezdése esetében hatósági igazolást;

g) azokban az esetekben, amelyekben a jegyzék bizonyítja – figyelemmel a 14. §-ban foglaltakra is –, hogy az ajánlattevő (alvállalkozó) nem esik a 60. és 61. § valamely esetének hatálya alá, a minősített ajánlattevők 13. § (2) bekezdése szerinti jegyzékén való szereplés tényét, illetőleg – a minősített ajánlattevők nem elektronikus, hivatalos jegyzékén szereplő ajánlattevő tekintetében – a jegyzék szerinti igazolást.

(3) A közbeszerzés értékének tíz százalékát nem meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozók tekintetében az ajánlattevő köteles nyilatkozni ajánlatában, illetőleg – két szakaszból álló eljárás esetén – a részvételi jelentkezésben, hogy a szerződés teljesítéséhez nem vesz igénybe a kizáró okok hatálya alá eső alvállalkozót.

(4) A (2) bekezdés *b)* pontja szerinti igazolásnak minősül az a körülmény, ha az ajánlattevő, a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó vagy az erőforrást nyújtó szervezet szerepel az adózás rendjéről szóló törvény szerinti köztartozás mentes adózói adatbázisban.

(5) A 60. § (1) bekezdésének *g)* pontjában foglalt feltétel megvalósulását az ajánlatkérő ellenőrzi a munkaügyi hatóságnak a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 8/C. §-a és az adóhatóságnak az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 55. §-ának (6) bekezdése szerint vezetett nyilvántartásából nyilvánosságra hozott adatokból, az ajánlatokkal kapcsolatos eredményhirdetés időpontjára vonatkozóan.

(6) Az ajánlatkérő a (2) bekezdés *g)* pontja, továbbá a (4) és (5) bekezdés szerinti elektronikus nyilvántartásban szereplő adatokat a 20. § (8) bekezdése szerint ellenőrzi és őrzi meg. A 60–61. § szerinti egyéb kizáró okok fenn nem állásának ellenőrzésére is a 20. § (7)–(8) bekezdését kell alkalmazni, ha azokkal kapcsolatos tények, adatok ellenőrzésére az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás nyelvén rendelkezésre álló, elektronikus, hatósági vagy közhiteles nyilvántartásból ingyenesen jogosult.

(7) A 60. § (1) bekezdés *e)* pontja és 61. § (2) bekezdése szerinti köztartozást nyilvántartó hatóságok igazolásának azt kell tartalmaznia, hogy az igazolás kiállításának időpontjában van-e az ajánlattevőnek vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának vagy az ajánlattevő számára erőforrást nyújtó szervezetnek a hatóság által nyilvántartott köztartozása, vagy ha van, annak megfizetésére halasztást kapott. E hatósági igazolást a hatóság négy munkanapon belül adja ki, a hatóság az ügyintézési határidőt nem hosszabbíthatja meg.

(8) A (7) bekezdés szerinti hatósági igazolást – ha az igazolás egyébként bizonyítja azt, hogy az eredményhirdetés (két szakaszból álló eljárás részvételi szakaszában annak eredményhirdetése) felhívásban megjelölt időpontjában nincs az ajánlattevőnek vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának vagy az ajánlattevő számára erőforrást nyújtó szervezetnek egy évnél régebben lejárt köztartozása – az ajánlatkérő köteles elfogadni akkor is, ha nem közbeszerzési eljárásban való felhasználás céljára állították ki, vagy az ajánlatkérő, illetőleg az ajánlatkérőn kívüli szervezet más közbeszerzési vagy egyéb eljárásban való felhasználás céljából állították ki, illetőleg ha a kiállító hatóság egy évnél rövidebb érvényességi időt írt az igazolásra és az már lejárt.

(9) Ha jogszabály a 60. § (1) bekezdése *e*) pontjának vagy a 61. § (2) bekezdésének hatálya alá tartozó új közterhet állapít meg, az ezzel kapcsolatos igazolást csak azokban az eljárásokban kell csatolni, amelyekben az eljárás eredményének kihirdetése a köztartozásról szóló rendelkezés hatálybalépését követő egy évnél későbbi időpontban történik.

(10) Az ajánlatkérő kérelemre – annak kézhezvételétől számított két munkanapon belül – köteles tájékoztatni a más közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét a 61. § (1) bekezdésének *c*) pontjában szereplő körülményről.”

22. §

(1) A Kbt. 65. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ajánlattevő egy vagy több – a 69. § (2) bekezdése szerinti – alkalmassági minimum követelménynek való megfelelés igazolása érdekében más szervezet (szervezetek) erőforrására is támaszkodhat, úgy is, ha az alkalmassági minimum követelménynek való saját részbeni megfelelését az erőforrást nyújtó szervezettel csak kiegészíteni kívánja.”

(2) A Kbt. 65. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (3) bekezdés szerinti esetben az erőforrást nyújtó szervezet az ajánlati felhívásban az ajánlattevővel kapcsolatban előírt igazolási módokkal azonos módon köteles igazolni azt, hogy ő alkalmas a szerződés teljesítésére, továbbá köteles nyilatkozni, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak majd a szerződés teljesítésének időtartama alatt.”

23. §

A Kbt. 66. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„66. § (1) Az ajánlattevőnek és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmassága árubeszerzés, építési beruházás, illetőleg szolgáltatás megrendelése esetében igazolható

a) pénzügyi intézménytől származó, legfeljebb az ajánlati felhívás feladásától visszszámított kettő évre vonatkozó – erről szóló – nyilatkozattal;

b) saját vagy jogelődje számviteli jogszabályok szerinti beszámolójának benyújtásával (ha az ajánlattevő letelepedése szerinti ország joga előírja közzétételét);

c) az előző legfeljebb háromévi teljes – általános forgalmi adó nélkül számított – árbevételéről, illetőleg ugyanezen időszakban a közbeszerzés tárgyából származó – általános forgalmi adó nélkül számított – árbevételéről szóló nyilatkozatával, attól függően, hogy az ajánlattevő mikor jött létre, illetve mikor kezdte meg tevékenységét, amennyiben ezek az adatok rendelkezésre állnak;

d) az ajánlati felhívásban meghatározott, szakmai felelősségbiztosításának fennállásáról szóló igazolással;

e) az ajánlatkérő által előírt tartalmú vagy elfogadott egyéb – pénzügyi, illetőleg gazdasági alkalmasságának megállapítására alkalmas – nyilatkozattal vagy dokumentummal.

(2) Ha az ajánlattevő vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozója az (1) bekezdés *a*) vagy *b*) pontja szerinti irattal azért nem rendelkezik az ajánlatkérő által előírt teljes időszakban, mert az időszak kezdete után kezdte meg működését, az alkalmasságát az (1) bekezdés *a*) vagy *b*) pontja szerinti – a működésének időszakáról szóló – irat beadása mellett az (1) bekezdés *c*) pontja szerinti – a közbeszerzés tárgyából származó árbevételről szóló – nyilatkozattal jogosult igazolni. Az ajánlatkérő köteles az ajánlattevő vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó pénzügyi gazdasági alkalmasságát megállapítani, ha működésének ideje alatt az (1) bekezdés *a*), illetőleg *b*) pontja szerinti irat alapján nem alkalmatlan és működésének ideje alatt a beszerzés tárgyából származó – általános forgalmi adó nélkül számított – árbevétele eléri vagy meghaladja:

- a) ajánlattevő esetén az adott közbeszerzés tárgyának – részajánlat tétele esetén az ajánlatával érintett rész(ek) – becsült értékét;
- b) a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó esetén az adott közbeszerzés tárgya – részajánlat tétele esetén az ajánlattal érintett rész(ek) – becsült értékének tíz százalékát.”

24. §

A Kbt. 67. §-a a (3) bekezdést követően a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Műemlékkel kapcsolatos építési beruházásra vonatkozó közbeszerzési eljárás esetén

a) a (2) bekezdés a) pontjának alkalmazása során az ajánlatkérő az előző legfeljebb öt év legjelentősebb építési beruházásainak ismertetése körében műemlékkel kapcsolatos, a beszerzés tárgyát képező műemlékkel kapcsolatban megrendelt munkálat jellegének és nagyságrendjének megfelelő építési beruházásra vonatkozó igazolás benyújtását köteles előírni;

b) a (2) bekezdés e) pontjával összefüggésben az ajánlatkérő a felhívásban köteles előírni, hogy az ajánlattevő adja meg a teljesítésbe általa bevonnival kívánt, legalább a következő feladatot ellátó szakembereknek (szervezeteknek), illetőleg vezetőknek a megnevezését, képzettségük, szakmai gyakorlatuk ismertetését és igazolja, hogy az érintett személyek (szervezetek) jogosultak a feladat ellátására:

ba) felelős műszaki vezető,

bb) restaurátor, szakágak szerint, ha a beszerzés restaurálásra is irányul

bc) műemléki épületkutató, ha ez az építési engedély alapján szükséges.”

25. §

(1) A Kbt. 68. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A 67. § (1) bekezdése a) pontjának és (3) bekezdése a) pontjának esetét a következő módon kell igazolni:]

„b) ha a szerződést kötő másik fél az a) pontban foglalthoz képest egyéb szervezet, az általa adott igazolással vagy az ajánlattevő, vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó, vagy az erőforrást nyújtó szervezet nyilatkozatával.”

(2) A Kbt. 68. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti esetekben a szerződést kötő másik félnek az igazolást díjmentesen kell kiállítania.”

26. §

A Kbt. 69. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő (4)–(8) bekezdés lép, egyidejűleg az eredeti (5) bekezdés számozása (9) bekezdésre változik:

„(4) Az ajánlattevő jogosult arra, hogy a közbeszerzési szerződés teljesítésébe általa bevonnival kívánt – a 4. § 2. pontjának b)–d) alpontjai szerinti személyt (szervezetet) – a 71. § (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti alvállalkozónak minősítsen és így jelöljön meg az ajánlatban. Ebben az esetben a 4. § 2. pontjának b)–d) alpontjai szerinti személyre (szervezetre) az alvállalkozóra vonatkozó összes szabályt alkalmazni kell mind a közbeszerzési eljárás, mind a közbeszerzési szerződés teljesítése során.

(5) Az ajánlattevő és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó a 66. § (1) bekezdésének a) és b) pontja szerint igazolható alkalmassági minimum követelményeknek önállóan kötelesek megfelelni, ha az ajánlatkérő ezek (valamelyikét) a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó tekintetében is – akár az ajánlattevővel azonos mértékben, akár enyhébb követelményt meghatározva – alkalmassági minimum követelményként előírta az ajánlati felhívásban.

(6) Az (5) bekezdésen kívüli alkalmassági minimum követelményeknek az ajánlattevő a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozóval együtt is megfelelni, függetlenül attól, hogy az ajánlatkérő a megfelelést a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó tekintetében is kötelezővé tette-e vagy sem.

(7) Az ajánlatkérő nem jogosult a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó tekintetében olyan alkalmassági minimum követelményt előírni, amelyet az ajánlattevő tekintetében nem ír elő.

(8) Az (5) bekezdésen kívüli alkalmassági minimum követelményeknek az ajánlattevő a közbeszerzés értékének tíz százalékát nem meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozóval együtt is megfelelni. Ebben az esetben az ajánlatnak tartalmaznia kell ezen – a közbeszerzés értékének tíz százalékát nem meghaladó mértékben igénybe venni kívánt – alvállalkozó nevét, címét, továbbá az ajánlattevő alkalmasságának igazolásához szükséges – a 66. § (1) bekezdés *c)–e)* pontjai, illetőleg a 67. § (1)–(3) bekezdése szerinti – igazolásokat, nyilatkozatokat is.”

27. §

A Kbt. 70. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„70. § (1) Az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott tartalmi és a 70/A. § (1)–(3) bekezdései szerinti formai követelményeknek megfelelően kell ajánlatát elkészítenie és benyújtania. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban egyszerűbb formai követelményeket is előírhat. A dokumentáció magyar nyelven történő elérhetőségét, illetve a magyar nyelven történő ajánlattétel lehetőségét minden esetben biztosítani kell.

(2) Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, a kért ellenszolgáltatásra, vonatkozóan. Az ajánlatban továbbá az ajánlattevőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerint mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősül-e.

(3) Az ajánlattevőnek a kizáró okokkal kapcsolatban a 63. § szerint kell eljárnia. Az ajánlattevő továbbá köteles igazolni a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságát, és az erre vonatkozó igazolásokat az ajánlatban kell megadnia.

(4) Az ajánlattevő ugyanabban a közbeszerzési eljárásban – részajánlattételi lehetőség biztosítása esetén ugyanazon rész tekintetében –

a) nem tehet közös ajánlatot más ajánlattevővel,

b) más ajánlattevő – a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt – alvállalkozójaként nem vehet részt,

c) más ajánlattevő számára erőforrást nem biztosíthat.

(5) Egy személy (szervezet) nem lehet egy ajánlatban, – részajánlattételi lehetőség biztosítása esetén ugyanazon rész tekintetében – egyszerre erőforrást nyújtó szervezet és alvállalkozó.

(6) Ha egy – a 4. § 2. pontjának *a)–d)* alpontjai hatálya alá nem tartozó – személy (szervezet) a közbeszerzés értékének huszonöt százalékát meghaladó mértékben fog résztvenni a szerződés teljesítésében, akkor nem lehet alvállalkozónak minősíteni, hanem az ajánlatban és a szerződés teljesítése során közös ajánlattevőként kell hogy szerepeljen.

(7) Egy személynek (szervezetnek) a szerződés teljesítésében való részvétele arányát az határozza meg, hogy milyen arányban részesül a beszerzés tárgyának ÁFA nélkül számított ellenértékéből.

(8) Az ajánlatban felolvasó lapot kell elhelyezni, ami tartalmazza a 80. § (3) bekezdése szerinti összes adatot.”

28. §

A Kbt. a 70. §-át követően kiegészül a következő új 70/A. §-sal:

„70/A. § (1) A nem elektronikusan beadott ajánlat formai követelményei a következők:

a) Az ajánlat eredeti példányát zsinórral, lapozhatóan össze kell fűzni, a csomót matricával az ajánlat első vagy hátsó lapjához rögzíteni, a matricát le kell bélyegezni, vagy az ajánlattevő részéről erre jogosultnak alá kell írni, úgy hogy a bélyegző, illetőleg az aláírás legalább egy része a matricán legyen;

b) Az ajánlat oldalszámozása eggyel kezdődjön és oldalanként növekedjen. Elegendő a szöveget vagy számokat vagy képet tartalmazó oldalakat számozni, az üres oldalakat nem kell, de lehet. A címlapot és hátlapot (ha vannak) nem kell, de lehet számozni. Az ajánlatkérő az ettől kismértékben eltérő számozást (pl. egyes oldalaknál a /A, /B oldalszám) is köteles elfogadni, ha a tartalomjegyzékben az egyes iratok helye egyértelműen azonosítható és az iratok helyére a 83–87. § alkalmazása esetén egyértelműen lehet hivatkozni. Az ajánlatkérő a kis mértékben hiányos számozást kiegészítheti, ha ez az ajánlatban való tájékozódása, illetve az ajánlatra való hivatkozása érdekében szükséges;

c) Az ajánlatnak az elején tartalomjegyzéket kell tartalmaznia, mely alapján az ajánlatban szereplő dokumentumok oldalszám alapján megtalálhatóak;

d) Az ajánlatot egy vagy több – az ajánlati felhívásban meghatározott számú – példányban kell beadni, az eredeti ajánlaton meg kell jelölni, hogy az az eredeti;

e) Az ajánlatban lévő, minden – az ajánlattevő, vagy alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó, vagy 69. § (8) bekezdés szerinti szervezet által készített – dokumentumot (nyilatkozatot) a végén alá kell írnia az adott gazdálkodó szervezetnél erre jogosult(ak)nak, vagy olyan személynek, vagy személyeknek aki(k) erre a jogosult személy(ek)től írásos felhatalmazást kaptak. A 67. § (1) bekezdés *c)*, a 67. § (2) bekezdés *c)* és *e)*, a 67. § (3) bekezdés *b)* és *d)* pontjai szerinti személyek maguk kötelesek aláírni az őket bemutató, illetve a rendelkezésre állásukat bizonyító iratot;

f) Az ajánlat minden olyan oldalát, amelyen – az ajánlat beadása előtt – módosítást hajtottak végre, az adott dokumentumot aláíró személynek, vagy személyeknek a módosításnál is kézjeggyel kell ellátni.

(2) Az elektronikusan beadott ajánlat formai követelményei – a 20. § (1) bekezdés alkalmazása esetén – a következők:

a) ha az abban szereplő egyes – az ajánlattevő vagy alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet által készített elektronikus dokumentumok több oldalasak, akkor azok tekintetében az (1) bekezdés

b) pontját alkalmazni kell azzal, hogy minden elektronikus dokumentumon belül önálló oldalszámozás lehetséges;

b) a tartalomjegyzékének az abban szereplő elektronikus dokumentumok elnevezését vagy azonosítóját és – a dokumentumok tartalmára utaló – címét kell tartalmaznia, továbbá ha egy elektronikus dokumentumon belül több nyilatkozat vagy igazolás van, akkor ezek címét és az adott elektronikus dokumentumon belüli oldalszámát is;

c) arra is alkalmazni kell az (1) bekezdés *e)* pontját;

d) e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály további – informatikai biztonsági célú – informatikai követelményeket írhat elő.

(3) Az elektronikusan beadott ajánlatban a 70. § (8) bekezdése szerinti felolvasó lap adatait az ajánlattevőnek az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott elektronikus űrlapba kell beírni, vagy – ha ilyen nem áll rendelkezésre – a felolvasó lapot önálló elektronikus dokumentumba kell foglalni.”

29. §

(1) A Kbt. 71. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*b)* az ajánlattevő által a szerződés teljesítéséhez a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozókat, valamint a közbeszerzésnek azt a részét (részeit) és százalékos arányát, amelynek teljesítésében a megjelölt alvállalkozók közreműködnek, továbbá”

(2) A Kbt. 71. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, továbbá a bekezdés a c) pont után a következő új d) ponttal egészül ki:

[Az ajánlatban meg kell jelölni]

„c) az ajánlattevő részére erőforrást nyújtó szervezetet, és az ajánlati felhívás vonatkozó pontjának megjelölésével azon alkalmassági minimum követelményt (követelményeket), melynek igazolása érdekében az ajánlattevő ezen szervezet erőforrására (is) támaszkodik, továbbá
d) a 69. § (8) bekezdésének alkalmazása esetén az érintett – a közbeszerzés értékének tíz százalékát nem meghaladó mértékben igénybe venni kívánt – alvállalkozó nevét, címét.”

30. §

A Kbt. 73. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„73. § (1) Az ajánlattevő az ajánlatában elkülönített módon elhelyezett, üzleti titkot tartalmazó iratok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja. Az üzleti titkot tartalmazó iratokat úgy kell elkészíteni, hogy azok ne tartalmazzanak a (2)–(3) bekezdés szerinti elemeket.

(2) Az ajánlattevő nem tilthatja meg nevének, címének (székhelyének, lakóhelyének), valamint olyan ténynek, információnak, megoldásnak vagy adatnak (a továbbiakban együtt: adat) a nyilvánosságra hozatalát, amely a bírálati szempont alapján a 81. § (4) bekezdése szerint értékelésre kerül, de az ezek alapjául szolgáló – a (3) bekezdés hatálya alá nem tartozó – rész-információk, alapadatok (így különösen az árazott költségvetés) nyilvánosságra hozatalát megtilthatja.

(3) Nem korlátozható, illetőleg nem tiltható meg üzleti titokra hivatkozással olyan adat nyilvánosságra hozatala, amely a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó, külön törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség alá esik. A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés engedményezést kizáró rendelkezése nem minősül üzleti titoknak.”

31. §

A Kbt. 76. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő (1)–(2) bekezdés lép, egyidejűleg az eredeti (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(1) Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja az ajánlati felhívásban, illetőleg a dokumentációban meghatározott feltételeket. Az ajánlati felhívás módosított elemeiről, illetőleg a dokumentáció módosításának tényéről, módosított pontjainak felsorolásáról és a módosított dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módjáról, határidejéről, beszerzési helyéről e határidő lejárta előtt új hirdetményt kell közzétenni, amelyben új ajánlattételi határidőt kell megállapítani. A határidő legkorábban a módosító hirdetmény feladásának napjától számított huszadik napot követő első munkanapon járhat le, kivéve ha ez az időpont korábbi, mint az eredeti ajánlattételi határidő, ekkor az ajánlattételi határidőt nem kell módosítani. A módosított ajánlattételi határidőt úgy kell meghatározni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre a megfelelő ajánlattételhez.

(2) A módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt dokumentációt az 54. § (6)–(8) bekezdéseinek értelemszerű alkalmazásával kell az ajánlattevőknek átadni, azért további ellenértéket nem lehet kérni. Ha a dokumentáció részét képező terv nem változik, azt nem kell a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt dokumentációban újra átadni.”

32. §

A Kbt. 80. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg bekezdés kiegészül a következő új (5)–(7) bekezdéssel:

„(4) Ha az ajánlatok bontásán egy – ott jelenlévő, (2) bekezdés szerinti – személy kéri, az ajánlat ismertetését követően azonnal lehetővé kell tenni, hogy betekinthesse a 70. § (8) bekezdése szerinti iratba.

(5) Ha az ajánlat eredeti példánya nincs összefűzve, illetőleg nem a 70/A. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti módon vagy az ajánlati felhívásban a 70. § (1) bekezdése alapján előírt módon van összefűzve, akkor – ha az érintett ajánlattevő a bontáson jelen van – az ajánlatkérő felhívására, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott anyagokkal elvégzi vagy kiegészíti az ajánlat összefűzését, ha nincs jelen, akkor az ajánlatkérő két képviselője az ajánlat eredeti példányát a bontáson a 70/A. § (1) bekezdés *a*) pontja vagy az ajánlati felhívás szerint összefűzi vagy az összefűzést kiegészíti, azzal az eltéréssel, hogy a matricát az ajánlatkérő jogosult lepecsételni illetőleg aláírni. Ha az ajánlatok közül az eredeti példány nincs megjelölve, egy tetszőleges példányt kell az „eredeti” megjelöléssel ellátni és – adott esetben – megfelelően összefűzni.

(6) A nem elektronikusan beadott ajánlatok felbontásáról és ismertetéséről az ajánlatkérőnek jegyzőkönyvet kell készítenie, amelyet a bontástól számított öt napon belül meg kell küldeni az összes ajánlattevőnek.

(7) Ha a 20. § (1) bekezdésére tekintettel a közbeszerzési eljárásban az ajánlatokat elektronikusan adták be, akkor azok bontását elektronikusan végzi az ajánlatkérő. Ebben az esetben a (2) bekezdés nem alkalmazandó, a (3) bekezdés szerinti adatokat pedig a bontás időpontjától kezdve azonnal elektronikusan kell – azzal a tartalommal, ahogyan azok az ajánlatban szerepelnek – az ajánlattevők részére elérhetővé tenni, továbbá a (2) bekezdés szerinti egyéb személyek részére elérhetővé tenni akkor, ha ők legkésőbb az ajánlattételi határidő lejárta előtt az adatokhoz hozzáférést kértek az ajánlatkérőtől.”

33. §

(1) A Kbt. 83. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hiánypótlás során az ajánlat úgy módosítható, úgy egészíthető ki, hogy megfeleljen az ajánlati felhívás, a dokumentáció vagy a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok előírásainak, de a következő módosításokat, kiegészítéseket nem lehet a hiánypótlással végrehajtani:

a) a hiánypótlás nem eredményezheti az ajánlat azon elemeinek módosítását, amelyek a 81. § (4) bekezdése szerint értékelésre kerülnek;

b) ha egy elbírálási részszerzőpont a szakmai ajánlattal függ össze, akkor a szakmai ajánlatot sem lehet módosítani, kiegészíteni;

c) a hiánypótlás során az ajánlattevő új közös ajánlattevő, vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet megjelölésével és az újonnan megjelöltekre vonatkozó iratokkal nem egészítheti ki az ajánlatát;

d) a hiánypótlás során nem lehet az ajánlat olyan hibáját kijavítani, mely miatt az már benyújtásakor a 88. § (1) bekezdés *a*), illetőleg *b*) pontja szerint érvénytelen. Ennek során figyelembe kell venni, hogy az ajánlati biztosíték nem azonos a róla szóló irattal.”

(2) A Kbt. 83. §-ának (6), (7) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyidejűleg a § kiegészül a következő új (8) bekezdéssel:

„(6) A hiánypótlás formájára a 70/A. § (1), illetőleg (2) bekezdését kell alkalmazni, de az ajánlatkérő a hiánypótlási felhívásban egyszerűbb formai követelményeket is előírhat.

(7) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás(oka)t követően az ajánlat nem módosult-e a (2) bekezdés *a)–d*) pontjaiba ütközően. A (2) bekezdés *a)–d*) pontjaiba ütköző módosulás esetén, vagy ha a hiánypótlást nem, vagy nem megfelelően teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati példányt (példányokat) lehet figyelembe venni az elbírálás során. A hiánypótlás megfelelően teljesítettnek minősül akkor is, ha az csak valamely – a 70/A. § (1) bekezdésének *a)–d*), pontja szerinti, vagy 70/A. § (2) bekezdés *a*), *b*) pontja szerinti, vagy az ajánlatkérő által a

hiánypótlási felhívásban ezekkel kapcsolatban a (6) bekezdés szerint előírt – követelménynek nem felel meg.

(8) Ha a hiánypótlás keretében az ajánlattevő olyan iratot ad be, mely tartalmában megegyezik a 84. § szerinti – ajánlatkérő által elvégzendő – számítási hiba javítással, azt nem kell figyelembe venni, ez nem minősül az ajánlat (2) bekezdés *a)–d)* pontjaiba ütköző módosításának, az ajánlatkérőnek a 84. § szerint kell eljárnia.”

34. §

A Kbt. 84. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„84. § Ha az ajánlatkérő az ajánlatban a 81. § (4) bekezdése szerinti elbírálás eredményére kiható számítási hibát észlel, annak javítását az ajánlatkérő végzi el úgy, hogy a közbeszerzés tárgya elemeinek tételesen meghatározott értékeit (az alapadatokat) alapul véve számítja ki az összesített ellenértéket vagy más – az ajánlatban megtalálható számításon alapuló – adatot. A számítási hiba javításáról az összes ajánlattevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban, haladéktalanul tájékoztatni kell.”

35. §

A Kbt. 85. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„85. § (1) Az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérő írásban és a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett, határidő megadásával felvilágosítást kérhet az ajánlattevőtől a kizáró okokkal, az alkalmassággal, illetőleg az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban előírt egyéb iratokkal kapcsolatos nem egyértelmű kijelentések, nyilatkozatok, igazolások tartalmának tisztázása érdekében. A felvilágosítás megadása a (2) bekezdés szerinti eset kivételével nem eredményezheti az ajánlat módosítását.

(2) Ha az ajánlat különböző pontjain egy adat eltérő tartalommal (értékben) szerepel – kivéve a 81. § (4) bekezdése szerint értékelésre kerülő adatot –, az ajánlattevő az (1) bekezdés szerinti felvilágosítás kérés alapján

a) közölheti, hogy ezek közül melyik adat a helyes, és melyik adat semmis, melyet a közbeszerzési eljárásban, illetve közbeszerzési szerződésben nem lehet figyelembe venni, hanem a helyesnek minősített adattal kell helyettesíteni, továbbá

b) ha az *a)* pont szerinti semmisség miatt ajánlata nem felel meg az ajánlati felhívásnak vagy a dokumentációnak vagy e törvénynek, jogosult az (1) bekezdés szerinti határidőig a felvilágosítással érintett irattal igazolni kívánt előírással kapcsolatban a 83. § (2) bekezdése szerinti hiánypótlást teljesíteni, az így hiánypótlott irattal kapcsolatban – a 83. § (5) bekezdése szerint – további hiánypótlásnak nincs helye.”

36. §

(1) A Kbt. 86. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a többi ajánlattevő ajánlatához és a becsült értékhez viszonyítva kirívóan alacsonynak értékelt összesített ellenszolgáltatást tartalmaz a következő egységek valamelyike tekintetében:

a) az ajánlat egésze, vagy

b) részajánlat tétele esetén az ajánlat egyik része, vagy

c) ha az ellenszolgáltatásra vonatkozóan az ajánlati felhívásban több részszempont vagy alszempont szerepelt, legalább egyik részszempont vagy alszempont.”

(2) A Kbt. 86. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ajánlatkérő köteles az (1) bekezdést alkalmazni különösen akkor, ha az ajánlatban foglalt – az (1) bekezdés *a)–c)* pontjai szerinti valamelyik egységre vonatkozó – összesített ellenszolgáltatás mértéke több mint tizenöt százalékkal eltér

a) ha egy ajánlat van, az ugyanezen egységre vonatkozó becsült értéktől;

b) legfeljebb három ajánlat esetén attól a számtani átlagtól, melyet a többi ajánlattevő ugyanezen egységre vonatkozó ajánlati áraiból és az ugyanezen egységre vonatkozó becsült értékből számít ki az ajánlatkérő;

c) legalább négy ajánlat esetén attól a számtani átlagtól, melyet a többi ajánlattevő ugyanezen egységre vonatkozó ajánlati áraiból és az ugyanezen egységre vonatkozó becsült értékből – a két szélső érték kiejtésével – számít ki az ajánlatkérő.”

(3) A Kbt. 86. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethetőnek minősül az indokolás különösen akkor, ha az ajánlati ár – a szerződés teljesítéséhez szükséges élőmunka-ráfordítás mértékére tekintettel – nem nyújt fedezetet a külön jogszabályban, illetve kollektív szerződésben vagy a miniszter által az ágazatra, alágazatra kiterjesztett szerződésben az eredményhirdetést megelőző egy éven belül megállapított munkabérre és az ahhoz kapcsolódó közterhekre, ha azokat a (10) bekezdés szerint közzétették.”

(4) A Kbt. 86. §-ának (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) A Közbeszerzések Tanácsa a (8) és (9) bekezdés szerinti információkat általa kialakított egységes formában a honlapján teszi közzé legfeljebb a megállapításuk napját követő egy évig.”

37. §

(1) A Kbt. 88. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlat érvénytelen, ha

a) azt az ajánlati felhívásban meghatározott ajánlattételi határidő lejárta után nyújtották be;

b) az ajánlattevő a biztosítékot az ajánlati felhívásban előírt határidőre nem, vagy az ajánlati felhívásban megjelölt mértéknél kisebb összegben bocsátotta rendelkezésre;

c) az ajánlattevő, alvállalkozója, vagy az ajánlatban szereplő erőforrást nyújtó szervezet nem felel meg az összeférhetlenségi követelményeknek (10. §);

d) az ajánlattevőt, illetőleg alvállalkozóját vagy az ajánlatban szereplő erőforrást nyújtó szervezetet az eljárásból kizárták;

e) az ajánlattevő, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladóan igénybe vett alvállalkozója nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek;

f) egyéb módon nem felel meg az ajánlati felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, kivéve a 70/A. § (1) bekezdés *a)–d)* pontjainak vagy a 70/A. § (2) bekezdés *a), b)* pontjainak, illetve az ajánlat csomagolásával kapcsolatban a 79. § (1) bekezdésének való meg nem felelést, illetőleg az ajánlati felhívásban vagy dokumentációban mindezekkel kapcsolatban előírtaknak való meg nem felelést;

g) kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz [86. § (5) bekezdése];

h) lehetetlen vagy túlzottan magas vagy alacsony mértékű, illetőleg kirívóan aránytalan kötelezettségvállalást tartalmaz [87. § (3) bekezdése].”

(2) A Kbt. 88. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból azt az ajánlattevőt, vagy alvállalkozót vagy az ajánlatban szereplő erőforrást nyújtó szervezetet, aki

a) a kizáró okok (60–61. §) ellenére nyújtotta be ajánlatát;

b) részéről a kizáró ok (60–62. §) az eljárás során következett be.”

38. §

A Kbt. 91. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ajánlatkérő csak az eljárás nyertesével kötheti meg a szerződést, vagy – a nyertes visszalépése esetén – az ajánlatok értékelése során [81. § (4) bekezdés] a következő legkedvezőbb ajánlatot tevőnek minősített szervezettel (személlyel), ha őt a 93. § (2) bekezdése szerinti összegezésben megjelölte.”

39. §

A Kbt. 94. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül kell az ajánlatkérőnek elbírálnia és azt követően az eljárás eredményét vagy eredménytelenségét szóban vagy – a 20. § (1) bekezdése szerinti esetben – elektronikusan kihirdetni (a továbbiakban együtt: eredményhirdetés). Az eljárás eredményét legkésőbb az ajánlatok felbontástól számított harminc – építési beruházás esetében hatvan – napon belül, az ajánlati felhívásban meghatározott eredményhirdetési időpontban kell kihirdetni.”

40. §

A Kbt. 95. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„95. § (1) Az eredményhirdetésen jelen lehetnek az ajánlattevők, továbbá – a közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében – a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői, illetőleg személyek.

(2) Elektronikus eredményhirdetés esetén az (1) bekezdést és 96. § (1) és (2) bekezdését nem kell alkalmazni, a 93. § (2) bekezdése szerinti összegezést és a 96. § (1) bekezdése szerinti – fedezettel kapcsolatos – tájékoztatást az elektronikus eredményhirdetés ajánlati felhívásban megadott időpontjától kezdve azonnal elektronikus úton kell az ajánlattevők és – a közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében – a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői számára (ha utóbbiak legkésőbb az eredményhirdetés előtt az adatokhoz hozzáférést kértek az ajánlatkérőtől) elérhetővé tenni.”

41. §

(1) A Kbt. 96. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az eredményhirdetéskor és azt követően nem lehet üzleti titokra hivatkozással olyan adat nyilvánosságra hozatalát korlátozni vagy megtiltani, amely a 73. § (2)–(3) bekezdése körébe tartozik, illetőleg amelyet az ajánlat elbírálása során – döntése meghozatalával összefüggésben – az ajánlatkérő figyelembe vett, erre tekintettel az ajánlattevő kérheti hogy más ajánlattevő ajánlatának ezen részeibe betekinthesse. Az iratbetekintést munkaidőben kell biztosítani, a betekintést kérő által javasolt napon.”

(2) A Kbt. 96. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az ajánlatkérő az eredményhirdetéstől számított huszadik napig egy alkalommal jogosult az írásbeli összegezést módosítani, szükség esetén az érvénytelenségről szóló tájékoztatást visszavonni, továbbá a már megkötött szerződéstől elállni, ha az eredményhirdetést követően észleli, hogy a kihirdetett eredmény (eredménytelenség) törvénysértő volt és a módosítás a törvénysértést orvosolja. Az ajánlatkérő a módosított írásbeli összegezést köteles faxon vagy elektronikus úton haladéktalanul, egyidejűleg az összes ajánlattevőnek megküldeni.”

(3) A Kbt. 96. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az írásbeli összegezésben észlelt bármely elírást (névcserét, hibás névírást, szám- vagy számítási hibát vagy más hasonló elírást) az ajánlatkérő kérelemre vagy kérelem hiányában is kijavíthatja. A kijavított írásbeli összegezést az ajánlatkérő legkésőbb az eredményhirdetést követő tíz napon belül köteles egyidejűleg megküldeni az összes ajánlattevőnek.”

42. §

A Kbt. 96/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„96/A. § (1) Köteles az ajánlatkérőt tájékoztatni álláspontjáról (a továbbiakban: előzetes vitarendezés)

a) a jogsértő eseményről való tudomásszerzést követő három munkanapon belül az ajánlattevő, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az írásbeli összegezés [93. § (2) bekezdés], illetőleg az ajánlatkérő bármely eljárási cselekménye vagy a közbeszerzési eljárásban keletkezett bármely – a b) pont szerintiekén kívüli – dokumentum;

b) az ajánlattevő vagy a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviseleti szervezet az – adott esetben módosított – ajánlattételi illetőleg részvételi határidő lejártáig, egyszerű, illetőleg gyorsított eljárásban e határidők lejártáig, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás illetőleg dokumentáció, vagy azok módosítása. (E bekezdésben foglalt szervezetek a továbbiakban együtt: vitarendezést kérelmező).

(2) A vitarendezést kérelmezőnek az ajánlatkérőhöz benyújtott kérelmében (a továbbiakban: előzetes vitarendezési kérelem) meg kell jelölnie az írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra – ha vannak ilyenek – hivatkozni kell.

(3) Az előzetes vitarendezési kérelmet faxon vagy elektronikus úton kell megküldeni az ajánlatkérő részére, aki a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a vitarendezést kérelmezőt a kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül a benyújtási módnak megegyező módon tájékoztatja, továbbá az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi – általa ismert – ajánlattevőjét is tájékoztatja.

(4) Amennyiben valamely ajánlattevő előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be valamely – az ajánlatok bontását követően – történt eljárási cselekménnyel, keletkezett dokumentummal, kapcsolatban, az ajánlatkérő a kérelem benyújtásától a válaszának megküldését követő tizedik napig nem kötheti meg a szerződést, illetőleg – ha részajánlat tétele lehetséges volt – a beszerzés érintett részére vonatkozó szerződést, ha ez az időpont a 99. § (3) bekezdése szerinti szerződéskötési időpontnál későbbre esik.

(5) A 96. § (4)–(5) bekezdése szerint módosított, illetőleg kijavított írásbeli összegezés javítás vagy módosítás előtti tartalmára vonatkozóan előzetes vitarendezési kérelmet nem lehet benyújtani.”

43. §

A Kbt. 98. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a (4) bekezdést követően a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A közbeszerzési eljárás az (1) bekezdés szerinti hirdetmény közzétételével zárul le.

(5) Az (1) bekezdés szerinti, továbbá a 200. § (1) bekezdése szerinti hirdetményben fel kell tüntetni a következő adatokat is:

a) a nyertes ajánlattevő 70. § (2) bekezdése szerinti minősítését (részajánlat tétel lehetősége esetén részenkénti bontásban);

b) ha az eljárás eredménytelen, illetve szerződéskötésre nem került sor, ennek indokát;

c) az ajánlattevők nevét, címét (részajánlat tétel lehetősége esetén részenkénti bontásban);

d) keretmegállapodásos eljárás második része esetén erre a körülményre való utalást, valamint a keretmegállapodásos eljárás első részével kapcsolatos (1) bekezdés szerinti hirdetemény számát és megjelenésének időpontját.”

44. §

A Kbt. 99. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Amennyiben jogorvoslati eljárás indul, a szerződéskötés ajánlati felhívásban megadott időpontjától eltérve a szerződést – a (2) bekezdés szerinti esetben a jogorvoslati eljárással érintett részre vonatkozó szerződést – az ügy érdemében hozott vagy a közbeszerzési ügy befejezését eredményező határozat meghozataláig nem lehet megkötni, kivéve, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a szerződés megkötését engedélyezi [332. § (4) bekezdés].”

45. §

A Kbt. 99/A. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szerződés – a 73. § (1) bekezdése szerinti részei kivételével, feltéve, hogy az abban foglaltak nem ellentétesek a 96. § (3) bekezdésével – nyilvános, annak tartalma közérdekű adatnak minősül. E szabályt, továbbá a (3) bekezdést a nyertes ajánlatra is alkalmazni kell, ha az a szerződés mellékletét képezi.”

46. §

A Kbt. 102. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlatkérő – a megfelelő részvételi jelentkezés benyújtásának elősegítése érdekében – a meghívásos és a tárgyalásos eljárásban részvételi dokumentációt készíthet, a versenypárbeszédben pedig ismertetőt köteles készíteni. Az ajánlatkérő a részvételi felhívásban köteles megadni a részvételi dokumentáció, illetőleg az ismertető (a továbbiakban együtt: részvételi dokumentáció) rendelkezésre bocsátásának módját, határidejét, annak beszerzési helyét és pénzügyi feltételeit is.”

A Kbt. 102. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ajánlatkérő a részvételi felhívásban előírhatja, hogy a részvételi jelentkezés érdekében a részvételi dokumentációt részvételi jelentkezésenként legalább egy részvételre jelentkezőnek vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozónak meg kell vásárolnia vagy át kell vennie vagy elektronikus úton el kell érnie.”

A Kbt. 102. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A részvételi dokumentációra az 54. § (2)–(5), (7)–(9) bekezdéseit megfelelően alkalmazni kell.”

47. §

A Kbt. 103. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse a részvételre jelentkezők esélyegyenlőségét. A tájékoztatás teljes tartalmát a jelentkezők számára hozzáférhetővé kell tenni, illetőleg meg kell küldeni. A tájékoztatás nem eredményezheti a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban foglaltak módosítását a következő esetek kivételével:

a) az 54. § (4) bekezdés szerinti eset;

b) ha a dokumentáción belül ugyanaz az adat, információ több ponton eltérően szerepel, ebben az esetben a kiegészítő tájékoztatásban közölni kell, melyik a megfelelő és hogy melyiket kell semmisnek tekinteni, a semmis adatot, információt a közbeszerzési eljárásban, továbbá a közbeszerzési szerződésben nem lehet alkalmazni.”

48. §

(1) A Kbt. 104. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A részvételre jelentkezésre a 70. § (1) bekezdését, valamint a 70. § (4)–(8) bekezdését, továbbá a 70/A. §-t kell megfelelően alkalmazni, a 70. § (8) bekezdését és a 70/A. § (3) bekezdését a 110. § (3) bekezdése szerinti adatokra vonatkozóan kell alkalmazni.”

(2) A Kbt. 104. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A részvételre jelentkezőnek a kizáró okokkal kapcsolatban a 63. § szerint kell megfelelően eljárnia, az igazolásokat a részvételi jelentkezésben kell beadni.”

(3) A Kbt. 104. §-a a (3) bekezdését követően kiegészül a következő új (4) bekezdéssel:

„(4) A 71. §-t a részvételi jelentkezés és a részvételre jelentkező tekintetében megfelelően alkalmazni kell.”

49. §

A Kbt. 106. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„106. § (1) A jelentkező a részvételi jelentkezésében elkülönített módon elhelyezett, üzleti titkot tartalmazó iratok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja. Az üzleti titkot tartalmazó iratokat úgy kell elkészíteni, hogy azok ne tartalmazzanak a (2) bekezdés szerinti elemeket.

(2) A részvételre jelentkező azonban nem tilthatja meg nevének, címének (székhelyének, lakóhelyének), továbbá az olyan iratnak a nyilvánosságra hozatalát, melyben a részvételi jelentkezés elbírálása során az ajánlatkérő döntése meghozatalával összefüggésben figyelembe veendő adatok szerepelnek. Nem korlátozható, illetőleg nem tiltható meg üzleti titokra hivatkozással olyan adat nyilvánosságra hozatala sem, amely a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó, külön törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség alá esik.”

50. §

A Kbt. 108. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A részvételi felhívás illetőleg részvételi dokumentáció módosítására a 76. § (1)–(2) bekezdését kell megfelelően alkalmazni, az ajánlattételi határidő helyett a részvételi határidőt kell érteni.”

51. §

A Kbt. 110. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A részvételi jelentkezések felbontására a 80. § (5)–(7) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.”

52. §

(1) A Kbt. 112. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hiánypótlás során a részvételi jelentkezés úgy módosítható, úgy egészíthető ki, hogy megfeleljen a részvételi felhívás, a dokumentáció vagy a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok előírásainak, de a következő módosításokat, kiegészítéseket nem lehet a hiánypótlással végrehajtani:

a) a hiánypótlás során a részvételre jelentkező új, közösen részvételre jelentkező, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó, illetőleg erőforrást nyújtó szervezet megjelölésével és az újonnan megjelöltekre vonatkozó iratokkal nem egészítheti ki a részvételi jelentkezését;

b) a hiánypótlás során nem lehet a részvételi jelentkezés olyan hibáját kijavítani, mely miatt az már benyújtásakor a 114. § (1) bekezdés *a)*, *b)* pontja szerint érvénytelen.”

(2) A Kbt. 112. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás(oka)t követően a részvételi jelentkezés nem módosult-e a (2) bekezdés *a)–b)* pontjaiba ütközően. A (2) bekezdés *a)–b)* pontjaiba ütköző módosulás esetén, vagy ha a hiánypótlást nem, vagy nem megfelelően teljesítették, kizárólag az eredeti részvételi jelentkezési példányt (példányokat) lehet figyelembe venni az elbírálás során. A hiánypótlás megfelelően teljesítettnek minősül akkor is, ha az csak valamely – a 70/A. § (1) bekezdésének *a)–d)*, pontja szerinti, vagy 70/A. § (2) bekezdés *a)*, *b)* pontja szerinti, vagy az ajánlatkérő által a hiánypótlási felhívásban ezekkel kapcsolatban a 83. § (6) bekezdése szerint előírt – követelménynek nem felel meg.”

(3) A Kbt. 112. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A részvételi jelentkezésekkel kapcsolatos hiánypótlásra egyebekben a 83. § (3)–(6) bekezdéseit kell megfelelően alkalmazni.”

53. §

A Kbt. 113. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„113. § (1) A részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérő írásban és a többi jelentkező egyidejű értesítése mellett, határidő megadásával felvilágosítást kérhet a jelentkezőtől a részvételi jelentkezéssel kapcsolatos nem egyértelmű kijelentések, nyilatkozatok, igazolások tartalmának tisztázása érdekében. A felvilágosítás megadása a (2) bekezdés szerinti eset kivételével nem eredményezheti a részvételi jelentkezés módosítását.

(2) Ha a részvételi jelentkezés különböző pontjain egy adat eltérő tartalommal (értékben) szerepel, ebben az esetben a részvételekre jelentkező

a) a felvilágosításban közölheti, hogy melyik adat a helyes és melyik adat semmis, melyet a közbeszerzési eljárásban, illetve közbeszerzési szerződésben nem lehet figyelembe venni, hanem a helyesnek minősített adattal kell helyettesíteni, továbbá

b) ha az *a)* pont szerinti semmisség miatt részvételi jelentkezése nem felel meg a részvételi felhívásnak vagy a részvételi dokumentációnak vagy e törvénynek, jogosult az (1) bekezdés szerinti határidőig a felvilágosítással érintett irattal igazolni kívánt előírással kapcsolatban a 112. § (2) bekezdése szerinti hiánypótlást teljesíteni, az így hiánypótlott irattal kapcsolatban – a 83. § (5) bekezdése szerint – további hiánypótlásnak nincs helye.”

54. §

(1) A Kbt. 114. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

a) azt a részvételi felhívásban meghatározott részvételi határidő lejártá után nyújtották be;

b) a részvételekre jelentkező ajánlatot tesz [100. § (2) bekezdése];

c) a részvételekre jelentkező, illetőleg alvállalkozója vagy a részvételi jelentkezésben szereplő erőforrást nyújtó szervezet nem felel meg az összeférhetetlenségi követelményeknek (10. §);

d) a részvételekre jelentkezőt, alvállalkozóját, illetőleg a részvételi jelentkezésben szereplő erőforrást nyújtó szervezetet az eljárásból kizárták;

e) a részvételekre jelentkező, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozója nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek;

f) egyéb módon nem felel meg a részvételi felhívásban, illetőleg a részvételi dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, kivéve a 70/A. § (1) bekezdés *a)–d)*

pontjainak vagy a 70/A. § (2) bekezdés a), b) pontjainak, illetve a részvételi jelentkezés csomagolásával kapcsolatban a 109. § (1) bekezdésének való meg nem felelést, illetőleg a részvételi felhívásban vagy dokumentációban mindezekkel kapcsolatban előírtaknak való meg nem felelést.”

(2) A Kbt. 114. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból azt a részvételre jelentkezőt, vagy alvállalkozót vagy a részvételi jelentkezésben szereplő erőforrást nyújtó szervezetet, aki
a) a kizáró okok (60–61. §) ellenére nyújtotta be részvételi jelentkezését;
b) részéről a kizáró ok (60–62. §) az eljárás során következett be.”

55. §

(1) A Kbt. 117. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A részvételi jelentkezéseket a lehető legrövidebb időn belül kell az ajánlatkérőnek elbírálnia és azt követően a részvételi szakasz eredményét vagy eredménytelenségét szóban vagy – a 20. § (1) bekezdés alkalmazása esetén – elektronikusan kihirdetnie (a továbbiakban együtt: eredményhirdetés). A részvételi szakasz eredményét legkésőbb a részvételi jelentkezések felbontástól számított harminc – építési beruházás esetében hatvan – napon belül, a részvételi felhívásban meghatározott eredményhirdetési időpontban kell kihirdetni.”

(2) A Kbt. 117. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg bekezdés kiegészül a következő új (6) bekezdéssel:

„(5) Az eredményhirdetésen jelen lehetnek a részvételre jelentkezők, továbbá – a közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében – a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői, illetőleg személyek.

(6) Elektronikus eredményhirdetés esetén (a 20. § (1) bekezdés alkalmazása esetén) az (5) bekezdést és a 118. § (1) bekezdését nem kell alkalmazni, a 116. § (2) bekezdése szerinti összegezést az elektronikus eredményhirdetés részvételi felhívásban megadott időpontjától kezdve azonnal elektronikus úton kell a részvételre jelentkezők és – a közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében – a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői számára (ha utóbbiak legkésőbb az eredményhirdetés előtt az adatokhoz hozzáférést kértek az ajánlatkérőtől) elérhetővé tenni.”

56. §

(1) A Kbt. 121. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ajánlattevőnek a részvételi felhívásban, az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban meghatározott tartalmi és a 70/A. § (1)–(3) bekezdés szerinti formai követelményeknek megfelelően kell ajánlatát elkészítenie és benyújtania, az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban egyszerűbb formai követelményeket is előírhat. Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát a részvételi felhívás, illetőleg az ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés teljesítésére, a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan. Az ajánlatban továbbá az ajánlattevőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerint mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősül-e.”

(2) A Kbt. 121. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja a részvételi felhívásban nem megadott és az ajánlattételi felhívásban, illetőleg a dokumentációban meghatározott feltételeket. A módosított feltételekről e határidő lejárta előtt egyidejűleg, közvetlenül, írásban kell tájékoztatni az összes ajánlattevőt és egyben új ajánlattételi határidőt kell megállapítani. A határidő – meghívásos eljárás esetében – legkorábban a módosítás megküldésének napjától számított tizenötödik napot

követő első munkanapon járhat le, kivéve ha ez korábban van, mint az eredeti ajánlattételi határidő, ekkor az ajánlattételi határidőt nem kell módosítani. A módosított ajánlattételi határidőt úgy kell meghatározni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre a megfelelő ajánlattételhez.”

(3) A Kbt. 121. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívást az ajánlattételi határidő lejártáig visszavonhatja, ha az ajánlattételi felhívás megküldését követően – általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében – beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésére, illetőleg a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes. Az ajánlattételi felhívás visszavonásáról az ajánlattételi határidő lejártá előtt egyidejűleg, közvetlenül, írásban kell tájékoztatni az összes ajánlattevőt. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az eljárást eredménytelennek kell nyilvánítania. Az eljárás eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételére a 98. § alkalmazandó.”

(4) A Kbt. 121. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e a részvételi felhívásban, az ajánlattételi felhívásban, a dokumentációban, valamint a jogszabályokban, továbbá versenypárbeszéd esetén az ismertetőben meghatározott feltételeknek is. A 63. § (5) bekezdése szerinti ellenőrzést az ajánlattételi határidő lejártá és az eredményhirdetés között ismét el kell végezni.”

57. §

A Kbt. 133. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nyílt eljárásnak (3. cím) az 50. § (3)–(5) bekezdésében, az 51. § (3) bekezdésében, az 52–54. §-ban, az 56. § (1), (4) bekezdésében, az 57. § (5) bekezdésében, az 58. § (1) bekezdésében, az 59. §-ban, a 60. § (5) bekezdésében, a 61. § (1)–(2) bekezdésében, a 62. § (2) bekezdésében, a 65. § (2) bekezdésében, a 69–70/A. §-ban, a 71. § (1), (4)–(5) bekezdésében, a 79. § (3) bekezdésében, a 81. §-ban, a 83. §-ban, a 85. §-ban, a 88–91. §-ban, a 94. §-ban és a 99. §-ban említett ajánlati felhívása helyett ajánlattételi felhívást kell érteni.”

58. §

A Kbt. 135. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 125. § (2) bekezdésének *c*) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban azzal az ajánlattevővel kell tárgyalni és – a 99. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően – a tárgyalás befejezésekor írásban szerződést kötni, aki a szerződést a rendkívüli helyzet által megkívánt idő alatt képes teljesíteni. Ebben az esetben a 63. §-t azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) az ajánlattevőnek, a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozónak, illetőleg az erőforrást nyújtó szervezetnek az ajánlatban nyilatkoznia kell arról, hogy nem tartozik a kizáró okok hatálya alá, továbbá

b) legkésőbb a szerződéskötést követő tizenöt napon belül kell csatolnia az ajánlattevőnek az *a*) pont szerinti személyek (szervezetek) vonatkozásában a 60. § (1) bekezdésének *h*) pontjával, valamint – adott esetben – a 61. § (2) bekezdése szerinti köztartozások hiányával kapcsolatos hatósági igazolásokat, továbbá – ha valamelyikük nem szerepel az adózás rendjéről törvény szerinti köztartozás mentes adózói adatbázisban, vonatkozásában – a 63. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti igazolásokat.”

59. §

A Kbt. 136 §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A gyorsított eljárásban a részvételre jelentkezőnek nyilatkoznia kell arról, hogy nem tartozik a kizáró okok hatálya alá Ebben az esetben a 63. §-t azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy
a) a részvételre jelentkezőnek, a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozónak, illetőleg az erőforrást nyújtó szervezetnek a részvételi jelentkezésben nyilatkoznia kell arról, hogy nem tartozik a kizáró okok hatálya alá, továbbá
b) legkésőbb az ajánlattételi határidő lejártáig kell csatolnia az ajánlattevőnek az a) pont szerinti személyek (szervezetek) vonatkozásában a 60. § (1) bekezdésének h) pontjával, valamint – adott esetben – a 61. § (2) bekezdése szerinti köztartozások hiányával kapcsolatos hatósági igazolásokat, továbbá – ha valamelyikük nem szerepel az adózás rendjéről törvény szerinti köztartozás mentes adózói adatbázisban, vonatkozásában – a 63. § (2) bekezdés b) pontja szerinti igazolásokat.”

60. §

A Kbt. 136/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A keretmegállapodásos eljárás két részből áll. Az első részben az ajánlatkérő (ajánlatkérők) e fejezet szerinti nyílt vagy meghívásos eljárást köteles(ek) alkalmazni keretmegállapodás megkötése céljából. Az ajánlatkérő tárgyalásos eljárást is alkalmazhat keretmegállapodás megkötése céljából, amennyiben a tárgyalásos eljárás alkalmazásának a 124. §, illetve 125. § szerinti feltételei fennállnak. Az első rész szerinti eljárásban a 3–5. és 6–7. címek rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az építési beruházás dokumentációjának nem kell árazatlan költségvetést és az e törvény felhatalmazása alapján alkotott külön jogszabály szerinti terveket tartalmaznia. A második részben az ajánlatkérő a keretmegállapodásban meghatározott közbeszerzési tárgyra kér ajánlato(ka)t és köt szerződést az adott közbeszerzés(ek) megvalósítására. Ha az első rész szerinti eljárásban a dokumentáció nem tartalmazta az árazatlan költségvetést és e törvény felhatalmazása alapján alkotott külön jogszabály szerinti terveket, akkor azokat a második részben beszerzett közbeszerzési tárgyra vonatkozóan a konzultációra szóló felhívással, vagy az ajánlattételi felhívással egyidejűleg kell megküldeni.”

61. §

(1) A Kbt. 184. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az ajánlatkérő kérheti, hogy a Közbeszerzések Tanácsa (Titkársága) az általa megküldött hirdetményt – továbbküldése, feladása előtt – megvizsgálja abból a szempontból, hogy megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak. Ha az ajánlatkérő kéri a hirdetmény ellenőrzését, azért – külön jogszabályban meghatározott mértékű – díjat kell fizetni.”

62. §

A Kbt. 228. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„228. § A 225. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti tárgyalásos eljárásra a 135. §-t kell alkalmazni.”

63. §

(1) A Kbt. 243. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni]

„c) a 4. számú melléklet szerinti jogi szolgáltatások és a hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenység esetében, ha a szolgáltatás értéke nem éri el a közösségi értékhatárt;”

(2) A Kbt. 243. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni]

„e) a 4. sz. melléklet szerinti szállodai és éttermi szolgáltatásokra, szórakoztató, kulturális és sportszolgáltatásokra ha a szolgáltatás értéke nem éri el a közösségi értékhatárt;”

(3) A Kbt. 243. § g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni]

„g) a hideg élelmiszer és főzési alapanyag a nyershús kivételével, friss, illetve feldolgozott zöldség és gyümölcs, tej és tejtermék, gabonafélék, méz, tojás, kertészeti növény beszerzésére;”

(4) A Kbt. 243. § h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni]

„h) a 2011-es magyar EU-elnökség előkészítésével és lebonyolításával összefüggő beszerzésekre;”

64. §

A Kbt. 245. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„245. § A közbeszerzés értékének megállapítására a 35–39. §, 39/A. § és a 40. § (1)–(5) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.”

65. §

(1) A Kbt. 246. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E fejezet és a VII. fejezet alkalmazásában hirdetmény közzétételén a Közbeszerzések Tanácsának Hivatalos Lapjában, a Közbeszerzési Értesítőben (a továbbiakban: Közbeszerzési Értesítő) történő közzétételt kell érteni és arra a (2)–(5) bekezdést kell alkalmazni.”

(2) A Kbt. 246. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ajánlatkérőnek a hirdetményt a külön jogszabályban meghatározott elektronikus úton és módon kell megküldenie a Közbeszerzések Tanácsának (Titkárságának). Hirdetményt közzétételre csak az az ajánlatkérő adhat fel, amelyik a 18. § szerinti értesítési kötelezettségének – legkésőbb a hirdetmény Közbeszerzések Tanácsa részére történő megküldése előtt öt nappal – eleget tett.”

(3) A Kbt. 246. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az ajánlatkérő kérheti, hogy a Közbeszerzések Tanácsa (Titkársága) az általa megküldött hirdetményt megvizsgálja abból a szempontból, hogy megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak. Ha az ajánlatkérő kéri a hirdetmény ellenőrzését, azért – külön jogszabályban meghatározott mértékű – díjat kell fizetni. A hirdetmény ellenőrzése és a díj megfizetése kötelező, ha az ajánlatkérő a 241. § b) pontja alapján tartozik a Kbt. hatálya alá és a hirdetményt nem hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldi meg az ajánlatkérő nevében közzététel céljából. A díj megfizetése alól mentesség illeti meg az ezer fő lakosnál kevesebb lélekszámú települések esetében a 22. § (1) bekezdésének d) és f) pontja szerinti ajánlatkérőket.”

66. §

(1) A Kbt. 249. §-a (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:]

„b) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét, továbbá ha dokumentációt nem készít a közbeszerzési műszaki leírást, illetőleg a minőségi követelményeket, teljesítménykövetelményeket;”

(2) A Kbt. 249. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban jogosult a 60. § (1) bekezdése, 61. § (1) bekezdése és a 62. § szerinti kizáró okok közül egynek vagy többnek a közbeszerzési eljárásban való érvényesítését előírni. Ha az ajánlatkérő valamely kizáró oknak a közbeszerzési eljárásban való érvényesítését előírta, a kizáró okok fenn nem állásáról az ajánlattevőnek, a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozónak, valamint az ajánlattevő részére a szerződés teljesítéséhez erőforrást nyújtó szervezetnek nyilatkoznia kell.”

(3) A Kbt. 249. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § kiegészül a következő (5) bekezdéssel:

„(4) Az ajánlattevő alkalmasságának meghatározására a 65. §, 66. §, 67. § és a 69. § megfelelően alkalmazandó.

(5) Az ajánlatkérő építési beruházás esetén köteles, egyéb esetekben jogosult dokumentációt készíteni, melyre az 54. §-t kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy árubeszerzés és szolgáltatás esetén szerződéstervezet helyett elegendő szerződéses feltételeket közölni a dokumentációban.”

67. §

(1) A Kbt. 250. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az egyszerű közbeszerzési eljárásban a következő rendelkezések megfelelően alkalmazandóak úgy, hogy azokban az ajánlati felhívás helyett ajánlattételi felhívást kell érteni:

a) az eljárás megkezdésére és megindítására a 35. § (2) bekezdése, valamint a 48. § (2) és (3) bekezdése;

b) az ajánlattételi felhívásra az 52. §, a kiegészítő tájékoztatásra az 56. § azzal, hogy a kiegészítő tájékoztatás kérés határideje az ajánlatok bontását megelőző ötödik munkanap, megadásának határideje az ajánlatok bontását megelőző harmadik munkanap;

c) a bírálati szempontokra az 57. §;

d) az ajánlatra a 70. § (1) és (2), valamint (4)–(7) bekezdése, a 70/A. §, a 71. § (1) és (2), valamint (4) bekezdése, továbbá a 73. §;

e) az ajánlattételi határidőre és az ajánlati kötöttségre a 74. § (6) bekezdése és a 75. § (2) bekezdése, az ajánlattételi határidő módosítására a 75. § (1) bekezdése, továbbá az ajánlattételi felhívás, illetőleg dokumentáció módosítására a 76. §, azzal, hogy az ajánlattételi határidőt, ajánlattételi felhívást, módosító, illetőleg dokumentáció módosítását jelző hirdetményt csak feladni kell az eredeti ajánlattételi határidőig, annak eddig megjelennie nem kell, viszont a módosítási szándékról és a módosító hirdetmény feladásáról az ismert ajánlattevőket írásban közvetlenül is tájékoztatni kell az eredeti ajánlattételi határidő lejárta előtt, illetőleg aki ezt követően válik ismertté, az ismertté válásának időpontjában; a módosító hirdetmény megjelenéséig a közbeszerzési eljárásban intézkedést tenni, döntéseket hozni, iratokat beadni nem lehet;

f) az ajánlatok benyújtására és felbontására a 79. és 80. §;

g) az ajánlatok elbírálására a 81–89/A. § és a 90. § (5) bekezdése, továbbá a 91–93 §, azzal, hogy az eljárás eredményéről szóló összegeztet legkésőbb az ajánlatok felbontástól számított harminc – építési beruházás esetében hatvan – napon belül kell megküldeni az ajánlattevőknek;

h) az előzetes vitarendezésre a 96/A. §, az ajánlatok nyilvánosságára a 96. § (3) bekezdése és a 97. §, a szerződés megkötésére a 99. és a 99/A. §, valamint tárgyalás esetén a 128. § is azzal, hogy eredményhirdetést nem kell tartani, eredményhirdetés kifejezés alatt az eljárás eredményéről szóló összegeztet megküldésének napját kell érteni, továbbá hogy a szerződéskötés időpontját egy ízben legfeljebb 30 nappal el lehet halasztani, erről az ajánlattevőket írásban kell tájékoztatni az eredeti időpont előtt.”

(2) A Kbt. 250. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § kiegészül a következő (5) bekezdéssel:

„(4) A (3) bekezdéstől eltérően a 4. számú melléklet szerinti szolgáltatások esetében, ha a beszerzés értéke eléri vagy meghaladja a közösségi értékhatárt, az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény megküldésére és közzétételére a 98. §-t kell alkalmazni, azzal, hogy az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetményben [98. § (3) bekezdés] az ajánlatkérőnek nyilatkoznia kell, hogy egyetért-e a hirdetmény közzétételével; ha nem ért egyet, a hirdetmény nem kerül közzétételre és a 246. § (5) bekezdése szerinti díjat nem kell utána befizetni. Ez a nyilatkozat azonban nem érinti a 47. § (1) bekezdése szerinti közzétételt a Közbeszerzési Értesítőben.

(5) Az ajánlatkérőnek az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről szóló tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján kell közzétennie, mely hirdetményt a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételre legkésőbb az eljárás eredményéről szóló összegezés ajánlattevőknek történt megküldésétől számított öt munkanapon belül kell feladni.”

68. §

A Kbt. 251. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„251. § (1) Az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg az ajánlattételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított húsz napnál rövidebb időtartamban.

(2) Ha az árubeszerzés vagy szolgáltatás becsült értéke nem éri el a huszonöt millió forintot, vagy az építési beruházás becsült értéke nem éri el a nyolcvan millió forintot, az ajánlatkérő a 249. § (1) bekezdése szerinti közzététel helyett legalább három ajánlattevőnek köteles egyidejűleg, közvetlenül írásbeli – a 249. § (2) bekezdésében foglaltakat tartalmazó – ajánlattételi felhívást küldeni. Ilyen esetben az ajánlattételi határidő minimális időtartama a felhívás megküldésétől számított tizenöt nap.

(3) Az ajánlatkérő azonban a (2) bekezdés szerinti esetben is jogosult a 249. § (1) bekezdés alkalmazására.

(4) A (2) bekezdés szerinti esetben a 250. §-t a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) az olyan ajánlattevő, akit ajánlattételre felhívtak, jogosult közösen ajánlatot tenni olyan ajánlattevővel, akit az ajánlatkérő ajánlattételre nem hívott fel;

b) ha nem nyújtott be legalább három ajánlattevő ajánlatot, az ajánlatkérő megkezdheti a beérkezett ajánlatok értékelését, vagy az ajánlatok felbontása nélkül a (2) bekezdés szerint újabb ajánlattételre hívhat fel. Ennek során azt az ajánlattevőt, aki ajánlatot nyújtott be, ismételten fel kell hívni ajánlattételre azzal, hogy a benyújtott ajánlat fenntartható, feltéve, hogy az ajánlattételi felhívás feltételei időközben nem változtak meg;

c) az 53/A. § és az 59. § nem alkalmazható;

d) az ajánlattételi határidő, az ajánlattételi felhívás vagy dokumentáció módosításáról nem kell hirdetményt közzétenni, hanem közvetlenül, írásban kell az ajánlattevőket tájékoztatni.

(5) Az egyszerű eljárásban a törvény 2–5/A. és 7–8., valamint 10. címének a 250. § (3) bekezdésében fel nem sorolt rendelkezései is megfelelően alkalmazhatók, a nyílt eljáráson kívüli eljárás-típusokat is a 246–247. és 249–250. §-okban és az (1)–(4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően kell lefolytatni azzal, hogy ezen eljárásokban műszaki részszerzőpont (alszerzőpont) nem írható elő és a részvételi szakaszban annyi részvételi határidőt kell biztosítani, amely alatt megfelelően lehet részvételre jelentkezni.”

69. §

A Kbt. 253. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ajánlatkérő az e fejezet szerinti közbeszerzési eljárásban való részvétel jogát fenntarthatja az előző évben – árubeszerzés és szolgáltatás esetén százmillió forint, építési beruházás esetén egymilliárd forint – ÁFA nélkül számított árbevételt el nem érő ajánlattevők számára, akik

ajánlatában szereplő – a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt – alvállalkozó(k) is megfelel(nek) ennek ez előírásnak.”

70. §

A Kbt. 259. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„259. § A közbeszerzés értékének megállapítására a 35–39. §, 39/A. § és a 40. § (1)–(5) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.”

71. §

A Kbt. 261. §-ának (1)–(2) bekezdése helyébe a következő új (1)–(3) bekezdés lép, egyidejűleg az eredeti (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(1) A különös egyszerű közbeszerzési eljárásra a 249–250. §-t, a 251. § (1)–(4) bekezdését és a 252–253. §-t a (2)–(4) bekezdés szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az egyszerű közbeszerzési eljárásban a 197. és 199. § megfelelően alkalmazandó azzal, hogy az ajánlati felhívás helyett ajánlattételi felhívást kell érteni.

(3) Az egyszerű eljárásban a törvény 12–18. és 20. címének a 250. § (3) bekezdésében fel nem sorolt rendelkezései is megfelelően alkalmazhatók, a nyílt eljáráson kívüli eljárás-típusokat is a 246–247. és 249–250. §-okban és a 251. § (1)–(4) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően kell lefolytatni azzal, hogy azokban műszaki részszempont (alszempont) nem írható elő és a részvételi szakaszban annyi részvételi határidőt kell biztosítani, amely alatt megfelelően lehet részvételre jelentkezni.”

72. §

A Kbt. 303. §-ának számozása 303. § (1) bekezdésre változik és a § a következő új (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A szerződés módosítását megalapozó körülménynek tekintendő az is, ha a szerződés teljesítése során olyan objektum kerül elő, amelyről a kulturális örökségvédelmi hatóság külön jogszabályban meghatározott intézkedése alapján feltételezhető, hogy az kulturális örökségi értéknek minősül.”

73. §

A Kbt. 304. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„304. § (1) A közbeszerzési szerződést a közbeszerzési eljárás alapján nyertes ajánlattevőként [91. § (2) bekezdése] szerződő félnek illetőleg közösen ajánlatot tevőknek, vagy – ha az ajánlatkérő gazdálkodó szervezet létrehozásának kötelezettségét előírta vagy azt lehetővé tette (52. §) – a nyertes ajánlattevő (ajánlattevők) kizárólagos részesedésével létrehozott gazdálkodó szervezetnek (a továbbiakban: projektársaság) kell teljesítenie.

(2) Az ajánlattevőként szerződő fél teljesítésében csak az ajánlatban megjelölt – a beszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt – alvállalkozó működhet közre, továbbá köteles közreműködni a 69. § (8) bekezdése szerinti esetben a megnevezett alvállalkozó, illetve ha elbírálási részszempont volt valamely szakember szakmai elismerése, díja, akkor a megnevezett szakember. Ezen alvállalkozók sem vehetnek igénybe saját teljesítésük tíz százalékát meghaladó mértékben alvállalkozót vagy teljesítési segédet.

(3) Ha a szerződéskötést követően – a szerződéskötéskor előre nem látható ok következtében – beállott lényeges körülmény, vagy az alvállalkozó, illetőleg szakember bizonyítható hibás teljesítése miatt a szerződés vagy annak egy része nem lenne teljesíthető a megjelölt alvállalkozóval, az ajánlatkérőként szerződő fél más megjelölt szervezet (személy) közreműködéséhez is hozzájárulhat, ha az megfelel azoknak a 69. § (2) bekezdése szerinti műszaki-szakmai alkalmassági minimum követelményeknek, melyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott alvállalkozóval együtt felelt meg;

(4) Ha az ajánlattevő nem él a (3) bekezdés szerinti lehetőséggel, köteles az alvállalkozó tekintetében a 305. § (3) bekezdés *b*) pontja szerinti nyilatkozatot megtenni és a részére járó ellenszolgáltatást megfizetni.

(5) Az (1), (2) bekezdések szerinti teljesítési kötelezettséget (a szakember kivételével) teljesítheti az ajánlattevőként szerződő fél vagy a nem természetes személy alvállalkozó jogutódja, ha ezek valamelyike jogutódlással megszűnik.”

74. §

A Kbt. 304/A. §-a a (6) bekezdést követően kiegészül a következő új (7) bekezdéssel:

„(7) A projektársaság teljesítését referenciaként, illetve a 66. § (1) bekezdés *c*) pontja szerinti árbevételként a projektársaság mindazon tulajdonosai bemutatathatják, akik a teljesítésben ténylegesen résztvettek – a részvétel mértékéig –, akkor is, ha a projektársaság időközben megszűnt.”

75. §

A Kbt. 305. §-ának (2)–(6) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Építési beruházás megvalósítására kötött építési szerződés esetén az ajánlatkérőként szerződő fél, amennyiben az ajánlattevőként szerződő fél írásbeli értesítésére (készen jelentés) a szerződésben az átadás-átvételi eljárás megkezdésére meghatározott határidőt követő tizenöt napon belül nem kezdi meg az átadás-átvételi eljárást, vagy megkezdi, de a szerződésben meghatározott határidőben – mely legfeljebb huszonöt nap lehet – nem fejezi be, az ajánlattevőként szerződő fél kérésére, a teljesítésigazolást köteles kiadni.

(3) Az ajánlatkérőként szerződő fél, illetőleg – európai uniós támogatások esetén szállítói kifizetés során – a kifizetésre köteles szervezet e § alkalmazásában (a továbbiakban együtt: ajánlatkérőként szerződő fél) a következő szabályok szerint köteles az ellenszolgáltatást teljesíteni:

a) az ajánlattevőként szerződő fél (felek) legkésőbb a teljesítés elismerésének időpontjáig kötelesek nyilatkozatot tenni az ajánlatkérőnek, hogy közülük melyik mekkora összegre jogosult az ellenszolgáltatásból;

b) az összes ajánlattevőként szerződő fél legkésőbb a teljesítés elismerésének időpontjáig köteles nyilatkozatot tenni, hogy az általa a teljesítésbe bevont alvállalkozók, illetve a velük munkaviszonyban vagy egyéb foglalkoztatási jogviszonyban nem álló szakemberek egyenként mekkora összegre jogosultak az ellenszolgáltatásból, egyidejűleg felhívja az alvállalkozókat és szakembereket, hogy állítsák ki ezen számláikat;

c) az ajánlattevőként szerződő felek mindegyike a teljesítés elismerését követően haladéktalanul azon összegre vonatkozóan jogosult számlát kiállítani az ajánlatkérő felé, mely az általa a szerződés teljesítésébe bevont alvállalkozókat, illetve a vele munkaviszonyban vagy egyéb foglalkoztatási jogviszonyban nem álló szakembereket illeti meg;

d) a *c*) pont szerinti számla ellenértékét az ajánlatkérőként szerződő fél tizenöt napon belül átutalja az ajánlattevőknek;

e) az ajánlattevőként szerződő fél haladéktalanul kiegyenlíti az alvállalkozók, illetve szakemberek számláit, illetőleg az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 36/A. § (3) bekezdése szerint azt (annak egy részét) visszatartja;

f) az ajánlattevőként szerződő felek átadják az *e*) pont szerinti átutalások igazolásainak másolatait, vagy az alvállalkozó (szakember) köztartozást mutató együttes adóigazolásának másolatát az ajánlatkérőként szerződő félnek (utóbbit annak érdekében, hogy az ajánlatkérőként szerződő fél megállapíthassa, hogy az ajánlattevőként szerződő fél jogszerűen nem fizette ki a (teljes) összeget az alvállalkozónak);

g) az ajánlattevőként szerződő felek benyújtják az ellenszolgáltatás fennmaradó részére vonatkozó számláikat, melyek ellenértékét az ajánlatkérőként szerződő fél tizenöt napon belül átutalja az

ajánlattevőként szerződő feleknek, ha ők az alvállalkozókkal szembeni fizetési kötelezettségüket az Art. 36/A. §-ára is tekintettel teljesítették;

h) ha az ajánlattevőként szerződő felek valamelyike az *e)*, illetőleg *f)* pont szerinti kötelezettségét nem teljesíti, az ellenszolgáltatás fennmaradó részét az ajánlatkérő őrzi és az akkor illeti meg az ajánlattevőt, ha igazolja, hogy az *e)*, illetőleg *f)* pont szerinti kötelezettségét teljesítette, vagy hitelt érdemlő irattal igazolja, hogy az alvállalkozó vagy szakember nem jogosult az ajánlattevő által a *b)* pont szerint bejelentett összegre vagy annak egy részére;

i) Részben vagy egészben európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzés esetén a *d)* pont szerinti határidő nyolcvenöt nap.

(4) A (3) bekezdéstől akkor lehet eltérni, ha törvény eltérően rendelkezik. Továbbá a felek a (3) bekezdés *g)* pontja szerinti ellenszolgáltatás halasztott teljesítésében is megállapodhatnak. Az Art. 36/A. §-ának (3) bekezdését az ajánlattevőként szerződő féllel szemben csak a (3) bekezdés *g)* pontja szerinti ajánlattevői számlára lehet alkalmazni.

(5) Ha az ellenszolgáltatást több részletben teljesíti az ajánlatkérőként szerződést kötő fél, minden részlettel kapcsolatban alkalmazni kell a (3), (4) bekezdést.

(6) Az ajánlatkérőként szerződő fél által igazolt szerződésszerű teljesítés esetén, a (3) bekezdés *d)* vagy *g)* pontja szerinti határidő eredménytelen elteltét követően, az ajánlattevőként szerződő fél – a 99. § (1) bekezdésében meghatározott – az ajánlatkérőként szerződő fél által adott hozzájárulás, felhatalmazó nyilatkozat alapján beszedési megbízást nyújthat be a 22. § (1) bekezdése szerinti ajánlatkérő számlaszám szerint meghatározott fizetési számlája terhére, az ellenszolgáltatás vonatkozó része tekintetében, kivéve ha az ajánlattevő a (3) bekezdés *e)*, illetőleg *f)* pontja szerinti kötelezettségét nem teljesítette.”

76. §

A Kbt. 323. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„323. § (1) Kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az olyan ajánlattevő, részvételre jelentkező vagy egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. A (3) bekezdés szerinti iratok jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviselői szervezet is. E bekezdésben foglaltak a továbbiakban: kérelmező.

(2) A kérelem – a (3) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

(3) Az ajánlati, ajánlattételi, vagy részvételi felhívással, a dokumentációval, illetőleg ezek módosításával kapcsolatban az – adott esetben módosított – ajánlattételi, illetőleg részvételi határidő lejártáig lehet kérelmet benyújtani, de ha a (2) bekezdés szerinti határidő ennél később jár le, akkor a kérelmező a (2) bekezdés szerinti időpontig jogosult kérelmet előterjeszteni.

(4) A (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutásának kell tekinteni

a) az előírt határidő lejártánál később feladott hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételétől számított tizenötödik napot;

b) a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben a megtekintett iratokkal kapcsolatban szereplő jogsértéssel kapcsolatban az iratbetekintés befejezésének napját, ha a kérelmező az ajánlat(ok)ba betekintett az ajánlatkérőnél vagy a Közbeszerzési Döntőbizottságnál;

c) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját;

d) a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés e törvénybe ütköző módosítása vagy teljesítése esetében a szerződés módosításáról, illetőleg teljesítéséről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételétől számított harmincadik napot.

(5) A (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés megtörténtének kell tekinteni

a) a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételét, közvetlen felhívás esetében a felhívás megküldését;

b) az előirt határidő lejártánál később feladott hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételét;

c) a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a szerződés megkötésének időpontját, illetőleg ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdését.

(6) Ha a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés a (2) bekezdés szerinti határidő leteltét követően jut a kérelmező tudomására, a kérelmet a szerződés megkötésének időpontjától, illetőleg ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdésétől számított egy éven belül nyújthatja be.

(7) A (2)–(6) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

(8) A kérelem 396. § (1) bekezdés f) pontja szerinti adatait a Közbeszerzési Döntőbizottság a Közbeszerzések Tanácsa honlapján a kérelem beérkezése után haladéktalanul közzéteszi.

(9) A kérelem benyújtása előtt az ajánlattevő vagy egyéb érdekelt kérelmező köteles erről – az általa feltételezett jogsértés megjelölésével – a kérelem benyújtásával megegyező módon az ajánlatkérőt, illetőleg a beszerzőt értesíteni.”

77. §

(1) A Kbt. 324. §-a (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A kérelemben meg kell jelölni]

„h) hogy volt-e előzetes vitarendezés, továbbá ha volt, annak eredményét, illetve az ajánlatkérő válaszát, melyet csatolni is kell.”

(2) A Kbt. 324. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság kérelemre indult eljárásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, amelynek mértéke – az e törvény második része szerinti közbeszerzési eljárásokban, ha a kérelem az eljárás eredményéről, vagy részvételi szakasz eredményéről szóló összegezésben foglaltakkal (is) kapcsolatos – kilencszázezer forint, minden egyéb esetben százötvenezer forint. A díj megfizetése alól mentesség nem adható. A kérelemhez csatolni kell a díj befizetéséről szóló igazolást. A díj mértéke húsz százalékkal kevesebb, ha a kérelmező a 96/A. § szerint előzetes vitarendezést is kérelmezett az (1) bekezdés szerinti kérelemben szereplő – a 323. § (2)–(6) bekezdés szerinti időpontig már a tudomására jutott – jogsértések miatt.”

78. §

(1) A Kbt. 327. §-a (1) bekezdésének j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során e törvénybe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:]

„j) a kormány által az európai uniós és egyéb nemzetközi támogatások ellenőrzésére kijelölt szerv”

(2) A Kbt. 327. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását

a) az (1) bekezdés a), b) és d–f), valamint h) és i) pontja szerinti szervezet a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében az eredményhirdetést követő naptól, egyéb esetekben a vitatott

ajánlatkérői döntés közzétételétől, közbeszerzési eljárás mellőzése esetén a szerződés megkötésének időpontjától, illetőleg ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdésétől számított harminc napon belül,

b) az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet a jogsértés tudomásra jutásától, közbeszerzési eljárás mellőzése esetén a szerződés megkötéséről, vagy – ha ez nem állapítható meg – teljesítésének bármelyik fél általi megkezdéséről történt tudomásszerzéstől számított harminc napon belül, de legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított egy éven belül, illetőleg – a közbeszerzési eljárás mellőzése esetén – három éven belül,

c) az (1) bekezdés c) és j) pontja szerinti szervezet a jogsértés tudomásra jutásától, számított harminc napon belül, de legfeljebb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül, közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, illetőleg ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdésétől számított három éven belül

kezdeményezheti.”

79. §

A Kbt. 346. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozata ellen fellebbezésnek, újrafelvételi eljárásnak helye nincs. Akinek jogát vagy jogos érdekét a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozata sérti, illetőleg a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását a 327. § (1) bekezdése alapján kezdeményező szervezet vagy személy keresettel kérheti a bíróságtól annak felülvizsgálatát. A felülvizsgálat kérésének indoka nemcsak a Közbeszerzési Döntőbizottság jogszabálysértése lehet, hanem az a körülmény is, ha a felperes szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság nem megfelelően értékelt, minősítette a kérelmezett korábbi eljárását, döntését e törvény szabályaira tekintettel.”

80. §

A Kbt. 375. §-ának (1)–(4) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A Tanács tíz tagból áll. A Tanácsban az egyes közérdekű célokat, az ajánlatkérőket és az ajánlattevőket azonos számú tag képviseli.

(2) A törvény alapelveinek és egyes közérdekű céloknak az érvényesítése a Tanácsban a következő szervezetek vagy személyek által kijelölt személyek feladata:

a) a Gazdasági Versenyhivatal elnöke;

b) a közbeszerzésekért felelős miniszter;

c) a gazdaságpolitikáért felelős miniszter;

(3) A közbeszerzési eljárás ajánlatkérőinek általános érdekeit a Tanácsban a következő szervezetek vagy személyek által kijelölt személyek képviselik:

a) a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által kijelölt személy;

b) a helyi önkormányzatok országos szövetségei által együttesen kijelölt személy;

c) az építésügyért felelős miniszter által kijelölt személy;

(4) A közbeszerzési eljárás ajánlattevőinek általános érdekeit a Tanácsban a munkáltatók országos érdekképviselői és az országos gazdasági kamarák által kijelölt három személy képviseli.”

81. §

A Kbt. 378. §-a (1) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Tanács elnöke]

„e) gyakorolja a munkáltatói jogokat a Tanács főtitkára (a továbbiakban: főtitkár), a Tanács Titkárságának alkalmazottai, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke, elnökhelyettese és a közbeszerzési biztosok vonatkozásában.”

82. §

(1) A Kbt. 379. §-a (2) bekezdésének *j*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Tanács]

„*j*) kialakítja és működteti, valamint honlapján közzéteszi a jogorvoslati határozatok nyilvános adatbázisát, amelyben biztosítja, hogy a döntőbizottsági és a bírósági határozatok elektronikusan, ingyenesen, teljeskörűen, tárgyszavas keresési lehetőséggel bárki által elérhetőek legyenek;”

(2) A Kbt. 379. §-a (2) bekezdésének *k*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Tanács]

„*k*) a közbeszerzésekért felelős minisztériummal egyeztetve a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítendő útmutatót készít a jogorvoslati döntésekből levonható tapasztalatok alapján, valamint a közbeszerzésekkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról; az útmutatót honlapján, továbbá a Közbeszerzési Értesítőben közzéteszi;”

(3) A Kbt. 379. §-a (2) bekezdésének *n*)–*o*) pontjai helyébe a következő *n*)–*p*) pontok lépnek, egyidejűleg az eredeti *p*)–*q*) pontok betűjele *q*)–*r*) pontra módosul:

[A Tanács]

„*n*) a közbeszerzésekért felelős miniszterrel együttesen részt vesz a közbeszerzési eljárásban résztvevők oktatására vonatkozó feltételrendszer kialakításában;

o) kapcsolatot tart más államok közbeszerzési szervezeteivel;

p) folyamatosan frissíti, karbantartja és honlapján közzéteszi az egyes ágazatokban szokásos vagy megállapított béreket és kapcsolódó közterheket;”

83. §

A Kbt. 394. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A főtitkár és a Titkárság alkalmazottai a Tanáccsal állnak közszolgálati jogviszonyban, mely jogviszonyra a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvényt kell alkalmazni. A főtitkár a helyettes államtitkárnak járó illetményre, valamint egyéb juttatásokra jogosult.”

84. §

A Kbt. 395. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Döntőbizottság elnöke az lehet, aki felsőfokú végzettséggel és legalább tíz éves közbeszerzési, valamint három éves döntőbizottsági gyakorlattal és jogi szakvizsgával, vagy legalább három éves bírói gyakorlattal rendelkezik.”

85. §

(1) A Kbt. 404. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza]

„*a*) a hirdetések és közbeszerzési terv megküldésének és közzétételének részletes szabályait, a hirdetések ellenőrzésének, rendjét, díjának mértékét, befizetését, továbbá a Közbeszerzési Értesítőben, illetve a Közbeszerzések Tanácsa honlapján történő közzététel rendjét és díjának mértékét, befizetését;”

(2) A Kbt. 404. §-a (1) bekezdésének *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza]

„f) az építési beruházás esetében a közbeszerzési eljárásokban készítendő dokumentáció tartalmát;”

(3) A Kbt. 404. §-a (1) bekezdésének k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza)

„k) a 2011-es magyar EU-elnökség előkészítésével és lebonyolításával összefüggő, a közösségi értékhatárt el nem érő értékű beszerzések sajátos szabályait;”

Hatályba lépés

86. §

(1) E törvény – a (2) bekezdés szerinti kivételekkel – 2010. augusztus 1-jén lép hatályba és 2010. december 31-én hatályát veszti.

(2) 2010. szeptember 15-én lép hatályba és 2010. december 31-én hatályát veszti az 1–80. §, a 85. §, a 87. § és a 88. § (1) bekezdése, melyek rendelkezéseit a hatálybalépés után megkezdett beszerzésekre, tervpályázati eljárásokra és ezen eljárások alapján megkötött szerződésekre, továbbá az ezen eljárásokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra, illetőleg kérelmezett előzetes vitarendezési eljárásokra kell alkalmazni.

Hatályukat veszítő rendelkezések

87. §

(1) A 86. § (2) bekezdése szerinti hatályba lépés időpontjában hatályát veszti a Kbt. 4. §-ának 13/A. pontja, 4. §-ának 19. pontja, 6. §-ának (2) bekezdése, 10. §-ának (6) bekezdése, 11. §-ának (5), (8) és (9) bekezdése, 11/A. §-a, 17/C. §-ának (3)–(5) bekezdése, 20. §-a (3) bekezdésének második mondata, 21. §-ának (3) bekezdése, 53. §-ának (6) bekezdése, 63/A. §-a, 71. §-ának (3) bekezdése, 86. §-ának (8) bekezdése, 87. §-ának (4) bekezdése, 88. §-ának (3) bekezdése, 92. §-ának f) pontja, 92/A. §-a, 96/B. §-a, 96/C. §-a, 98. §-ának (2) bekezdése, 99/A. §-ának (4) bekezdése, 102. §-ának (4) bekezdése, 105. §-a, 112. §-ának (5)–(7) bekezdése, 115. §-ának (2)–(4) bekezdése, 161. §-ának (5) bekezdése, 200. §-ának (2) bekezdése, 242. §-ának (2) bekezdése, 246. §-ának (6) bekezdése, 247. §-ának (1) bekezdése, 248. §-a, 249. §-a (2) bekezdésének p) pontja, 252. §-a (1) bekezdésének f) pontja, 252. §-a (2) bekezdésének c) pontja, 254. §-ának (3) bekezdése, 260. §-a és az afölötti cím, 324. §-ának (2) bekezdése, 327. §-ának (3) bekezdése, 340. §-a (4) bekezdésének d) pontja, 404. §-a (1) bekezdésének n), o), p) pontja, 404. §-ának (7) bekezdése.

(2) A 86. § (2) bekezdése szerinti hatályba lépés időpontjában hatályát veszti:

a) a Kbt. 96. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata;

b) a Kbt. 193. §-ában az „és a 71. §-ának (3) bekezdése” fordulat.

(3) A 86. § (2) bekezdése szerinti hatályba lépés időpontjában hatályát veszti az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 2. §-ának (6) bekezdése.

Módosuló rendelkezések

88. §

(1) E törvény 86. § (2) bekezdése szerinti hatálybalépésével egyidejűleg

a) a Kbt. 4. §-ának 3/E pontjában a „66. §-ának (1) bekezdésének *a)–c)* pontja” szövegrész helyébe a „66. §-ának (1) bekezdésének *a)–d)* pontja” szövegrész lép;

b) a Kbt. 22. §-ának *a)* pontjában a „Miniszterelnöki Hivatal” kifejezés helyébe a „Miniszterelnökség” kifejezés lép;

c) a Kbt. 29. §-ának *f)* pontjában a „közszolgálati” kifejezés helyébe a „közszolgálati vagy kormánytisztviselői” szövegrész lép

d) a Kbt. 30. §-ának *a)* pontjában és 32. §-ának *a)* pontjában a „133 000 euró” szövegrész helyébe a „125 000 euró” szövegrész lép, a Kbt. 30. §-ának *b)* pontjában, továbbá 32. §-ának *b), c)* és *d)* pontjában a „206 000 euró” szövegrész helyébe a „193 000 euró” szövegrész lép, a Kbt. 31. §-ának (1) és (2) bekezdésében, továbbá a 176. §-ának (2) bekezdésében az „5 150 000 euró” szövegrész helyébe a „4 845 000 euró” szövegrész lép;

e) a Kbt. 44. §-ának (2) bekezdésében, 184. §-ának (2) bekezdésében a „tizenöt nappal” szövegrész helyébe az „öt nappal” szövegrész lép;

f) a Kbt. 53. §-ának (8) és (9) bekezdésében a (6) bekezdésre hivatkozás (7) bekezdésre módosul;

g) Kbt. 83. §-ának (5) bekezdésében a „hiánypótlást követően” szövegrész helyébe a „hiánypótlási felhívás kiküldését követően” szövegrész lép;

h) a Kbt. 93. §-ának (3) bekezdésében a 96/C. §-ra hivatkozás 96. §-ának (4) bekezdésére módosul;

i) a Kbt. 99. §-ának (1) bekezdésében a 305. §-ának (4) bekezdésére hivatkozás 305. §-ának (6) bekezdésére módosul;

j) Kbt. 99. §-ának (3) bekezdésében a „huszadik napnál korábbi” szövegrész helyébe a „tizenkettedik napnál korábbi” szövegrész lép;

k) a Kbt. 118. §-ának (5) bekezdésében a 96/B. és 96/C. §-ra hivatkozás 96/A. §-ra módosul;

l) a Kbt. 120. §-ának (2) bekezdésében a 54. §-ának (6) bekezdésének *a)* pontjára hivatkozás 54. §-ra módosul;

m) Kbt. 136/A. §-ának (7) bekezdésében és 233. §-ának (6) bekezdésében a „mellékletei” kifejezés helyébe „részei” kifejezés lép;

n) a Kbt. 136/C. §-ának (5) bekezdésében a 96. §-ának (1) és (2) bekezdésére hivatkozás 95–96. §-ra módosul;

o) a Kbt. 176. §-ának (1) bekezdésében, továbbá 177. §-ának *a)* és *b)* pontjában a „412 000 euró” szövegrész helyébe a „387 000 euró” szövegrész lép;

p) a Kbt. 192. §-ában és 233. §-ának (6) bekezdésében a 96/A. §-ának (2) bekezdésére hivatkozás 96. §-ának (3) bekezdésre módosul;

q) a Kbt. 253. §-ának (2) bekezdésében az „a kétszázmillió” szövegrész helyébe az „az ötszázmillió” szövegrész lép;

r) a Kbt. 306/A. §-ában és a 350. §-a (2) bekezdésének *b)* pontjában a 96/B. §-ának (4) bekezdésére hivatkozás 96/A. §-ának (4) bekezdésre módosul;

s) a Kbt. 307. §-ának (1) bekezdésében az „öt munkanapon belül” szövegrész helyébe a „tizenöt munkanapon belül” szövegrész lép;

sz) a Kbt. 320. §-a (1) bekezdésének *c*) pontjában, továbbá (2) bekezdésének *a*) és *c*) pontjában a „munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban” szövegrész helyébe az „egyéb foglalkoztatási jogviszonyban” szövegrész lép;

t) a Kbt. 324. §-a (1) bekezdésének *h*) pontjában a 96/B. §-ának (3) bekezdésére hivatkozás 96/A. §-ának (3) bekezdésre módosul;

ty) a Kbt. 325. §-ának (1) bekezdésében a 323. §-ának (1)–(4) bekezdésére hivatkozás 323. §-ának (1)–(6) bekezdésre módosul;

u) a Kbt. 340. §-a (4) bekezdésének *b*) pontjában a „96/B. §-ának (1), (3) vagy (4) bekezdésének” fordulat „96/A. §-ának (4) bekezdésének” fordulatra módosul;

ü) a Kbt. 340/A. §-ának (4) bekezdésében a „kizárja” szövegrész helyébe a „nem zárja ki” szövegrész lép;

v) a Kbt. 404 §-a (1) bekezdésének *e*) pontjában a „– szükség szerint e törvénytől eltérő –” fordulat „részletes” kifejezésre módosul;

z) a Kbt. 404. §-a (2) bekezdésének bevezető szövegrészeiben az „az igazságügyért felelős miniszter” szövegrész helyébe az „a nemzeti fejlesztésért felelős miniszter” szövegrész lép;

(2) A 86. § (1) bekezdése szerinti hatályba lépés időpontjában a Kbt. 377. §-ának (5) bekezdésében a „két évre” szövegrész helyébe az „öt évre” szövegrész lép.

Átmeneti rendelkezések

89. §

(1) A Közbeszerzések Tanácsa elnökének, alelnökének és tagjainak megbízatása a 86. § (1) bekezdése szerinti hatályba lépést követő tizenhatodik napon megszűnik.

(2) Az e törvény 80. §-ával módosított Kbt. 375. §-ának (1)–(4) bekezdései szerinti – jelölésre jogosult – szervezetek az (1) bekezdés szerinti időpontra kötelesek tagot jelölni a Közbeszerzések Tanácsába.

(3) A (2) bekezdés szerint kijelölt tagok kötelesek az (1) bekezdés szerinti napon a Tanács székhelyén testületi ülést tartani és megválasztani a Közbeszerzések Tanácsa elnökét és alelnökét.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

90. §

Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 2004/17/EK irányelve (2004. március 31.) a vízügyi, az energia-, a közlekedési és a postai ágazatokban működő szervezetek közbeszerzési eljárásainak összehangolásáról (a törvény végrehajtására a Kbt. 404. § (1) bekezdésének *a*)–*b*), *e*) és *l*), *m*) pontjaiban adott felhatalmazások alapján megalkotott kormányrendeletekkel együtt);

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatás-megrendelésre irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról (a törvény végrehajtására a Kbt. 404. § (1) bekezdésének *a*)–*b*), *e*) és *l*), *m*) pontjaiban adott felhatalmazások alapján megalkotott kormányrendeletekkel együtt);

c) a Bizottság 1177/2009/EK rendelete (2009. november 30.) a 2004/17/EK és 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelveknek a közbeszerzési eljárásokra irányadó értékhatárok tekintetében történő módosításáról.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A KÖZBESZERZÉSI HELYZET ÉS SZABÁLYOZÁS AKTUÁLIS ÁLLAPOTA

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény bonyolult, nehézkes közbeszerzési eljárások lefolytatását írja elő, emiatt a közbeszerzési eljárások drágábbak, mint lehetnének. Továbbá a rugalmatlan szabályok miatt nagyon gyakoriak az eredménytelen közbeszerzések, melyeket újabb erőforrás és költség ráfordítással kell megismételni. Ez a közbeszerzések elhúzódtását okozza, ami mind az ajánlatkérők működésében, mind az európai uniós támogatások felhasználása során problémákat okoz. A jelenlegi szabályok azt is előidézik, hogy sok olyan ajánlat is érvénytelen lesz, amely gazdaságilag jó és az ajánlattevő is alkalmas a szerződés teljesítésére, de valami kisebb hiba, hiány elírás miatt mégis érvénytelenné kell nyilvánítani az adott ajánlatot.

A Kbt. 2009 áprilisában hatályba lépett jelentős módosítása óta 2–3 havonta módosult, ami önmagában megnehezíti a jogalkalmazást, másrészt e módosítások sem oldották meg a fenti problémákat.

A Kbt.-nek 11 kormányrendeleti szintű és 6 miniszteri rendeleti szintű végrehajtási rendelete van, továbbá még néhány kormányrendelet és miniszteri rendelet alkotására ad felhatalmazást, melyek több év alatt sem születtek meg. Valamint az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet a Kbt.-ban kapott felhatalmazás nélkül is rendelkezik az építési beruházásra vonatkozó közbeszerzési eljárások és a szerződés teljesítésének számos kérdéséről, több szabálya a Kbt.-vel nem egyeztethető össze vagy a Kbt. hatálya alá tartozó ügyeket túlzottan megnehezíti. E végrehajtási rendeletek az utóbbi évben szintén többször módosultak.

A bonyolult eljárási szabályok és a nehéz jogalkalmazás miatt a hatályos közbeszerzési szabályok alapján a mikro-, kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: KKV) sokkal nehezebben képesek egyáltalán indulni közbeszerzési eljárásokban, nyerni pedig különösen, mint ez kívánatos lenne. A Közbeszerzések Tanácsa 2008. évi beszámolójának adatai szerint a közbeszerzési eljárások száma szerint azok 1,6%-ában nyertek külföldi székhelyű vállalkozások és az ezen közbeszerzési eljárásokban elnyert munkák, szállítások az össze közbeszerzés értékének 1,4 %-át tették ki. A hazai székhelyű KKV-k a 3911 közbeszerzési eljárás közül 2768 eljárásban nyertek, ez tehát 70,8%, de ezen munkák, szállítások értéke az összes közbeszerzés értékének csak 39,1%-a.

Részben a KKV-kal függ össze, hogy az utóbbi években megnőtt a késedelmes fizetések száma és a körbetartozás mértéke. Noha ez nemcsak a közbeszerzési eljárásokban kötött szerződésekkel kapcsolatban áll fenn és nemcsak az ajánlattevők fizetési moráljából fakad, hanem abból, hogy a megrendelők is késve fizetnek, meg kell próbálni a Kbt. eszközeivel is ösztönözni, hogy az ajánlattevők határidőben fizessenek az alvállalkozóknak.

A közbeszerzések kapcsán gyakran felmerül a korrupció lehetősége. Korrupciót legtöbbször eddig is a hatályos szabályok megsértésével hajtottak végre. De van még néhány módosítási lehetőség, ami az ismert korrupciós módszereket akadályozza. A korrupció ellen azonban leginkább úgy lehet harcolni, ha a közbeszerzési eljárásokat egyszerűbbé tesszük, hogy nehezebb legyen a nem kívánt ajánlattevők ajánlatát érvénytelenné nyilvánítani, illetve korlátozzuk a feleslegesen szigorú alkalmassági feltételek előírásának lehetőségét. Minél nagyobb a lehetséges ajánlattevők köre, annál nehezebb elérni, hogy egy meghatározott ajánlattevő nyerjen. A korrupció visszaszorítását szolgálja az elektronikus közbeszerzés is. Ugyanis felismerhetővé teszi az ajánlatok és általában a közbeszerzési eljárás iratainak utólagos – a Kbt.-be ütköző – módosítását és így az eljárás eredményének befolyásolását.

Szükséges továbbá néhány elem korrigálása. Az alkotmányosság érdekében meg kellett továbbá vizsgálni, hogy a végrehajtási rendeletek a felhatalmazás szerinti „részletes”, vagy a felhatalmazás alapján nem lehetséges „eltérő” szabályokat tartalmaznak-e és megállapítottuk, hogy az építési beruházások közbeszerzésekkel kapcsolatos részletes szabályairól szóló 162/2004. (V. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Épbr.) a Kbt.-től eltérő szabályokat tartalmaz. A kormányrendeletből a megőrzendő előírásokat a Kbt.-be kell tenni, a többit hatályon kívül helyezni, a felhatalmazást pedig az építési beruházások dokumentációjának tartalma szabályozására korlátozni, hogy a jövőben „részletes” szabályozásra adott felhatalmazás alapján ne szülessenek a Kbt.-től „eltérő” előírások. Az az álláspont alakult ki, hogy a végrehajtási rendeletek szabályozási területéről is a pontosan megfogalmazható és nem túl aprólékos szabályokat a Kbt.-be kell betenni, mert ezáltal megelőzzük a kormányrendeletben a Kbt.-től való eltéréseket. Többek között ezen megközelítés miatt a jelen módosítás az elektronikus közbeszerzés megvalósításához szükséges egyes módosításokat is tartalmaz, melyek kormányrendeletben való szabályozása a Kbt.-től történő eltérést eredményezne. Ugyanakkor az elektronikus közbeszerzés – a Kbt. hatályos szabályainak megfelelően – továbbra is önként választható akár az egész közbeszerzési eljárás, akár néhány eljárási cselekmény vonatkozásában.

Az utóbbi években az EU közbeszerzési irányelvei és rendeletei kis mértékben változtak. Ezeket a változásokat a Kbt.-n át kell vezetni.

A KÖZBESZERZÉSI SZABÁLYOK MÓDOSÍTÁSAINAK ELKÉPZELT MENETRENDJE

Az utóbbi évek állandó törvénymódosításainak negatív tapasztalatai alapján szándékunk az, hogy a Kbt. az elkövetkező időkben minél kevesebbszer módosuljon. Szükséges egy azonnali módosítás, ami a Kbt.-ben szereplő, a közbeszerzési eljárásokat akadályozó, lassító, az eredménytelen közbeszerzési eljárások számát növelő előírásokat módosítja, továbbá ezen kívül is növeli a KKV-k részvételi, illetve nyeresési esélyeit és csökkenti a körbetartozást, valamint orvosolja a Kbt. ezen kívüli hibás elemeit. A jelen Javaslat ezt a célt szolgálja. Mivel utána fél- egy évig szükséges lenne mellőzni a Kbt. módosítását, ebben a jelenlegi Javaslatban minden fontosabb – a fenti célokkal összefüggő – módosítást el kell végezni.

Hosszabb távon (a törvény kidolgozását legkorábban idén ősszel elkezdve) szükséges az egész Kbt. áttekinthetőbb szerkezetűvé tétele, melyet csak új törvény alkotásával lehet biztosítani. Ezen új törvény alkotásakor számos – már most is ismert, kisebb jelentőségű – jogalkalmazási problémát is orvosolni lehet majd, valamint a fenti célok érdekében újabb szabályokkal is ki lehet majd egészíteni az új közbeszerzési törvényt.

Az alábbiakban a Javaslat főbb változtatásait ismertetjük a fenti célok szerint csoportosítva. A § számok nem a módosító törvény §-aira utalnak, hanem a Kbt. módosuló §-ainak számai.

I. KKV-K HELYZETBE HOZÁSA

A közbeszerzési eljárásokban a Kbt. eddigi előírásai alapján a KKV-k több okból is a nagyobb cégeknél nehezebben voltak képesek résztvenni és nyerni.

A) Az ajánlati felhívások követelményeinek a Kbt. módosításával előírható enyhítése

A KKV-k hátrányba kerülésének egyik oka az volt, hogy az ajánlatkérők a pénzügyi, illetőleg műszaki alkalmasság feltételeit, a beszerzés részeit túl szigorúan állapították meg. Bár a Kbt. eddig is tartalmazott a feleslegesen szigorú elvárásokat általánosságban tiltó szabályokat, de a törvényt ki lehet még egészíteni olyan rendelkezésekkel, melyek növelik a KKV-k részvételének lehetőségét.

Ilyen szabályok a módosításban

1. A 21. § (3) bekezdésének hatályon kívül helyezése megszünteti azt a most még hatályos szabályt, hogy a közösségi értékhatár fele feletti építési beruházásokat már a közösségi értékhatár feletti eljárásrend szerint kell lefolytatni, azzal az eltéréssel, hogy a hirdetményeket elegendő az Európai Unió Hivatalos Lapja helyett a magyar Közbeszerzési Értesítőben közzétenni. E módosítás alapján a közösségi értékhatár fele feletti építési beruházások lefolytatása is egyszerűbb lesz, tehát a KKV-k könnyebben tudnak indulni és nyerni ezen közbeszerzési eljárásokban.

2. A 40. § új (5) és (6) bekezdéssel egészül ki, mely az építési beruházásoknál egyértelművé teszi, hogy az általános egybeszámítási szabályoktól eltérően több építmény értékét nem kell egybeszámítani a becsült érték kiszámítása során (kivéve a felújítást). Továbbá a 40. § új (6) bekezdésébe bekerül az EU irányelvekbe nemrég beillesztett kivétel az egybeszámítás alól. Így több építési beruházást, illetve a (6) bekezdés alapján egyéb fajta közbeszerzést is lehet majd közösségi értékhatár szerinti eljárás helyett nemzeti eljárásrendben lefolytatni, ami a magyar cégek és a KKV-k részvételi lehetőségét könnyíti.

3. Az 50. § (3) bekezdés módosítása, az ajánlatkérő részajánlat tételre kötelezése megteremti annak lehetőségét, hogy a KKV-k több közbeszerzési eljárásban indulhassanak.

4. A 66. § (1) bekezdés módosítása, kiegészítése új (2) bekezdéssel. A 66. § a pénzügyi alkalmasság igazolása módjáról szól és feleslegesen szigorú előírásai miatt a KKV-k nem voltak képesek nemhogy ajánlattevőként, de még 10% feletti alvállalkozóként sem indulni a közbeszerzési eljárásokban. Az *a)* pont kiegészítése a KKV-k számára kedvezőbbé teszi sorbanállással kapcsolatos alkalmassági szabályokat. A 66. § új (2) bekezdése a kezdő vállalkozások, köztük a KKV-k számára teszi könnyebbé a piacralépést. E szabály ugyanis – az Európai Unió irányelveivel a hatályos helyzetnél nagyobb harmóniát teremtve – előírja, hogy akármilyen pénzügyi alkalmassági feltételt írt elő az ajánlatkérő, egy kezdő vállalkozás ajánlatot tehet, ha működése óta volt annyi árbevétele a közbeszerzés tárgyából, amennyit most az ajánlatkérő be kíván szerezni. 10% feletti alvállalkozó esetén pedig akkor, ha volt a jelen beszerzés értékének 10%-át elérő árbevétele a beszerzés tárgyából.

5. A 69. § (6)–(8) bekezdéseinek módosításai, melyek kizárják, hogy az ajánlatkérő a 10% feletti alvállalkozó esetében előírja a legtöbb alkalmassági feltételnek való önálló megfelelést, illetve a 10% feletti alvállalkozókra az ajánlattevőknél szigorúbb követelményeket írjon elő az ajánlatkérő. A módosítás lehetővé teszi, hogy az ajánlatkérő az alkalmasságát 10% alatti alvállalkozóval is igazolja.

6. A 243. § új – *h)* pont szerinti – kivétellel egészül ki. Ez lehetővé teszi az östermelőktől, KKV-któl történő egyszerű beszerzést.

7. A 253. § (1) bekezdése eddig minden nemzeti értékhatárú közbeszerzési eljárásban azt tette lehetővé, hogy az 1 mrd Ft feletti árbevételű cégeknek a közbeszerzési eljárásban való részvételét kizárja az ajánlatkérő. A módosítás lehetővé teszi, hogy árubeszerzés és szolgáltatás esetén (melynek nemzeti értékhatáránál a felső határ kb. 50 M Ft) a 100 M Ft-ot meghaladó árbevételű cégek részvételét is kizárja az ajánlatkérő. A módosítás bővíti a magas árbevételű cégek közbeszerzési eljárásokból való kizárásának lehetőségét.

B) Az közbeszerzési eljárásokban való részvétel adminisztrációs elvárásainak egyszerűsítése

Ha a közbeszerzési eljárásokban feleslegesen sok igazolást kell beadni és az ajánlatnak túlzottan szigorúak a formai követelményei, ez nagyobb mértékben nehezíti a KKV-k közbeszerzési eljárásban való részvételét a nagyobb cégekhez képest. Ugyanis a KKV-k kevesebb erőforrást tudnak igazolások beszerzésére és az ajánlatok formájának kialakítására,

ellenőrzésére fordítani, mint egy nagy cég, illetve ha összességében ugyanannyit fordítanak rá, akkor ez az ő árbevételükhöz képest sokkal jelentősebb megterhelés, mint egy nagy cég esetében.

A közbeszerzési eljárások egyszerűsítése ugyanakkor a közpénzekkel való takarékoskodást is elősegíti, hiszen az ajánlatkérőknek sem kell annyi munkaidőt fordítani a közbeszerzési eljárások lefolytatására, hogy ha az ajánlattevőknek az ajánlat összeállítása költséges, ezt általában beépítik az ajánlati árba, így a költségvetésből fizetendő ár csökken, ha az ajánlattevők költségei a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése miatt csökkennek.

Egyszerűsítő szabályok a módosításban

1. A 20. § (3) bekezdés módosítása kizárja, hogy az ajánlatkérők eredeti vagy hiteles másolati igazolásokat követeljenek meg. Így az ajánlattevőknek nem kell esetleg minden közbeszerzési eljárásra ugyanazokat az igazolásokat újra beszerezni, adott esetben ellenérték fejében.

2. A 20. § új (7)-(9) bekezdése előírja, hogy ha egy körülmény hatósági vagy közhiteles elektronikus nyilvántartásból megállapítható, akkor az ajánlatkérő nem kérhet ezzel kapcsolatban igazolást. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény pl. számos olyan hatósági nyilvántartást (névjegyzéket) szabályoz, melyek elektronikusan hozzáférhetőek és a tervezésre, illetve építési beruházásra vonatkozó közbeszerzési eljárásokban az ajánlatkérők gyakran követelik meg olyan szakemberek bemutatását, tevékenység végzési jogosultságának igazolását, akik ezen hatósági – elektronikusan is hozzáférhető – nyilvántartásokban szerepelnek (pl. felelős műszaki vezető, műszaki ellenőr, tervező). Az ajánlattételt egyszerűsíti, ha a Kbt. szerint ezeket az igazolásokat nem kell beadni, hanem az ajánlatkérő ellenőrzi az Interneten.

3. Az 53. § (6) bekezdése kiegészül a következők szerint. A teljesítési biztosítékkal kapcsolatos szabályok eddig nem voltak elég részletesek, aminek az volt a következménye, hogy az ajánlatkérők a teljesítési és jólteljesítési biztosítékkal kapcsolatban feleslegesen szigorú, illetve ellentmondásos szabályokat írtak elő. A módosítás tisztázza ezen biztosítékok fogalmát (melyeket a Ptk. nem szabályoz), továbbá – mivel ezek csak a szerződéskötéskor, illetve a szerződés teljesítésekor aktuálisak – kizárja, hogy már az ajánlatban igazolást lehessen ezekkel kapcsolatban kérni. Utóbbi szabály azáltal is csökkenti az ajánlattevők költségeit, hogy a biztosítéki iratokat rendelkezésre bocsátó bankok ezért ellenszolgáltatást kértek, ami így nem fog felmerülni. A módosítás a biztosítékok előírható mértékét is korlátozza. (Ez a szabály most – alkotmányellenes módon – a 162/2004. (V. 21.) Korm. rendeletben szerepel.) A biztosítékok mértékének korlátozása szintén az ajánlattevők költségeit csökkenti és így a KKV-kat segíti.

4. Az 54. § (6) bekezdése úgy módosítja a dokumentáció átvételére vonatkozó szabályokat, hogy úgy is lehet ajánlatot tenni, ha az ajánlatban szereplők közül nem valamelyik ajánlattevő, hanem egy 10% feletti alvállalkozó veszi meg a dokumentációt. E szabály célja, hogy ha egy KKV az ajánlati felhívás alapján úgy képzeli, hogy képes lenne ajánlatot tenni, ezért megveszi a dokumentációt, majd alaposabb tanulmányozás alapján megállapítja, hogy mégsem képes, akkor ha talál egy céget, aki ajánlattevőként meg tud jelenni vele együtt, nem kell újra kifizetniük a dokumentációt. E szabály tehát a közbeszerzési eljárások olcsóbbá tétele mellett a KKV-k helyzetbehozását is szolgálja.

5. A 63. § (4) bekezdése szerint a köztartozás mentes adózói adatbázisban való szereplés helyettesíti az APEH és VPOP igazolást, így ezeket az igazolásokat nem kell beadni.

6. A 63. § (7) bekezdés szerint, ha egy köztartozásról szóló igazoláson az szerepel, hogy más eljárásban való felhasználásra állították ki, vagy hogy rövidebb ideig érvényes, mint azt a

Kbt. előírja, az ajánlatkérőnek ezekben az esetekben is el kell fogadnia, ha egyébként igazolja, hogy az adott cégnek nincs egy évnél régebben lejárt köztartozása. Mindaddig az igazolást kiállító hatóságok gyakran olyan szövegeket írtak rá az igazolásra, ami miatt közbeszerzési eljárásban egyáltalán nem lehetett felhasználni, vagy csak egy közbeszerzési eljárásban lehetett felhasználni. A Kbt. módosítása ezt a - felesleges utánjárásokat indukáló - helyzetet kívánja kiküszöbölni.

7. A 70. § (1) bekezdés és 70/A. § módosítása leírja az ajánlat elvárható formai követelményeit és kizárja, hogy az ajánlatkérők ennél bonyolultabbat írjanak elő. Ugyanilyen szabályok szerepelnek a 104. § (1) bekezdésében és 121. § (3) bekezdésében a részvételi jelentkezéssel és a két szakaszból álló eljárásban teendő ajánlattal kapcsolatban. Első pillantásra éppen az tűnhet a közbeszerzést túlbonyolító szabálynak, hogy a formai követelmények részletesen szerepelnek a Kbt.-ben. Ennek több indoka is van. Az egyik indok, hogy az ajánlatkérők gyakran a Javaslatban szereplőnél bonyolultabb formai követelményeket írtak elő. A Javaslat egyébként úgy rendelkezik, hogy az ajánlatkérő egyszerűbb formai követelményeket előírhat az ajánlati felhívásban, de bonyolultabbakat nem. A másik indok a formai követelmények részletezésére, hogy csak így tudjuk a 88. § (1) bekezdés *f*) pontjában előírni, hogy egyes formai követelményeknek való meg nem felelés miatt nem kell érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot. Ha ugyanezzel kapcsolatban csak annyit írna elő a Javaslat a 88. § (1) bekezdés *f*) pontjában, hogy kisebb formai hiba, hiányosság miatt nem lehet az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani, komoly vitákat okozna, hogy egyáltalán mely hiba formai és melyik tartalmi, valamint hogy a formai hibák közül melyek a kisebb jelentőségűek. Ezért érdemes a Kbt.-ben felsorolni a lehetséges formai követelményeket, majd az érvénytelenség szabályainál pontos hivatkozással rendelkezni arról, hogy ezek közül melyek be nem tartása miatt nem lehet érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot.

8. A 96/A. § módosítása kiterjeszti az előzetes vitarendezés lehetőségét minden eljárási cselekményre (eddig csak az eljárás eredményéről szóló összegezéssel kapcsolatban lehetett ilyet kezdeményezni). Mivel a KKV-kat a jogsértően szigorú felhívások és dokumentációk sokkal gyakrabban érintik, mint a nagy cégeket, számukra különösen fontos, ha bevezetünk egy jogintézményt, ami – a jogorvoslati eljárástól eltérően – igazgatási szolgáltatási díj fizetése nélkül is esélyt ad, hogy az ajánlatkérők a jogsértő ajánlati felhívásaikat visszavonják vagy módosítsák. Továbbá előzetes vitarendezést az ajánlati felhívás és dokumentáció miatt olyan érdekképviselői szervezet vagy kamara is indíthat majd, melynek tevékenysége összefügg a közbeszerzés tárgyával. Így az olyan ajánlattevő, aki eddig azért nem támadta meg akár az ajánlati felhívást, akár a közbeszerzési eljárás eredményét, mert félt, hogy az érintett ajánlatkérővel való viszonyát az előzetes vitarendezés vagy jogorvoslati eljárás megrontja, most jogosult lesz érdekképviselői szervezeten keresztül előzetes vitarendezést kezdeményezni.

9. A 249. § (3) bekezdés a közösségi értékhatár alatti eljárásoknál kizárja, hogy az ajánlatkérő a kizáró okokkal kapcsolatban igazolásokat, illetve közjegyző által hitelesített nyilatkozatot írjon elő.

10. A 404. § (1) bekezdés *f*) pontjában az építési beruházás részletes szabályaira adott felhatalmazás az építési beruházások dokumentációjának kötelező tartalma szabályozására korlátozódná. Ezen felhatalmazáson alapul a 162/2004. (V. 21.) Korm. rendelet, mely számos olyan előírást tartalmaz, ami kötelezővé teszi az ajánlattevőkkel szembeni túl szigorú követelményeket tartalmazó ajánlati felhívás írását a legkisebb értékű építési beruházásoknál is, továbbá elektronikus költségvetés használatát az ajánlattételnél, ami az ajánlattevőknek pénzbe kerül. A 162/2004. (V. 21.) Korm. rendelet egyébként alkotmányellenes, mert nem részletes, hanem a Kbt.-től eltérő szabályokat tartalmaz. A felhatalmazás korlátozása nyomán a 162/2004. (V. 21.) Korm. rendeletnek csak az a része maradna meg, mely a dokumentáció

kötelező tartalmáról szól, az építési beruházásokat feleslegesen nehezítő szabályokat a Kormány hatályon kívül helyezné (a kormányrendeletben szereplő, építési beruházásokra vonatkozó és ténylegesen indokolt sajátos szabályok pedig bekerülnének a Kbt.-be).

II. AZ EREDMÉNYTELEN KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK, ILLETVE AZ ÉRVÉNYTELEN AJÁNLATOK SZÁMÁNAK CSÖKKENTÉSE

Az e körbe tartozó módosítások az elsődleges célon kívül a fentiekhez hasonlóan KKV-k közbeszerzési eljárásokban való részvételét is segítik, ugyanis a KKV-k kevesebb pénzt és munkaidőt tudnak az ajánlatok készítésére fordítani, így nagyobb eséllyel lesz hibás az ajánlatuk. A módosítás sok olyan szabályt tartalmaz, ami csökkenti az ajánlatban (részvételi jelentkezésben) elkövetett, nem jelentős hibák jogkövetkezményeit, korlátozza az emiatti érvénytelenség eseteit.

Ezek a módosítások ugyanakkor a közpénzek ésszerű felhasználását is segítik, mivel ha jelentéktelen hiba miatt a legjobb (legolcsóbb) ajánlat érvénytelen lesz, noha az ajánlattevő képes lenne megfelelően teljesíteni, akkor a költségvetés többet kell hogy fizessen, néha többtíz millió Ft-tal. Ha pedig az eljárás sok ajánlattevő érvénytelensége miatt eredménytelen lesz, akkor újra le kell folytatni, ami az ajánlatkérők munkaidejét feleslegesen veszi igénybe és költségeit növeli.

E célt segítik a következő módosítások:

1. A 62. § (1) bekezdése kizáró okokat tartalmaz, de szerződésszegés miatt ugyanakkor a 61. § (1) bekezdés *c*) pontja is rendelkezik az ajánlattevő közbeszerzési eljárásokból való kizárásáról. A 61. § (1) bekezdés *c*) pontja ezt akkor teszi kötelezővé, ha a szerződésszegést jogerős és végrehajtható határozatban megállapították, míg a 62. § (1) bekezdés *a*) pontja ilyen feltételt nem ír elő. A 62. § ezen rendelkezése alkotmányellenes, sérti a jogbiztonság alapelvét. A 62. § (1) bekezdés *b*) pontja minden olyan esetre az ajánlattevőnek a közbeszerzési eljárásokból történő kizárását rendeli, amikor az ajánlattevő hamis adatot szolgáltatott. A valóságtól eltérő adat véletlen közlése sem kivétel. A Javaslat csak arra az esetre rendeli hamis adatszolgáltatás miatt kizárni az ajánlattevőt, ha a hamis adatszolgáltatás célja ténylegesen olyan adat szándékos hamis közlése volt, amely adat valóságos tartalma miatt az ajánlattevőt kedvezőtlenebbül bírálták volna el, vagy ajánlata érvénytelen lett volna.

2. A 83. §, 112. § módosításai a hiánypótlást érintik, melyet a Kbt. jelenleg úgy korlátoz, hogy ha egy irat hiányzik az ajánlatból vagy hiányos, akkor lehet pótolni, de ha az irat szerepel az ajánlatban vagy a részvételi jelentkezésben és nem hiányos, csak nem megfelelő, akkor nem lehet pótolni, még akkor sem, ha az ajánlattevő képes lenne erre. (Pl. egy referencia igazolás nem pontosan olyan munkáról szól, mint amelyet az ajánlatkérő előírt viszont az ajánlattevőnek lenne olyan referenciája is, amelyet az ajánlatkérő elvár, csak véletlenül nem azt adta be, a jelenlegi szabályok szerint ezen hiányt nem pótolhatja.) Ez a korlátozás értelmetlen. Azt természetesen ki kell zárni – és a módosítás ezt is teszi – hogy a hiánypótlással az elbírálendő ajánlati elemeket (pl. az árat) módosíthassa az ajánlattevő. De a szabályozásnak nem szabad azt előidézni, hogy olyan ajánlattevők ajánlata legyen érvénytelen a hiánypótlás korlátozása miatt, akik jól, mégis olcsóbban tudnának teljesíteni, mint mások. Továbbá a hatályos szabály szerint a legkisebb értékben teljesítő alvállalkozó helyett sem lehet mást megjelölni a hiánypótlás során, noha általában alvállalkozónak minősülnek azok a szakemberek is, akiket az bevon a szerződés teljesítésébe, és akik gyakran nem tudják megfelelő tartalommal elkészíteni az általuk beadandó iratokat. Vagyis ha valamelyikük nyilatkozata nem megfelelő, az egész ajánlatot érvénytelenné kell nyilvánítani. A módosítás csak a szükséges korlátokat állítja a hiánypótlás elé.

Továbbá a hatályos szabályozás szerint ha nem megfelelő a hiánypótlás, akkor azt nem lehet figyelembe venni, az eredeti ajánlatot kell elbírálni, de az nyilvánvalóan érvénytelen lesz, hiszen hiányos. A módosítás a 70/A. §-ra visszahivatkozva előírja, hogy a kisebb formai hibás hiánypótlást el lehet fogadni. Tehát nem lesz érvénytelen az egész ajánlat pl. azért, mert a hiánypótlásnak nem volt tartalomjegyzéke.

3. A 84. § módosítása alapján az ajánlatkérő akkor is végezhet számítási hiba javítást az ajánlatban, ha valamely - az ellenszolgáltatáson kívüli – mennyiségi adatban van számítási hiba. A Kbt. ezt most még nem teszi lehetővé, így nő egyes ajánlatok érvénytelenségének esélye, hiszen adott esetben nemcsak az ellenszolgáltatással, hanem más adattal kapcsolatban is kell az ajánlatban számításokat végezni.

4. A 85. § és 113. § módosítása az ajánlatokkal kapcsolatos felvilágosítás kérés lehetőségét terjeszti ki. A hatályos szabály szerint ha az ajánlatban ugyanarról a körülményről két ponton eltérő információ szerepel, akkor érvénytelenné kell nyilvánítani, mert nem egyértelmű, ezt felvilágosítással sem lehet kiküszöbölni, mert a felvilágosítással nem lehet módosítani az ajánlatot. A módosítás lehetővé teszi, hogy pl. az ilyen véletlen elírásokat korrigálni lehessen, de természetesen az elbírálással összefüggő adatok tekintetében nem.

5. A 88. § és 114. § az ajánlatok és részvételi jelentkezések érvénytelenségéről szól. Ezeket a Kbt. szerint eddig minden olyan esetben érvénytelenné kellett nyilvánítani, ha nem feleltek meg a felhívás vagy dokumentáció bármilyen előírásának. Ha tehát csak formai hibát tartalmaztak, akkor is. A módosítás a kisebb formai hiba miatti érvénytelenséget nem teszi lehetővé. Továbbá az ajánlati biztosíték miatti érvénytelenség hatályos szabálya szerint ha azt nem megfelelően bocsátották rendelkezésre, akkor érvénytelenné kellett nyilvánítani az ajánlatot. A nem megfelelő rendelkezésre bocsátásra nagy volt az esély, mert az ajánlati biztosítékot legtöbbször bankgaranciával nyújtják, aminek igazolását nem az ajánlattevő, hanem bank készíti, aki nem fordít gondot az ajánlatkérő minden elvárásának teljesítésére. Ezért az ajánlatok gyakran letten érvénytelenek az ajánlati biztosítéki irat hibája miatt. A módosítás az ajánlati biztosíték miatti érvénytelenséget arra az esetre korlátozza, amikor az ajánlati biztosítékot az ajánlattételi határidőre nem vagy nem az előírt összegben bocsátják rendelkezésre. Így ha az összegszerűség megfelelő, csak a biztosítéki irat hiányos, akkor azt a jövőben lehet majd pótolni.

6. A 92/A. § és 115. § (2) bekezdés hatályon kívül helyezése megszünteti azt a 2009. áprilisa óta hatályos szabályt, hogy ha több ajánlat érkezett, de csak egy maradt érvényes, akkor kötelező a közbeszerzési eljárást eredménytelenné nyilvánítani. E szabálynak azokban az időkben még lehetett volna értelme, amikor az ajánlatkérők jogosultak voltak kizárni vagy korlátozni a hiánypótlást, mert akkoriban megtörténhetett, hogy bonyolult formai és tartalmi követelményeket írtak elő, kizárták a hiánypótlást és így nagy volt az esélye, hogy csak az általuk eleve kiválasztott ajánlattevő ajánlata feleljen meg, a többi érvénytelen legyen, így akármekkora árat kér is az egyetlen érvényes ajánlattevő, ő legyen a nyertes. Mivel a Kbt. a hiánypótlást teljeskörűvé teszi, az ajánlatkérők e módszert már nem tudják alkalmazni, így felesleges kötelezővé tenni az egyedül maradt ajánlat (részvételi jelentkezés) miatt a közbeszerzési eljárás eredménytelenné nyilvánítását. Másrészt amióta a 92/A. § hatályba lépett, számos ajánlattevő, aki észleli, hogy nem a legkedvezőbb ajánlatot tette, nem teljesíti a hiánypótlást, így a nyeresre álló ajánlattevőé lesz az egyetlen érvényes ajánlat, emiatt az eljárás eredménytelen lesz. Ez az ajánlatkérőknek felesleges többlet-költséget és munkaráfordítást okoz. Felmerülhet, hogy az ajánlatkérőnek ne kötelezettsége, csak joga legyen, hogy ha egy érvényes ajánlat marad, akkor a közbeszerzési eljárást eredménytelenné nyilváníthassa. Álláspontunk szerint ha az ajánlatkérő korlátlan és indokolási kötelezettség nélküli joga lenne eldönteni, hogy ha csak egy érvényes ajánlat marad, akkor eredménytelenné nyilvánítja-e a közbeszerzési eljárást, ez önkényeskedéshez vezethet és a

korruptiót segítheti, mert ha egy „nem szimpatikus” ajánlattevő marad egyedül akkor az ajánlatkérő eredménytelenné nyilvánítja a közbeszerzési eljárást, ha meg egy „szimpatikus” marad, akkor nem. A 92/A. §-nak önkéntes alapon való alkalmazása azért is felesleges, mert a nyertes ajánlatban szereplő túl magas ár esetén az ajánlatkérőnek a 92. § (1) bekezdés c) pontja alapján már most is lehetősége van arra, hogy eredménytelenné nyilvánítsa a közbeszerzési eljárást. Más objektív indoka pedig nem lehet annak, hogy egyetlen érvényes ajánlat esetén az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást eredménytelenné nyilvánítsa.

III. A KÖRBETARTOZÁS ENYHÍTÉSE

A körbetartozási helyzetet nemcsak a Kbt.-vel kell megoldani, de amit lehet, a Kbt.-ben is meg kell tenni, hiszen ez a törvény szól a közpénzekből kötött szerződések teljesítésének egyes kérdéseiről is.

E cél érdekében a Kbt. módosítás a következő intézkedéseket tartalmazza:

1. A 305. § (3) bekezdés úgy módosulna, hogy az ajánlattevő (ha részszámlák is vannak, minden részszámla tekintetében) a kifizetés előtt be kell, hogy jelentse az ajánlatkérőnek, hogy az általa igénybevett alvállalkozóknak milyen összeg jár az adott (rész)számlából és először csak erről az összegről jogosult számlát kiállítani az ajánlatkérő felé. Ha az ajánlattevő az alvállalkozók követeléseit kielégítette és ezt igazolja az ajánlatkérő felé, akkor jogosult a (rész)teljesítés ellenértékének többi részére vonatkozó számla kiállítására. Ez a szabály a közbeszerzési eljárásban kötött szerződések tekintetében feleslegessé tenné a költséges fedezetkezelő rendszert.

2. A 60. § (1) bekezdésének *i*) pontként egy új kizáró ok kerülne, ami alapján a jogerős határozattal megállapítottan nem, vagy késve fizető cégeket 2 éven keresztül ki kellene zárni a közbeszerzési eljárásokban való részvételből.

3. A 70. § (6) bekezdése kiegészül egy olyan előírással, hogy ha egy személy (szervezet) a közbeszerzés értékének huszonöt százalékát meghaladó mértékben fog résztvenni a szerződés teljesítésében, akkor nem lehet alvállalkozónak minősíteni, hanem az ajánlatban és a szerződés teljesítése során közös ajánlattevőként kell hogy szerepeljen. A körbetartozást többek között a többszintű alvállalkozói láncok létezése okozza. Ez az új szabály, továbbá az a – már hatályos – szabály, hogy az alvállalkozó legfeljebb a saját teljesítésének 10%-áig vehet igénybe szub-alvállalkozót, együttesen elősegíti, hogy szub-alvállalkozók legfeljebb csekély mértékben vegyenek részt a szerződés teljesítésében. Így jelentősen csökken a körbetartozások esélye. Ez az előírás hátrányt nem okoz az érintett cégnek, mert ha alvállalkozó maradhatna, akkor is 10% feletti lenne és ugyanolyan igazolásokat kellene beadnia, mint ajánlattevőként.

IV. A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK LEFOLYTATÁSÁNAK OLCSÓBBÁ ÉS GYORSABBÁ TÉTELE

Ha a közbeszerzési eljárások tartását az ajánlatkérők számára olcsóbbá teszi a Kbt., ez szintén közérdeket szolgál.

E cél érdekében a következő módosítások szerepelnek a Javaslatban:

1. A 9. § (1)–(2) bekezdés módosítása alapján hivatalos közbeszerzési tanácsadó igénybevétele nem kötelezettsége, csak jogosultsága lenne az ajánlatkérőknek. Ha az ajánlatkérő rendelkezik olyan szakértelemmel, hogy nem érzi szükségesnek külső tanácsadó bevonását, akkor a módosítás hatására olcsóbban tudja lefolytatni a közbeszerzési eljárásait.

2. A 11/A. § tartalmazza az átláthatósági biztosra vonatkozó – 2010. februárjában elfogadott – szabályokat. Külön kormányrendelet szól arról, hogy mely esetben lesz kötelező átláthatósági biztos igénybevétele, a kormányrendelet első ilyen szabálya 2010. július 1-jén lép hatályba. Az átláthatósági biztos részt vesz a közbeszerzési eljárásban, ha jogsértő elemet tapasztal, az ajánlatkérőt felhívja jogszerű magatartásra, ha az ajánlatkérő nem változtat, az átláthatósági biztos a honlapjára kiteheti, hogy szerinte jogsértés történt. Jogorvoslati eljárást kezdeményezhet. A munka díját az ajánlatkérő köteles fizetni. Az ajánlatkérők jogsértéseire álláspontunk szerint sokkal komolyabb kontrollt gyakorolhatna, ha az ajánlattevők előzetes vitarendezés, illetve jogorvoslati eljárás keretében rendszeresen elérnék, hogy az ajánlatkérők a jogsértő felhívásokat visszavonják vagy módosítsák (ugyanis a jogsértések és a lehetséges nyertesek korlátozása legnagyobb részben a jogsértő felhívásokban és dokumentációkban történik). A Javaslat ebben az irányban szélesíti az ajánlattevők és érdekképviselői szervezeteik lehetőségeit. Ezért az ajánlatkérőknek költséget okozó átláthatósági biztosi intézményt a Javaslat hatályon kívül helyezi.

3. A 44. § (4) és a 246. § (5) bekezdés úgy módosul, hogy a hirdetmények Közbeszerzési Értesítő Szerkesztőbizottsága általi ellenőrzése csak akkor kötelező, ha a közbeszerzést európai uniós támogatásból valósítják meg és nem hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldi meg a hirdetményt a Szerkesztőbizottságnak. A hirdetmények jelenlegi ellenőrzése költséges, továbbá késlelteti a közbeszerzési eljárások megkezdését. A kötelező hirdetmény-ellenőrzés a közbeszerzési kötelezettség bevezetésekor hasznos volt, mert az ajánlatkérők nem rendelkeztek gyakorlattal a hirdetmények készítése terén. De mostanra számos ajánlatkérő és tanácsadó megfelelő szakértelemmel rendelkezik. Csak az európai uniós támogatások felhasználásakor szükséges a szakmai ellenőrzést garantálni úgy, hogy az ajánlatkérő vagy aláveti magát a Szerkesztőbizottság ellenőrzésének, vagy hivatalos közbeszerzési tanácsadót vesz igénybe, aki maga küldi meg a hirdetményt a Közbeszerzési Értesítő Szerkesztőbizottságának feladás céljából. Természetesen attól, hogy az eljárást megkezdő hirdetményt egy hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldte meg a Szerkesztőbizottságnak, a közbeszerzési eljárásban készülő más hirdetményt megküldheti más hivatalos közbeszerzési tanácsadó is, vagy az ajánlatkérő maga (utóbbi esetben köteles igénybevenni a Szerkesztőbizottság ellenőrzését).

4. Az 54. § (3)–(5) bekezdésében és 102. §-ban szereplő új szabályok lényege, hogy nem kerül olyan sok pénzbe és időbe, mint eddig, ha a dokumentáció véletlenül valamely előírást a felhívástól eltérően tartalmaz. Eddig ilyen esetben a dokumentáció módosításáról hirdetményt kellett közzétenni, ami pénzbe került és a 45 napos ajánlattételi határidőnek újra kellett kezdődnie, tehát jelentős idővesztést okozott. Az ajánlatkérők minden – leegyszerűsítés érdekében alkalmazott – technikája (dokumentáció módosítása a kiegészítő tájékoztatással, olyan előírás elhelyezése a dokumentációba, mely szerint ha eltérés van, az ajánlati felhívás az irányadó) a Kbt.-be ütközött. Az új szabály kiegészíti a dokumentáció lehetséges tartalmi elemeinek felsorolását és körülhatárolja, mennyiben magyarázhatja a dokumentáció a felhívást, adhat többlet információkat az ajánlattételhez. Majd előírja, hogy ha ezt meghaladóan eltér a dokumentáció a felhívástól (jellemzően ezek a véletlenül eltérően közölt adatok), akkor a dokumentációban lévő eltérő elemek semmissek. A semmisség miatt nem kell a dokumentációt módosítani, hanem kiegészítő tájékoztatásban kell közölni a semmis elemek körét. A semmisség abból áll, hogy ezeket az elemeket a közbeszerzési eljárásban és a közbeszerzési szerződésben nem lehet alkalmazni. (Természetesen ha a dokumentációban lévő adatok felelnének meg az ajánlatkérő szándékának és a felhívásban szereplőnek az adatok tévesen, akkor ezt a szabályt nem lehet alkalmazni, hanem a korábbiak szerint módosítani kell a felhívást.)

5. Az 56. § (4) bekezdés és 103. § az 54. § (5) bekezdésével szorosan összefüggő szabályt tartalmaz és egyben azon eset kezelését is egyszerűsíti, gyorsabbá és olcsóbbá teszi, amikor a dokumentáción belül vannak ellentmondások: a dokumentáció ugyanarról egyik pontján más adatot tartalmaz, mint a másik pontján. Eddig ilyen esetben is hirdetményt kellett közzétenni a módosításról és a 45 napos ajánlattételi határidő újrateződött. A Javaslat szerint kiegészítő tájékoztatással módosítható a dokumentáción belüli ellentmondás: közölni kell, melyik adat a helyes, a másik pedig semmis. Természetesen ezt csak az ajánlattételi határidő lejártáig lehet megtenni, tehát a szerződés teljesítése során e szabály alapján nem lehet módosítani.

6. A 76. §, 108. §, 121. § (3) bekezdés szerint az ajánlati/részvételi felhívást továbbra is csak hirdetménnyel lehet módosítani. Viszont ha a dokumentációt (is) módosítani kell az 54. § (4) bekezdését meghaladó körben, akkor csak a módosítás tényének és a módosított dokumentáció átvétele körülményeinek kell a módosító hirdetményben szerepelnie. (Eddig a dokumentáció módosuló elemeinek is a hirdetményben kellett szerepelniük, ami a hirdetmény terjedelmét és költségét növelte, továbbá a dokumentáció bizonyos elemeit – pl. tervrajzok, táblázatok – gyakorlatilag nem lehetett a hirdetménnyel módosítani, mert a hirdetményben a rajzok, táblázatok technikai okokból nem jelentek meg.). A módosított dokumentációért az ajánlatkérő nem kérhet újabb ellenértéket. Akár az ajánlati felhívás, akár a dokumentáció módosul hirdetménnyel, az eddigi szabálytól eltérően nem kell az egész ajánlattételi határidőnek (részvételi határidőnek) újrateződnie, hanem a módosító hirdetmény feladásától számított legalább 20 napot kell biztosítani az ajánlattételre (részvételi jelentkezésre), kivéve ha az eredeti határidő tovább tartott volna.

7. A 98. § (2) bekezdés, 200. § (1) bekezdés hatályát veszti. Ezen rendelkezések miatt a közbeszerzési eljárás eredményéről két – ugyanolyan tartalmú – tájékoztatót kellett közzétenni. Az egyik – az EU irányelveiből nem következő – közzétételi kötelezettség felesleges.

8. 99. § A közösségi értékhatár feletti eljárások ajánlattételi/részvételi határidőit nem lehet csökkenteni. Az eredményhirdetés és szerződéskötés közötti – jelenleg 20 napos – kötelező várakozási időt viszont lehet. Az előzetes vitarendezés és jogorvoslati eljárás indítás határidőire tekintettel a Javaslat 12 napra csökkenti.

9. A Javaslat módosuló 99. § (4) bekezdése egyértelművé teszi, hogy részajánlat tétele esetén csak a jogorvoslati eljárással vagy előzetes vitarendezéssel érintett részre vonatkozó szerződést nem lehet megkötni a jogorvoslati eljárás befejezéséig.

10. A 99/A. § (4) bekezdés, és a 17/C. § számos olyan dokumentumnak az ajánlatkérő honlapján való közzététele kötelezettségét írta elő, melyek az Európai Unió Hivatalos Lapjában, illetve Közbeszerzési Értesítőben is megjelennek elektronikusan. Továbbá egyes nehezen összegyűjthető adatok közzétételéről is rendelkezett a 99/A. E rendelkezések nagy részét a Javaslat hatályon kívül helyezi.

11. A 249. § (2) bekezdés *p*) pontja szerint az egyszerű eljárásban (mint 2009. áprilisa előtt) nem kell eredményhirdetést tartani, csak az eljárás eredményéről szóló összegezt kell megküldeni az ajánlattevőknek.

12. A 251. § (1) bekezdése a hirdetménnyel induló egyszerű eljárás ajánlattételi határidejét 25 napról 20 napra csökkenti a Javaslat.

13. A 251. § (2) bekezdése visszaállítja a 2009. április előtti állapotot, tehát egyszerű eljárásban meghatározott érték alatt lehetséges hirdetmény közzététele nélkül 3 ajánlat kérése. A minimális ajánlattételi határidő 15 nap.

V. KORRUPCIÓ ELLENI INTÉZKEDÉSEK

1. A 20/A. §-ának új (2) bekezdése részletezi, hogy különösen miből következethet az ajánlatkérő tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény megsértésére, amikor a GVH-hoz kell fordulnia.
2. A 65. § (4) bekezdésének módosításával a Javaslat célja, hogy egyértelmű legyen: az erőforrást nyújtó szervezetnek is igazolnia kell, hogy ő alkalmas. Mivel ez mindeddig nem volt egyértelmű, előfordulhatott, hogy jelentéktelen cégek által adott nyilatkozatra hivatkozva alkalmatlan ajánlattevők részt tudtak venni közbeszerzési eljárásokban. Ugyanezen okból nem lenne célszerű az erőforrás 4. § 3/E pontja szerinti fogalmának törlése, mert ez szab gátat annak, hogy egy - az ajánlattevővel semmilyen kapcsolatban nem álló és a Kbt. szerint a szerződés teljesítésében ténylegesen részt nem vevő - cég (mint erőforrást nyújtó szervezet) irataival tudja elnyerni az ajánlattevő egy közbeszerzés teljesítését.
3. A 80. § (4) bekezdés szerint az ajánlatok bontásán lehetőséget kell adni a felolvasó lap megtekintésére. Ezzel az olyan sajnálatos eseteket kívánjuk kivédeni, amikor egy-egy ajánlattevő az ajánlatkérővel összejátszva sajátos színű csomagban adja be az ajánlatát, az ajánlatkérő azt bontja fel utoljára és olyan ellenszolgáltatást olvas fel, amivel az ajánlattevő biztosan nyerhet, utólag pedig (a Kbt.-be ütközően) kijavítják az ajánlatot, de ezt bizonyítani nem lehet. Jelenleg még az ilyen ajánlatkérő megtagadhatja, hogy az ajánlattevők egymás ajánlatának felolvasó lapjait megtekintsék.
4. A 80. § (5) bekezdés szerint az össze nem fűzött ajánlat eredeti példányát a bontáskor az adott ajánlattevő, vagy ha nincs ott, az ajánlatkérő összefűzi. Az össze nem fűzött ajánlatot akár az ajánlatkérő, akár az ajánlattevő könnyen módosíthatja jogellenesen, ezért az összefűzéssel nem lenne helyes megvárni a hiánypótlást.
5. A 96. § (3) bekezdése egyértelművé teszi, hogy az eredményhirdetés után lehetséges más ajánlatokba történő betekintés az ajánlatkérőnél. Így az ajánlatkérő és egyik ajánlattevő közötti esetleges összejátszás könnyebben tetten érhető.
6. A 96/A. § az előzetes vitarendezést kiterjeszti az összes eljárási cselekményre és lehetővé teszi, hogy a beszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamarák vagy érdekképviselői szervezetek is indíthassanak.
7. A közbeszerzési eljárás szabályozásának olyan módosításai, melyek elektronikus közbeszerzést tesznek lehetővé, a korrupció ellen hatnak, mert az elektronikus dokumentálás miatt az eljárás során esetleg elkövetett jogosulatlan módosítások ellenőrizhetők. A Kbt. 20. § (1) bekezdése lehetővé teszi a közbeszerzési eljárás egy vagy több részének elektronikus lefolytatását, ugyanakkor a hatályos törvény több ponton olyan szabályt tartalmaz, ami csak nem elektronikus közbeszerzési eljárásban értelmezhető, tehát kizárja az adott eljárási cselekmény elektronikus végzését, vagy elektronikus közbeszerzésben felesleges (pl. ajánlatok személyes bontása, személyes jelenléttel járó eredményhirdetés). A jogbiztonság és alkotmányosság szempontjára tekintettel helyes lenne, ha a Kbt. végrehajtási rendeletei nem a Kbt.-től eltérő, hanem csak a Kbt. egyes elemei tekintetében részletesebb szabályokat tartalmaznának. Nem lenne tehát alkotmányos megoldás, ha olyan eljárási cselekményekről, melyeket a Kbt. szerint nem lehet elektronikusan végezni, vagy feltétlenül személyes jelenléttel kell végezni, csak a végrehajtási rendelet írná elő, hogy azokat hogyan lehet kizárólag elektronikusan végezni. Ezért a Javaslat több ponton ennek szellemében módosítja a

Kbt.-t., mivel a szükséges szabályok nem olyan részletesek és terjedelmesek, hogy ne kerülhetnének a Kbt.-be.

8. A 243. § *a)* pontjának módosítására tekintettel a jövőben a honvédelmi és nemzetbiztonsági beszerzések nemzeti értékhatárban is csak akkor legyenek kivételek, ha az Országgyűlés bizottsága hozzájárult.

9. A 243. § *h)* pontjának és a 4. § 13/A, 4. § 19) pontok törlése. Ezek a „közmegrendelésnek” a nemzeti értékhatár hatálya alóli kivételéről szóltak.

10. 254. § (3) bekezdés: kórházprivatizációnál a közbeszerzés elkerülését lehetővé tevő szabály hatályon kívül helyezése

11. A 323. § (2)–(5) bekezdéseinek módosításai a Döntőbizottsági kérelmek beadásának 2010. január 1. előtti szabályainak visszaállítását szolgálják. 2010. január 1. óta a határidők nem a jogsértő esemény tudomásra jutásától kezdődnek. De ennek egyik oka az az akkor még fennállt szándék volt, hogy 2010. január 1-jétől elektronikus közbeszerzés lesz, tehát minden azonnal mindenkinek a tudomására jut. Ez még elektronikus közbeszerzés esetén sem lett volna így, de egyébként is indokolatlan és a jogorvoslati eljárást korlátozzák a túl rövid jogorvoslati kérelmezési határidők. Különösen a jogsértő felhívások és dokumentációk megtámadásának határidejét kell hosszabbá tenni, egyrészt mert az „irányított közbeszerzések” kulcsa (az azt lehetővé tevő jogsértés) általában az ajánlati felhívásban és/vagy dokumentációban van, másrészt az ajánlattevők általában az ajánlattételi határidő utolsó 15 napjában szoktak alaposabban elkezdni foglalkozni egy-egy ajánlati felhívással és dokumentációval, amikor a most még hatályos megtámadási határidő már régen lejárt.

12. 327. § (2) bekezdés *b)*, (3) bekezdés: A jogorvoslati eljárást kérelmezők körének kiterjesztése a beszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű ajánlattevői érdekképviselői szervezetekre és kamarákra. A Döntőbizottság gyakorlata szerint már most is jogosultak az ilyen szervezetek jogorvoslati eljárást indítani, de ezt nem sokan tudják. Az ajánlattevők gyakran nem mernek saját nevükben megtámadni egy-egy jogsértő ajánlati felhívást és/vagy dokumentációt.

13. A jogorvoslati eljárási díjak csökkentése, ha nem az eljárás eredménye ellen van a jogorvoslat. A korrupció erős kontrollját kellene hogy jelentse az, hogy konkurens ajánlattevők látják az ajánlati felhívásokat és dokumentációkat és általában már az ajánlattételi határidő lejárta előtt észlelik az „egy ajánlattevőre kiírt” közbeszerzéseket. Ösztönözni kell, hogy ezeket megtámadják, ne legyenek olyan passzívok, mint eddig. Az ösztönzés egyik eleme a jogorvoslati eljárás alacsonyabb díjának kiterjesztése minden olyan jogorvoslati kérelemre, amikor nem a közbeszerzési eljárás eredményét támadják (amikor az igazi – az ajánlati felhívásban vagy dokumentációban történt – jogsértést általában már nem lehet orvosolni).

VI. A MÓDOSÍTÁSSAL MEGVALÓSULÓ EGYÉB CÉLOK

A) Alkotmányosság biztosítása

1. 3. § (2) bekezdés: Jelenleg több rendelet a Kbt.-től eltérő előírást tartalmaz olyan esetekre, melyekben a Kbt.-t. kell alkalmazni. Ez a helyzet alkotmányellenes, ugyanakkor a Közbeszerzési Döntőbizottságnak a közbeszerzésre vonatkozó összes jogszabály betartását számon kell kérnie. Ezen ellentmondást kívánja tisztázni a 3. § (2) bekezdése, mely az alkotmánnyal összhangban úgy rendelkezik, hogy ha rendelet a Kbt.-től eltérő szabályt tartalmaz, akkor a Kbt.-t. kell alkalmazni. Így a jogalkalmazók iránymutatást kapnak, melyik

előírást kell alkalmazniuk és nem járhatnak úgy, hogy ha az ellentmondó szabályok egyikét betartják, a másik be nem tartásáért elmarasztalják őket.

2. 60. § (1) bekezdés a) pontja csak a jogerősen elrendelt csőd- vagy felszámolási eljárás miatt van kizárva az ajánlattevő a közbeszerzési eljárásokból (eltérő szabály esetén a konkurensok visszaélhetnek).

3. 318. §, 327. §: a Közbeszerzési Döntőbizottság kizárólagos jogköre az európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzéseknél a közbeszerzési szabályok betartásának megítélése. Jelenleg kormányrendelet alapján szakértelemmel nem rendelkező személyek jogosultak erről dönteni és súlyos jogkövetkezményeket alkalmazni úgy, hogy jogorvoslatra sincs lehetőség. Ennek érdekében a jogorvoslati eljárás megindításának határidejét úgy kellett meghosszabbítani, hogy a szabálytalanság miatti eljárásokra nyitva álló határidő egésze alatt a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz lehessen fordulni.

B) A gyakorlat által igényelt módosítások, egyszerűsítések

1. 4. § (2) bekezdés: Az alvállalkozó fogalma 2009 áprilisában annyira kiszélesedett, hogy minden szervezet beletartozik, amely az ajánlattevőn keresztül részt vesz a szerződés teljesítésében. Az igazi problémát nem a minősítés jelenti, hanem az, hogy a 10% feletti alvállalkozónak ugyanúgy kell igazolnia az alkalmasságát és a kizáró okok fenn nem állását, mint az ajánlattevőnek. Ez sok esetben irreális (pl. külföldi autógyárak továbbértékesítői be kellene hogy mutassák az autógyár adó-, vám- igazolásait, mérlegét). Ezért a Javaslat életszerű kivételeket teremt az alvállalkozó fogalma alól. (Ugyanakkor ha az ajánlatkérő fel kívánja ezen szervezetek adatait használni az alkalmasságának igazolásához, akkor alvállalkozónak minősítheti őket a 69. § szerint.)

2. A 10. § (1) bekezdése úgy módosul, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való közreműködés még nem von maga után összeférhetlenséget, csak az ajánlati felhívás vagy dokumentáció készítésében való részvétel. Az összeférhetlenség eddigi széles előírása gyakorlati problémákat okozott, ugyanakkor a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétel (ha nem valósul meg az ajánlati felhívás vagy dokumentáció készítésében való közreműködés), nem ad az érintett ajánlattevőnek nagy előnyt a többihez képest. Tehát elegendő az összeférhetlenségnek a Javaslat által meghatározott körben való meghatározása.

3. A 11. §: 2009 áprilisa óta előírja, hogy a hivatalos közbeszerzési tanácsadóknak továbbképzésen kell résztvenni, de a továbbképzés szabályai nem készültek el. A gyakorlat alapján megállapítható, hogy ez az előírás felesleges, elegendő hogy a hivatalos közbeszerzési tanácsadóknak 3 évenként újra kell igazolni a gyakorlatukat.

4. 57. §: A gyakorlat igényli hogy egyértelművé váljon: az ellenszolgáltatáson kívüli részszerzőpontokkal kapcsolatos ajánlati elemeket lehet korlátozni abban az irányban, amelyben nincs verseny (pl. jótállás időtartama meghatározott mértéknél ne lehessen rövidebb, a verseny a minél hosszabb jótállás vállalására vonatkozzon). Továbbá lehessen olyan határt megadni, melynél magasabb vállalás nem kap többlet-pontot. Sokkal egyszerűbb, mint az irreális ajánlati elemekre vonatkozó szabályozás és nem is ütközik bele, mert az ajánlattevő, ha akar megajánlhat nagyobb ajánlati elemet, de nem kap többlet pontot, legfeljebb érvénytelen lesz az ajánlata a 87. § miatt.

5. 57. §: Régi igény, hogy lehessen a szakmaiságot érvényesíteni az elbírálás során. Eddig a szakmaiság érvényesítésének módja a szakmai ajánlat megkövetelése volt, ami komoly munkát okozott az ajánlattevőknek, ami a nem nyertes ajánlattevőnél kárba is ment, továbbá a szakmai ajánlat értékelésének nincs objektív módja, tehát korrupcióra is alkalmas

ad. Nem ütközik az EU közbeszerzési irányelveibe, hogy az ajánlattevők minél jobb színvonalú szakmai alkalmasságát (mely a teljesítés minőségével függ össze) az elbírálás során is lehessen értékelni. A Javaslat erre körülhatárolt lehetőséget ad.

6. 63. §: 2009. áprilisától hatályos az a szabály, hogy nem az összes ajánlattevőnek csak a nyertesnek, csak az eredményhirdetést követő 8. napig kell beadnia a kizáró okok igazolásait. Az ezzel összefüggő eljárásrend nincs teljeskörűen szabályozva és nehéz is lenne az eredményhirdetés utáni további eljárási cselekményeket szabályozni a Kbt.-ben. Továbbá versenysértő állapotot idézett elő, hogy olyan ajánlattevő ajánlata befolyásolta az ajánlattevők sorrendjét, amely tulajdonképpen érvénytelen lett volna, ha az ajánlatkérő már az eredményhirdetés előtt vizsgálhatta volna a kizáró okokat. A Javaslat visszaállítja azt az állapotot, hogy az ajánlatban kell igazolni a kizáró okok fenn nem állását. A kizáró okokkal kapcsolatban általában a következő iratokat kell beadni: cégkivonat, APEH igazolás, VPOP igazolás, közjegyző által hitelesített nyilatkozat. A cégkivonatot ettől függetlenül az ajánlatban be kell adni a képviseleti jog igazolása érdekében. Az APEH és VPOP igazolást a Javaslat alapján nem kell beadni, ha a szervezet szerepel a köztartozás mentes adózói adatbázisban, illetve a Javaslat egyértelművé teszi, hogy egyéb esetben is elég évente egyszer kiváltani. Tehát a közjegyző által hitelesített nyilatkozat az egyetlen irat, amit az ajánlatban kell beadni, ahelyett, hogy csak a nyertes ajánlattevőnek, csak az eredményhirdetés után kellene beadnia. Álláspontunk szerint ez nem jelent olyan terhet az ajánlattevőknek, mint amilyen hátrány származott a versenysértő állapotot kialakító és hiányos szabályozásból.

C) Európai uniós szabályozás miatt módosuló szabályok

30. § Az értékhatárok EURO-ban meghatározott összegei változtak 2010. január 1-jével.

40. § (6) bekezdés az egybeszámítás alóli kivétel került az EU irányelvébe.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat 1. §-a a Kbt. 3. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése, a jogbiztonság növelése.

Sajnos, az utóbbi években több olyan rendelet jelent meg, mely – néha nem is a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvényből (a továbbiakban: Kbt.) származó felhatalmazás alapján – a közbeszerzési eljárásokra, vagy az azokban kötött szerződésekre a Kbt.-től eltérő szabály alkalmazását írja elő. Noha az Alkotmány szerint ez nem lehetséges, az ilyen szabályokat is mindaddig alkalmazni kell, amíg az Alkotmány Bíróság hatályon kívül helyezi, ha ezt valaki egyáltalán kérelmezi. A Közbeszerzési Döntőbizottság hatásköre bármely közbeszerzési jogszabály megsértésére kiterjed, de bizonytalan, hogyan döntsön, ha a jogszabályok (noha alkotmányellenesen) egymástól eltérő rendelkezéseket tartalmaznak. Különösen nehézé teszi az ilyen helyzetek eldöntését, hogy egyfelől alkotmányos alapelv, hogy az alacsonyabb szintű jogszabály nem térhet el a magasabb szintűtől, viszont ha mégis eltér akkor belép az a szintén általános alapelv, hogy „lex specialis derogat legi generali”, tehát hogy a különös jogszabály megelőzi az általánost. Tehát ilyenkor – mindaddig, míg az egyébként alkotmányellenes alacsonyabb szintű jogszabály hatályban van – azt kell alkalmazni, ha az a Kbt.-hez képest különös (pl. azért mert valamelyik beszerzés tárgy beszerzésének sajátos szabályait tartalmazza).

Javaslat a Kbt. 3. §-át egy olyan új (2) bekezdéssel egészíti ki, mely rendezi azt a helyzetet, amikor alacsonyabb szintű jogszabály a Kbt.-től eltérő szabályt tartalmaz a Kbt. hatálya alá tartozó szerződéskötési folyamatra (mely ha a Kbt. hatálya alá tartozik, tulajdonképpen közbeszerzési eljárás), vagy akár szerződés kötelező tartalmi elemeire, vagy szerződés teljesítésére vonatkozóan, melyek nem egyeztethetők össze a Kbt.-vel. Ilyen esetben kizárólag a Kbt.-t kell alkalmazni a Kbt. által (is) szabályozott kérdésekben.

A 2. §-hoz

A Javaslat 2. §-a a Kbt.- definíciókat tartalmazó 4. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése, a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok megalkotása.

A Kbt. 4. §-a a Kbt.-ben használt fogalmak definícióját tartalmazza, több fogalom módosul, illetve a § új fogalmakkal egészül ki.

A 4. § 1. pontjában az ajánlattevő fogalma módosul, ennek indoka, hogy a hatályos törvény csak az ajánlattétel után minősíti a közbeszerzési eljárásban résztvevőket ajánlattevőnek és nincs elnevezése az ajánlattételi határidőben az ajánlatkérővel érintkezésbe kerülő cégeknek (akik feltehetőleg ajánlatot fognak tenni). Ugyanakkor az 54. és 56. §-ok is az ajánlattevőről szólnak az ajánlattételi határidő lejárt előtti eljárási cselekmények tekintetében. Ezen ellentmondást oldja fel a Javaslat. A Kbt. 4. §-ának a Javaslattal megállapított 1) pont c) alpontjában felsorolt személyek (szervezetek) csak az ajánlattételi határidő lejártáig minősülnek ajánlattevőnek, ezt követően vonatkozásukban az a) alpontot kell alkalmazni, tehát csak akkor minősülnek továbbra is ajánlattevőnek, ha ajánlatot tesznek. Így őket a Kbt. 80. §-ától kezdődő eljárási cselekmények során az ajánlattevői jogosítványok csak akkor illetik meg, ha ajánlatot tesznek. Ha pedig egy személy (szervezet) a dokumentációt átvette,

de végül nem ajánlattevő lesz, hanem az egyik ajánlatban alvállalkozóként szerepel, akkor az ajánlattételi határidő lejártától kezdve alvállalkozónak minősül.

A 4. § az 1. pontja után kiegészül az „általános javítási munkálat” fogalmát tartalmazó 1/A. ponttal. Ez a definíció a 40. § új (5) bekezdéssel történő kiegészítése miatt szükséges, mert a 40. § Javaslattal megállapított (5) bekezdése az „általános javítási munkálat” fogalmát használja.

A 4. § 2. pontjában az alvállalkozó fogalma módosul. E szabály a közbeszerzési eljárások egyszerűsítését és egyértelműségét szolgálja. Az alvállalkozó még hatályos fogalmába minden személy (szervezet) beletartozik, aki a közbeszerzési eljárásban kötött szerződés teljesítésében az ajánlattevőn keresztül részt fog venni. Annak értelmezése vitatott volt, hogy mit jelent a teljesítésben való részvétel: a tevékeny részvételt vagy a beszállítást is pl. A fogalom vitathatósága önmagában is indokolja annak módosítását. A legszigorúbb értelmezés szerint ha pl. az ajánlattevő továbbértékesítő, akkor a gyártó is (aki esetleg egy külföldi világcég) alvállalkozónak minősül a hatályos szabályozás szerint, ami azzal jár, hogy a gyártó banki igazolásait, számviteli beszámolóját be kellett mutatni az ajánlattételhez (ha ezzel összefüggő alkalmassági feltételt az ajánlatkérő előírt).

A Javaslat mindazokat kiveszi az alvállalkozó fogalmából, akik nem klasszikus értelemben vett alvállalkozók: tehát tevételesen nem vesznek részt a közbeszerzési szerződés teljesítésében, továbbá a munkaviszonyban, illetve egyéb foglalkoztatási jogviszonyban állókat is. Megjegyezzük, attól, hogy a 4. § (2) bekezdése e személyeket (szervezeteket) nem minősíti alvállalkozónak, ha az ajánlatkérő az alkalmasságát ezen szervezetekkel együtt kívánja igazolni (mert önmagában nem alkalmas a szerződés teljesítésére), akkor a Kbt. 69. §-ának a Javaslattal megállapított új (4) bekezdése szerint az ilyen szervezeteket is (a munkaviszonyban vagy egyéb foglalkoztatási jogviszonyban állókon kívül) jogosult alvállalkozónak minősíteni, ekkor az ilyen szervezetekre (személyekre) mind a közbeszerzési eljárásban, mind a szerződés teljesítése során az alvállalkozókra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A 4. § 9. pontjában az erőforrást nyújtó szervezet fogalma módosul. Ennek oka részben az, hogy az alvállalkozó fogalma is módosul, a két fogalom ugyanis szorosan összefügg, részben pedig az, hogy az erőforrást nyújtó szervezet eddigi definíciója nem volt kellően egyértelmű. Az erőforrást nyújtó szervezet hatályos definíciójának lényege - melyet a Javaslat is fenntart -, hogy az erőforrást nyújtó szervezet olyan szervezet vagy személy, amely nem minősül alvállalkozónak. A Javaslat alapján számos szervezet az alvállalkozó fogalmi köréből a kikerül, azonban a szándék az, hogy ezek erőforrást nyújtó szervezetnek se minősüljenek. Hiszen éppen azért kerülnek ki az alvállalkozó fogalmából is, hogy a közbeszerzési eljárásban ne kelljen a rájuk vonatkozó igazolásokat beadni, csak akkor, ha az ajánlattevő szükségesnek tartja. A Javaslat továbbá egyértelművé teszi, hogy az erőforrást nyújtó szervezet funkciója az, hogy a közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő alkalmasságának igazolásában vegyen részt. Az alvállalkozó fogalma rögzíti, hogy alvállalkozó az, aki részt vesz a szerződés teljesítésében, az erőforrást nyújtó szervezet leglényegesebb ismérve pedig az, hogy ő nem alvállalkozó, ebből következően nem vesz részt a szerződés teljesítésében.

A 4. § 9. pontjában a hamis adat fogalma módosul. A hatályos szöveg szigorú értelmezése szerint ha egy ajánlattevő véletlenül (elírás folytán) közöl az ajánlatban olyan adatot, ami nem felel meg a valóságnak, emiatt érvénytelené kell nyilvánítani az ajánlatát és a közbeszerzési eljárásokban való részvételből három évre ki kell zárni. E feleslegesen szigorú szabályt módosítja a Javaslat úgy, hogy csak a valóságtól szándékosan eltérően közölt adat minősül hamis adatnak. Így csökken az érvénytelen ajánlattétel veszélye.

A 4. § 11. pontjában az „írásbeli, írásban” kifejezések fogalma módosul. A Kbt. 20. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő választása szerint elektronikus közbeszerzési eljárást is tarthat, vagy egyes eljárási cselekményeket elektronikusan végezhet. A Kbt. számos ponton a különböző eljárási cselekmények írásban történő végzését teszi kötelezővé. A hatályos Kbt. csak a fokozott biztonságú elektronikus aláírással aláírt elektronikus dokumentumot tekinti írásos érintkezésnek, ugyanakkor a Kbt. felhatalmazása alapján alkotott - a közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól, valamint az elektronikus árlejtés alkalmazásáról szóló - 257/2007. (X. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ekör.) 3. § (1) bekezdése meghatározza olyan elektronikus formátum követelményeit is, ami nem (feltétlenül) fokozott biztonságú elektronikus aláírással aláírt, de az elektronikus közbeszerzési eljárási cselekményekben az Ekör. szerint használható. A Kbt. és az Ekör. közötti összhangot teremti meg a Kbt. 4. § 11. pontjának módosítása, amikor írásbeli formának minősíti az Ekör. szerinti elektronikus formátumot is. Továbbá a Javaslat pontosítja, hogy az elektronikus dokumentumoknak csak az elektronikus formája minősül írásos érintkezésnek, a kinyomtatott elektronikus dokumentum nem, (így ha a Kbt. írásos formát, kommunikációt követel meg, az elektronikus dokumentumokat megőrizni is elektronikusan kell).

A 4. § a 23. pontja után kiegészül az „egyéb foglalkoztatási jogviszony” fogalmát tartalmazó 23/A. ponttal. A Kbt. eddig a „munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony” fogalmat használta a 10. §-ban és más részeiben (pl. 320. §), de nem határozta meg a tartalmát. A Javaslat elfogadását követően helyébe mindenütt az „egyéb foglalkoztatási jogviszony” kifejezés lép és ez az „alvállalkozó” új fogalmában is szerepelni fog. Ezért az új definíció a Kbt. több rendelkezésének egyértelmű értelmezése céljából is szükséges. Az egyéb foglalkoztatási jogviszony körébe a definíció szerint a nem polgári jogi jogviszony alapján végzett tevékenységek tartoznak. Ha pl. a tartós megbízási jogviszony is ide tartozna, az az összeférhetetlenség körét nagyon kitágítaná, az alvállalkozó fogalmát viszont feleslegesen leszűkítené.

A 4. § a 23/A. pontja után kiegészül a „műemlékekkel kapcsolatos építési beruházás” fogalmát tartalmazó 23/B. ponttal. Ez a definíció a 67. § új (4) bekezdéssel történő kiegészítése miatt szükséges, mert az használja ezt a kifejezést. A fogalmat egyelőre az építési beruházások közbeszerzésekkel kapcsolatos részletes szabályairól szóló 162/2004. (V. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Épbr.) definiálja ugyanígy és az tartalmazza a most a Kbt. 67. § (4) bekezdése szerinti szabályt is. Az Épbr. ezen szabályait a Javaslat azért veszi át a Kbt.-be, mert valóban szükségesek, de a Kbt.-től eltérő szabályt tartalmaznak, melyet az alkotmányosság érdekében nem kormányrendeletben, hanem a Kbt.-ben kell szabályozni.

A 4. § 31. pontjában a részvételre jelentkező fogalma módosul. Indokai ugyanazok, mint a Javaslat 2. § (1) bekezdésével módosított Kbt. 4. § 1. pontjában szereplő ajánlattevő fogalma módosításának.

Megjegyezzük, hogy a Kbt. 4. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy az abban található egyes fogalmakat a Javaslat 87. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyez, illetve az abban található egyes elemeket a Javaslat 88. §-ának (1) bekezdése módosít.

A 3. §-hoz

A Javaslat 3. §-a a Kbt. közbeszerzési eljárás dokumentálásáról szóló 7. §-át módosítja. A módosítás célja az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok megteremtése.

A Kbt. 7. §-a a közbeszerzési eljárások iratainak dokumentálására vonatkozó szabályokat tartalmazza és szabályai csak a papír-alapú közbeszerzési eljárásban alkalmazhatók. Az elektronikus közbeszerzés más szabályokat igényel, tehát az előírásokat ki kell egészíteni. A Javaslat 4. §-a alapján közbeszerzési eljárás vagy az elektronikusan végzett eljárási cselekmények iratait - az írásos formán kívül - meg lehet őrizni elektronikusan is, ennek egyes követelményeit az Ekör. 3. § (4) bekezdése tartalmazza. Ha az ajánlatkérő az iratokat elektronikusan őrizte meg, akkor azokat utóellenőrzéskor sem kell kinyomtatnia, hanem a Közbeszerzések Tanácsa vagy az ellenőrzésre jogosult vagy más illetékes szervek számára elegendő hozzáférést biztosítani.

A 4. §-hoz

A Javaslat 4. §-a a Kbt. ajánlatkérői oldalon résztvevőkről szóló 8. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá tétele az ajánlatkérő számára, továbbá a hatályos szabályok egyértelművé tétele.

A Kbt. 8. § (3) bekezdésének hatályos szövege több féle módon értelmezhető. Értelmezhető úgy, hogy az ajánlatok elbírálásának teljes folyamatát (beleértve az ajánlatok hiánypótlás előtti áttekintését, a hiánypótlás és Kbt. 84-87. §-ai szerinti iratok szövegezését is) legalább 3 tagú bírálóbizottságnak kell végeznie. Ugyanakkor a 8. § hatályos (3) bekezdése arra is utal, hogy a bírálóbizottságnak csak az eljárást lezáró döntéshez kell szakvéleményt készítenie. Azt, hogy az eljárást lezáró döntésbe csak a nyertes ajánlattevőről való döntés tartozik-e, vagy az érvényes ajánlatok köréről szóló döntés is, a Kbt. szintén nem határozza meg.

Az egyértelműsítés során érdemes az előírást olyanná formálni, hogy egyben az ajánlatok elbírálása gyorsabban tudjon megtörténni. Ennek érdekében a bírálóbizottságnak az ajánlatoknak csak a hiánypótlással, számítási hiba javítással és a Kbt. 85-87. §-ai szerinti felvilágosításokkal, indokolásokkal véglegesített változatait kell megvizsgálnia abból a szempontból, hogy mely ajánlatok érvényesek és melyik az összességében legelőnyösebb, vagy legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat. Az előzőekből egyben az is megállapítható lesz, hogy az eljárást lezáró döntésnek is legalább az érvényes ajánlatok köréről és nyertes ajánlat kiválasztásáról kell szólnia. (Ezt az indokolja, hogy az érvényes ajánlatok köre jelentősen befolyásolja, hogy melyik ajánlat lesz a nyertes ajánlat.) Ha hiánypótlás, számítási hiba javítás vagy a Kbt. 85-87. §-ainak alkalmazására nem volt szükség (mert minden ajánlat teljes volt, nem volt számítási hiba és felvilágosítást, indokolást sem kellett kérni semmiről), akkor a bírálóbizottság természetesen nem ezen eljárási cselekmények után kell hogy összeüljön, hanem ha az ajánlatok átvizsgálása megtörtént, az eljárást lezáró döntés meghozatala előtt.

Ugyanakkor ez a szabály nem zárja ki, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési szabályzatában úgy rendelkezzen, hogy az elbírálás más részeit is bizottság végzi, illetve hogy más eljárási cselekményeket is bizottság végez.

Az 5. §-hoz

A Javaslat 5. §-a a Kbt. hivatalos közbeszerzési tanácsadó igénybevételéről szóló 9. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások olcsóbbá, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A hatályos Kbt. kötelezővé teszi hivatalos közbeszerzési tanácsadó igénybevételét a közösségi értékhatár feletti közbeszerzési eljárásokban. A Javaslat a kötelezettséget megszünteti. Így a jövőben hivatalos közbeszerzési tanácsadó bármely közbeszerzési eljárásba bevonható, de bevonása nem kötelező. A hivatalos közbeszerzési tanácsadó a felhívás és dokumentáció

előkészítésében, továbbá - az ajánlatkérő igénye szerinti mértékben - a közbeszerzési eljárás többi részében is, feladata a közbeszerzési szakértelem biztosítása. A hivatalos közbeszerzési tanácsadó jogintézményének bevezetésekor az ajánlatkérők közbeszerzési kötelezettsége sem volt nagyon régi szabály, a Kbt. pedig az addigi közbeszerzési törvénytől sokkal bonyolultabb törvény, aminek hatályba lépését követően aggályos volt, képesek lesznek-e az ajánlatkérők a Kbt.-t megfelelően alkalmazni. Az azóta eltelt több, mint 6 év alatt az ajánlatkérőknek módjuk nyílt a Kbt. szabályait megérteni és gyakorlati alkalmazásának mikéntjét megismerni. Ezért nem szükséges fenntartani a hivatalos közbeszerzési tanácsadó igénybevételének kötelezettségét.

Ha az ajánlatkérők továbbra is igénylik majd ezt a szolgáltatást, a Kbt. alapján igénybe vehetik.

A Kbt. 9. §-ába bekerülő új (3) bekezdés tulajdonképpen az eddigi 11. § (8) bekezdésének módosított változata. E rendelkezés célja, hogy egyértelművé váljon: a nem ügyvéd hivatalos közbeszerzési tanácsadók a hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenységük során sem jogosultak az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott tevékenység végzésére. A hatályos szöveg nem rendelkezik egyértelműen arról, hogy a nem ügyvéd hivatalos közbeszerzési tanácsadó nem csak úgy általánosságban, hanem a hivatalos közbeszerzési tanácsadás során nem végezhet ügyvédi tevékenységet. Jelenleg gyakori, hogy nemcsak hogy nem ügyvédek, de még jogi végzettséggel sem rendelkező személyek készítenek szerződéstervezetet és egyéb jogi tartalmú iratokat a közbeszerzési eljárásokban, illetve végeznek a Kbt. szabályait értelmezve jogi tanácsadást. Indokolt tehát, hogy a Javaslat egyértelművé tegye: a nem ügyvéd hivatalos közbeszerzési tanácsadók a hivatalos közbeszerzési tanácsadás során ilyet nem végezhetnek.

A 6. §-hoz

A Javaslat 6. §-a a Kbt. összeférhetlenségről szóló 10. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése. továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

Az összeférhetlenség szabályozásának célja, hogy az ajánlatkérő oldalán ne vegyen részt a közbeszerzési eljárásban olyan személy (szervezet), aki saját vagy valamely hozzátartozója érdekében akár az ajánlati felhívás és/vagy dokumentáció követelményeit, akár a közbeszerzési eljárás lefolytatását (különös tekintettel az elbírálásra) úgy befolyásolhatja, hogy a vele vagy hozzátartozójával érdekviszonyban álló gazdálkodó szervezet előnyösebb helyzetbe kerüljön. A cél az, hogy ilyen személy ne jusson a többi ajánlattevőhöz képest többlet-információkhoz a közbeszerzési eljárással kapcsolatban.

A hatályos Kbt. túlzottan kibővíti azoknak a tevékenységeknek a körét, melyekben a közbeszerzési eljárásban esetleg indulni képes cég vagy azzal érdekviszonyban álló személy (szervezet) nem vehet részt, ugyanis ide vonja a közbeszerzési eljárás előkészítését is, ami az ajánlati felhívás és dokumentáció készítését megelőző tevékenység (mivel a Kbt. 10. §-ának hatályos (1) bekezdése előkészítésen kívüli tevékenységként sorolja fel felhívás vagy dokumentáció elkészítését). Ez indokolatlan, hiszen az érdekelt gazdálkodó szervezet előnyére való befolyásolásra csak a felhívás és a dokumentáció elkészítése során van lehetőség, annál korábbi folyamatok ebből a szempontból nem relevánsak. Tehát a Javaslat a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvételt nem tekinti összeférhetlenséget előidéző oknak. Így eltűnik az ez eddigi értelmezési kérdés, hogy mi minősül a közbeszerzési eljárás előkészítésének. Viszont az összeférhetetlen személyek (szervezetek) által nem

végezhető tevékenységek köre kibővül azzal, hogy a közbeszerzési eljárás irataiba nem tekinthetnek be (csak olyan esetekben és módon, ahogyan az összes ajánlattevő is betekinthez, ha kéri). Ebbe a körbe természetesen már az ajánlati felhívás és dokumentáció alapanyagait képező iratok is beletartoznak.

Sok értelmezési problémát okozott, sőt téves értelmezésre adott alkalmat a hatályos Kbt. 10. § (1) bekezdésében szereplő azon előírás, hogy „az eljárásba nem vonható be”. Ezt ugyanis sokan úgy értelmezték, hogy nemcsak az ajánlatkérő nem vonhatja be a közbeszerzési eljárásba az összeférhetetlen személyt (szervezetet), hanem az ajánlattevő sem (pl. alvállalkozóként vagy erőforrást nyújtó szervezetként). A Kbt. hatályos 10. § (1) bekezdésének teljes szövegéből ugyan eddig is következtetni lehetett arra, hogy csak az ajánlatkérő általi bevonást zárja ki a Kbt., de a félreértések elkerülése érdekében szükséges egyértelművé tenni, hogy az összeférhetetlenség hatálya alá tartozás a közbeszerzési eljárásba az ajánlatkérő által történő bevonást zárja ki.

A fenti téves értelmezésnek volt az is a következménye, hogy az ajánlatkérők gyakran elvárták, hogy az ajánlattevő nyilatkozzon, hogy ő és az általa bevontak nem tartoznak az összeférhetetlenség hatálya alá. Ilyen nyilatkozatot csak az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárásba bevonni kívánt személynek (szervezetnek) kell tennie.

A 10. § (2), (7) és (8) bekezdését azért kell módosítani, mert azokban az erőforrást nyújtó szervezet nem szerepel, noha az erőforrást nyújtó szervezetre is vonatkoznak az összeférhetetlenség következményei, ha az ajánlatkérő vagy valamely általa bevont személy megsérti az összeférhetetlenségi szabályokat (tehát úgy nyilatkozik az összeférhetetlenség hiányáról, hogy közben vonatkozásában fennáll az összeférhetetlenség, vagy nem csatol távolmaradási nyilatkozatot).

Megjegyezzük, hogy a Kbt. 10. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy annak (6) bekezdését a Javaslat 87. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezi.

A 7. §-hoz

A Javaslat 7. §-a a Kbt. minősített ajánlattevők jegyzékéről szóló 13. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlattétel egyszerűsítése, a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 386. § (1) bekezdésében 2009. óta szerepel az a szabály, hogy a minősített ajánlattevők jegyzéke közhiteles. Erre és a Kbt. még hatályos 63/A. § (1) bekezdésére tekintettel a minősített ajánlattevők jegyzékén szereplés tényét a közbeszerzési eljárásokban azóta nem kellett volna igazolni, de a Kbt. 13. §-a továbbra is a jegyzékről szóló igazolás elfogadását tette kötelezővé az ajánlatkérők számára. Ezt a Kbt.-n belüli ellentmondást orvosolja a Javaslat azzal, hogy a 13. § (2) bekezdésében is egyértelművé teszi, hogy a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárásokban a minősített ajánlattevők jegyzékén szereplés tényét is el kell fogadni igazolásnak mindazokra a körülményekre, melyeket a minősített ajánlattevők jegyzékével egyáltalán igazolni lehet. (Az ajánlatkérőnek a jegyzék megtekintésével kapcsolatos kötelezettségeit a Kbt.-nak a Javaslattal megállapított 20. § (8) bekezdése tartalmazza.)

Ugyanakkor a minősített ajánlattevők jegyzéke az EU irányelvein alapuló intézmény, ami más tagállamokban is létezhet, ahol esetleg nincs olyan szabály, hogy az elektronikus minősített ajánlattevők jegyzékében szereplő ajánlattevőknek nem kell igazolást beadni. Ezért a Kbt. 13. § (1) bekezdése továbbra is előírja, hogy a Közbeszerzések Tanácsa igazolást is köteles kiállítani arról, hogy egy ajánlattevő a minősített ajánlattevők jegyzékén szerepel. Ez az igazolás azonban csak a külföldi felhasználáshoz lehet szükséges.

A 8. §-hoz

A Javaslat 8. §-a a Kbt. közzétételi kötelezettségekről rendelkező 17/C. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlatkérők közbeszerzéssel kapcsolatos kötelezettségeinek egyszerűsítése.

A Kbt. hatályos 17/C. §-a számos olyan iratnak az ajánlatkérő honlapján történő közzétételét teszi kötelezővé, melyek az Európai Unió Hivatalos Lapjában (hirdetmények elektronikus napilapjában), illetve a Közbeszerzési Értesítőben (mely szintén elektronikus és a világhálón elérhető) is megtalálhatók. Az ilyen dokumentumok ismételt közzétételének elrendelése felesleges terhet ró az ajánlatkérőkre. Viszont a közzeendő iratok közé bekerültek az előzetes vitarendezés egyes iratainak közzétételi kötelezettségei is, melyeket viszont az Interneten más módon senki sem tesz közzé.

A 9. §-hoz

A Javaslat 9. §-a a Kbt. közbeszerzési eljárások egyes formai előírásaival kapcsolatos 20. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, olcsóbbá tétele, ezzel a kis- és középvállalkozások könnyebb ajánlattételének elősegítése, továbbá az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza. További cél a szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Javaslat a hatályos Kbt. 63/A. § (1) bekezdéséből a 20. § (7) bekezdésébe helyezi azt a szabályt, hogy az ingyenes elektronikus, közhiteles vagy hatósági nyilvántartásban szereplő adatok igazolását az ajánlatkérő nem jogosult kérni, ha azok a közbeszerzési eljárás nyelvén rendelkezésre állnak. Ennek az a következménye, hogy a szabály nemcsak a kizáró okokkal kapcsolatos igazolásokra vonatkozik, hanem bármely – a közbeszerzési eljárásokban megkövetelt – igazolásra is.

Továbbá a Javaslat a szöveget úgy is változtatja, hogy nemcsak a közhiteles elektronikus nyilvántartásokkal lehet igazolni a közbeszerzési eljárásban vizsgált körülményeket, hanem az elektronikus hatósági nyilvántartásokkal is. Közhitelesnek ugyanis kevés jogszabály nevez nyilvántartást, hatóságának viszont több. A Javaslat egyértelművé teszi, hogy ilyenek minősülnek a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatása általános szabályairól szóló törvény szerinti nyilvántartások is. Utóbbi azért szükséges, mert a hivatkozott törvény köztisztviselési (tehát kamarai) nyilvántartásokra is vonatkozik, de azokat is hatóságának tekinti, anélkül, hogy erről egyértelműen rendelkezne. Ebből a kettősségből értelmezési vita lehet a Kbt. alkalmazása során, ha a Kbt. nem rendelkezik erről egyértelműen. Ha egy törvény egy nyilvántartást hatóságának minősít [mint az említetten kívül pl. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Épt.) a felelős műszaki vezetők névjegyzékét és még számos tervezési, illetve építéssel kapcsolatos tevékenységet végző szakma végzésére jogosultakról szóló névjegyzékét], akkor lehetséges és – az ajánlattevők, alvállalkozók költségeinek és adminisztrációjának csökkentése érdekében – indokolt előírni, hogy annak elektronikus formáján való szereplést el kell fogadni a közbeszerzési eljárásokban. Ugyanakkor a nyilvántartásokban feltehetőleg nem szerepelnek lejárt engedélyű személyek (szervezetek), tehát azokból egyértelmű, hogy érvényes-e még az adott személy (szervezet) engedélye vagy sem.

Viszont szükséges előírni, hogy az ilyen nyilvántartásban való szereplést csak akkor kelljen az ajánlatkérőnek igazolásként elfogadnia, ha a nyilvántartás a közbeszerzési eljárás nyelvén

rendelkezésre áll. Az ajánlatkérők ugyanis jogosultak az ajánlatban lévő minden idegen nyelvű irat fordítását kérni, ezek az adatok viszont nem lesznek az ajánlatban. Ha az ajánlatkérő bármely nyelven rendelkezésre álló nyilvántartás adatait el kellene hogy fogadja, ez nehézségeket okozna.

Annak érdekében, hogy az ajánlatkérők információt kapjanak az e szabály hatálya alá tartozó névjegyzékek, nyilvántartások adatairól, a Közbeszerzések Tanácsa útmutatót ad ki ezek köréről és Internetes elérhetőségéről.

A Javaslat a 20. § új (8) bekezdésében a korábbi 63/A. §-nál pontosabban írja le az elektronikus nyilvántartásokban szereplés ellenőrzésével kapcsolatos ajánlatkérői teendőket. A Javaslat egyértelművé teszi, hogy az ajánlatok bontása és az eredményhirdetés között egyszer kell ellenőrizni a nyilvántartásban a szükséges adatokat (ha az iratot papír alapon az ajánlatban adták volna be, akkor is legkésőbb az ajánlattételi határidő lejártakori állapotot lehetne csak belőle megállapítani). Két szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban kell az eredményhirdetés előtt vizsgálni az adott elektronikus nyilvántartást. Ezzel kapcsolatban a Kbt. 121. §-ának a Javaslattal megállapított (8) bekezdése olyan eltérő szabályt tartalmaz, hogy munkaügyi jogszabálysértés ellenőrzését a két szakaszból álló eljárásban az ajánlattételi határidő és az eredményhirdetés között ismét el kell végezni.

Az elektronikus nyilvántartásban szereplő adatokat ki kell nyomtatni, ha a közbeszerzési eljárás nem elektronikus közbeszerzés. Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény szerint az elektronikus dokumentumok kinyomtatott állapotban nem hitelesek. Azonban nem azért kell a nyilvántartások adott részét kinyomtatni, hogy az váljon hiteles adattá, hanem hogy az ajánlatkérő bizonyítani tudja, hogy egyáltalán ellenőrizte-e a nyilvántartást vagy sem és akkor mit tapasztalt. Elektronikus közbeszerzés során a nyilvántartások adatait elektronikusan kell megőrizni.

Megjegyezzük, hogy a Kbt. 20. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy az abban található egyes elemeket a Javaslat 87. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyez.

A 10. §-hoz

A Javaslat 10. §-a a Kbt. versenysértő magatartásokkal kapcsolatos kötelezettségekről szóló 20/A. §-át módosítja. A módosítás célja a közpénzek takarékos felhasználásának fokozása, a verseny tisztaságának biztosítása.

A 20/A. §-nak a Javaslattal megállapított új (2) bekezdése példálózóan sorolja fel azokat a körülményeket, melyekből az ajánlatkérő az ajánlattevők tisztességtelen összejátszására: a „körbenyerésre” következtethet.

Ilyen eset, ha a közbeszerzési eljárásban benyújtott legalább két ajánlat tartalma az ajánlati felhívás és dokumentáció követelményeit meghaladó mértékben azonos vagy hasonló (mert az egyik ajánlattevő nem akar nyerni, tehát nem vette a fáradságot, hogy maga készítse el az ajánlatát, hanem a „jövendőbeli nyertes ajánlattevő” készítette el neki). Továbbá összejátszásra enged következtetni, ha legalább két ajánlattevő egymásban tulajdoni részesedéssel rendelkezik, vagy legalább két ajánlattevőben azonos személy vagy szervezet rendelkezik tulajdoni részesedéssel. Valamint körbenyerést lehet feltételezni, ha az ajánlatkérő által egy költségvetési éven belül megindított több közbeszerzési eljárásban azonos ajánlattevők nyújtanak be ajánlatot, azonban az eljárások nyertese minden esetben különbözik a korábbi ilyen eljárások nyertesétől. Az ilyen eset arra utal, hogy néhány nagy cég az árak magasán tartása érdekében megegyezett, hogy felváltva nyernek a közbeszerzési eljárásokban, erre tekintettel aki éppen „nem jogosult nyerni” a megállapodás alapján, az

nagyon magas árat ajánl azért, hogy a „nyerésre jogosult” még mindig a piaci árnál magasabb áron lehessen nyertes ajánlattevő.

A 11. §-hoz

A Javaslat 11. §-a a Kbt. egybeszámításról szóló 40. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályok egyértelművé tétele, továbbá a közösségi irányelvekkel való összhang fokozása.

A Kbt. 40. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése a hatályos szöveghez képest könnyebben értelmezhető és alkalmazható.

A Kbt. 40. §-ának a Javaslattal megállapított (5) bekezdése építési beruházások esetén egyértelművé teszi, hogy az általános egybeszámítási szabályoktól eltérően több építmény értékét nem kell egybeszámítani a becsült érték kiszámítása során (kivéve a felújítást).

A Kbt. 40. § új (6) bekezdésébe bekerül az EU irányelvekbe nemrég beillesztett kivétel az egybeszámítás alól. Így több építési beruházást, illetve a (6) bekezdés alapján egyéb fajta közbeszerzést is lehet majd közösségi értékhatár szerinti eljárás helyett nemzeti eljárásrendben lefolytatni, ami a magyar cégek és a kis- és középvállalkozások részvételi lehetőségét könnyíti. Az itt szereplő forintösszegeket a 2009/C 292/01 számú bizottsági közlemény közli, ezek EUR-ban 80 000 EUR, illetve 1 000 000 EUR.

A 12. §-hoz

A Javaslat 12. §-a a Kbt. hirdetmények közzétételéről szóló 44. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások gyorsabbá és olcsóbbá tétele.

A Javaslat az ajánlatkérők számára nem kötelezővé, csak lehetővé teszi a hirdetmények ellenőrzését és csak az ellenőrzés kérése esetén kell azért díjat fizetniük az ajánlatkérőknek. Az európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzési eljárásokban továbbra is kötelező a hirdetmény ellenőrzése és az ezzel kapcsolatos díj megfizetése kivéve, ha a hirdetményt hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldi meg az ajánlatkérő nevében közzététel céljából. Ennek indoka, hogy különösen jelentős érdek fűződik az európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzések esetében a hirdetmények megfeleléséhez. Ezt vagy a Közbeszerzési Értesítő Szerkesztőbizottsága vagy hivatalos közbeszerzési tanácsadó képes biztosítani. Azt, hogy tényleg hivatalos közbeszerzési tanácsadó küldi-e meg a Szerkesztőbizottsághoz, az elektronikus hirdetmény feladás során ellenőrizni lehet, mert az elektronikus hirdetmény feladó rendszerbe való belépés érdekében a felhasználók évente azonosító kulcsot kapnak, tehát egyértelmű, hogy a hirdetményt ki küldi meg a Szerkesztőbizottságnak.

A 13. §-hoz

A Javaslat 13. §-a a Kbt. beszerzés mennyiségét és a részajánlat tételt szabályzó 50. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, a kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásokban való részvételének könnyítése, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A hatályos Kbt. nem minden ajánlatkérő számára teszi kötelezővé, hogy ha a beszerzés alapján kötött szerződés több részben való teljesítése nem ellentétes a gazdasági ésszerűséggel, akkor tegye lehetővé a beszerzés egy részére történő ajánlattételt. A Kbt. 50. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése viszont minden ajánlatkérő részére kötelezővé teszi ezt és egyben az eddig nem kellően egyértelműen használt „gazdasági ésszerűség”

helyett pontosabban írja le, milyen okok miatt jogosult az ajánlatkérő mellőzni a részajánlat tételének megengedését.

Az ajánlati felhívás iratmintájában az ajánlatkérőknek rendelkezniük kell arról is, hogy egy vagy több vagy „valamennyi” (ami az összeset jelenti) rész tekintetében engedik-e meg a részajánlat tételét. A Kbt. 50. §-ának a Javaslatlal megállapított (5) bekezdése szerint a részajánlat tételének a (3) bekezdés szerint kötelező esetében az ajánlati felhívásban az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban előírhatja, hogy egy ajánlattevő jogosult a beszerzés összes részére ajánlatot tenni, de ezt nem teheti kötelezővé. Ha tehát az ajánlatkérő a „valamennyi részre” opciót jelöli be az ajánlati felhívás kitöltésekor, akkor ez azt jelenti, hogy az ajánlattevők jogosultak a beszerzés összes részére ajánlatot tenni, de nem kötelesek. Ennek az előírásnak az indoka részben az, hogy a Kbt. hatályos szabályai nem rendezik, a hirdetmény minta szövegéből pedig nem egyértelmű, hogy a „valamennyi részre” opció bejelölése esetén kötelező-e a beszerzés összes részére ajánlatot tenni, vagy csak lehetséges. Másfelől ha a Javaslat ezt az előírást nem helyezné el a Kbt.-ben, akkor az 50. § (3) bekezdését úgy lehetne kijátszani, hogy noha az ajánlatkérő lehetővé teszi a részajánlat tételét, ugyanakkor kötelezővé teszi, hogy minden részre tegyenek ajánlatot az ajánlattevők, így az, aki nem tudja az összes részt vállalni, nem képes ajánlatot tenni, tehát a kis- és középvállalkozások továbbra is hátrányos helyzetbe kerülnének.

A 14. §-hoz

A Javaslat 14. §-a a Kbt. ajánlati felhívás egyes elemeit szabályzó 53. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése.

A hatályos Kbt. minden olyan jogszabálynak az ajánlati felhívásban történő feltüntetését írja elő, melyek az ellenszolgáltatás teljesítésére vonatkoznak. Ezek körében hivatkozni kell pl. a Kbt.-re, illetve az ÁFA törvényre és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényre. Ezekre történő hivatkozás felesleges, hiszen köztudott, hogy e szabályokat alkalmazni kell. Tehát a Javaslat szerint csak az ezeken kívüli – az ellenszolgáltatás teljesítésére vonatkozó – előírásokra kell az ajánlati felhívásban hivatkozni.

Megjegyezzük, hogy a Kbt. 53. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy annak (6) bekezdését a Javaslat 87. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezi, ezt pótolja az alábbi új 53/A. §. Továbbá a Kbt. 53. §-ának (8), (9) bekezdésében a Javaslat 88. §-ának (1) bekezdése a hivatkozásokat pontosítja.

A 15. §-hoz

A Javaslat 15. §-a új 53/A. §-sal egészíti ki a Kbt.-t, mely a teljesítési és jólteljesítési biztosíték szabályait a hatályos Kbt.-nél részletesebben szabályozza, hiányosságait pótolja és helyettesíti a jelenleg az Épbr.-ben található, nem kellően világos előírásokat. A módosítás célja ezen kívül az ajánlattétel egyszerűsítése, olcsóbbá tétele, ezáltal a kis- és középvállalkozások könnyebb ajánlattételének elősegítése, továbbá az ajánlatok érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza.

A Ptk. nem definiálja a „biztosíték” fogalmát, nem írja le annak szabályait, csak számos esetben használja ezt a kifejezést. A teljesítési biztosíték intézménye a Kbt. 2006. elején hatályba lépő módosításával került a Kbt.-be és az azzal kapcsolatos jogvitákból megállapítható, hogy a szabályozás nem kellően részletes, ezért a teljesítési biztosíték a Kbt.-nek olyan elemévé vált, ami gyakran okozza egyébként jó ajánlatok érvénytelenségét, továbbá egyes közbeszerzési eljárásokban túlzott terheket ró az ajánlattevőkre.

A hatályos Kbt. 53. § (6) bekezdésében szereplő teljesítési biztosíték elsősorban azért nem lehet azonos a Ptk.-ban szabályozott szerződés teljesítését biztosító mellékkötelezettségekkel, mert a hatályos Kbt. úgy rendelkezik, hogy a teljesítési biztosítékot a jogsértések megtörténte előtt rendelkezésre kell bocsátani.

Kbt.-nek a Javaslattal megállapított 53/A. §-a fenntartja ezt az állapotot, de egyértelműbbé teszi, hogy a Kbt. szerinti biztosítékok nem azonosak olyan - a Ptk. szerinti - szerződés teljesítését biztosító mellékkötelezettségekkel mint pl. a kötbér, melyet a Ptk. 246. § (1) bekezdése szerint csak akkor kell megfizetni, ha a nem megfelelő teljesítés megtörtént.

A Javaslat meghatározza a teljesítési és jólteljesítési biztosíték maximális mértékét, mely biztosítékonként az ÁFA nélkül számított ellenszolgáltatás 5%-a. E szabály jelenleg az Épbr.-ben szerepel és a kis- és középvállalkozásoknak a közbeszerzési eljárásokban való részvételét segíti elő, de az alkotmányosság érdekében helyesebb a Kbt.-ben szabályozni, továbbá érdemes az összes beszerzési tárgyra kiterjeszteni. A korlátozás indoka az, hogy e teljesítési biztosítékot és jólteljesítési biztosítékot már akkor is rendelkezésre kell bocsátani, amikor jogsértés még nem történt, az akár több évig is az ajánlatkérőként szerződést kötő félnél van, illetve a bankgarancia költséget okoz az ajánlattevőként szerződést kötő félnek.

Szintén a túlzott mértékű biztosítékok megakadályozása érdekében kerül a Kbt.-be az a szabály, hogy teljesítési biztosítékot és megghiúsulási kötbért egy közbeszerzési eljárásban vagy – részajánlat tétele esetén – a beszerzés adott részéről szóló szerződésben nem lehet egyszerre kikötni. Ugyanis a teljesítési biztosíték és a megghiúsulási kötbér ugyanazon szerződésszegés következményei biztosítására szolgál, felesleges az ugyanazon célú két kötelezettséget egyszerre alkalmazni. Ezzel a Javaslat egyben azt is egyértelművé teszi, hogy a teljesítési biztosíték nem azonos a megghiúsulási kötbérrel.

A Javaslat a biztosítékoknak a közbeszerzési eljárásokban leggyakrabban előírt két formájával: a jólteljesítési biztosítékkal és a teljesítési biztosítékkal kapcsolatban meghatározza, hogy azok pontosan milyen jogsértő esemény esetére nyújtanak anyagi fedezetet. A Javaslat lehetőséget ad más biztosíték előírására is, azt, hogy ez milyen szerződéses kötelezettség teljesítését biztosítja és az ajánlatkérő mikor veheti igénybe, az ajánlatkérőnek a szerződéstervezetben kell meghatároznia. A Kbt. 53/A. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése egyértelművé teszi, hogy nem minősül a Kbt. szerinti teljesítési biztosítéknak a késedelmi kötbér és a hibás teljesítési kötbér. Ezek természetesen jólteljesítési biztosítéknak sem minősülhetnek, hiszen a jólteljesítési biztosíték a jótállási kötelezettség betartását biztosítja. Mindezt azért kell egyértelművé tenni, mert a jogalkalmazásban (egyelőre az Épbr. értelmezése tekintetében) ezen a téren eltérő álláspontok vannak.

Mivel a Kbt. 53/A. §-ának a Javaslattal megállapított (6) bekezdése a Kbt. által pontosan meg nem határozott tartalmú egyéb biztosítékokra nézve is azt írja elő, hogy nemcsak a jogsértés bekövetkezése után, hanem már előzetesen rendelkezésre kell bocsátani, az egyéb biztosíték körébe elsősorban az előleg visszafizetési biztosíték tartozhat, mert ennél indokolt az ajánlatkérő számára való előzetes rendelkezésre bocsátást előírni.

A Javaslat továbbá meghatározza, mikortól kell a biztosítékokat rendelkezésre bocsátani. A rendelkezésre bocsátás időpontja az az időpont, amelytől kezdve a biztosítékkal biztosítani kívánt esemény bekövetkezhet. Ez a két definiált tartalmú biztosíték esetén ismert. A teljesítési biztosíték által biztosított esemény: az hogy az ajánlattevő nem vagy nem teljesen teljesíti a szerződést, a szerződéskötéstől kezdve következhet be; a jólteljesítési biztosíték által biztosított esemény: az ajánlattevő jótállási kötelezettségének (Ptk. 248. §) bekövetkezése a dokumentáció szerinti szerződéstervezetben a jótállás kezdeteként meghatározott időponttól következhet be. Az egyéb biztosítékkal kapcsolatban a szerződéstervezetben kell szerepelnie, hogy azt mikortól kell rendelkezésre bocsátani, ez a

kötelezettség legkorábban a szerződéskötéskor következhet be, mivel az 53/A. § célja a szerződés vagy annak valamely feltétele (pl. az előleg esetleges visszafizetése) megfelelő teljesítését garantáló biztosítékok szabályozása.

A jogvitákból és a megjelenő ajánlati felhívásokból megállapítható a biztosítékokkal kapcsolatos eddigi gyakorlat egyik hibája: hogy noha azokat a hatályos Kbt. szerint is csak a szerződésben lehet előírni, az ajánlatkérők rendszeresen megkövetelik, hogy nemcsak a szerződés teljesítésének megkezdésekor esedékes teljesítési biztosítékról, de még a szerződés teljesítését követően (tehát az ajánlattétel után akár több év múlva) esedékes jólteljesítési biztosítékról is már az ajánlatban bankgarancia ígérvényt helyezzenek el az ajánlattevők. Ugyanakkor a biztosítékot ténylegesen csak a nyertes ajánlattevőnek kell rendelkezésre bocsátania, így az ilyen előírás a többi ajánlattevőnek felesleges költséget okoz. Továbbá mivel a bankok gyakran az ajánlatkérő szerint nem megfelelő tartalommal állítják ki ezeket az iratokat, az ajánlatok emiatt érvénytelenek lesznek.

A fentiek kiküszöbölése érdekében a Javaslat előírja, hogy a biztosítékok rendelkezésre bocsátásáról az ajánlattevőnek az ajánlatban csak nyilatkoznia kell, egyéb igazolást az ajánlatkérő nem írhat elő.

A biztosíték rendelkezésre bocsátásának formájára vonatkozó – Javaslat szerinti – szabály megegyezik a hatályos Kbt. ezen előírásával.

A 16. §-hoz

A Javaslat 16. §-a a Kbt.-nek a dokumentációt szabályzó 54. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele az ajánlatkérők számára, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, a korrupció visszaszorítása, a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele, továbbá az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabály meghatározása.

A Kbt. 54. §-ának (1) bekezdése 2009. áprilisa óta kivétel nélkül minden közbeszerzési eljárásban a dokumentáció kötelező részeként írja elő a szerződéstervezetet a korábbi szerződéses feltételek helyett, noha egyes eljárás-típusokat kifejezetten azért lehet tartani, mert az ajánlatkérő nem képes a szerződéses feltételeket teljeskörűen meghatározni. Ezt orvosolja a Javaslat azzal, hogy tárgyalásos eljárásban és versenypárbeszéd esetén ismét lehetővé teszi szerződéses feltételek megadását. (A szerződéses feltételek ugyanis nem kell hogy teljeskörűen tartalmazzák a közbeszerzési eljárás alapján kötendő szerződés összes elemét.)

A hatályos Kbt. szerint a dokumentációban a beszerzés tárgyának műszaki leírása és a szerződéstervezet szerepelhet, továbbá az a jegyzék, amiben fel vannak sorolva a beadandó iratok és az elbírálás részletes módszertanának az 57. § (6) bekezdésben lehetővé tett leírása. A hatályos Kbt. alapján – a 3. §-ra tekintettel – tulajdonképpen a Kbt.-be ütközik az, ha a dokumentáció a Kbt.-ben felsoroltakon túli elemeket, pl. iratmintákat is tartalmaz (noha ez az általános ajánlatkérői gyakorlat). A Kbt. 54. §-ának a Javaslattal megállapított új (2) bekezdése lehetővé teszi iratminták megadását a dokumentációban.

Továbbá a Kbt.-nek a Javaslattal módosuló 54. § (2) bekezdéséből kimarad az a – visszaélésekre alkalmat adó – szabály, hogy az ajánlatkérő jogosult a dokumentációban szereplő egyes iratokról úgy rendelkezni, hogy azok akkor sem minősülnek hamis nyilatkozatnak, ha hamis adatot tartalmaznak. Ha ugyanis egy ajánlatkérő úgy rendelkezett,

hogy pl. a kizáró okok fenn nem állásáról szóló nyilatkozat nem minősül hamis adatnak, akkor lehetővé tette, hogy egy – a Kbt. által kizárt – szervezet kockázat nélkül úgy nyilatkozzon, hogy ő nem kizárt, ha pedig ezt az ajánlatkérő nem ellenőrizte (erre legtöbb kizáró ok esetében az ajánlatkérőnek nincs módja), akkor a kizárt cég ajánlatot is tudott tenni).

A Kbt. 54. §-ának módosuló (2) bekezdése szerint építési beruházás megvalósítására vonatkozó közbeszerzési eljárásban a megfelelő ajánlattétel, továbbá az ajánlatok érdemi összehasonlítása érdekében az ajánlatkérő köteles a közbeszerzés tárgyára vonatkozó, annak megfelelő árazatlan költségvetést az ajánlattevők rendelkezésére bocsátani.

A Javaslat az 54. § új (3)–(5) bekezdéseiben jelentősen módosítja dokumentáció szabályait.

Az ajánlatkérők jelenleg is szokták az ajánlati felhívásban használt egyes fogalmakat a dokumentációban definiálni, továbbá az ajánlati felhívásban előírt egyes elvárásokat a dokumentációban részletezni, noha az 54. § (2) bekezdésével kapcsolatban írottak alapján ezek sem lehetnének a dokumentáció elemei. Ezzel az ajánlatkérői gyakorlattal az a probléma, hogy az ajánlati felhívás egyes elemeinek a dokumentációban való részletezése során néha olyan új követelményeket is meghatároznak az ajánlatkérők, amelyek miatt egy – az ajánlati felhívás alapján ajánlatot tenni képes – szervezet a dokumentáció miatt mégsem tud indulni a közbeszerzési eljárásban. Ez a jelenlegi szokás a Kbt. több szabályába ütközik (76. § (1) bekezdés, továbbá a nyilvánosság alapelve). De álláspontunk szerint az ilyen jogsértés ellen hatékonyabban lehet küzdeni, ha maga a dokumentációról szóló szabály (az 54. §) lehetővé teszi azt, hogy a dokumentáció részletezze az ajánlati felhívást, de egyben ezt körül is határolja úgy, hogy a részletezés ne sértse a nyilvánosság alapelvét.

A Kbt. 54. §-ának a Javaslattal módosuló (3) bekezdése tehát arról rendelkezik, hogy az ajánlatkérő jogosult az ajánlati felhívásban használt egyes fogalmak definiálására, továbbá az ajánlati felhívásban előírt – a kizáró okokon és alkalmassági minimum követelményeken kívüli – egyes elvárások, ajánlati elemek részletes szabályainak a dokumentációban történő meghatározására. A Kbt. 54. §-ának a Javaslattal megállapított új (3) bekezdése meghatározza a dokumentáció ezen elemeinek korlátait is, úgy, hogy nem lehet egy – az ajánlati felhívásban előírt – követelményt a dokumentációban részletesebben úgy „megmagyarázni”, hogy tulajdonképpen módosuljon a követelmény és az a cég, aki az ajánlati felhívás szerinti szöveg esetén tudott volna indulni a közbeszerzési eljárásban, a dokumentáció szerinti részletesebb szöveg alapján erre már ne legyen képes.

E szabály az ajánlattevők érdekét szolgálja, mert határt szab olyan feltételek dokumentációban történő elhelyezésének, amelyek miatt egyes ajánlattevők nem képesek ajánlatot tenni. Így nyilvánosságra kerülhetnek olyan – eddig csak a dokumentációban elhelyezett – ajánlatkérői elvárások, melyek jogsértően korlátozzák a lehetséges ajánlattevők körét, vagy ha nem kerülnek nyilvánosságra, ez a körülmény önmagában is jogsértő.

Továbbá a Kbt. 54. §-ának új (3) bekezdése azért is szükséges, hogy az 54. § új (4), (5) bekezdése erre visszahivatkozva pontosabban tudjon rendelkezni.

A Kbt. 54. §-a új (4), (5) bekezdésének indokai a következők:

A Kbt. hatályos szabályaiból az következik, hogy ha a legjelentéktelenebb adatban, előírásban (általában véletlenül) eltér a dokumentáció az ajánlati felhívástól, akkor ez a Kbt. 76. § (1) bekezdése alapján jogsértő állapotnak minősül, mert az ajánlati felhívás feladását követően kibocsátott dokumentáció eltér az ajánlati felhívástól, de az ajánlatkérő az ajánlati felhívást csak hirdetéssel módosíthatná. Ez a jogértelmezés a Közbeszerzési Döntőbizottság számos határozatából megállapítható. Továbbá az is nyilvánvalóan a Kbt.-be ütközik, ha a dokumentáció valamiről, amiről a Kbt. is rendelkezik, a Kbt.-től eltérő előírást tartalmaz. Ez

akkor szokott előfordulni, ha az ajánlatkérők a dokumentációba bemásolják a Kbt. néhány szabályát, de véletlenül nem a hatályos szöveget, hanem egy korábbi. A dokumentációt a hatályos Kbt. szerint a kiegészítő tájékoztatással sem lehet módosítani. A dokumentáció módosításának minősülne az is, ha a kiegészítő tájékoztatásban az ajánlatkérő úgy rendelkezne, hogy az ajánlattevők ne vegyék figyelembe a dokumentáció valamelyik bekezdését, hanem csak azt tartsák be, amit ugyanerről az ajánlati felhívás (vagy a Kbt.) előír.

Tehát a hatályos Kbt. szerint a dokumentáció ajánlati felhívástól vagy Kbt.-től eltérő elemét csak úgy lehet kiküszöbölni, ha az ajánlatkérő hirdetményt tesz közzé a dokumentáció módosításáról, amiben legalább 45 napos új ajánlattételi határidőt kell meghatározni. Ezzel a közbeszerzési eljárások jelentős késedelmet szenvednek, továbbá az ajánlatkérőknek a hirdetmény közzététele többletköltséget okoz.

Az ajánlatkérőknek az a gyakorlata, hogy a dokumentációba beírják, hogy ha a dokumentáció eltér a Kbt.-től vagy az ajánlati felhívástól, akkor a Kbt.-t, illetve az ajánlati felhívást kell figyelembe venni, szintén a Kbt. 76. § (1) bekezdésébe ütközik, hiszen ez alapján a dokumentáció nem térhet el az ajánlati felhívástól. Továbbá az ilyen előírás megtévesztővé teszi a dokumentáció tartalmát az ajánlattevők számára, ha ők az ajánlat készítése során inkább a dokumentációt veszik figyelembe és az ajánlati felhívást kevésbé (ez gyakori ajánlattevői magatartás, mert a dokumentációban több iránymutatás van, mint az ajánlati felhívásban). Ha tehát a Javaslat megszünteti az ajánlatkérők ezen – Kbt.-be ütköző – gyakorlatát, ezzel az érvénytelen ajánlattétel kockázatát is csökkenti.

Noha az lenne jó, ha az ajánlatkérők képesek lennének a dokumentációt az ajánlati felhívással és a Kbt.-vel teljes összhangban elkészíteni, a gyakorlatból látható, hogy ez nem mindig sikerül. Ezért a Javaslat a dokumentáció kisebb jelentőségű hibáinak kijavítását lehetővé kívánja tenni a kiegészítő tájékoztatással.

Ennek érdekében a Kbt.-nek a Javaslattal megállapított 54. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ajánlatkérő jogosult kiegészítő tájékoztatással közölni, hogy semmis, tehát a közbeszerzési eljárásban és a közbeszerzési szerződésben nem alkalmazandó a dokumentáció ajánlati felhívástól vagy Kbt.-től eltérő rendelkezése. A Kbt. 54. § új (4) bekezdése azzal, hogy előírja: „köteles az 56. § (2) bekezdése szerinti kiegészítő tájékoztatásban közölni az ajánlattevőkkel, hogy a dokumentáció ezen – az ajánlatkérő által pontosan megjelölt – eleme, előírása semmis” egyértelművé teszi, hogy az ajánlati felhívás és dokumentáció közötti ellentmondást nem lehet úgy feloldani, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatásban úgy rendelkezik, hogy az semmis, ami az ajánlati felhívásban van. Ha az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban írt valamit véletlenül rosszul, ami a dokumentációban már megfelelően van, ezt a helyzetet nem lehet kiegészítő tájékoztatással úgy orvosolni, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatással módosítja az ajánlati felhívást, hanem az ajánlati felhívást – a nyilvánosság alapelveire tekintettel – továbbra is csak a hirdetménnyel lehet módosítani.

Az ajánlatkérő észreveheti azt, hogy a dokumentáció eltér az ajánlati felhívástól (vagy a Kbt.-től) úgy is, hogy valamelyik ajánlattevő a kiegészítő tájékoztatás kérelmében rákérdez, hogy az eltérő adatok közül melyiket vegye figyelembe az ajánlattétel során, de az ajánlatkérő észreveheti maga is az eltérést. Az utóbbi esetben is közölheti kiegészítő tájékoztatásban, hogy a dokumentáció adott eleme semmis.

Ha az ajánlatkérő egy adatról a kiegészítő tájékoztatásban közölte, hogy semmis, akkor a Javaslat előírja, hogy azt sem a közbeszerzési eljárásban, sem a közbeszerzési szerződésben nem lehet alkalmazni, tehát utóbb nem okoz majd gondot, hogy pontosan mi is a dokumentáció vagy a szerződés tartalma. Továbbá mivel a dokumentáció módosítását az ajánlatkérő csak az 56. § (2) bekezdése szerinti kiegészítő tájékoztatásban teheti meg, aminek a határideje az ajánlattételi határidő lejártá előtti 6. nap, a Kbt. kizárja, hogy az ajánlattételi

határidő után, vagy akár a szerződés teljesítésének időszakában nyilvánítsa a dokumentáció vagy a szerződés valamely részét semmisnek a Kbt. új 54. § (4) vagy (5) bekezdésére hivatkozva az ajánlatkérő.

A dokumentáció valamely elemének a Kbt. új 54. § (4) bekezdése szerinti semmissé nyilvánítása – ha nem haladja meg az ott előírt kört – nem sért ajánlattevői érdekeket, hanem inkább a helyzet egyértelművé tételével segíti az ajánlattevőket. A hatályos szabály alapján ugyanis ha az ajánlatkérők észrevettek is ellentmondást az ajánlati felhívás és dokumentáció között, azt nem orvosolták, illetve kiegészítő tájékoztatás kérés esetén is elkerülték az állásfoglalást, hogy ne kelljen a dokumentáció eddig egyedül lehetséges hirdetménnyel való módosítása miatt időt és pénzt veszteniük. Így az ajánlattevőknek nem egyértelmű követelmények alapján kellett ajánlatot tenniük, ami megnövelte az ajánlat érvénytelenségének kockázatát.

A Kbt. 54. §-ának a Javaslatlal megállapított (6) bekezdése a hatályos törvényt kiegészítve lehetővé teszi, hogy a dokumentációnak egy 10% feletti alvállalkozó általi átvétele is megalapozza az alvállalkozót igénybevevő ajánlattevő ajánlattételi jogát. Előfordulhat ugyanis, hogy egy cég átveszi a dokumentációt, de észleli, hogy nem képes ajánlatot tenni, viszont ha végül egy ajánlattevő közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójaként mégis részt vesz az ajánlattételben, az ajánlat más szereplőinek már nem kell újra megvásárolniuk a dokumentációt.

Mindaddig, amíg az ajánlatkérő egy szervezetről csak annyit tud, hogy átvette a dokumentációt, ez a szervezet a Kbt. 4. §-ának a Javaslatlal megállapított 1. pontja szerint ajánlattevőnek minősül (tehát pl. kiegészítő tájékoztatást kérhet és kaphat), de ez az állapot ugyanezen pont szerint csak az ajánlattételi határidő lejártáig tart. Ha az ajánlatból megállapítható, hogy ez a szervezet az ajánlatban 10% feletti alvállalkozóként szerepel, akkor ezt követően értelemszerűen nem minősül ajánlattevőnek.

Továbbá a Kbt. 54. §-ának a Javaslatlal megállapított (6) bekezdése az elektronikus közbeszerzés esetére lehetővé teszi a dokumentáció kizárólag elektronikus elérését is, átvétel nélkül.

A Kbt. 54. §-ának a Javaslatlal megállapított (8) bekezdése alapján az elektronikus közbeszerzésben nem kell postán megküldeni a dokumentációt az azt igénylőknek.

A 17. §-hoz

A Javaslat 17. §-a a Kbt. kiegészítő tájékoztatást szabályzó 56. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá, olcsóbbá tétele, továbbá az ajánlatok érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza.

A Kbt. hatályos szövege nem teszi lehetővé a dokumentációnak a kiegészítő tájékoztatással való módosítását. Ez is akadályozza, hogy a véletlen hibákat komoly idővesztés nélkül lehessen kijavítani. Ha az ajánlatkérők mégis módosítják a dokumentációt a kiegészítő tájékoztatással (ami sajnos gyakran megvalósul), akkor megsértik a Kbt.-t. A Kbt. 56. §-ának a Javaslatlal módosuló (4) bekezdése lehetővé teszi a dokumentáció módosítását a kiegészítő tájékoztatással egyfelől az 54. § (4) bekezdése szerinti esetben, ha a dokumentáció az ajánlati felhívástól vagy a Kbt.-től eltérő szabályt tartalmazna.

Továbbá a Javaslat abban az esetben is lehetővé teszi a dokumentáció módosítását kiegészítő tájékoztatással, ha a dokumentáción belül ugyanaz az adat, információ több ponton eltérően

szerepelne. Ez is tévedésből szokott előfordulni és nagyon gyakori építési beruházások esetén, amikor a tervrajzban szereplő méretadatok és ugyanezen adatok a dokumentáció szöveges részében vagy az árazatlan költségvetésben figyelmetlenség miatt eltérnek egymástól. A dokumentáció és ajánlati felhívás eltéréséhez hasonlóan helyes lenne, ha az ajánlatkérők úgy készítenék el a dokumentációt, hogy ne legyen benne belső ellentmondás, de sajnos ez nem mindig sikerül. Az ilyen hibát is a hatályos Kbt. szerint csak a dokumentáció hirdetménnnyel való módosításával lehetne orvosolni, ami a közbeszerzési eljárás időtartamát jelentősen megnövelné. Ilyen esetben is szokás, hogy az ajánlatkérő vagy kiegészítő tájékoztatással módosítja az eltérést, amit a hatályos Kbt. szerint nem tehetne meg, vagy nem vesz róla tudomást még akkor sem, ha rákérdeznek és akkor az ajánlattevők bizonytalanságban maradnak, ami az érvénytelen ajánlat kockázatát növeli.

A dokumentáción belüli ellentmondások esetén – az ajánlati felhívás és dokumentáció közötti ellentmondással azonos módon – az ajánlatkérőnek a kiegészítő tájékoztatásban közölnie kell, hogy a dokumentáción belüli különböző adatok közül melyik a megfelelő és melyiket kell semmisnek tekinteni. A semmis adatot, információt a közbeszerzési eljárásban, továbbá a közbeszerzési szerződésben nem lehet alkalmazni. Természetesen a dokumentáció eltérő adatai valamelyikének semmisségét is csak a kiegészítő tájékoztatás megadás határidejének lejártáig lehet közölni, tehát a közbeszerzési eljárás későbbi szakaszában vagy a szerződéskötés során nem lehet módosítani a dokumentációt ezen az alapon.

A 18. §-hoz

A Javaslat 18. §-a a Kbt. elbírálást szabályzó 57. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások elbírálásának szakmaibbá tétele mérhető tényezők alapján, ezáltal a korrupció visszaszorítása, az ajánlattétel egyszerűsítése, olcsóbbá tétele. További cél a munkanélküliek foglalkoztatásának elősegítése, valamint a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. mindeddig kizárta, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevő alkalmasságát értékelje az elbírálás során, noha ebből lehetne következtetéseket levonni arra nézve, hogy melyik ajánlattevő teljesítése esetén lesz feltehetőleg a legjobb színvonalú, minőségű a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződés teljesítése. A szakmai alapú elbírálást eddig legfeljebb szakmai ajánlat bekérésével és elbírálásával lehetett végezni, de a szakmai ajánlat értékelése módjának objektív leírása gyakorlatilag lehetetlen, így maga az értékelés sem lesz objektív. Ha az ajánlatkérők szakmai alapon (is) akarták az ajánlatokat értékelni, az óhatatlanul a szubjektív elbírálást eredményezte és egyben növelte a korrupció esélyét. Továbbá a nem nyertes ajánlattevők számára felesleges munkaidő ráfordítást okozott a szakmai ajánlat elkészítése.

Az Európai Unió közbeszerzési irányelvei nem zárják ki az ajánlatok elbírálása során a műszaki-szakmai alkalmasság figyelembevételét. Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatás-megrendelésre irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról, preambuluma 46. pontja előírja, hogy „Ha az ajánlatkérő szerv úgy dönt, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat alapján ítéli oda a szerződést, úgy kell elbírálnia az ajánlatokat, hogy megállapítsa, melyik esetében a legkedvezőbb a szolgáltatás/ellenszolgáltatás aránya. Ennek érdekében meg kell határoznia azokat a gazdasági és minőségi szempontokat, amelyek összességükben véve lehetővé teszik annak megállapítását, hogy az ajánlatkérő szerv számára melyik a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat. E szempontok meghatározása függ a szerződés tárgyától, mivel a szempontoknak lehetővé kell tenniük az egyes ajánlatok kínálta teljesítményszintnek a szerződés – műszaki

leírásban meghatározott – tárgya ismeretében történő elbírálását és az egyes ajánlatokban szereplő szolgáltatás/ellenszolgáltatás arányának a mérését.”

A szolgáltatás/ellenszolgáltatás pozitív arányát kifejezi, ha minél magasabb színvonalú lesz a kötetendő szerződés teljesítése. Arra, hogy milyen színvonalú lesz a kötetendő szerződés teljesítése, abból lehet következtetni, hogy az adott ajánlattevő milyen mértékben alkalmas szakmailag, műszakilag a szerződés teljesítésére.

Az irányelv 53. cikke (1) bekezdésének *a*) pontja szerint „a szerződés odaítélése az ajánlatkérő szerv szempontjából gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat alapján történik, a kérdéses szerződés tárgyától függően olyan különböző szempontok alapján, mint például a minőség, az ár, a műszaki érték, az esztétikai és a funkcionális jellemzők, a folyó költségek, a költséghatékonyság, a vevőszolgálat és a technikai segítségnyújtás, a szállítási határnap vagy határidő, illetve a teljesítési határidő”. A közbeszerzési eljárásban kötetendő szerződés tárgyának jobb minőségére, műszaki értékére nagyobb az esély, ha műszakilag, szakmailag alkalmasabb ajánlattevő teljesíti a szerződést, mint ellenkező esetben.

Fentiekre tekintettel a Javaslat kiegészíti a Kbt. 57. §-át a műszaki részszempont (alszempont) előírásának lehetőségével és szabályaival. A Kbt. 57. §-a (4) bekezdésének *c*) pontja kiegészül azzal, hogy az elbírálási részszempontok kapcsolatban állhatnak a közbeszerzési szerződés teljesítésének jó minőségével, magas színvonalával is és ezzel függ össze az ajánlattevő és alvállalkozó együttes műszaki szakmai alkalmassága, továbbá a szerződés teljesítésében résztvevő szakemberek szakmai elismerései, díjai is.

A teljesítésben résztvevő szakemberek szakmai elismerései, díjai elsősorban olyan közbeszerzési eljárásokban képezhetik az elbírálás részszempontját, melyekben a szerződés teljesítéséhez különleges szakértelem szükséges, mint pl. a tervezési tevékenység, kulturális szolgáltatások nyújtása. E területeken léteznek szakmai díjak, elismerések. Ha az ajánlatkérő ilyen részszempontot akar előírni, az értékelési pontszám megadása módszerének leírása (57. § (3) bekezdés *d*) pontja) körében tudja közölni azt is, hogy milyen elismeréssel vagy díjjal rendelkező szakembernek az ajánlatban való bemutatását hogyan értékeli.

A Javaslat módosítja továbbá a Kbt. 57. § (4) bekezdésének *e*) pontját is és egyértelművé teszi, hogy nem minősül alszempont megadásának az, ha az ajánlatkérő a nem mennyiségi módon értékelhető részszemponttal kapcsolatban a (3) bekezdés *d*) pontja szerinti módszer megadása során leírja, hogy a részszemponttal összefüggő ajánlati elem mely összetevőit, vagy milyen tulajdonságait fogja vizsgálni. Pl. ha a szakmai ajánlat értékelésével kapcsolatban az ajánlatkérő előírná, hogy elbírálási részszempont „a zárórendezvény forgatókönyve tervezetének egyedisége”, akkor ha a dokumentációban leírja, hogy ezen részszempont értékelése során a forgatókönyv tervezet következő tulajdonságait fogja vizsgálni: „*a*) a forgatókönyv tervezet mennyire figyelemkeltő és kreatív, *b*) milyen mértékben tér el a szokványos átadási ünnepségek ceremóniájától, *c*) a forgatókönyv tervezet milyen mértékben illeszkedik a létesítmény egyediségéhez, történetéhez és stílusához, *d*) a rendezvényre meghívottak köre mennyire széles”, akkor a Javaslattal módosított Kbt. 57. § (4) bekezdésének *e*) pontja alapján a fenti *a)–d*) körülmények nem kell, hogy alszempontnak minősüljenek. Ha ugyanis ezek alszempontnak minősülnének, akkor ezekkel kapcsolatban további értékelési módszertant kellene megadni, holott ezek maguk a részszempont értékelési módszertanának körébe tartoznak. Ezen a téren a Kbt. értelmezése nem volt egységes, ezt kívánja egyértelműen rendezni a Javaslat.

A Kbt. 57. §-a (4) bekezdésének a Javaslattal megállapított új *f*) pontja a munkanélküli rétegek foglalkoztatását kívánja segíteni úgy, hogy lehetővé teszi ezzel összefüggő részszempont meghatározását.

Az ajánlattevő és alvállalkozó műszaki szakmai alkalmasságával összefüggő részszerpontra, (alszerpontra) [a továbbiakban: műszaki részszerpont (alszerpont)] vonatkozó részletes szabályokat a Kbt. 57. §-ának a Javaslattal megállapított (6)–(8), (11) bekezdései tartalmazzák, továbbá a (10) bekezdésben is található ezzel összefüggő szabály.

Műszaki részszerpont (alszerpont) csak nyílt eljárásban vagy hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban írható elő. Ennek indoka, hogy az ezen kívüli eljárás-típusokban időben elválik egymástól az műszaki alkalmasság vizsgálata és a Kbt. 81. § (4) bekezdése szerinti elbírálás, viszont ezek műszaki részszerpont (alszerpont) alkalmazása esetén szorosán összefüggenek egymással. Problémát okozna többek között, hogy a részvételi szakasz eredményhirdetése után már bele lehet tekinteni a részvételi jelentkezésbe, ami viszont ilyen esetben a műszaki alkalmasság igazolásai tekintetében az ajánlattételi szakaszra is kiható adatokat tartalmaz.

Egy műszaki részszerpont (alszerpont) egy – a 69. § (2) bekezdése szerinti – alkalmassági minimum követelménnyel függhet csak össze. Tehát egy ilyen részszerpont keretében nem lehet egyszerre vizsgálni a referenciák minél nagyobb volumenét és a minél több megfelelő szakember bemutatását. Ha az ajánlatkérő mindkét tényezővel kapcsolatban műszaki részszerpontot (alszerpontot) akar meghatározni, ezt megteheti, mert a Javaslat szerint több műszaki részszerpont (alszerpont) is előírható.

Természetesen a műszaki részszerpont (alszerpont) teljesítését az ajánlattevőnek (alvállalkozójának) igazolnia kell. Az igazolások egy része szerepel az ajánlatban, hiszen az alkalmassági minimum követelménynek való megfelelés bizonyítékait az alkalmasság igazolása érdekében csatolni kell az ajánlathoz. De ha ajánlattevő(k) (az alvállalkozóikkal együtt) a minimum követelményeket meghaladó mértékű tulajdonsággal (pl. több referencia, több megfelelő szakember) is rendelkeznek, akkor az alkalmassági minimum követelményt meghaladó mértékű megfelelésüket ugyanúgy kell igazolni, mint a műszaki, szakmai alkalmasságot.

Mivel az erőforrást nyújtó szervezet fő jellemzője – fogalmából fakadóan – hogy nem fog résztvenni a szerződés teljesítésében, ugyanakkor a Kbt. lehetővé teszi az ajánlattevő alkalmasságának más szervezet erőforrására hivatkozással való igazolását, rendelkezni kell arról, az erőforrást nyújtó szervezet tulajdonságait figyelembe lehet-e venni a műszaki részszerpont (alszerpont) elbírálása során. A Kbt. 57. §-ának a Javaslattal megállapított (11) bekezdése előírja, hogy ha az ajánlattevő a műszaki részszerpontnak (alszerpontnak) megfelelő műszaki, szakmai alkalmassági minimum követelménynek való megfelelését egészben vagy részben más szervezet erőforrásával igazolja, akkor e részszerpontra az elbírálási pontszám alsó határával azonos számú pontot kap még akkor is, ha az erőforrást nyújtó szervezet műszaki, szakmai alkalmassága meghaladja a minimum követelményt. Ennek indoka az, hogy az erőforrást nyújtó szervezet nem vesz részt a szerződés teljesítésében, így az ő alkalmasságából nem lehet következtetést levonni a szerződés teljesítésének várható színvonalára. A Javaslat rendelkezik továbbá arról is, hogy ha az ajánlattevő (az alvállalkozóval együtt) erőforrást nyújtó szervezet nélkül is megfelel a műszaki a részszerponttal (alszerponttal) összefüggő alkalmassági minimum követelménynek, akkor nem mutathatja be erőforrást nyújtó szervezet alkalmasságának igazolásait annak érdekében, hogy magasabb értékelési pontszámot kapjon az adott műszaki részszerpontra (alszerpontra). A Javaslat azonban rendelkezik arról is, hogy ha ezt a szabályt az ajánlattevő megszegné (akár azért mert e szabály elkerüli a figyelmét) az ajánlata nem válik érvénytelenné, hanem ennek csupán annyi jogkövetkezménye van, hogy az ajánlatkérő csak az ajánlattevő és az alvállalkozó műszaki részszerponttal (alszerponttal) összefüggő adatait veheti figyelembe az elbírálás során.

A műszaki részszerpontok (alszerpontok) előírása csak akkor ésszerű, ha az előírt műszaki részszerpontnak (alszerpontnak) való minél nagyobb mértékű megfelelés ténylegesen elősegíti a szerződés minél színvonalasabb várható teljesítését. Az pl. hogy az ajánlattevő (alvállalkozó) minél több vezető tisztségviselőjének minél magasabb végzettsége legyen, nem feltétlenül segíti elő a szerződés későbbi minél magasabb színvonalú teljesítését, mivel általában nem a vezető tisztségviselők, hanem egyéb szakemberek vesznek részt a szerződés teljesítésében. A Kbt. 57. §-ának a Javaslattal megállapított új (7) bekezdése a színvonalas teljesítéssel össze nem függő műszaki részszerpont (alszerpont) előírását kizárja. Továbbá a Javaslattal megállapított új (8) bekezdés azt is előírja, hogy ha van összefüggés a műszaki részszerpontnak (alszerpontnak) való minél jobb megfelelés és a szerződés teljesítésének várható jövőbeli színvonala között, de csak meghatározott szintig, akkor az ezen szint fölött bemutatott teljesítményeket már nem lehet pozitívan értékelni.

A Kbt. 57. §-ának a Javaslattal megállapított (9) bekezdése már nemcsak a műszaki részszerpontról (alszerpontról) szól, hanem az összes - ellenszolgáltatást nem tartalmazó bírálati részszerpont (alszerpont) - vonatkozásában lehetővé teszi, hogy az ajánlatkérő a részszerponttal összefüggő ajánlati elemmel kapcsolatban (tehát pl. a késedelmi kötbér mértéke, jótállási idő hossza) előírjon olyan végső értéket, mely a maximális értékelési pontszámot kapja és ha egy ajánlatban ezt meghaladó megajánlás szerepel, az is a maximális értékelési pontszámot kapja. Ez az alacsony értéket pozitívan értékelő részszerpontra is vonatkozik úgy, hogy ha pl. az egyik részszerpont a minél rövidebb teljesítési határidő, akkor a teljesítési határidő azon legkisebb értékét lehet meghatározni, melyre a maximális értékelési pontszámot lehet kapni és ha egy ajánlattevő ennél rövidebb teljesítési határidőt ajánl meg az ajánlatában, arra is „csak” a maximális értékelési pontszámot kapja. E szabály az irreális ajánlati elemek visszaszorítását célozza.

E szabály alkalmazása kötelező a műszaki részszerpont (alszerpont) tekintetében, ha bizonyos szint felett nincs összefüggés a műszaki részszerpontnak (alszerpontnak) való minél jobb megfelelés és a szerződés teljesítésének várható jövőbeli színvonala között. Tehát pl. ha az ajánlatkérő álláspontja szerint az olyan ajánlattevő általi teljesítés, aki 10 – a beszerzés tárgyával kb. egyenértékű – referencia munkát végzett az utóbbi 5 évben, már nem okozza a szerződés teljesítésének magasabb színvonalát, mint ha olyan ajánlattevő teljesít, aki csak 6 megfelelő referenciával rendelkezik, akkor az ajánlati felhívásban köteles előírni, hogy 6 – pontosan meghatározott tulajdonságú – referencia bemutatása esetén a maximális értékelési pontszámot adja, ennél több referencia bemutatása esetén pedig szintén.

A Kbt. 57. §-ának a Javaslattal megállapított (10) bekezdése szintén az összes - ellenszolgáltatást nem tartalmazó bírálati részszerpont (alszerpont) vonatkozásában lehetővé teszi, hogy az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban meghatározza, mi az a legkedvezőtlenebb ajánlati elem, amelyet egyáltalán ajánlani lehet. Tehát pl. minél nagyobb értékű napi késedelmi kötbér esetében ez lehet pl. az ÁFA nélkül számított ellenszolgáltatás 0,5%-a, ha ennél kevesebbet ajánl egy ajánlattevő, az ajánlata érvénytelen. A fordított logikájú elbírálási részszerpontok tekintetében (melyeknél a minél alacsonyabb megajánlás az értékesebb), az ajánlatkérő ilyen esetben a maximumot közli, mert számára az a kedvezőtlen. Tehát pl. a szerződés teljesítési határidejével összefüggő részszerpont esetén az ajánlatkérő jogosult előírni, hogy a teljesítési határidő a szerződéskötés napját követő nyolcvanadik munkanapnál későbbi nem lehet. Ilyen esetben ha egy ajánlattevő 80-nál nagyobb számot ír e részszerpont tekintetében a felolvasó lapra, az ajánlata érvénytelen. A műszaki részszerpont (alszerpont) tekintetében e szabályt úgy kell alkalmazni, hogy a legkedvezőtlenebb ajánlati elem azonos a műszaki részszerponttal (alszerponttal) összefüggő 69. § (2) bekezdés szerinti minimum követelménnyel, akkor is, ha az ajánlatkérő erről az ajánlati felhívásban nem is rendelkezik (ezért erről a Javaslat szerint az ajánlati

felhívásban nem is kell rendelkezni). Az ajánlatkérő eltérő elbírálási minimumot nem határozhat meg az ajánlati felhívásban.

Ha tehát az alkalmassági minimum követelmény legalább 1 db. legalább 100 M Ft ÁFA nélkül számított értékű referencia az ajánlati felhívás feladásától visszaszámított 3 évben, akkor a referenciára vonatkozó műszaki részszempont (alszempont) minimális értéke is ez, akkor is, ha az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban nem írja elő, továbbá nem rendelkezhet úgy az ajánlati felhívásban, hogy a referenciával összefüggő műszaki részszempont (alszempont) minimális mértéke az utóbbi 3 évben egy legalább 150 M Ft ÁFA nélkül számított értékű referencia. Az pedig természetes, hogy a dokumentációban sem rendelkezhet ettől eltérően az ajánlatkérő.

A Kbt. 57. §-ának a Javaslattal megállapított (9)–(10) bekezdése azért nem alkalmazható a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás bírálati szempontra, illetve az ellenszolgáltatást tartalmazó részszempontra (alszempontra), mert ez korlátozná az ajánlattevők szabadságát az ár megállapítása tekintetében.

A 19. §-hoz

A Javaslat 19. §-a a Kbt. kizáró okokat szabályzó 60. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése, továbbá a körbetartozás enyhítése.

A Kbt. 60. §-a (1) bekezdésének a Javaslattal megállapított *a*) pontja úgy változik, hogy a bíróság által el nem bírált csőd- illetve felszámolási eljárás miatt nem teszi lehetővé az ajánlattevő (10% feletti alvállalkozó, erőforrást nyújtó szervezet) kizárását. E szabály az alkotmányosságot szolgálja.

A Kbt. 60. §-a (1) bekezdésének a Javaslattal megállapított *i*) pontja egy új kizáró okot határoz meg, melynek célja a körbetartozás visszaszorítása. Ugyanis kizáró ok, ha egy cég egy korábbi közbeszerzési eljárásban kötött szerződésével kapcsolatban a Kbt. 71. § (1) bekezdés *a*), *b*) pontjai szerinti alvállalkozó (tehát 10% feletti vagy alatti) alvállalkozó felé fennálló (vég- vagy részszámlából fakadó) fizetési kötelezettsége egészét vagy 10%-ot meghaladó részét nem teljesítette, vagy fizetési késedelme meghaladta a fizetési határidőt követő 15 napot, és ezt jogerős és végrehajtható közigazgatási, illetőleg bírósági határozat megállapította. Lényeges, hogy ez a kizáró ok csak a Javaslat hatályba lépését követően megkezdett közbeszerzési eljárásokban kötött szerződésekkel kapcsolatos késedelmes fizetések miatt rendeli el a cégek kizárását a közbeszerzési eljárásokból, ugyanis ha a korábbi késedelmes teljesítéseket is kizáró okká minősítené a Javaslat, akkor az Alkotmányba ütközne, mert visszamenőleges hatállyal állapítana meg negatív jogkövetkezményt.

Ha egy cég késedelmesen fizet, nem örökre vonatkozik rá az új kizáró ok, hanem addig, amíg két év el nem telik a késedelmes fizetést megállapító határozat keltezésétől. A Kbt. 60. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdés *i*) pontja ugyanis úgy rendelkezik, hogy ez a kizáró ok már nem áll fenn, ha a határozat keltezésének időpontja régebbi az ajánlatokkal kapcsolatos eredményhirdetést megelőző két évnél. Itt lényeges az „ajánlatokkal kapcsolatos eredményhirdetés” kifejezés, mert ez két szakaszból álló eljárásokban eldönti, hogy nem a részvételi szakasz eredményhirdetésének időpontjától kell a 2 évet visszaszámítani, hanem az ajánlattételi szakasz eredményhirdetésétől.

A 20. §-hoz

A Javaslat 20. §-a a Kbt-nek a kizáró okokat szabályzó 62. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése.

A Javaslattal történő módosítással kimarad a Kbt. 62. §-ából az a korábbi kizáró ok, hogy „az ajánlattevő (10% feletti alvállalkozó, erőforrást nyújtó szervezet) korábbi - három évnél nem régebben lezárult - közbeszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségét súlyosan megszegte, amelyet az ajánlatkérő bizonyítani tud”. Ennek indoka, hogy a 61. § (1) bekezdésében is szerepel a szerződésszegés mint kizáró ok, de ott úgy, hogy „szerződéses kötelezettségének megszegését jogerős közigazgatási, illetőleg bírósági határozat megállapította”. Kizárólag a 61. § szerinti szöveg egyeztethető össze a jogbiztonság alapelveivel és így az Alkotmánnyal.

A Javaslat a hamis adatszolgáltatás miatti kizárás szabályait is módosítja. Az ajánlatokban előfordulhat, hogy egy adatot az ajánlattevő – legtöbbször figyelmetlenségből – nem a valóságnak megfelelően közöl. A hatályos Kbt. alapján minden ilyen esetben ki kell zárni a közbeszerzési eljárásból és 3 évig nem is vehet részt új közbeszerzési eljárásban. Ugyanez az alvállalkozóval, illetve erőforrást nyújtó szervezettel is megtörténhet. Azonban előfordul, hogy a hamis adatszolgáltatás tulajdonképpen „felesleges” az ajánlattevő oldaláról szemlélve, mert semmilyen pozitív hatása nincs az ajánlat megítélésére, nem arra irányul, hogy elkerülje az ajánlat érvénytelenségét, vagy hogy ajánlatot kedvezőbben bírálják el. A Kbt. 62. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdés *b)* pontja csak akkor rendeli a hamis adatszolgáltatás mellé a kizárás jogkövetkezményét – és ebből következően a 60. § (1) bekezdése szerinti 3 éves kizárás is csak akkor vonatkozik a hamis adatot szolgáltató szervezetre, ha az ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvényessége, elbírálása vagy rangsorolása tekintetében releváns adatról nyilatkozott hamisan. Az „elkerülhető lett volna, hogy az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés” fordulat - birtokviszony nélkül – azt fejezi ki, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés bármely szereplője el tudja követni a hamis adatszolgáltatást és akkor őt kell kizárni és rá vonatkozik a 3 éves tilalom.

A hamis adatszolgáltatás jogkövetkezményét okozó és nem okozó nem megfelelő adatszolgáltatásra példa a következő. Ha az alkalmasság egyik minimum követelménye hogy legyen legalább egy jogi végzettségű szakember az ajánlatban és egy bemutatott személy neve elé a „dr” rövidítést írja az ajánlattevő, noha az adott szakember ilyen címmel nem rendelkezik, és más jogi végzettségű személy sincs az ajánlatban, akkor az új szabály alapján az ajánlattevőt ki kell zárni hamis adatszolgáltatás miatt, mert ezzel a valótlan adatközléssel elérhette volna, hogy érvényes legyen az ajánlat, noha egyébként érvénytelen lenne. Ha viszont nem alkalmassági minimum követelmény egy jogi végzettségű szakember bemutatása, vagy van másik – ténylegesen jogi végzettségű – szakember az ajánlatban, akkor a téves „dr” megjelölés miatt nem kell kizárni az ajánlattevőt.

Ezáltal tehát csökken az érvénytelen ajánlattétel kockázata, mert tévedés miatt nem kell kizárni az ajánlattevőt a közbeszerzési eljárásból.

A 21. §-hoz

A Javaslat 21. §-a a Kbt. kizáró okok igazolását szabályzó 63. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, az ajánlattétel olcsóbbá tétele, ami különösen a kis- és középvállalkozásoknak kedvező, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele, a

közbetartozás enyhítése, az Európai Unió közbeszerzési szabályozásával való harmonizáció fokozása, továbbá az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok.

2009. áprilisától hatályos a Kbt. 63. és 63/A. §-ában a kizáró okok fenn nem állása igazolásának olyan eljárásrendje, hogy nem az összes ajánlattevőnek, hanem csak a nyertesnek, nem az ajánlatban, hanem csak az eredményhirdetést követő 8. napig kell beadnia a kizáró okok igazolásait. Ez az eljárásrend azonban nincs teljeskörűen szabályozva, pl. nem lehet tudni, hogy ha a nyertes ajánlattevő nem adja be az összes igazolást az eredményhirdetést követő nyolcadik napig és az ajánlatkérő nem jelölte meg a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot tevőt, vagy megjelölte, de ő sem adta be az igazolásokat, mit lehet tenni, mert a Kbt. nem teszi lehetővé a közbeszerzési eljárás ezen ok miatti eredménytelenné nyilvánítását, viszont nincs kivel szerződést kötni. Továbbá versenysértő állapotot idéz elő, hogy olyan ajánlat befolyásolja az ajánlattevők sorrendjét, amely tulajdonképpen érvénytelen lett volna, ha az ajánlatkérő már az eredményhirdetés előtt vizsgálhatta volna a kizáró okokat. (Két szakaszból álló eljárásban méginkább.)

A Kbt. 63. §-ának a Javaslatlal megállapított (1) bekezdése visszaállítja azt az állapotot, hogy az ajánlatban kell igazolni a kizáró okok fenn nem állását. Ez – arra is tekintettel, hogy a Javaslat szerint a köztartozás mentes adózói adatbázisban szerepléssel is lehet igazolni a köztartozások hiányát, továbbá a Javaslat az igazolásokkal kapcsolatos további könnyebbségeket is tartalmaz – nem jelent olyan terhet az ajánlattevőknek, mint amilyen hátrány származott a versenysértő állapotot kialakító és hiányos szabályozásból.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslatlal megállapított (2) bekezdése a) pontjának változását az indokolja, hogy a Javaslat új i) ponttal bővíti ki a 60. § (1) bekezdése szerinti kizáró okok körét.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslatlal megállapított (2) bekezdése g) pontjának változását az indokolja, hogy a magyar minősített ajánlattevők jegyzéke elektronikus és a Kbt. szerint közhiteles. Ezért a Javaslat lehetővé teszi, hogy a minősített ajánlattevők jegyzékével a Kbt. 14. §-a alapján igazolható kizáró okok fenn nem állását az ajánlattevőnek ne kelljen külön igazolnia, hanem az ajánlattevőnek a minősített ajánlattevők jegyzékén való szereplését az ajánlatkérő ellenőrizze a minősített ajánlattevők elektronikus jegyzékéből. Ugyanakkor más európai uniós tagállamokban szintén létezik minősített ajánlattevők jegyzéke, ha azonban ez az adott tagállam törvénye szerint a jegyzék nem érhető el elektronikusan, akkor az azon szereplést az adott ajánlattevőnek igazolnia kell.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslatlal megállapított (3) bekezdése ebbe a §-ba veszi át a Kbt. 71. §-ából, illetve 105. §-ából azt a szabályt, hogy a 10% alatti alvállalkozó tekintetében az ajánlattevőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a szerződés teljesítéséhez nem vesz igénybe a kizáró okok hatálya alá eső alvállalkozót. E szabályok tartalmuknál fogva a 63. §-ba illenek, továbbá hatályos szövegük nincs összhangban a Kbt. 71. § (1), illetve 105. § (1) bekezdéseivel, tehát ezeket eredeti helyükön is módosítani kellett volna, ezzel az áthelyezéssel viszont a Kbt.-ben egy helyre kerül a kizáró okok igazolásának összes szabálya.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslatlal megállapított (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a köztartozás mentes adózói adatbázisban szereplő ajánlattevő, 10% feletti alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet ne adjon be igazolást a kizáró oknak minősülő köztartozások fenn nem állásáról, hanem az ajánlatkérő ellenőrizze, hogy az adott szervezet szerepel-e a köztartozás mentes adózói adatbázisban. Ezt a körülményt az ajánlatok elbírálásának időpontjára nézve kell ellenőrizni.

Megmarad az a szabály, hogy a foglalkoztatási jogszabálysértésekkel kapcsolatos kizáró ok fenn nem állását több hatóság honlapján kell ellenőriznie az ajánlatkérőnek és kiegészül azzal,

hogy az ellenőrzést az ajánlatokkal kapcsolatos eredményhirdetés időpontjára vonatkozóan kell elvégezni. A nyilvántartás tartalmazza a jogsértést megállapító határozat időpontját. A 60. § (1) bekezdés g) pontja a két évnél nem régebben meghozott, jogerős és végrehajtható közigazgatási, illetőleg bírósági határozatban megállapított jogszabálysértés esetén rendeli a kizárást, de nem rendelkezik arról, hogy a 2 évet a közbeszerzési eljáráson belül mely időponthoz képest kell számítani. Ezért kell a 63. §-ban meghatározni, hogy mely időpontra nézve kell ezen kizáró ok fennállását vizsgálni. Az, hogy az ajánlatokkal kapcsolatos eredményhirdetés időpontjára nézve kell elvégezni a vizsgálatot, azt jelenti, hogy ha a hatósági nyilvántartásban az szerepel, hogy az ajánlattevő elkövetett jogszabálysértést, de a nyilvántartás szerinti időpont korábbi, mint az ajánlatokkal kapcsolatos eredményhirdetés időpontja előtti 2 év, akkor résztvehet az ajánlattevő a közbeszerzési eljárásban. Ez a két szakaszból álló eljárások részvételi szakaszára is vonatkozik. Az ajánlatkérőnek már ekkor ellenőriznie kell a nyilvántartást, de ha azt látja, hogy az ajánlattevő elkövetett munkaügyi jogszabálysértést, de az erről szóló határozat szerint a releváns időpont az ajánlatok eredményhirdetésének időpontját megelőző 2 évnél korábbi, akkor nem lehet kizárni, még olyan esetben sem, ha a részvételi szakasz eredményhirdetéséhez képest még nincs két éve a munkaügyi jogszabálysértés megállapításának. Ez a szabály akkor sem okoz zavart utólag, ha az ajánlatkérő elhalasztja az ajánlatvételi szakasz eredményhirdetését, hiszen akkor csak még több idő lesz a korábbi jogsértés és az eredményhirdetés között.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslattal megállapított (6) bekezdése előírja, hogy a közhiteles elektronikus minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékén, továbbá a köztartozás mentes adózói adatbázisban való szereplés ellenőrzését, valamint a foglalkoztatási jogszabálysértésekkel kapcsolatos honlapokon végzett ellenőrzést az ajánlatkérőnek ugyanúgy kell elvégeznie és dokumentálnia, ahogyan azt a Kbt. Javaslattal megállapított új 20. § (8) bekezdése minden elektronikus igazolás ellenőrzése vonatkozásában előírja.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslattal megállapított (7) bekezdése a Kbt. 63-ának eddigi (3) bekezdéséből és 63/A. §-ának (4) bekezdéséből a Javaslatban szükséges – a köztartozásokról szóló igazolásokra nézve kötelezettséget előíró – szabályokat veszi át. Ezekből következően a köztartozást nyilvántartó hatóságok igazolásának azt kell tartalmaznia, hogy az igazolás kiállításának időpontjában van-e az ajánlattevőnek vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának vagy az ajánlattevő számára erőforrást nyújtó szervezetnek a hatóság által nyilvántartott köztartozása, vagy ha van, annak megfizetésére halasztást kapott-e. E hatósági igazolást a hatóság négy munkanapon belül adja ki, a hatóság az ügyintézési határidőt nem hosszabbíthatja meg.

Annak érdekében, hogy az igazolást kérők megfelelő tartalmú igazolást kapjanak rövid idő alatt, szükséges a fentiek előírása.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslattal megállapított (8) bekezdése a 63/A. § eddigi (4) bekezdése helyett írja elő, hogy a köztartozásokkal kapcsolatos igazolást - ha az igazolás egyébként bizonyítja azt, hogy az eredményhirdetés (két szakaszból álló eljárás részvételi szakaszában annak eredményhirdetése) felhívásban megjelölt időpontjában nincs az ajánlattevőnek vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának vagy az ajánlattevő számára erőforrást nyújtó szervezetnek egy évnél régebben lejárt köztartozása - az ajánlatkérő köteles elfogadni akkor is, ha nem közbeszerzési eljárásban való felhasználás céljára állították ki, vagy az ajánlatkérő, illetőleg az ajánlatkérőn kívüli szervezet más közbeszerzési vagy egyéb eljárásában való felhasználás céljából állították ki, illetőleg ha a kiállító hatóság egy évnél rövidebb érvényességi időt írt az igazolásra és az már lejárt.

Ugyanis a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatályba lépése óta a hatóságoknak rá kell írniuk az igazolásra, hogy milyen eljárásban való felhasználásra állították ki, ennek keretében eleinte azt írták rá, hogy „XY ajánlatkérő Z tárgyú közbeszerzési eljárásában való felhasználás érdekében állítottuk ki”. Ezt sok ajánlatkérő nem fogadta el, ha nem ő, vagy nem az ő aktuális közbeszerzési eljárása szerepelt az igazoláson. E helyzetet a Kbt. hatályos 63/A. § (4) bekezdése azzal kívánta rendezni, hogy előírta: 'A hatósági igazolásban azt kell megjelölni, hogy „közbeszerzési eljárásban való felhasználás céljára” állították ki, a közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjének, tárgyának megjelölése nélkül.' Sajnos, az igazolásokat kiállító hatóságok ezt gyakran figyelmen kívül hagyták és vagy továbbra is beleírták az igazolásba az ajánlatkérő nevét vagy a közbeszerzés tárgyát, vagy azt írták rá, hogy pályázat céljából állították ki és az ilyen igazolásokat – noha egyébként igazolták, hogy az ajánlatkérőnek nincs egy évnél régebbi köztartozása – éppen a Kbt. hatályos 63/A. § (4) bekezdése alapján nem lehetett elfogadni, a Kbt. 3. §-ára is tekintettel. (Megjegyezzük, hogy ezen a téren a joggyakorlat eltérő volt, ez tehát jogbizonytalanságot okozott, ami növelte az ajánlatok érvénytelenségének kockázatát.)

Egyes hatóságok (különösen helyi adó hatóságok), ráírják az igazolásra, hogy az pl. csak 3 hónapig érvényes, noha a Kbt. az egy évnél régebben lejárt köztartozás miatt rendeli kizárni az ajánlattevőt, alvállalkozót. A Javaslat egyértelművé teszi, hogy ha az igazolásból megállapítható, hogy az ajánlattevőnek (alvállalkozónak) a ráírt érvényességi idő után sincs egy évnél régebbi adótartozása, akkor azt el kell fogadni a közbeszerzési eljárásokban mindaddig, míg a kizáró ok fenn nem állását igazolja, még akkor is, ha a kiállító ennél rövidebb érvényességi határidőt írt rá.

Továbbá a hatályos Kbt. 2009. áprilisa óta nem rendelkezik arról, hogy az egy évnél régebben lejárt köztartozás esetében az egy évet mely időponthoz képest kell számítani.

Ezt a helyzetet kívánja a Javaslat úgy orvosolni, hogy előírja: ha az igazolás bizonyítja azt, hogy az eredményhirdetés (két szakaszból álló eljárás részvételi szakaszában annak eredményhirdetése) időpontjában nincs az adott cégnek egy évnél régebben lejárt köztartozása, akkor azt el kell fogadni, függetlenül attól, hogy egyébként még mit írtak az igazolásra az azt kiállító hatóságok.

E szabályból az következik, hogy ha pl. egy APEH igazolás a két szakaszból álló eljárás részvételi szakaszának eredményhirdetése utáni, de még a végső eredményhirdetés előtti időpontig igazolja csak azt, hogy nincs a részvételre jelentkezőnek egy évnél régebben lejárt köztartozása, akkor az adott cég részvételi érvényes lehet. A „felhívásban megjelölt” fordulat azt jelenti, hogy ha az ajánlatkérő az eredményhirdetés időpontját lehalasztja, akkor is az eredeti időponthoz képest kell vizsgálni az egy évet. Ha a Javaslat nem így rendelkezne, az eredményhirdetés elhalasztása esetén adott esetben új hiánypótlást kellene elrendelni. Ugyanakkor jó lenne, ha a részvételre jelentkezők olyan igazolásokat adnának be, melyek még a részvételi szakasz eredményhirdetésének eredeti időpontját követő néhány héten belül is igazolják, hogy nem vált egy évessé a köztartozásuk.

Ez a szabály – azzal, hogy előírja: ha az igazolás bizonyítja, hogy az előírt időpontban nincs az adott cégnek egy évnél régebben lejárt köztartozása, akkor az igazolást el kell fogadni, függetlenül attól, hogy egyébként még mit írtak rá az azt kiállító hatóságok – lehetővé teszi, hogy a cégek akkor is legfeljebb – a fenti szabályok miatt – 10-11 havonta egyszer kérjenek igazolást az APEH-től és VPOP-tól, illetőleg a helyi adót nyilvántartó hatóságtól, ha nem szerepelnek a köztartozás mentes adózói adatbázisban.

Ez a szabály tulajdonképpen a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatályba lépése előtti állapotot állítja vissza ezen a téren.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslattal megállapított (9) bekezdése a 63. § hatályos (5) bekezdését, a Javaslattal megállapított (10) bekezdése a 63/A. § hatályos (5) bekezdését ismétli meg.

A 22. §-hoz

A Javaslat 22. §-a a Kbt. erőforrást nyújtó szervezettel kapcsolatos igazolásokat szabályzó 65. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, olcsóbbá tétele, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele, a szabályozás kijátszása lehetőségeinek csökkentése.

A Kbt. hatályos 65. §-ának értelmezése vitatható, mert nem állapítható meg belőle egyértelműen, hogy az erőforrást nyújtó szervezetnek a saját alkalmasságát kell-e igazolnia, vagy elegendő, ha az erőforrások rendelkezésre állásáról nyilatkozik, amely nyilatkozattal az ajánlattevő igazolja az erőforrások rendelkezésre állását (a Kbt. 65. §-a hatályos szövegének ez az értelmezés felel meg jobban, ilyen értelmezés esetén viszont egy tulajdonképpen alkalmatlan cég is képes erőforrást nyújtó szervezetként igazolni az ajánlattevő alkalmasságát). Továbbá a Kbt. nem rendelkezik arról, hogy erőforrást nyújtó szervezetet az alkalmasságának csak részben történő igazolása érdekében is igénybe vehet-e az ajánlattevő.

A Javaslat egyértelművé teszi, hogy az ajánlattevő egy vagy több alkalmassági minimum követelménynek való megfelelését is igazolhatja más szervezet erőforrására való hivatkozással, illetve egy alkalmassági minimum követelmény tekintetében is jogosult arra, hogy részben saját alkalmasságának igazolásait mutassa be, részben más szervezet erőforrásaira támaszkodjon (tehát pl. ha az ajánlati felhívás szerint 3 meghatározott referenciát kell igazolni, de az egyik ajánlattevőnek csak 2 megfelelő referenciája van és nincs alvállalkozója, akkor – ha ez a 4. § 3/E. pontja szerint lehetséges – jogosult csak a harmadik referencia igazolása érdekében más szervezet erőforrására támaszkodni).

Továbbá a Javaslat egyértelműen előírja, hogy az erőforrást nyújtó szervezet is köteles az ajánlati felhívásban az ajánlattevővel kapcsolatban előírt igazolási módokkal azonos módon igazolni azt, hogy ő alkalmas a szerződés teljesítésére.

A Javaslat egyszerűsítő szabálya, hogy akkor sem teszi kötelezővé, hogy az erőforrást nyújtó szervezet közjegyző által hitelesített nyilatkozatot tegyen az erőforrások rendelkezésre állásáról, ha nincs meghatározó befolyás az ajánlattevő és az erőforrást nyújtó szervezet között, továbbá eltörli az erőforrást nyújtó szervezet és ajánlattevő közötti megállapodás csatolásának kötelezettségét. Ugyanis a gyakorlatban ezt a megállapodást a felek nem tudták tartalommal megtölteni, hanem megismételték az erőforrás rendelkezésre állásáról szóló nyilatkozat szövegét. (Megjegyzendő, hogy mivel az erőforrást nyújtó szervezet fogalmából fakadóan az nem vesz részt a közbeszerzési szerződés teljesítésében, ezért az ajánlattevőnek és az erőforrást nyújtó szervezetnek ténylegesen nincs miről megállapodnia.)

A 23. §-hoz

A Javaslat 23. §-a a Kbt.-nek a pénzügyi, gazdasági alkalmasságot szabályzó 66. §-át módosítja. A módosítás célja a kis- és középvállalkozások könnyebb ajánlattételének

elősegítése, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele és az Európai Unió közbeszerzési szabályozásával való harmonizáció fokozása.

A pénzügyi, gazdasági alkalmasság igazolási módjának szabályai hatályos formájukban nem szabnak gátat az ajánlatkérőknek a feleslegesen szigorú alkalmassági minimum követelmények előírása terén, továbbá megnehezítik a kis- és középvállalkozások és a kezdő vállalkozások (melyek szintén rendszerint kis- és középvállalkozások) közbeszerzési eljárásokban való részvételét. Ezen hatások elkerülése érdekében a Kbt. 66. §-ának a Javaslatlal megállapított (1) bekezdés *a*) pontja kiegészül azzal, hogy az ajánlattevő vagy 10% feletti alvállalkozó pénzügyi alkalmassága igazolása céljából beadandó, pénzügyi intézménytől származó nyilatkozatot az ajánlatkérő legfeljebb az ajánlati felhívás feladásától visszszámított kettő évre vonatkozóan kérheti, ennél hosszabb időre visszamenőleg nem (rövidebb időszakra természetesen kérheti). Ezen módosítás indoka, hogy a jelen nyilatkozat tárgya általában az, hogy volt-e az adott cég bankszámláján a sorbanállás. Az ajánlatkérők gyakran kettőnél több év tekintetében vizsgálják ezt az adatot, noha a szerződés teljesítésének időszakában várható pénzügyi alkalmasságról a korábbi sok éves időszakra vonatkozó sorbanállás hiányából lényeges következtetés nem vonható le.

A Javaslat a Kbt. 66. § (1) bekezdés *a*) pontjában szereplő másik igazolási módot: a felelősségbiztosítás létét az *a*) pontból átteszi a 66. § (1) bekezdés *d*) pontjába. A két különböző igazolási mód két pontban való elhelyezésének indoka az, hogy e két igazolási móddal összefüggő alkalmassági minimum követelmények természete eltérő többek között abból a szempontból, hogy lehet-e azokat együttesen teljesíteni vagy sem, tehát a 69. § vonatkozásában szükséges, hogy a két igazolási módra egymástól függetlenül lehessen hivatkozni.

A Kbt. 66. §-ának a Javaslatlal megállapított (1) bekezdés *b*) pontja lehetővé teszi, hogy egy cég a jogelődje számviteli beszámolójával is igazolja az erre vonatkozó alkalmassági minimum követelménynek való megfelelést. Ez szintén az érvényes ajánlatok lehetséges körét és így a versenyt növeli.

A Kbt. 66. §-ának a Javaslatlal megállapított (1) bekezdés *c*) pontja az eddig hatályos szövegben szereplő – a számviteli jogszabályok terminológiája szerint értelmezhetetlen – „forgalom” kifejezés helyett az árbevételt használja és egyben leírja, hogy az ÁFA nélkül számított árbevételről kell nyilatkozni. Továbbá a Javaslat változtat azon a helyzeten, hogy a hatályos szöveg szerint az ajánlatkérő nem jogosult csak a közbeszerzés tárgyából származó forgalmat vizsgálni, hanem – ha nem tartja relevánsnak akkor is – köteles az ajánlattevő vagy 10% feletti alvállalkozó teljes forgalmával kapcsolatban is alkalmassági minimum követelményt előírni.

A Kbt. 66. §-ának a Javaslatlal megállapított (1) bekezdés *d*) pontja tartalmazza tehát az eddig az *a*) pontban szerepelt – szakmai felelősségbiztosítással kapcsolatos – alkalmasság-igazolási módot, egyben egyértelművé teszi, hogy a felelősségbiztosításra vonatkozó követelményt az ajánlati felhívásban kell meghatározni.

A Kbt. 66. §-ának a Javaslatlal megállapított (1) bekezdés *e*) pontja az eddigi *d*) pontot tartalmazza.

A Kbt. 66. §-ának a Javaslatlal megállapított új (2) bekezdése a kezdő vállalkozások számára teszi könnyebbé a piacralépést a közbeszerzések terén. A kezdő vállalkozások között gyakoribbak a kis- és középvállalkozások, mint a multi cégek. E szabály előírja, hogy ha a bankszámlával vagy a számviteli beszámolóval kapcsolatban akármilyen pénzügyi

alkalmassági feltételt írt elő az ajánlatkérő, egy kezdő vállalkozás akkor is ajánlatot tehet, ha működése óta volt annyi árbevétele a közbeszerzés tárgyából, amennyit most az ajánlatkérő be kíván szerezni, 10% feletti alvállalkozó esetén pedig ha volt a jelen beszerzés tárgya értékének 10%-át elérő árbevétele a beszerzés tárgyából. Természetesen ettől a működésének időszakára vonatkozó számviteli beszámolóját és banki nyilatkozatát be kell adnia és ha az alkalmassági minimum követelmény az, hogy az utóbbi 3 lezárt üzleti évben ne legyen negatív a mérleg szerinti eredménye és neki a működésének ideje alatt valamelyik lezárt üzleti évben negatív volt a mérleg szerinti eredménye, mégsem válik alkalmassá attól, hogy volt a beszerzés tárgyának értékében árbevétele.

E szabály célja tehát az, hogy önmagában a 3 lezárt üzleti évről szóló számviteli beszámoló hiánya (ha az ajánlatkérő 3 évit követel meg), illetve az a körülmény, hogy az ajánlattevő vagy 10% feletti alvállalkozó nem működik 2 éve és ezért nem tud 2 évről szóló banki nyilatkozatot bemutatni (ha az ajánlatkérő 2 évit követel meg), ne tegye alkalmatlanná az újonnan induló céget. De a működésének időszakáról szóló megkövetelt iratokat be kell adnia és ezen időszak tekintetében az alkalmassági minimum követelményeknek meg kell felelnie.

Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatás-megrendelésre irányuló közbeszerzési eljárások összehangolásáról 47. cikkének (5) bekezdése a pénzügyi, gazdasági alkalmasság igazolásával kapcsolatban előírja, hogy „(5) Ha a gazdasági szereplő bármilyen jogos okból nem tudja az ajánlatkérő szerv által kért dokumentumokat benyújtani, bármely egyéb, az ajánlatkérő szerv által megfelelőnek tekintett irattal igazolhatja gazdasági és pénzügyi kapacitását”. Ezt a könnyítést kívánja a Javaslat legalább részben átvenni úgy, hogy nem bízza az ajánlatkérőre, hogy milyen egyéb igazolást fogad el, hanem maga a Javaslat határozza meg – ésszerű mértéket előírva – hogy mit kell az ajánlatkérőnek elfogadnia.

A 24. §-hoz

A Javaslat 24. §-a a Kbt.-nek a műszaki alkalmasság igazolását szabályzó 67. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások szakszerűbbé tétele, továbbá a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése.

Jelenleg az Épbr.-ben található a műemlékkel kapcsolatos építési beruházásra vonatkozó közbeszerzési eljárás sajátos szabályai, melyek tulajdonképpen a Kbt.-től eltérően rendelkeznek, amikor meghatározott alkalmassági feltételeknek és igazolási módoknak az ilyen közbeszerzési eljárásokban való kötelező érvényesítését írják elő. A Javaslat ezeket az – egyébként a műemlékkel kapcsolatos építési beruházások megfelelő szintű kivitelezéséhez szükséges – előírásokat a Kbt.-be helyezi át.

E szabályok szerint tehát műemlékkel kapcsolatos építési beruházásra vonatkozó közbeszerzési eljárásban – ha az ajánlatkérő referenciára vonatkozó alkalmassági feltételt írelő – köteles műemléki épületre vonatkozó referenciát megkövetelni. Továbbá az ajánlatkérő köteles felelős műszaki vezetők bemutatását előírni, valamint restaurátorokét, ha restaurálási munka is van a kivitelezésben, továbbá műemléki épületkutatót, ha ez az építési engedély szerint szükséges. Az ajánlatkérő köteles továbbá előírni, hogy e személyek szakmai tevékenységre való jogosultságát is igazolják. (Az igazolást a Kbt. 20. § (7) bekezdésére tekintettel akkor kell beadni az ajánlatban, ha az elektronikus hatósági vagy közhiteles nyilvántartásból nem ellenőrizhető.)

A 25. §-hoz

A Javaslat 25. §-a a Kbt. műszaki alkalmasság igazolását szabályzó 68. §-át módosítja. A módosítás célja az olcsóbb ajánlattétel elősegítése, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. hatályos szövegéből az következik, hogy a 10% feletti alvállalkozó vagy az erőforrást nyújtó szervezet referenciájáról is az ajánlattevőnek kell nyilatkoznia, ha arról nem kell igazolást beadni. A Javaslat előírja, hogy minden szervezetnek magának kell nyilatkoznia a referenciájáról.

A Kbt. 68. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése kiküszöböli, hogy az ajánlatkérők a náluk teljesített referencia igazolásáért díjat kérjenek.

Megjegyezzük, hogy a Kbt. 68. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy annak (3) bekezdését a Javaslat 87. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezi.

A 26. §-hoz

A Javaslat 26. §-a a Kbt. alkalmassági feltételeknek való megfelelést szabályzó 69. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlattételre képes szervezetek körének bővítése, így a verseny fokozása, a kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásokban való részvételének könnyítése, a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. hatályos szabályai alapján csak az alvállalkozók és azok közül csak a 10% feletti alvállalkozók alkalmassága segíti elő, hogy az ajánlattevő alkalmasnak minősüljön a szerződés teljesítésére.

Az alvállalkozó fogalmát a Javaslat úgy módosította, hogy szűkül azon szervezetek köre, melyeket a Kbt. alvállalkozónak minősít. E módosítás miatt előfordulhatna, hogy – ha az ajánlattevő alkalmasságának igazolásában továbbra is csak az alvállalkozók vehetnének részt – az ajánlattevő nem volna képes igazolni a saját alkalmasságát, mert maga nem rendelkezne elegendő referenciával vagy más elvárt tulajdonsággal, az általa a teljesítésbe bevont szervezet ilyen képességeivel pedig azért nem tudná igazolni az alkalmasságát, mert az ilyen szervezet Javaslat miatt már nem minősül alvállalkozónak.

Ezért a Kbt. 69. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy az ajánlattevő olyan személyt (szervezetet) is – a teljesítésben való részesedésétől függően 10% feletti vagy alatti – alvállalkozónak minősítsen és így jelölje meg az ajánlatban, aki az alvállalkozó Kbt. 4. § 2. pontja szerinti fogalma alól e pont *b)–d)* alpontjai alapján kivételt képez, de az ajánlattevő be kívánja vonni a közbeszerzési eljárásban kötött szerződés teljesítésébe. Tehát pl. az ajánlattevő jogosult az általa továbbértékesített áru gyártóját alvállalkozónak minősíteni és a referenciáira vagy más – az alkalmassággal összefüggő – ismérveire hivatkozni. A Javaslat úgy rendelkezik, hogy ebben az esetben a gyártó minden tekintetben alvállalkozói pozícióba kerül mind a közbeszerzési eljárásban, mind a szerződés teljesítése során, tehát – ha a gyártó részesedése a teljesítésben a 10%-ot meghaladja – rá is vonatkoznak a 10% feletti alvállalkozó tekintetében előírt többi alkalmassági feltételek is, valamint a kizáró okok, melyekre vonatkozó igazolásokat csatolnia kell.

A Kbt. 69. §-ának a Javaslattal megállapított (5) bekezdése fenntartja azt a szabályt, hogy az ajánlattevő és a 10% feletti alvállalkozó a számviteli beszámolóval és a banki nyilatkozattal igazolható alkalmassági minimum követelményeknek önállóan kötelesek megfelelni, de a mindenki által önállóan teljesítendő alkalmassági feltételek köréből kikerül a felelősségbiztosítás, mivel az a Kbt. 66. §-ának (1) bekezdésében az a) pontból átkerül a *d)* pontba. Éppen az az indoka a felelősségbiztosítás Kbt. 66. § (1) bekezdése *a)* pontjából történő kivételének, hogy ne legyen a Kbt. alapján kötelező, hogy ezen alkalmassági feltételt a

10% feletti alvállalkozó is önállóan legyen köteles teljesíteni. Ugyanis a számviteli beszámolóval és a bankszámlákkal kapcsolatos alkalmassági feltételeket az ajánlattevő és a 10% feletti alvállalkozó ténylegesen nem tudják együttesen teljesíteni, hiszen nincs közös számviteli beszámolójuk vagy bankszámlájuk. De ha a felelősségbiztosítási követelménynek is önállóan lennének kötelesek megfelelni, akkor ez azzal járna, hogy a 10% feletti alvállalkozó is köteles lenne felelősségbiztosítással rendelkezni, méghozzá ugyanolyan szakmára vonatkozóan és ugyanolyan értékben, mint ahogyan azt az ajánlatkérő az ajánlattevő vonatkozásában megkövetelte.

A Kbt. 69. §-ának a Javaslatlallal megállapított (5) bekezdése továbbá hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérő jogosult a számviteli beszámolóval, illetve a bankszámlával kapcsolatos alkalmassági feltételeket csak az ajánlattevő vonatkozásában előírni, ilyen esetben azoknak a 10% feletti alvállalkozó nem köteles megfelelni.

A Kbt. 69. §-ának a Javaslatlallal megállapított (6) bekezdése előírja, hogy a számviteli beszámolóval, illetve banki nyilatkozattal összefüggő alkalmassági feltételen kívüli összes alkalmassági minimum követelménynek az ajánlattevő a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozóval együtt is megfelelnet. Újítás, hogy a Javaslat egyértelművé teszi: ez még arra az esetre is vonatkozik, ha az ajánlatkérő nem tette kötelezővé a megfelelést a 10% feletti alvállalkozó vonatkozásában. E szabályból az is következik, hogy ha az ajánlatkérő előírta, hogy ezen alkalmassági feltételnek a 10% feletti alvállalkozó is köteles megfelelni, ő is jogosult az ajánlattevővel együtt megfelelni. Tehát a számviteli beszámolóval, illetve banki nyilatkozattal összefüggő alkalmassági feltételen kívüli összes alkalmassági minimum követelménynek az ajánlattevő és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó mindig együttesen is jogosult megfelelni.

A Kbt. 69. §-ának a Javaslatlallal megállapított (7) bekezdése előírja, hogy az ajánlatkérő nem jogosult a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó tekintetében olyan alkalmassági minimum követelményt előírni, amelyet az ajánlattevő tekintetében nem ír elő. Nem játszató ki tehát a 69. § (6) bekezdése szerinti szabály tehát pl. úgy, hogy referencia követelményt az ajánlatkérő az ajánlattevő vonatkozásában nem ír elő, a 10% feletti alvállalkozó vonatkozásában viszont igen és így a 10% feletti alvállalkozó – ha magának nincs elegendő referenciája – nem volna képes ennek az ajánlattevővel együttesen megfelelni. A Kbt. 69. §-ának új (7) bekezdése ugyanis tiltja olyan alkalmassági feltétel előírását, ami csak a 10% feletti alvállalkozóra vonatkozik.

A Kbt. 63. §-ának a Javaslatlallal megállapított (8) bekezdése lehetővé teszi, hogy a számviteli beszámolóval, illetve banki nyilatkozattal összefüggő alkalmassági feltételen kívüli összes alkalmassági minimum követelménynek az ajánlattevő a 10% alatti alvállalkozóval együtt is megfeleljen. Ebben az esetben az ajánlatnak tartalmaznia kell ennek a 10% alatti alvállalkozónak a nevét, címét, továbbá azokat az igazolásokat, vagy nyilatkozatokat melyek ezen 10% alatti alvállalkozó alkalmasságát igazolják és amelyek szükségesek ahhoz, hogy az ajánlattevő alkalmasnak minősüljön. De attól, hogy a 10% alatti alvállalkozó részt vesz az ajánlattevő alkalmasságának igazolásában, nem kerül olyan helyzetbe, mintha 10% feletti lenne, tehát a kizáró okok fenn nem állását nem kell igazolnia és az olyan alkalmassági feltételeknek való megfelelést sem, melyeknek az ajánlattevő a 10% alatti alvállalkozó nélkül is meg tud felelni. A Kbt. 66. § (1) bekezdésének és 67. § (1)–(3) bekezdéseinek bevezető szövegeiből következik, hogy a 10% alatti alvállalkozó vonatkozásában alkalmassági feltételt nem lehet előírni az ajánlati felhívásban, hiszen ilyet csak az ajánlattevő és a 10% feletti alvállalkozó vonatkozásában lehet meghatározni.

A 10% alatti alvállalkozóval kapcsolatos módosítás azért is szükséges, mert az utóbbi időben elterjedt olyan értelmezése a Kbt.-nek, hogy ha a 67. § (1) bekezdés *c*), (2) bekezdés *e*) és (3) bekezdés *d*) pontja szerinti szakemberek megbízási szerződés alapján vesznek részt a szerződésben, de a részvételük 10% alatti, akkor – mivel alvállalkozónak minősülnek - az ő bemutatásukkal az ajánlattevő nem jogosult igazolni saját alkalmasságát. Ez az értelmezés a Kbt. 69. §-ának a Javaslattal megállapított (8) bekezdésére tekintettel a jövőben nem merülhet fel.

Összességében elmondható, hogy a Kbt. módosuló 69. §-a alapján nehezebb lesz olyan ajánlati felhívást készíteni, mely a kis- és középvállalkozások szerződés teljesítésében való részvételét korlátozná, így a Kbt. 69. §-ának módosítása a kis- és középvállalkozásoknak a közbeszerzési eljárásokban való részvételét segíti elő.

A 27-28. §-hoz

A Javaslat 27. §-a a Kbt. ajánlattal kapcsolatos követelményeket szabályzó 70. §-át módosítja, a 28. § pedig kiegészíti a Kbt.-t egy új 70/A. §-sal. A módosítás célja a körbetartozások és a korrupció visszaszorítása, a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, az ajánlatok érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza. További cél a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele és az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok megalkotása.

A Kbt. 70. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése a 70/A. § szerinti formai követelményekkel függ össze, ezért ezek indokolása együttesen található a 70. § többi bekezdésének indokolását követően.

A Kbt. 70. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése a közbeszerzési eljárásokban az ajánlati feltételek elfogadásáról teendő nyilatkozat kötelező tartalmát módosítja. Ez a nyilatkozat azt a célt szolgálja, hogy az ajánlatkérő biztos lehessen benne, hogy az ajánlattevő elfogadja az ajánlati felhívás és dokumentáció feltételeit, ezek és saját ajánlata alapján – nyereség esetén – szerződést fog kötni az ajánlatkérővel és a szerződést teljesíteni is fogja. E nyilatkozat kötelező tartalmi elemei közül mindeddig kimaradt, hogy az ajánlattevő arról is nyilatkozzon: nyertessége esetén szerződést fog kötni az ajánlatkérővel. A Javaslat ezzel az elemmel kiegészíti a nyilatkozat kötelező tartalmát, viszont kihagyja belőle a Kbt. egyes §-ai kötelezőnek tekintésére vonatkozó nyilatkozati elemet. A közbeszerzési eljárásban szerződést kötő ajánlattevőkre a szerződés teljesítésének a Kbt.-ben szereplő összes szabálya külön kötelezettségvállalás nélkül is kötelező, indokolatlan, hogy egyeseket ezek közül a nyilatkozatban külön meg kelljen említeni.

A Kbt. 70. § (3) bekezdését az abban szereplő hivatkozás változtatása érdekében kell módosítani.

A Kbt. 70. §-a hatályos (4) bekezdésének első mondata könnyebben áttekinthető lesz, ha az egyes mondatrészek külön pontokban szerepelnek.

A Kbt. 70. §-a hatályos (4) bekezdésének második mondata módosítva a 70. § (5) bekezdésébe kerül. A hatályos szöveg csak azt tiltja, hogy egy szervezet egyszerre több ajánlatban (részajánlatban) legyen egyszerre 10% feletti alvállalkozó és erőforrást nyújtó szervezet. A mondat egyfelől nehezen érthető, másfelől szinte soha elő nem forduló esetet szabályoz, tehát módosítani kell. A Javaslat úgy rendelkezik, hogy egy cég egy ajánlatban nem szerepelhet egyszerre alvállalkozóként és erőforrást nyújtó szervezetként. Ennek indoka, hogy egy szervezet ilyen kettős minősítése zavart okozna a 304. § (2) bekezdésével

összefüggésben abban a tekintetben, hogy a cég résztvehet-e a szerződés teljesítésében vagy sem.

A Kbt. 70. §-ának a Javaslattal megállapított (6) bekezdése előírja, hogy ha egy – a 4. § 2. pontja *a)–d)* alpontjainak hatálya alá nem tartozó – személy (szervezet) a közbeszerzés értékének huszonöt százalékát meghaladó mértékben fog résztvenni a szerződés teljesítésében, akkor nem lehet alvállalkozónak minősíteni, hanem az ajánlatban és a szerződés teljesítése során közös ajánlattevőként kell hogy szerepeljen.

Ez a szabály logikájában eltér attól a – alkalmazhatatlannak bizonyult, rövid ideig hatályban volt – szabálytól, hogy a szerződést legalább 50%-ban az ajánlattevőknek kell teljesíteniük. A korábbi szabály lehetlenné tette pl., hogy érvényes ajánlatot lehessen tenni olyan közbeszerzési eljárásokban, melyekben külföldön gyártott árut vagy fejlesztett szoftvert szerez be az ajánlatkérő, mivel ezeket magyar viszonteladón keresztül lehet csak beszerezni, de a viszonteladó részesedése a szerződés teljesítésében csak néhány %.

A Javaslat szerinti szabály a fentiekől eltérően nem ír elő teljesíthetetlen követelményt. Nem rendelkezik ugyanis arról, hogy a szerződést az ajánlattevő(k)nek milyen arányban kell teljesíteni. Csak azt írja elő, hogy egy – a teljesítésben nagy arányban (25 %-ot meghaladó mértékben) résztvevő – szervezetet már nem lehet alvállalkozónak minősíteni, hanem neki ajánlattevői minőségben kell résztvennie a közbeszerzési eljárásban és a szerződés teljesítésében. Mivel az alvállalkozó fogalma megváltozott és kikerültek belőle a fenti példa szerinti gyártók, beszállítók és őket a 70. § (6) bekezdése szerint sem kell a teljesítésben való magas részvételi arány miatt ajánlattevőnek minősíteni, a Kbt. 70. §-ának a Javaslat szerinti (6) bekezdése nem fogja akadályozza az ajánlattételt. (Ha a 4. § (2) bekezdés *a)–d)* pontja szerinti szervezeteket nem venné ki a Javaslat a 70. § (6) bekezdéséből, előfordulhatna olyan helyzet, hogy pl. autó beszerzésnél ugyanazon gyártmányú autó több magyarországi forgalmazója nem indulhatna a közbeszerzési eljárásban, mivel a gyártót – a teljesítésében való nagyarányú részvétele miatt – ajánlattevőnek kellene minősíteni, a Kbt. 70. § (4) bekezdése miatt viszont egy ajánlattevő – így az ajánlattevőnek minősített gyártó – több ajánlatban nem szerepelhet.)

Másfelől a Javaslat szerint az ajánlattevők és 10% feletti alvállalkozók alkalmassági feltételeknek való megfelelésére vonatkozó szabályok egyformák, továbbá az igazolási kötelezettségeik is egyformák. Egy szervezet tehát az adminisztrációs kötelezettségek tekintetében sem kerül rosszabb helyzetbe, ha nem nevezheti magát alvállalkozónak, hanem közös ajánlattevőnek minősül.

A Kbt. 70. §-ának a Javaslattal megállapított (6) bekezdésének megalkotásával a cél az, hogy a nagyarányban a teljesítésben résztvevők közvetlenül az ajánlatkérővel kerüljenek jogviszonyba, nagyobb eséllyel kapják meg munkájuk ellenértékét így a körbetartozás esélye csökkenjen. Továbbá e szabály a több szintű alvállalkozói láncok kialakulását is korlátozza a Kbt. 304. § (2) bekezdésében szereplő azon előírással együtt, hogy az alvállalkozók nem vehetnek igénybe saját teljesítésük tíz százalékát meghaladó mértékben alvállalkozót vagy teljesítési segédet. Ha nem lehetnek olyan alvállalkozók, akik nagy arányban vesznek részt a szerződés teljesítésében, akkor a körbetartozással különösen veszélyeztetett szub-alvállalkozók részesedése is csak alacsony lehet.

A Kbt. 70. §-ának a Javaslattal megállapított (7) bekezdése iránymutatást ad arról, mi határozza meg a különböző szervezeteknek a teljesítésben való részvétele arányát: úgy rendelkezik, hogy ezt az határozza meg, hogy milyen arányban részesül a beszerzés tárgyának ÁFA nélkül számított ellenértékéből. E szabályt kell tehát a Kbt. mindazon szabályainak értelmezésénél figyelembe venni, melyek a teljesítésben való részvétel mértékéhez

valamilyen jogkövetkezményt fűznek (pl. annak eldöntésénél is, hogy egy alvállalkozó „10% feletti vagy alatti”).

A Kbt. 70. §-ának a Javaslattal megállapított (8) bekezdése már az ajánlat formai követelményeivel függ össze, előírja, hogy az ajánlatban felolvasó lapot kell elhelyezni, ami tartalmazza a 80. § (3) bekezdése szerinti összes adatot. Ezen (a gyakorlatban már régóta alkalmazott) szabály célja, hogy az ajánlatok bontásakor könnyen meg lehessen találni minden ismertető adatot. Ugyanakkor célja az is, hogy egyértelművé tegye a Kbt. 80. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése alkalmazását.

A Kbt. 70. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése módosítja az ajánlatok formájával kapcsolatos eddigi előírásokat, a Kbt.-be a Javaslattal beillesztett új 70/A. § pedig megadja az ajánlattal kapcsolatosan előírható formai követelményeket.

A közbeszerzési eljárásban komoly érdek fűződik ahhoz, hogy az ajánlatok megfeleljenek alapvető formai elvárásoknak. Az ajánlatokkal kapcsolatos formai követelményeket két szempont indokolja: egyfelől biztosítani kell, hogy az ajánlatokat ne lehessen az ajánlattételi határidő lejártja után módosítani. Az ilyen módosítást a Kbt. tiltja, de helyesebb, ha fizikai körülmények is akadályozzák vagy lehetetlenné teszik. Azt sajnos semmilyen formai követelmény előírásával nem lehet megakadályozni, hogy az ajánlatkérő és ajánlattevő megállapodása esetén az ajánlattevő a teljes ajánlatot 100%-ban kicserélje, de az ezen kívüli eseteket korlátozni lehet. Az ajánlatokat mind az ajánlatkérőnek, mind az ajánlattevőnek érdekében állhat – a közbeszerzési eljárás eredményének befolyásolása céljából – módosítani az ajánlattételi határidő után. Az ajánlatkérő célja lehet, hogy kivegyen egy olyan iratot az ajánlatból, mely hiánypótlás keretében nem pótolható és így érvénytelenné nyilvánítson egy számára nem kívánatos ajánlatot. Ha az ajánlattevő összejátszik az ajánlatkérővel, akkor neki is módjában lehet módosítani az ajánlatot az ajánlattételi határidő után: az ajánlattevő érdeke éppen az, hogy betehessen az ajánlatba olyan iratot, amit hiánypótlással már nem lehetne betenni, vagy – a nyereség, vagy ajánlatának érvényessége érdekében – új irattal helyettesítsen egy olyan iratot az ajánlatban, amit hiánypótlással nem lehetne módosítani (pl. szakmai ajánlat vagy az alvállalkozókat, erőforrást nyújtó szervezeteket felsoroló nyilatkozat).

Ugyanakkor a tisztességesen eljárni kívánó ajánlatkérőnek érdeke, hogy bizonyítani tudja: az ajánlat nem módosult az ajánlattételi határidő óta. Az ajánlattal kapcsolatos formai követelmények egy része tehát azt szokta célozni, hogy az ajánlatot ne lehessen módosítani, vagy az abban lévő iratokat kicserélni az ajánlattételi határidő után és a módosítás meg nem történte bizonyítható legyen.

A formai követelmények másik célja, hogy az ajánlat áttekinthető legyen, a benne szereplő iratokat tartalomjegyzék alapján meg lehessen találni és az ajánlattal kapcsolatos Kbt. 83-87. § szerinti kommunikáció során, az eljárás eredményéről szóló összegezésben, illetve előzetes vitarendezés vagy döntőbizottsági eljárás során oldalszám szerint hivatkozni lehessen az ajánlatban szereplő egyes iratokra.

A Kbt. mindeddig nem tartalmazta az ajánlattal kapcsolatos formai követelményeket, ezeket az ajánlatkérők szokták meghatározni, általában a dokumentációban. Az ajánlatkérők rendszeresen feleslegesen szigorú formai követelményeket (pl. az ajánlattevőnél aláírásra jogosult személy az ajánlat minden oldalát ellenjegyezze) határoztak meg, ami az ajánlattevők számára felesleges munkát okozott és különösen a kis- és középvállalkozásoknak jelentett nagy terhet. Más esetekben az ajánlatkérők nem egyértelmű formai elvárásokat írtak elő (pl. hogy „roncsolás mentesen nem bontható módon kell az ajánlatot összefűzni”), melyek szerintük nem megfelelő teljesítése miatt érvénytelenné nyilvánítottak ajánlatokat.

A Kbt. 70. §-ának hatályos (1) bekezdése a túlzó formai követelményeket azzal igyekszik korlátozni, hogy előírja, azokat csak a megfelelő ajánlattételhez ténylegesen szükséges mértékben lehet előírni. Ez a megfogalmazás azonban nem helytálló, mert a megfelelő ajánlattételhez nagyon szegényes formai követelmények is elégségesek. A formai követelmények az ajánlatok áttekinthetőségéhez és utólagos módosításának akadályozásához szükségesek.

A Javaslat tehát a Kbt. 70/A. §-ában meghatározza a lehetséges formai követelményeket és a Kbt. 70. § (1) bekezdése úgy módosul, hogy ezeknek kell hogy az ajánlat megfeleljen, de az ajánlatkérő ezeknél egyszerűbbeket is előírhat. Abból, hogy a Kbt. a 70/A. §-tól való eltérésre a 70. § (1) bekezdésben csak úgy ad lehetőséget, hogy az ajánlatkérő egyszerűbb formai követelményeket írhat elő, a Kbt. 3. § (1) bekezdésére tekintettel az következik, hogy az ajánlatkérő a 70/A. §-tól nem térhet el úgy, hogy az ott előírottaknál bonyolultabb formai követelményeket határozzon meg.

A 70/A. § külön tartalmazza a papír-alapú, illetve az elektronikus ajánlat formai követelményeit.

A papír alapú ajánlat tekintetében elsőként az összefűzés követelménye szerepel. Ennek elvárt módja olyan, mint a közjegyzői okiratoké (a közjegyzőkről szóló törvényben hasonlóan szerepel). Ahhoz, hogy az ajánlatok úgy legyenek összefűzve, hogy azokat ne lehessen módosítani a bontást követően, ugyanolyan fontos érdek fűződik, mint a közjegyzői okiratok változhatatlanságához. Továbbá biztosabb módszer a szabályozásra, ha a Kbt. pontosan leírja az összefűzés módját, mintha csak iránymutatást ad, melyet ajánlatkérőknek kell tartalommal kitölteni a dokumentációban, mert akkor továbbra is bizonytalan tartalmú előírások fognak születni. Valamint a korrupció visszaszorításához is szükséges, hogy maga Kbt. határozza meg az olyan összefűzést, mely mellett az ajánlatokat nem lehet utólag módosítani.

Az oldalszámozást a Javaslat úgy írja elő, hogy az üres oldalakat nem kell számozni, továbbá ha hibát vét az ajánlattevő, (pl. egy oldalt elfelejt megszámozni) a számok melletti betűkkel is kiegészítheti a számozást (ilyen előírás hiányában egy oldal számozásának kifejejtése miatt az ajánlat nagy részét újra ki kellene nyomtatni és újra számozni)

E szabályok túlzottan részletesnek tűnhetnek de éppen azért ilyenek, hogy csökkentsék az ajánlattevőknek az ajánlat fizikai összeállítására fordítandó idejét és energiáját, így jobban oda tudjanak figyelni az ajánlat tartalmilag helyes elkészítésére.

Továbbá a Javaslat azzal, hogy lehetővé teszi, hogy az ajánlatkérő pótolja a hiányzó oldalszámokat (ha azokat észreveszi az ajánlatok áttekintésekor), elkerülhetővé teszi ennek az ajánlattevő általi hiánypótlását, ami szintén felesleges idő és energia ráfordítás.

A tartalomjegyzékkel kapcsolatban követelmény, hogy annak alapján az iratok oldalszám alapján megtalálhatók legyenek, Ennek a követelménynek nem felel meg az olyan tartalomjegyzék, melyben csak az ajánlat fejezeteinek címei vannak (pl. „kizáró okokkal kapcsolatos iratok: 84-99. oldal”).

Továbbá a Javaslat elrendeli, hogy az ajánlatban lévő nyilatkozatokat az azokat tevőknek alá kell írni (ez az elektronikus ajánlatra is vonatkozik), illetve az ajánlatban (természetesen a beadás előtt) végzett javításokat is ellen kell jegyezni.

Az elektronikus ajánlatra sajátos formai követelmények vonatkoznak és arra később kormányrendeletben megjelenhetnek további – technikai – előírások. Az elektronikus ajánlat ugyanis feltehetőleg nem egy elektronikus dokumentumból fog állni, hanem többől (ha pl. elektronikus igazolásokat is mellékelnek). Tehát az elektronikus ajánlat tartalomjegyzékében egyfelől szerepelnie kell az összes elektronikus dokumentum file-nevének és tárgyára való

utalásnak, másfelől az egyes dokumentumon belüli iratok címének és oldalszámának is, ha egy elektronikus dokumentum több iratot is tartalmaz.

Az elektronikus ajánlatban a felolvasó lapot vagy elektronikus űrlapba kell beírni, ha az ajánlatkérő illet rendelkezésre bocsát, vagy önálló elektronikus dokumentumba. Utóbbi rendelkezés célja, hogy ha az ajánlatkérő az ajánlatok bontását elektronikusan végzi, egyszerű legyen a felolvasó lapot azonnal közzétenni az Interneten (ha ugyanis más nyilatkozatok is szerepelnek a felolvasó lapot is tartalmazó elektronikus dokumentumban, akkor az ajánlatkérőnek olyan elektronikus dokumentumot kellene készítenie a bontás helyetti közzététel céljából, melyen csak a felolvasó lap adatai szerepelnek és így nem tudná megfelelően elvégezni az elektronikus bontást).

A 29. §-hoz

A Javaslat 29. §-a a Kbt. ajánlatban megjelölendő személyeket (szervezeteket) szabályzó 71. §-át módosítja. A módosítás célja más módosításokkal való összhang megteremtése.

Mivel a Javaslat a Kbt. 65. § (3) bekezdésében egyértelművé teszi, hogy az ajánlattevő jogosult az alkalmasságát csak egy vagy néhány alkalmassági minimum követelmény tekintetében és csak részben más szervezet erőforrására támaszkodva igazolni, tehát az erőforrást nyújtó szervezetekkel kapcsolatos nyilatkozat tartalmát a Javaslat kiegészíti azzal, hogy az ajánlattevő nyilatkozzon, mely alkalmassági minimum követelményeknek való megfelelését kívánja más szervezet erőforrására támaszkodva igazolni.

Mivel a Javaslat a Kbt. 69. § (8) bekezdésében előírja, hogy az ajánlattevő alkalmasságát a 10% alatti alvállalkozó alkalmassági adatainak igazolásával is alá lehet támasztani, a 71. § (1) bekezdése is kiegészül azzal, hogy az alkalmasság igazolásába bevonni kívánt 10% alatti alvállalkozó nevét, címét közölnie kell az ajánlattevőnek.

A 30. §-hoz

A Javaslat 30. §-a a Kbt. ajánlat titkos és nyilvános elemeit szabályzó 73. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Javaslat a hatályos szabályozásnál egyértelműbben fogalmazza meg, hogy az üzleti titkokat tartalmazó iratokat az ajánlatban elkülönítetten kell elhelyezni. E szabály célja, hogy a Kbt. 96. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése szerinti iratbetekintéskor az ajánlatkérő képes legyen megoldani, hogy az üzleti titkot tartalmazó iratokba ne lehessen betekinteni. Ugyanezt a célt szolgálja az a szabály, hogy az üzleti titkot tartalmazó iratokba nem lehet olyan adatokat is beírni, melyeket nem lehetne üzleti titoknak minősíteni, hogy ezek viszont nem mentesüljenek az iratbetekintés alól azért, mert az irat egy része üzleti titok.

A Kbt. pontosítja az arra vonatkozó szabályt is, hogy mit nem lehet üzleti titoknak minősíteni. A hatályos szabály alapján nem lehet tudni, hogy az elbírálás alá eső adatokat megalapozó további ajánlati elemek üzleti titoknak minősíthetők-e vagy ezt a Kbt. kizárja. A Kbt. 73. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az elbírálendő adatokat csak megalapozó rész-információkat üzleti titokká lehet minősíteni. A Kbt. külön kiemeli e körben az árazott költségvetést. Ugyanis az ajánlattevőknek jogos érdekük fűződik hozzá, hogy árképzési módszereiket a többi ajánlattevő ne ismerhesse meg. Ha a rész-adatokból nem a felolvasó lapon szereplő végeredmény következne, azt az ajánlatkérőnek számítási hiba javítás során ki kell javítania.

A 31. §-hoz

A Javaslat 31. §-a a Kbt. ajánlati felhívás és dokumentáció módosítását szabályzó 76. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele, továbbá az ajánlatok érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza.

A Kbt. hatályos szabályai szerint ha a dokumentációt az ajánlatkérő módosítja, annak módosuló elemeinek szerepelnie kell a hirdetményben. (Ezért eddig a dokumentáció bizonyos elemeit – pl. tervrajzok, táblázatok – gyakorlatilag nem lehetett módosítani, mert a hirdetményben a rajzok, táblázatok technikai okokból nem jelentek meg, tehát ha az ajánlatkérő szabályosan akart eljárni, kénytelen volt visszavonni az ajánlati felhívást hogy azt és dokumentációt újra – megfelelő tartalommal - kiadhassa.) A Kbt. 76. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése szerint viszont a hirdetményben a dokumentáció módosításával kapcsolatban csak a módosítás tényének és a módosított dokumentáció átvétele körülményeinek kell szerepelnie. A hatályos Kbt.-ben szereplő azon előírás miatt, hogy a módosuló dokumentáció elemei hirdetményben jelentek meg, az ajánlattevők nehezen tudták megállapítani a dokumentáció végleges szövegét. A Javaslat szerint az ajánlatkérőnek a módosított dokumentációt a módosításokkal egységes szerkezetben kell elkészítenie és az ajánlattevők rendelkezésre bocsátania, azért az ajánlatkérő nem kérhet újabb ellenértéket. A Javaslat által elrendelt változtatások alapján csökkenhet az érvénytelen ajánlattétel kockázata.

Akár az ajánlati felhívás, akár a dokumentáció módosul hirdetménnyel, az eddigi szabálytól eltérően nem kell az egész ajánlattételi határidőnek (részvételi határidőnek) újrakezdődnie, hanem a módosító hirdetmény feladásától számított legalább 20 napot kell biztosítani az ajánlattételre, kivéve ha az eredeti határidő tovább tartott volna.

A 32. §-hoz

A Javaslat 32. §-a a Kbt. ajánlatok bontását szabályzó 80. §-át módosítja. A módosítás célja a korrupció visszaszorítása, a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok megalkotása.

A Kbt. 80. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy az ajánlat bontásán jelenlévő személyek a bontáson (tehát az összes ajánlat bontására vonatkozó eljárási cselekmény végéig) kérhessék, hogy egy-egy ajánlat felolvasó lapjába betekinthesse, természetesen csak annak felolvasása után. A Javaslatból következően a betekintést lehet kérni már a konkrét ajánlat felolvasása előtt, vagy utána, vagy bármikor a bontás végéig. Ezen szabály célja, hogy megakadályozza azt a sajnos létező korrupciós gyakorlatot, hogy az ajánlatkérő egy előnyben részesíteni kívánt ajánlatot utoljára bont fel és a felolvasó lapról nem az azon szereplő adatot olvassa fel, hanem olyan értékeket, melyekkel az adott ajánlattevő nyerhet.

A hatályos Kbt. szerint ha a többi ajánlattevő sejtje, hogy ilyen történik és kéri, hogy betekinthesse a felolvasó lapba, az ajánlatkérő jogosult ezt megtagadni, ezt orvosolja a Javaslat.

A Kbt. 80. §-ának a Javaslattal megállapított (5) bekezdése egyfelől az ajánlatok utólagos jogszerűtlen módosítását kívánja megakadályozni, másfelől a gyakorlatilag felesleges hiánypótlási kötelezettségek körét szűkíteni azzal, hogy előírja: ha az ajánlat eredeti példánya nincs összefűzve, illetőleg nem a Kbt. szerinti módon vagy az ajánlati felhívásban előírt módon van összefűzve, akkor – ha az érintett ajánlattevő a bontáson jelen van – jogosult azt a bontáson az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott anyagokkal megfelelően összefűzni. Ha az ajánlattevő nincs jelen, akkor az ajánlatkérő két képviselője az ajánlat eredeti példányát a

bontáson megfelelően összefűzi vagy az összefűzést kiegészíti, azzal az eltéréssel, hogy a matricát az ajánlatkérő jogosult lepecsételni illetőleg aláírni. Ha az ajánlatok közül az eredeti példány nincs megjelölve, egy tetszőleges példányt kell az „eredeti” megjelöléssel ellátni és – ha nincs vagy nem megfelelően van összefűzve –, akkor ezt kell összefűzni.

Így tehát egyfelől nem kell olyan hiánypótlást elrendelni, hogy az ajánlattevő jöjjön be az ajánlatkérőhöz és fűzze össze az ajánlatot (vagy pl. írja alá a matricát, ha ezt nem tette volna). Másfelől így az ajánlatot a bontás után nem lehet módosítani, míg ha az összefűzést csak hiánypótlás során lehetne megvalósítani, akkor mindaddig módosítani lehetne az ajánlatot.

A Kbt. 80. §-ának a Javaslatlal megállapított (7) bekezdése az elektronikus közbeszerzésben lehetővé teszi, hogy az ajánlatok bontását úgy lehessen megvalósítani, hogy az ajánlatok felolvasó lapjának tartalma az ajánlattételi határidő lejáratának időpontjában a világhálón hozzáférhetővé válik az ajánlattevők számára és más olyan személyek számára, akik a papír-alapú ajánlatok bontásán jelenlétre jogosultak lennének, ha utóbbiak a hozzáférési igényüket az ajánlatkérőnek az ajánlattételi határidő lejárat előtt jelzik. Ilyenkor tehát nem kell olyan ajánlat-bontást tartani, ahol az ajánlattevők és egyéb jogosultak személyesen megjelenhetnek. Mivel az ajánlatok bontásán az ajánlatok felolvasó lapjának ismertetésén kívül érdemi intézkedés egyébként sem történik, kommunikáció az ajánlatkérő és ajánlattevők között az ajánlattételi határidő lejárat után is – a Kbt. 83-87. §-ai szerint – csak írásban lehetséges, elektronikus közbeszerzésben személyes ajánlat-bontást rendezni felesleges.

Mivel az ajánlatok bontásán a Kbt. 80. § (3) bekezdésére tekintettel a felolvasó lapon szereplő adatokon kívül más érdemi információ nem kerül nyilvánosságra, a bontási jegyzőkönyv is csak a felolvasó lapok adatait tartalmazza. Mivel azok az ajánlatok elektronikusan történő bontása keretében eljutnak az ajánlattevőkhöz, erről külön jegyzőkönyvet felesleges készíteni, ezt teszi egyértelművé a Kbt. 80. §-ának a Javaslatlal megállapított (6) bekezdése.

A 33. §-hoz

A Javaslat 33. §-a a Kbt. hiánypótlást szabályzó 83. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződés-kötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá ugyanez a kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásokban való részvételét is könnyíti, mivel az ő vonatkozásukban a hibás ajánlat beadásának kockázata nagyobb, mint a számos szakemberrel rendelkező nagy cégek esetén. Továbbá cél a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. hatályos 88. §-ának (1) bekezdés *f*) pontja szerint az ajánlat érvénytelen, ha nem felel meg az ajánlati felhívásnak, a dokumentációnak vagy a jogszabályoknak. A Kbt. nem tesz különbséget aközt, hogy a meg nem felelés lényeges ajánlati elembe áll fenn vagy csak formai hiba, az érvénytelenséget meg kell állapítani. A hiánypótlás erre is tekintettel nagyon lényeges intézmény, mert attól, hogy egy ajánlat valamely hibája korrigálható-e, függ, hogy érvényes lesz-e, vagy érvénytelen.

A feleslegesen érvénytelenné nyilvánított jó ajánlatok pedig a költségvetés kiadásait növelik, mert ugyanazért többet kell fizetni. Tehát fontos a hiánypótlást a lehető legszélesebb körben biztosítani és az erre vonatkozó szabályokat teljesen egyértelművé tenni.

Előljáróban szögezzük le, hogy egy ajánlat hiánypótlása fogalmilag lehetetlen anélkül, hogy az ajánlat módosuljon. Ha egy hiányzó iratot beadnak, az ajánlat azon a téren módosul, hogy azt az iratot a továbbiakban tartalmazza. Ha egy iratból hiányzó adatokat közölnek a

hiánypótlás során, az ajánlat azon a téren módosul, hogy az adatokat a továbbiakban tartalmazza.

Tehát a Kbt. hatályos szövege - még annak 2008. óta kialakult értelmezése is - lehetővé teszi az ajánlatok módosítását a hiánypótlás során.

A Kbt. hatályos szövege a 83. §-ban a (2) bekezdésben közli, hogy mit lehet hiánypótolni, a (6) bekezdése pedig azt közli, hogy mit nem lehet hiánypótolni. A pontos szöveg arra, hogy mit lehet hiánypótolni, a következő: „a hiánypótlás iratok utólagos csatolására, hiányosságainak pótlására terjedhet ki ...” A szövegnek ez a része 2004 óta nem változott. A hiánypótlással kapcsolatos joggyakorlat 2008-ig az volt, hogy ha az ajánlatkérő lehetővé tette a korlátlan hiánypótlást, akkor csak azt nem lehetett pótolni, az ajánlatban kijavítani (tehát ezáltal az ajánlatot módosítani), amit a (6) bekezdés tiltott.

2008. óta a joggyakorlat megváltozott, noha a Kbt. fenti szövege nem változott. A joggyakorlat szerint mivel a (2) bekezdésben csak az szerepel, hogy a hiányzó iratokat lehet beadni és a hiányosságokat pótolni, ezért ha egy irat szerepel az ajánlatban és nem hiányos, hanem valamiért nem megfelelő (pl. a referencia mértéke nem megfelelő, vagy az önéletrajzban szereplő szakember véletlenül nem pont olyan szót használt a gyakorlatának leírására, amit az ajánlatkérő elvárt, vagy a bank a bankgarancia iratot nem úgy fogalmazta meg, ahogy az ajánlatkérő szerint kellett volna), akkor ezeket nem lehet hiánypótlás keretében újra beadni, hanem az ajánlat érvénytelen. Noha pl. a referencia esetében még a Kbt. mostani megfogalmazása esetén is lehetne a helyzetet úgy értelmezni, hogy ez a referencia ugyan nem jó, de ez az ajánlatnak hiánya, mert nem szerepel benne az ajánlati felhívás által előírt referencia, a Kbt. pedig a hiányzó iratok pótlását lehetővé teszi.

Abból, hogy a joggyakorlat 2008-ig egy módon, azóta pedig más módon értelmezi ugyanazon szöveget, látszik, hogy a hiánypótlási szabályok nem egyértelműek. Számos ajánlatkérő az új joggyakorlatról nem tud, vagy ha tud, adott ajánlati hiba esetében nem tudja eldönteni, hogy ennek alapján megengedje-e a hiánypótlást vagy sem.

Annak érdekében hogy a minél több ajánlat legyen érvényes, a szabályok egyértelműsítése során azokat úgy kell módosítani, hogy a Kbt. a hiánypótlást minél kisebb, csak a legszükségesebb körben tiltsa és az ajánlatnak a hiánypótlás során való módosítását minden egyéb esetben egyértelműen tegye lehetővé.

Semmi nem indokolja ugyanis, hogy ha az ajánlattételi határidőben valami az ajánlatban nem megfelelően van, azt ne lehessen néhány nap múlva korrigálni vagy beadni vagy kiegészíteni. A Kbt. céljai szempontjából mindegy, hogy az ajánlattételi határidőben tökéletes az ajánlat, vagy csak néhány nappal később, ha az ajánlatban az elbírálási részszempontokkal összefüggő elemek nem változnak.

Fentiekre tekintettel a Javaslat a Kbt. 83. § (2) és (6) bekezdéseit egyesíti és egy szabályban: a Kbt. 83. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdésében írja le azt is, hogy az ajánlat a hiánypótlás során miben változhat és azt is, hogy miben nem változhat. Az új (2) bekezdés bevezető szövegrésze szerint a hiánypótlás során az ajánlat úgy módosítható, úgy egészíthető ki, hogy megfeleljen az ajánlati felhívás, a dokumentáció vagy a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok előírásainak. Tehát a Kbt. egyértelművé teszi, hogy az ajánlaton minden olyan változtatás eszközölhető, mely elősegíti, hogy érvényes legyen (megfeleljen a rá vonatkozó követelményeknek). Ezt követően még ugyanebben a bekezdésben közli a Kbt. az ajánlat módosításának határait.

A Kbt. 83. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése azzal, hogy kimondja azt, hogy a hiánypótlással az ajánlat módosulhat, nem ad eddig nem létezett jogokat az ajánlattevőknek, mivel a hiánypótlás bármely (eddig is létezett) formája is kizárólag úgy tudott megvalósulni,

ha annak eredményeként az ajánlat módosult. Ezzel a módosítással tulajdonképpen a Kbt. 83. §-ának a 2008 előtti értelmezése áll vissza, a törvény erejénél fogva.

A hiánypótlás Kbt. szerinti határait a Kbt. úgy fogalmazza meg, hogy a következőkben ismertetett módosításokat, kiegészítéseket nem lehet a hiánypótlással végrehajtani.

A hiánypótlás nem eredményezheti az ajánlat azon elemeinek módosítását, amelyek a 81. § (4) bekezdése szerint értékelésre kerülnek. Tehát az árat nem lehet módosítani, vagy pl. a késedelmi kötbér mértékét nem lehet módosítani, ha az elbírálási részszerpont, stb.

Ha egy elbírálási részszerpont a szakmai ajánlattal függ össze, akkor a szakmai ajánlatot sem lehet módosítani, kiegészíteni. Abban az esetben ugyanis, ha a szakmai ajánlat teljeskörűsége vagy minél magasabb színvonala elbírálási részszerpont, akkor helytelen lenne lehetővé tenni, hogy az ajánlattételi határidő lejártá után a szakmai ajánlaton még változtassanak az ajánlattevők.

További korlátja a hiánypótlásnak, hogy annak során az ajánlattevő új közös ajánlattevő, vagy a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet megjelölésével és az újonnan megjelöltekre vonatkozó iratokkal nem egészítheti ki az ajánlatát. Ebben az változik, hogy új 10% alatti alvállalkozó megjelölésével az ajánlatkérő kiegészítheti az ajánlatát. Az alvállalkozó fogalmi körébe 2009. óta egyértelműen beletartoznak a Kbt. A 67. § (1) bekezdés *c*), a 67. § (2) bekezdés *c*) és *e*), a 67. § (3) bekezdés *b*) és *d*) pontjai szerinti személyek (szakemberek) is, ha nem állnak az ajánlattevő alkalmazásában. Viszont gyakori, hogy a szakemberek nem megfelelésége miatt kell hiányt pótolni, akár új szakembert bemutatni. A szakemberek a műszaki alkalmasság vonatkozásában az ajánlattevő alkalmasságának ugyanolyan elemei, mint egy teherautó, vagy egy minőségbiztosítási tanúsítvány. Ha tehát a többi alkalmassági feltétellel kapcsolatban teljeskörű a hiánypótlás lehetősége (ha az egyik teherautó nem megfelelő, másikat lehet helyette bemutatni a hiánypótlás keretében), akkor miért ne lehetne a bemutatott szakemberekkel kapcsolatban is teljeskörű a hiánypótlás lehetősége.

Persze az lenne az ideális, ha az ajánlattevők az ajánlattételi határidő lejártá előtt olyan mélységben tanulmányoznák az ajánlati felhívást és dokumentációt, hogy ne mutassanak be az egyértelmű előírásoknak nem megfelelő szakembert. De sajnos ez mégis gyakori, azt, hogy valamely ajánlati elem megfelelő-e vagy sem, legalaposabban az ajánlatkérő ellenőrzi és a nem megfelelést ő veszi észre. De mindez fakadhat a szakember hibájából is, aki megfedkezézik róla, hogy lejárt a vonatkozásában megkövetelt engedély, stb. Mindez nem lehet ok arra, hogy egy ajánlat érvénytelen legyen, hiszen ettől még az ajánlattevő képes lehet a szerződés megfelelő teljesítésére. Ezért ilyen esetben is lehetővé kell tenni a hiánypótlást.

Új eleme a hiánypótlás korlátjának hogy hiánypótlás során nem lehet az ajánlat olyan hibáját kijavítani, mely miatt az már benyújtásakor a 88. § (1) bekezdés *a*), illetőleg *b*) pontja szerint érvénytelen. Ennek során figyelembe kell venni, hogy az ajánlati biztosíték nem azonos a róla szóló irattal. E szabály megfogalmazásának leglényegesebb célja annak egyértelművé tétele, hogy az ajánlati biztosítékkal kapcsolatos mely hibát nem lehet hiánypótolni, amiből az következik, hogy ami itt nem szerepel, azt viszont lehet hiánypótolni.

Az ajánlati biztosíték hibája miatt a hatályos Kbt. szerint számos ajánlat válik érvénytelenné, mert az arról szóló iratokat kiállító bankok nem veszik figyelembe a Kbt. és az ajánlati felhívás (dokumentáció) követelményeit. A Kbt. hatályos szabályai szerint az ajánlati biztosítékról szóló irat bármely ok miatti nem megfelelésége esetén érvénytelen az ajánlat.

Ezt a helyzetet a Javaslat úgy orvosolja, hogy a Kbt. 88. § (1) bekezdésében is módosítja az ajánlati biztosíték miatti érvénytelenség esetét, eszerint az ajánlati biztosíték hibája miatti speciális érvénytelenség csak akkor áll fenn, ha az ajánlati biztosíték rendelkezésre

bocsátásának határidejéig (ami általában megegyezik az ajánlattételi határidővel) a biztosítékot nem, vagy az ajánlati felhívásban megjelölt mértéknél kisebb összegben bocsátotta az ajánlattevő rendelkezésre. A Kbt. 88. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdés *b)* pontjából és a 83. § (2) bekezdésének módosított *d)* pontjából együttesen az következik, hogy ha az ajánlati biztosíték rendelkezésre állását az ajánlatban nem igazolták, hiánypótlás során beadható olyan irat az ajánlati biztosítékról, ami bizonyítja, hogy az ajánlati biztosíték az előírt határidőben rendelkezésre állt. Természetesen olyan irattal nem lehet a hiánypótlást megfelelően teljesíteni, ami csak azt bizonyítja, hogy az előírt határidőnél később állt az ajánlati biztosíték rendelkezésre. Ugyanez a helyzet, ha az elvártnál kevesebb ajánlati biztosíték rendelkezésre állását igazolják az ajánlatban. Ha utólag igazolják, hogy a többi is határidőben rendelkezésre állt, az ajánlat érvényes maradhat. Ha pedig az ajánlati biztosítéknak más hibája van (pl. a bankgarancia nyilatkozat nem minden olyan esetre tartalmazza a bank fizetési ígéretét, melyekben a Kbt. 59. § (5) bekezdése szerint fizetést kellene teljesíteni), akkor a hiánypótlás keretében beadható a bank olyan kiegészítő nyilatkozata, hogy az eddig általa meg nem jelölt esetben is fog fizetést teljesíteni. Ezért is hangsúlyozza a Kbt., hogy az ajánlati biztosíték nem azonos a róla szóló igazolással. Az igazolás minden hiányossága pótolható, csak magának az ajánlati biztosítéknak a határidőben rendelkezésre nem állása, illetve a határidőben kisebb összegben való rendelkezésre állása nem pótolható.

A Kbt. 83. §-ának a Javaslattal megállapított (6)–(7) bekezdése azt a – érvénytelen ajánlatok számát növelő – helyzetet igyekszik orvosolni, hogy a Kbt. hatályos szövege szerint a bármilyen módon „nem megfelelő” hiánypótlást – beleértve a formai hibás hiánypótlást - nem lehet elfogadni, aminek az a következménye, hogy az ajánlat érvénytelen lesz, mert az eredeti – hiányos – ajánlatot kell az elbírálás során figyelembe venni. Tehát ha pl. egy hiánypótlást tartalomjegyzék nélkül adnak be (noha az ajánlatkérő előírta hogy legyen tartalomjegyzéke), akkor emiatt az egész ajánlat érvénytelen lesz és bekövetkezik a hiánypótlás intézményével elkerülni kívánt helyzet, hogy esetleg éppen az egyébként legjobb ajánlat lesz érvénytelen és drágábban kell szerződnie. Ezért a Kbt. 83. §-ának a Javaslattal megállapított (6) bekezdése meghatározza a hiánypótlás lehetséges formai követelményeit, a (7) bekezdése viszont úgy rendelkezik, hogy a hiánypótlás még akkor is megfelelő, ha ezek közül a kevésbé jelentős követelményeknek nem felel meg. Ha nem határozná meg a Kbt. a formai követelményeket, akkor nehezebben vagy kevésbé egyértelműen tudna arról rendelkezni, hogy mely formai követelménynek való meg nem felelés esetén kell mégis elfogadni a hiánypótlást.

A Kbt. 83. §-ának a Javaslattal megállapított (8) bekezdése egy olyan helyzetet akar az ajánlat érvényességét fenntartva kezelni, ami az ajánlattevők tájékoztatatlansága miatt szokott bekövetkezni: egyes ajánlattevők nem tudják, hogy a számítási hiba javítást az ajánlatkérőnek kell végrehajtania és ezért hiánypótlás keretében leírják, hogy számítási hiba van az ajánlatukban és az adatok helyesen a következők.... Az ilyen hiánypótlás miatt a hatályos szabályok alapján érvénytelenné kell nyilvánítani az ajánlatot, mert az ajánlattevő módosította az árat. Ezért a Javaslat egyértelművé teszi, hogy a hiánypótlás ezen részét nem kell figyelembe venni, hanem az ajánlatkérőnek kell elvégeznie a számítási hiba javítást.

A 34. §-hoz

A Javaslat 34. §-a a Kbt.-nek a számítási hiba javítást a szabályzó 84. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A hatályos szabály szerint csak az olyan számítási hibát lehet javítani, ami az ellenszolgáltatással függ össze. A számítási hiba javítás tehát – a hiánypótlástól és a Kbt. 85. §-a szerinti felvilágosítás kérés-adás intézményétől eltérően már eddig is olyan ajánlati elem módosítását tette lehetővé, mely a nyertes ajánlattevő kiválasztásával összefügg. Viszont adott esetben az ajánlati felhívás meghatározhat más olyan elbírálási részszempontot is, mellyel kapcsolatos adat számítások eredményeként alakul ki. Ha ezek a számítások szerepelnek az ajánlatban (ezt fejezi ki az „ajánlatban megtalálható számításon alapuló adat” kifejezés) és az ajánlatkérő észleli a számítási hibát (akár magától, az ajánlat ellenőrzése során, akár a Kbt. 83. §-ának a Javaslattal megállapított (8) bekezdése szerinti ajánlattevői jelzés nyomán), akkor az ajánlatkérő köteles kijavítani a számítási hibát úgy, hogy az alapadatokat (egységárakat, kiinduló adatokat) veszi irányadónak, azokkal végzi el helyesen a szükséges matematikai műveletet és így az elbírálási részszemponttal összefüggő végeredmény fog módosulni. Ha az ajánlatkérő olyan számítási hibát vesz észre, mely nem befolyásolja, hogy ki lesz a nyertes ajánlattevő, azt nem köteles kijavítani.

A 35. §-hoz

A Javaslat 35. §-a a Kbt. ajánlattal kapcsolatos felvilágosítást szabályzó 85. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A hatályos szabály kizárja az ajánlat bármilyen módosítását a felvilágosítás kapcsán. A Kbt. 85. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a felvilágosítás megadása az, ami nem okozhatja az ajánlat módosítását, másrészt korlátozottan lehetővé teszi a módosítást (egyébként a felvilágosítás intézménye teljesen felesleges lenne a Kbt.-ben). További új elem a Kbt. 85. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdésében, hogy a felvilágosítás megadására az ajánlatkérő határidőt tűz ki.

A felvilágosítás kérés leggyakoribb esete az, amikor ugyanarról az ajánlat egyik pontján más adat szerepel, mint a másikon. Ez legtöbbször az ajánlattevő figyelmetlensége miatt fordul elő. De érdemi információ esetén ez az eltérés az ajánlat érvénytelenségét kell, hogy eredményezze, mert az ajánlatkérő pl. nem képes eldönteni, hogy alkalmas-e az ajánlattevő, ha valamely – ezzel összefüggő információ – az ajánlat egyik pontján másként szerepel, mint a másikon és az egyik változat szerint nem alkalmas. Sőt, a hamis adatszolgáltatás tényét is vizsgálni kell, hiszen valamelyik a két változat közül nem felel meg a valóságnak.

A Kbt. 85. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy ha az ajánlat különböző pontjain egy adat eltérő tartalommal (értékben) szerepel, az ajánlattevő a felvilágosítás kérésre adott válaszként közölje, hogy ezek közül melyik adat a helyes, és melyik adat semmis. Ha egy adatot semmisnek minősített az ajánlattevő, azt a közbeszerzési eljárásban, illetve közbeszerzési szerződésben nem lehet figyelembe venni, hanem a helyesnek minősített adattal kell helyettesíteni.

Ha az ellentmondás egy igazolás adatai és az ajánlattevő ugyanarról szóló nyilatkozatának az adatai között van és az ajánlattevő felvilágosítása szerint az igazolás a téves, akkor az egész igazolást semmisnek kell tekinteni, de ha az adott adatot nem lehet az ajánlattevő nyilatkozatával igazolni, hanem igazolást kell beadni róla, akkor az ajánlattevő csak úgy tudja az adott tényt igazolni, ha új – helyes tartalmú – igazolást hoz hiánypótlás keretében. Tehát a felvilágosítás megadásával nem lehet az igazolási kötelezettség alól kibújni.

A fentiekre példa, hogy ha egy munkát az ajánlattevő a referenciákról készített összefoglaló nyilatkozata szerint 2009-ben végzett, de az ugyanerről szóló referencia igazolás szerint 2006-

ban végezte, megfelelni pedig csak a 2008., 2009. évi referenciákkal lehet, akkor az ajánlatkérőnek felvilágosítást kell kérnie, hogy a 2006. vagy a 2009. évi időpont a helyes. A hatályos szabály szerint ilyen esetben akármilyen választ ad az ajánlattevő, érvénytelen az ajánlata, mert azzal az egyik adatot módosítja (tehát alapjában véve felesleges a felvilágosítás kérés is). A Kbt. 85. §-ának a Javaslatlallal megállapított (2) bekezdése alapján viszont az ajánlattevő nyilatkozhat úgy, hogy az igazolás felel meg a valóságnak, a saját nyilatkozata semmis. Ekkor csak úgy lehet érvényes az ajánlat, ha hiánypótlás keretében másik referenciát ad be az ajánlattevő, mert az eredeti nem felel meg az alkalmassági feltételnek. Erre utal a Javaslatban az a fordulat, hogy „a felvilágosítással érintett irattal igazolni kívánt előírással kapcsolatban” lehet hiánypótlást teljesíteni. Jelen esetben a referencia követelmény a „felvilágosítással érintett irattal igazolni kívánt előírás”.

Ha a fenti esetben az ajánlattevő úgy nyilatkozik, hogy a saját nyilatkozata az igaz és az igazolás hibás (mert pl. a kiállítója elírta), akkor az ajánlattevő hiánypótlás keretében beadhatja a megfelelő tartalmú igazolást. A hiánypótlást azon határidőig kell teljesíteni, amit az ajánlatkérő a felvilágosítás megadására kitűzött. (Megjegyezzük, hogy a gyakorlatban rendszeres a hiánypótlási felhívás és a felvilágosítás kérés egyidejű kiküldése és azokkal kapcsolatban azonos határidő adása.)

Ha a Javaslat nem tenné lehetővé ezekben az esetekben a hiánypótlást is, akkor az ilyen felvilágosítások nagy része esetén továbbra is érvénytelenné válna az ajánlat, mert a felvilágosításban adott esetben olyan irat semmisségét kell közölni, ami az ajánlat érvényességéhez szükséges volt. A Kbt. 83. § (5) bekezdéséhez hasonlóan a Kbt. 85. §-ának a Javaslatlallal megállapított (2) bekezdése azt is elrendeli, hogy az így hiánypótlott iratokkal kapcsolatban új hiánypótlás nem lehetséges (tehát ha a régi helyett egy új referencia igazolást adnak be, de az hiányos, az ajánlatkérő nem köteles ezen új irat miatt újabb hiánypótlási felhívást kiküldeni). Ezen rendelkezés hiányában a hiánypótlás parttalanává válna.

A fenti szabályokat a 81. § (4) bekezdése szerint értékelésre kerülő adatokra nem lehet alkalmazni. Sajnos előfordul, hogy az ajánlattevő véletlenül nem az árazott költségvetés végeredményét írja a felolvasó lapra, hanem egy másik összeget. Ilyenkor az ajánlaton belüli ellentmondást nem lehet felvilágosítással feloldani, mert ez visszaélésekhez vezethetne. (Ilyen esetben csak akkor lehetne kijavítani mind az árazott költségvetésben, mind a felolvasó lapon szereplő összeget, ha az árazott költségvetésben számítási hiba volna és a 84. § alapján lehetne eljárni.)

A 36. §-hoz

A Javaslat 36. §-a a Kbt.-nek a kirívóan alacsony ellenszolgáltatást szabályzó 86. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 86. §-ának a Javaslatlallal megállapított (1) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a kirívóan alacsony ellenszolgáltatást akkor kell vizsgálni, ha az összesített ellenszolgáltatást az ajánlatkérő kirívóan alacsonynak értékeli. Tehát a 86. § (2)–(10) bekezdéseit csak akkor kell alkalmazni, ha az ajánlat a többi ajánlathoz, vagy a becsült értékhez képest kirívóan alacsonynak értékelhető. Ha ez a feltétel nem áll fenn, nem kell pl. a (6) bekezdés szerinti körülményeket vizsgálni.

A Kbt. 86. §-ának a Javaslatlallal megállapított (1) bekezdése azt is részletezi, hogy az összesített ellenszolgáltatást hogyan kell értelmezni: az vagy az ajánlat egészére vonatkozik, vagy – ha lehetséges volt részajánlat tétele – akkor az ajánlat egyik részére vonatkozik, vagy - ha az ellenszolgáltatásra vonatkozóan az ajánlati felhívásban több részszempont vagy

alszempontra szerepelt - legalább az egyik részszempontra vagy alszempontra vonatkozik. Ha tehát csak az ellenszolgáltatás egyik – részszemponként nevesített eleme – kirívóan alacsony, akkor is indokolást kell kérni. De ha csak az árazott költségvetés egyik elemében alacsony az ellenszolgáltatás, anélkül, hogy az egész ellenszolgáltatás alacsony lenne, nem kell indokolást kérni.

A Kbt. 86. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése új módszert határoz meg a kirívóan alacsony ellenszolgáltatás megállapítására, mely az ajánlatok számától függően vagy a becsült értékhez, vagy a többi ajánlat és a becsült érték átlagához hasonlítja a vizsgált ajánlatban szereplő ellenszolgáltatást. Ha pedig legalább négy ajánlat van, a becsült érték és a többi ajánlatban szereplő ár olyan átlagához viszonyítja az adott ajánlat árát, mely átlag kiszámításánál nem vették figyelembe a vizsgált ajánlaton kívüli legalacsonyabb és legmagasabb árat tartalmazó ajánlatban szereplő ellenszolgáltatást.

A kirívóan alacsony ellenszolgáltatás ellenőrzése körében már a hatályos Kbt. szerint is vizsgálni kell, hogy az ajánlati ár - a szerződés teljesítéséhez szükséges élőmunka-ráfordítás mértékére tekintettel - fedezetet nyújt-e a munkabérre és az ahhoz kapcsolódó közterhekre. Jelenleg a Közbeszerzések Tanácsa honlapján egy 2008-ban megállapított rezsióradíj szerepel. Azóta komoly gazdasági változások következtek be, ez az adat már nem aktuális, mégis alkalmazni kell, ez akár az alkotmányt is sértheti. A Kbt. 86. §-ának a Javaslattal megállapított (6) és (10) bekezdése előírja, hogy legfeljebb egy éves ilyen adatokat kell figyelembe venni, ennél régebbieket nem is kell közzétenni, továbbá a (6) bekezdést nem kell alkalmazni, ha nincsenek a szükséges adatok közzétéve. Ha az egy éven belül többször is közlik az adatot (eltérő tartalommal), akkor a legfrissebbet kell közzétenni, hiszen az előző adatot nem kötelező teljes egy évig közzétenni, hanem legfeljebb egy évig.

A Kbt. 86. §-ának a Javaslattal megállapított (10) bekezdése azt is tartalmazza, hogy a Tanács információkat az általa kialakított egységes formában teszi közzé, annak érdekében, hogy a jogalkalmazóknak ne kelljen a különböző szervezetek által készített több oldalas iratokban keresnie a szükséges adatokat.

A 37. §-hoz

A Javaslat 37. §-a a Kbt. érvénytelenséget szabályzó 88. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Javaslat 33. §-ának indokolása, mely a Kbt. hiánypótlást szabályozó 83. §-áról szól, kifejti, hogy a Kbt. hatályos 88. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja túl széles körben rendeli el az ajánlatok érvénytelenségét az ajánlati biztosíték hibája miatt: ha azt nem megfelelően bocsátották rendelkezésre. A Javaslat szűkíti az ajánlati biztosíték hibája miatti érvénytelenség körét és egyértelművé teszi, hogy csak az ajánlati biztosítéknak az előírt határidőben nem vagy nem teljes összegben való rendelkezésre bocsátása esetén lehet emiatt érvénytelen az ajánlat. Ha az ajánlati biztosítékról szóló iratnak van valamilyen hibája, akkor az ajánlat a Kbt. 88. § (1) bekezdés *f*) pontja alapján lesz érvénytelen, de ezzel kapcsolatban előbb hiánypótlást kell lehetővé tenni, ami alapján a hiba javítható és az érvénytelenség elkerülhető.

A Kbt. 88. § (1) bekezdése *c*) pontjának módosításával a Javaslat elrendeli, hogy az erőforrást nyújtó szervezet összeférhetlensége miatt is érvénytelen az ajánlat, ezzel a hatályos törvényben nem koherens szabályokat rendez.

A Kbt. 88. § (1) bekezdése *d)* pontjának módosításával a Javaslat elrendeli, hogy az erőforrást nyújtó szervezet kizárása miatt is érvénytelen az ajánlat, ezzel a hatályos törvényben nem koherens szabályokat rendez.

Ez egyben összefügg A Kbt. 88. §-ának a Javaslattal módosuló (2) bekezdésével is és a 88. § (3) bekezdésének hatályon kívül helyezésével a következők miatt.

A Kbt. 88. §-ának hatályos (2) és (3) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek akkor is az ajánlattevőt kell kizárnia a közbeszerzési eljárásból, ha az alvállalkozója vagy az ajánlatban szereplő erőforrást nyújtó szervezet vonatkozásában áll fenn a kizáró ok. A Kbt. hatályos 88. § (2) és (3) bekezdéséből tehát az következne, hogy az alvállalkozót magát nem lehet kizárni, viszont a 88. § (1) bekezdés *d)* pontjának hatályos szövege tartalmazta az alvállalkozó kizárásának esetét is. Tehát a Javaslattal egyfelől összhangot kell teremteni a 88. § (1)–(3) bekezdései között. Ez két módon történhetne: vagy fennmarad az az állapot, hogy ha az ajánlat bármely szereplőjével kapcsolatban kizáró ok áll fenn vagy következik be – beleértve a hamis adatszolgáltatást – az ajánlattevőt kell kizárni. Ez a szabály igazságtalan, hiszen mások hibájából az ajánlattevő olyan helyzetbe kerülhet, hogy a hamis adatszolgáltatás miatt nemcsak az adott közbeszerzési eljárásból zárják ki, hanem az összesből 3 évre. Továbbá vitára adhat okot, hogy közösen ajánlatot tevők esetén az összeset ki kell-e zárni egyiknek vagy az alvállalkozó, illetőleg erőforrást nyújtó szervezet hibája miatt, vagy csak az egyiket. Helyesebb tehát, ha a Javaslat a másik megoldást alkalmazza és úgy rendelkezik, hogy az ajánlat bármely szereplőjét ki lehet zárni, de csak akkor, ha vonatkozásában áll fenn vagy következik be kizáró ok (így a hamis adatszolgáltatás). A Javaslat ezt a megoldási módot követi mind a 88. § (1)–(3) bekezdéseinek módosítása során.

A Kbt. 88. §-a (1) bekezdésének hatályos *f)* pontja szerint az ajánlat érvénytelen, ha nem felel meg az ajánlati felhívásnak, a dokumentációnak vagy a jogszabályoknak. A Kbt. nem tesz különbséget aközt, hogy a meg nem felelés lényeges ajánlati elembe áll fenn vagy csak formai hiba, az érvénytelenséget meg kell állapítani. Noha a Javaslat a hiánypótlást is szélesíti, az érvényes ajánlattétel esélyét tovább növeli, ha a 88. § (1) bekezdés *f)* pontjában a kisebb jelentőségű formai hibákról - azokat pontos hivatkozással megjelölve – a Javaslat úgy rendelkezik, hogy azok miatt nem lehet érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot. A formai követelményeket vagy maga a Kbt. határozza meg a Kbt. 70/A. §-ában, vagy az ajánlatkérő azoknál enyhébbeket írhat elő. Természetesen, ha az ajánlatkérő egyszerűbb formai követelményeket írt elő, akkor az azoknak meg nem felelő ajánlat érvénytelen.

Továbbá a Javaslat kizárja, hogy az ajánlat csomagolásának hibája miatt érvénytelenné lehessen nyilvánítani az ajánlatot. Az ajánlat csomagolásáról a Kbt. 79. § (1) bekezdése azt írja elő, hogy zártan kell benyújtani. Az ajánlattevő érdeke az, hogy az ajánlattételi határidő lejártá előtt más ajánlattevő ne szerezhessen információkat az ő ajánlatának tartalmáról. Ha nem zártan nyújtja be egy ajánlattevő az ajánlatát, ez kizárólag az ő számára káros, nincs olyan ok, amiért a Kbt.-nek elő kellene írnia, hogy az ilyen ajánlat érvénytelen. Az ajánlatkérők egyéb előírásokat is szoktak az ajánlatok csomagolásával kapcsolatban megállapítani, hogy mit és mit ne írjanak rá az ajánlattevők, illetve a csomagolás hány rétegű legyen. A Kbt. azt is kizárja, hogy ezek be nem tartása miatt (amit hiánypótlással lehetetlen orvosolni, hiszen utólag nem lehet elérni, hogy az ajánlat az ajánlattételi határidőben megfelelően becsomagoltá váljon) érvénytelenné lehessen nyilvánítani egy ajánlatot. Így – ha az ajánlatkérők eddig ezeket az előírásokat feleslegesen szigorúan írták elő azért, hogy néhány ajánlattevő elbukjon rajtuk – ennek a továbbiakban nem lesz értelme és reméljük, a csomagolással kapcsolatos ajánlatkérői előírások is egyszerűsödni fognak.

Megjegyezzük, hogy a Kbt. 88. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy annak (1) bekezdés *i)* pontját és (3) bekezdését a Javaslat 87. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezi.

A 38. §-hoz

A Javaslat 38. §-a a Kbt. nyertes ajánlattevővel történő szerződéskötést szabályzó 91. §-át módosítja. A módosítás egyéb módosításokkal függ össze, továbbá célja a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele és az eredményes közbeszerzési eljárások számának növelése.

A Kbt.-nek a Javaslattal módosult 63. §-ából kikerült az az előírás, hogy a nyertes ajánlattevőnek az eredményhirdetés után kell beadnia a kizáró okok igazolását, így a vele való szerződéskötés szabályaiban sem szükséges már annak az esetnek a rendezése, hogy mi történik, ha nem adja be az igazolásokat. Továbbra is szükséges azonban a nyertes ajánlattevő visszalépésének esetéről rendelkezni.

A Kbt. mindeddig úgy rendelkezett, hogy az ajánlati felhívásban kell írni arról, köt-e szerződést az ajánlatkérő a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot tevővel a nyertes ajánlattevő visszalépése esetén. De az ajánlatkérők az ajánlati felhívásban mindig csak úgy rendelkeztek, hogy akkor kötnek vele szerződést, ha az eljárás eredményéről szóló összegezésben megjelölik. Ennek indoka az volt, hogy nem akarták magukat feltétlenül elkötelezni a második legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötésre, ha a nyertes ajánlattevő visszalépne, féltek attól, hogy a második ajánlat már túlzottan kedvezőtlen.

Más esetekben az okozott problémát, hogy egyes ajánlatkérők elfelejtették az ajánlati felhívásba beírni, hogy szerződést fognak kötni a második nyertessel is adott esetben, és ha a nyertes ajánlattevő visszalépett, ezt nem tehették meg, így újra le kellett folytatniuk a közbeszerzési eljárást.

Ezért a Kbt. 91. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ajánlati felhívásban nem kell előre közölni, fog-e az ajánlatkérő szerződést kötni a második legkedvezőbb ajánlatot tevővel a nyertes visszalépése esetén, hanem az összegezés készítésékor kell ezt eldöntenie az ajánlatkérőnek és ha nincs ilyen szándéka, akkor az eljárás eredményéről szóló összegezésben nem köteles második legkedvezőbb ajánlatot tevőt megjelölni.

A 39-40. §-hoz

A Javaslat 39–40. §-a a Kbt. eredményhirdetést szabályzó 94–95. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, továbbá az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok.

A Kbt. 94. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése az eredményhirdetés fogalmát kiterjeszti arra az esetre, amikor az eredményhirdetés nem szóban, hanem elektronikusan történik.

A Kbt. 95. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése törli az ajánlatkérők azon kötelezettségét, hogy az ajánlattevőket és egyéb részvételre jogosultakat meghívja az eredményhirdetésre. Az eredményhirdetés időpontja az ajánlati felhívásban megjelenik, ha az ajánlatkérő azt módosítja, az új időpontról is írásban kell tájékoztatnia az érdekelteket. Felesleges a külön meghívó küldésének kötelezővé tétele.

A Kbt. 95. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése az elektronikus eredményhirdetést szabályozza: egyértelművé teszi, hogy az annyiból áll, hogy az eredményhirdetés időpontjában az eljárás eredményéről szóló összegezést és az eredményhirdetésen adandó egyéb tájékoztatást elektronikus úton kell elérhetővé tenni az ajánlattevők és – a

közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében – a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői számára (ha utóbbiak legkésőbb az eredményhirdetés előtt az adatokhoz hozzáférést kértek az ajánlatkérőtől).

A 41. §-hoz

A Javaslat 41. §-a a Kbt. iratbetekintést, az eljárás eredményéről szóló összegezés módosítását, illetőleg javítását szabályzó 96. §-át módosítja. A módosítás célja a korrupció visszaszorítása, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Javaslat a Kbt. hatályos 96/A. §-a szerinti szabályt visszateszi a 96. § (3) bekezdésébe és egyértelművé teszi, hogy annak alapján az ajánlattevők az eredményhirdetésen vagy azt követően betekinhetnek egymás ajánlatának az üzleti titkot nem képező részébe, az iratbetekintést kérni kell az ajánlatkérőtől, az iratbetekintés napjára az ajánlattevő tehet javaslatot, azt az ajánlatkérőnek munkaidőben kell lehetővé tennie. Az tehát, hogy mikor szerez tudomást más ajánlat esetleges – az ajánlatkérő által meg nem állapított – érvénytelenségéről, az ajánlattevőn múlik, mert ő határozhatja meg, melyik napon akar az adott ajánlatba betekinteni.

A Kbt. 96. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése tulajdonképpen elsősorban azt a célt szolgálja, hogy ha az ajánlatkérő előzetes vitarendezés során szembesül azzal, hogy az eljárás eredményéről szóló összegezés jogsértő, lehetősége legyen azt saját hatáskörében módosítani. De az ajánlatkérő a jogsértést maga is észreveheti. Ezt a rendelkezést a Javaslat a hatályos szöveghez képest úgy módosítja, hogy az eddig erre rendelkezésre álló 10 napos határidőt 20 napra hosszabbítja, továbbá lehetővé teszi, hogy ez alatt a 20 nap alatt az ajánlatkérő a megkötött szerződéstől is elálljon, ha felismeri, hogy az eljárás eredményéről szóló összegezés jogsértő volt.

A határidő hosszabbítás indoka, hogy az ajánlatkérő 10 nap alatt (ha az előzetes vitarendezést nem azonnal az eredményhirdetés után indítják meg, még rövidebb idő alatt) nem biztos, hogy képes ilyen fontos döntést hozni, különösen, ha az eljárás eredményéről szóló összegezés elfogadása az ajánlatkérő valamely testületének hatáskörébe tartozik.

A Kbt. 96. §-ának (5) bekezdését a Javaslat a Kbt. hatályon kívül helyezett 96/B. § (5) bekezdéséből helyezi ide.

A 42. §-hoz

A Javaslat 42. §-a a Kbt. előzetes vitarendezést szabályzó 96/A. §-át módosítja. A módosítás célja a korrupció visszaszorítása.

A Javaslat az előzetes az vitarendezés lehetőségét kiterjeszti minden eljárási cselekményre, tehát nemcsak az eljárás eredményéről szóló összegezéssel kapcsolatban lehet indítani. Az előzetes vitarendezés a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárás előfeltétele. A Kbt. kötelezővé teszi, hogy az ajánlattevő először az ajánlatkérővel közvetlenül és indokolással ellátva közölje, mint tekint jogsértőnek valamely iratban, eljárási cselekményben vagy ajánlatkérői döntésben. Az ajánlatkérő köteles három munkanapon belül válaszolni. Az előzetes vitarendezés eredménye lehet, hogy az ajánlatkérő felismeri a jogsértést és saját hatáskörében orvosolja. Ennek módja az eljárás eredményéről szóló összegezés módosítása lehet, illetve a közbeszerzési eljárás korábbi szakaszában pl. a felhívás vagy dokumentáció módosítása/visszavonása, kiegészítő tájékoztatás megadása, elmulasztott hiánypótlási felhívás kiküldése, elmulasztott számítási hiba javítás elvégzése.

Az előzetes vitarendezés megindításának határideje az ajánlati felhívás, ajánlattételi felhívás, részvételi felhívás és dokumentáció, továbbá azok módosítása tekintetében az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejárta előtti tizedik nap (egyszerű eljárásban, továbbá gyorsított eljárásban, ahol rövidebb az a határidő, az ajánlattételi határidő vagy részvételi határidő végéig lehet indítani). A Javaslat egyértelművé teszi, hogy ha az ajánlattételi határidőt vagy részvételi határidőt módosították, akkor a módosított határidők az irányadók.

E határidők meghatározását az indokolja, hogy a közbeszerzési eljárások jogsértő volta általában a felhívásban és/vagy a dokumentációban gyökerezik. A korrupció elleni harc nagyon fontos eleme, hogy a jogsértő felhívásokat, dokumentációkat minél tovább meg lehessen támadni. Az ajánlattevők gyakran csak az ajánlattételi határidő utolsó két hetében foglalkoznak intenzíven az ajánlati felhívással és dokumentációval, mert ekkor kezdik összeállítani az ajánlatot.

A felhívással, dokumentációval vagy azok módosításával kapcsolatos ügyekben nemcsak az ajánlattevő jogosult előzetes vitarendezés kezdeményezésére, hanem a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviselői szervezet is. Ennek indoka, hogy az ajánlattevők maguk gyakran nem mernek az ajánlatkérővel konfliktusba kerülni, még akkor sem, ha észlelik a felhívás jogsértő voltát. Az ajánlattevőket az ajánlatkérő megtámadására csak az ösztönzi, ha nem nyernek egy közbeszerzési eljárásban. Amikor ez még nem biztos, csak az esélye áll fenn, nem támadják meg az ajánlatkérőt. Ugyanakkor sokkal nagyobb a jogsértések megakadályozásának esélye az ajánlattételi határidő lejárta előtt, amikor el lehet érni, hogy az ajánlatkérő visszavonja vagy módosítsa a jogsértő ajánlati felhívást vagy dokumentációt. Ugyanis a Döntőbizottság gyakorlata szerint ha a felhívás vagy dokumentáció jogsértő, az ajánlatkérő az ajánlati kötöttség szabályára tekintettel az ajánlattételi határidő lejártát követően jogosult, sőt köteles a jogsértő felhívás és dokumentáció alapján eljárni. Ha tehát az ajánlattevő ajánlata azért lett érvénytelen, mert eleve túl szigorúan voltak meghatározva az alkalmassági feltételek a felhívásban, hiába támadja meg a közbeszerzési eljárás eredményét, mert az már jogszerű, csak a felhívás nem volt jogszerű, aminek alapján a döntés született.

A fentiekén kívüli ajánlatkérői döntések, iratok eljárási cselekmények miatt csak az ajánlattevő jogosult az azokról való tudomásszerzést követő 3 munkanapon belül előzetes vitarendezést kezdeményezni.

Az előzetes vitarendezés során az ajánlatkérő és ajánlattevő írásban érintkezik a Javaslat szerinti határidőkkel. Az ajánlatok bontását követő eljárási cselekményeken történt jogsértés miatt indult előzetes vitarendezés esetén az ajánlatkérő a válaszában elküldésétől számított tizedik napig nem kötheti meg a szerződést. Ez az előírás nem teszi rövidebbé a szerződéskötési moratórium általános szabályát (99. § (3) bekezdés), mert csak akkor kell ezt alkalmazni, ha az eszerinti határidő később jár le, mint az eredeti szerződéskötési moratórium. A korábbi eljárási cselekmények miatti előzetes vitarendezéseknél azért lenne felesleges ilyen szabályt előírni, mert az ajánlatkérő válasza elküldése után 10 napnál több idő van még hátra a szerződéskötésig.

A 43. §-hoz

A Javaslat 43. §-a a Kbt. eljárás eredményéről szóló tájékoztatót szabályzó 98. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, olcsóbbá tétele az ajánlatkérők számára.

A Kbt. 98. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy annak (2) bekezdésében foglalt egyik eljárás eredményéről szóló tájékoztató készítési kötelezettséget a Javaslat 87. §-ának (1) bekezdése

hatályon kívül helyezi. Tehát a jövőben közösségi értékhatár feletti eljárásokban csak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzéteendő eljárás eredményéről szóló tájékoztató kötelező.

Emiatt kell a Javaslat 43. §-ában a Kbt. 98. § (4) bekezdését módosítani, mely eddig a most eltörölt 98. § (2) bekezdése szerinti eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételének időpontjában határozta meg a közbeszerzési eljárás lezárulásának napját. Ennek definiálása azért fontos, mert a Kbt. néhány időszak kezdeteként a közbeszerzési eljárás lezárásának időpontját határozza meg.

A Kbt. 98. §-ának a Javaslattal megállapított (5) bekezdése az eljárás eredményéről szóló tájékoztató, továbbá a Kbt. 200. §-a szerinti eljárás eredményéről szóló tájékoztató tekintetében is előír néhány adatot, melyet közzé kell tenni azokon az adatokon kívül, melyeket az Európai Unió által közzétett hirdeteményminta tartalmaz, ezeket a hirdetmény „további információk” rovatába kell majd írni.

A 44. §-hoz

A Javaslat 44. §-a a Kbt. szerződéskötést szabályzó 99. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 99. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése egyértelművé teszi, hogy ha lehetséges volt a közbeszerzési eljárásban a részajánlat tétele és nem az összes résszel kapcsolatban indítottak jogorvoslati eljárást akkor a jogorvoslati kérelemmel nem érintett beszerzési részek vonatkozásában meg lehet kötni a szerződést az eredeti szerződéskötési időpontig.

Megjegyezzük, hogy a Kbt. 99. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy az abban található más bekezdéseket a Javaslat 88. §-ának (1) bekezdése módosít.

A 45. §-hoz

A Javaslat 45. §-a a Kbt. szerződés nyilvánosságát szabályzó 99/A. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

Az ajánlatkérők a közbeszerzési eljárások dokumentációban lévő szerződéstervezetekben gyakran előírják, hogy többek között a nyertes ajánlat a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződés mellékletévé válik. A szerződést közzé kell tenni az Interneten, ami így vonatkozik a nyertes ajánlatra is. A hatályos szabály nem elég egyértelműen rendelkezik arról, hogy a nyertes ajánlat üzleti titoknak nyilvánított részét ilyen esetben sem lehet nyilvánosságra hozni, a Javaslat viszont ezt egyértelműen előírja.

Megjegyezzük, hogy a Kbt. 99. §-át a Javaslat úgy is módosítja, hogy annak (4) bekezdését a Javaslat 86. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezi.

A 46. §-hoz

A Javaslat 46. §-a a Kbt. részvételi dokumentációt szabályzó 102. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele az ajánlatkérők számára, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele, továbbá az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabály meghatározása.

A Javaslat a részvételi dokumentációra vonatkozó szabályokat ugyanúgy módosítja, mint az ajánlati dokumentációra vonatkozókat, (ld. a 16. § indokolását).

A 47. §-hoz

A Javaslat 47. §-a a Kbt. részvételi szakaszban adandó kiegészítő tájékoztatást szabályzó 103. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá, olcsóbbá tétele, továbbá az ajánlatok érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza.

A Javaslat a részvételi szakaszban adandó kiegészítő tájékoztatásra vonatkozó szabályokat ugyanúgy módosítja, mint a nyílt eljárásban adandó kiegészítő tájékoztatásra vonatkozókat, (ld. a 17. § indokolását).

A 48. §-hoz

A Javaslat 48. §-a a Kbt. részvételi jelentkezésre vonatkozó egyes előírásokat szabályzó 104. §-át módosítja. A módosítás célja a körbetartozások és a korrupció visszaszorítása, a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, az ajánlatok érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele és az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok megalkotása.

A Kbt. 104. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése az ajánlattal kapcsolatban a Kbt. 70. § és 70/A. §-ának módosított szabályait rendeli alkalmazni a részvételi jelentkezés formájára, a részvételre jelentkezők más ajánlatban (részajánlatban) való szereplésére, a teljesítésben 25% feletti arányban résztvevők részvételre jelentkezőként való kötelező megjelölésére és a felolvasó lapra, (ld. a 27-28. § indokolását). A papír-alapú vagy elektronikus felolvasó lapon azoknak az adatoknak kell szerepelniük, amelyeket a részvételi jelentkezések bontásán kell felolvasni.

A Kbt. 104. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a kizáró okok igazolásait a részvételi jelentkezésben kell beadni. Továbbá azon – a hatályos Kbt.-ben még benne lévő – szabály, hogy a részvételi szakaszban senki sem vehet részt, aki akkor a kizáró okok hatálya alatt áll, feleslegesen szigorú, mert ez a körülmény az ajánlattételi szakasz eredményhirdetésére munkaügyi jogszabálysértés tekintetében (a két év elteltével) megszűnhet. Ezért az utóbbi kimarad a Kbt.-ből, de a Kbt. módosított 63. §-a és a 121. §-ának a Javaslattal megállapított (8) bekezdése egyértelműen rendezik, hogy a kizáró okokat a két szakaszból álló eljárásokban mikor kell ellenőrizni.

A Kbt. 104. §-ának a Javaslattal megállapított új (4) bekezdése a 71. §-ra való visszautalással feleslegessé teszi a teljes 105. §-t, mely a 71. §-t ismétli meg.

A 49. §-hoz

A Javaslat 49. §-a a Kbt. részvételi jelentkezés adatainak nyilvánosságát, illetve titkosságát szabályzó 106. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Javaslat a részvételi jelentkezés adatainak nyilvánosságára és titkosságára vonatkozó szabályokat ugyanúgy módosítja, mint a nyílt eljárásban ugyanezeket, (ld. a 30. § indokolását). Természetesen itt a részvételi jelentkezés elbírálása során az ajánlatkérő által

figyelembe veendő adatokat nem lehet üzleti titokká nyilvánítani. Továbbá a hatályos Kbt.-ben nincs összhang a 106. § és a 118. § (4) bekezdése között, a Javaslat ezt is megteremti.

Az 50. §-hoz

A Javaslat 50. §-a a Kbt. részvételi felhívás és részvételi dokumentáció módosítását szabályzó 108. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele, továbbá az ajánlatok érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza.

A Javaslat a részvételi felhívás és dokumentáció módosítására az ajánlati felhívás és dokumentáció módosítására vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni, (ld. a 31. § indokolását).

Az 51. §-hoz

A Javaslat 51. §-a a Kbt. részvételi jelentkezések bontását szabályzó 110. §-át módosítja. A módosítás célja a korrupció visszaszorítása, a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok megalkotása.

A Javaslat a részvételi jelentkezések bontására az ajánlat bontására vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni, (ld. a 32. § indokolását),

Az 52. §-hoz

A Javaslat 52. §-a a Kbt. részvételi jelentkezéssel kapcsolatos hiánypótlást szabályzó 112. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá ugyanez a kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásokban való részvételét is könnyíti, mivel az ő vonatkozásukban a hibás ajánlat beadásának kockázata nagyobb, mint a számos szakemberrel rendelkező nagy cégek esetén. Továbbá cél a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Javaslat a részvételi jelentkezéssel kapcsolatos hiánypótlásra vonatkozó szabályokat ugyanúgy módosítja, mint a nyílt eljárásban ugyanezeket, (ld. a 33. § indokolását).

Az 53. §-hoz

A Javaslat 53. §-a a Kbt. részvételi jelentkezésekkel kapcsolatos felvilágosítást szabályzó 113. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Javaslat a részvételi jelentkezésekkel kapcsolatos felvilágosításra vonatkozó szabályokat ugyanúgy módosítja, mint a nyílt eljárásban ugyanezeket, (ld. a 35. § indokolását).

Az 54. §-hoz

A Javaslat 54. §-a a Kbt. részvételi jelentkezések érvénytelenségét szabályzó 114. §-át módosítja. A módosítás célja az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a

ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Javaslát a részvételi jelentkezések érvénytelenségére vonatkozó szabályokat ugyanúgy módosítja, mint a nyílt eljárásban ugyanezeket, (ld. a 37. § indokolását), azzal az eltéréssel, hogy részvételi szakaszban nem lehetséges ajánlati biztosítékot kikötni, így azzal kapcsolatos érvénytelenség itt nem szerepel.

Az 55. §-hoz

A Javaslát 55. §-a a Kbt. részvételi szakasz eredményhirdetését szabályzó 117. §-át módosítja. A módosítás célja a korrupció visszaszorítása, a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, az elektronikus közbeszerzések megvalósításához szükséges szabályok megalkotása.

A Javaslát a részvételi jelentkezések eredményhirdetésére vonatkozó szabályokat ugyanúgy módosítja, mint a nyílt eljárásban ugyanezeket, (ld. a 39-40. § indokolását).

Az 56. §-hoz

A Javaslát 56. §-a a Kbt. két szakaszból álló eljárás ajánlattételi szakaszát szabályzó 121. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele, ezáltal a kis- és középvállalkozások könnyebb ajánlattételének elősegítése, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 121. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése az ajánlat formájára vonatkozó szabályt és az ajánlati feltételek vállalásáról szóló nyilatkozat tartalmát a nyílt eljárással azonosan módosítja, (ld. 26-27. § indokolását).

A Kbt. 121. §-ának a Javaslattal megállapított (7) bekezdése az ajánlati felhívás és dokumentáció módosítása esetén meghosszabbítandó ajánlattételi határidőt a nyílt eljáráshoz hasonlóan szabályozza (ld. a 30. § indokolását).

A Kbt. 121. §-ának a Javaslattal megállapított (8) bekezdése a hatályos szöveghez képest kiegészül azzal, hogy a munkaügyi jogszabálysértésekkel kapcsolatos kizáró ok ellenőrzését az ajánlattételi határidő és az ajánlattételi szakasz eredményhirdetése között újra el kell végezni. Ennek oka, hogy az ajánlattevő, 10% feletti alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet időközben felkerülhet a jogszabálysértők nyilvántartásába.

Az 57. §-hoz

A Javaslát 57. §-a a Kbt. hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás ajánlattételi felhívását szabályzó 133. §-át módosítja. A módosítás célja egyéb módosuló szabályokkal való összhang megteremtése.

A Kbt. 133. §-ának (2) bekezdése a Kbt. számos más rendelkezésére hivatkozik, melyeknek számozása és köre változik a Javaslattal történő módosítások miatt.

Az 58. §-hoz

A Javaslat 58. §-a a Kbt. előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt lefolytatható hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást szabályzó 135. §-át módosítja. A módosítás célja egyéb módosuló szabályokkal való összhang megteremtése.

A Kbt. hatályos 135. §-a a kizáró okok fenn nem állásának igazolását a törvény többi részében is érvényesülő azon logika szerint szabályozta, hogy a kizáró okok fenn nem állását csak az eredményhirdetés után kell igazolni. Ez az előírás ezen rendkívül gyors eljárásban megmarad, de mivel a törvény többi részében ez a lehetőség nem áll fenn, ezért itt részletesebben kell szabályozni.

A kizáró okok fenn nem állásáról az ajánlatban csak nyilatkozni kell és az eredményhirdetést követő 15 napon belül kell beadni a következő igazolásokat:

- ha az ajánlattevő vagy 10% feletti alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet nem szerepel a köztartozás mentes adózói adatbázisban, akkor az APEH és VPOP igazolását,
- ha természetes személy ajánlattevő, erőforrást nyújtó szervezet vagy 10% feletti alvállalkozó szerepel az ajánlatban, vonatkozásában az erkölcsi bizonyítványt, továbbá
- ha az ajánlatkérő előírta az ajánlattételi felhívásban ezen kizáró okot, akkor a helyi adó-tartozás fenn nem állásáról szóló igazolást.

Az 59. §-hoz

A Javaslat 59. §-a a Kbt. gyorsított eljárás részvételi szakaszát szabályzó 136. §-át módosítja. A módosítás célja egyéb módosuló szabályokkal való összhang megteremtése.

A gyorsított eljárás részvételi határideje nagyon rövid, ezért a Kbt. lehetővé teszi, hogy a kizáró okok fenn nem állásáról a részvételi jelentkezésben csak nyilatkozni kelljen és azok következő igazolásait is csak az ajánlatban kell beadni:

- ha az ajánlattevő vagy 10% feletti alvállalkozó vagy erőforrást nyújtó szervezet nem szerepel a köztartozás mentes adózói adatbázisban, akkor az APEH és VPOP igazolását,
- ha természetes személy ajánlattevő, erőforrást nyújtó szervezet vagy 10% feletti alvállalkozó szerepel az ajánlatban, vonatkozásában az erkölcsi bizonyítványt, továbbá
- ha az ajánlatkérő előírta az ajánlattételi felhívásban ezen kizáró okot, akkor a helyi adó-tartozás fenn nem állásáról szóló igazolást.

A 60. §-hoz

A Javaslat 60. §-a a Kbt. keretmegállapodásos eljárást szabályzó 136/A. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése.

Építési beruházásra nem lehet keretmegállapodásos eljárást tartani, ha már a keretmegállapodásos eljárás első részében el kellene készíteni a ténylegesen csak a második részben beszerezni kívánt kivitelezések terveit. Ezért a Kbt. 136/A. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy e terveket a keretmegállapodásos eljárás második részében beszerzett közbeszerzési tárgyra vonatkozóan csak a konzultációra szóló felhívással, vagy az ajánlattételi felhívással egyidejűleg kell megküldeni.

A 61. §-hoz

A Javaslat 61. §-a a Kbt. különös közbeszerzési eljárásokban a hirdetmény közzétételét szabályzó 184. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások gyorsabbá és olcsóbbá tétele.

A Javaslat a Kbt. 44. §-ának módosításához hasonlóan a különös közbeszerzési eljárásokban is kötelezettség helyett csak lehetőségként írják elő az ajánlatkérők számára a hirdetmények Szerkesztőbizottsággal történő ellenőriztetését és csak az ellenőrzés kérése esetén kell azért díjat fizetni.

A 62. §-hoz

A Javaslat 62. §-a a Kbt.-nek a különös eljárások körében az előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt tartható tárgyalásos eljárást szabályzó 228. §-át módosítja. A módosítás célja más módosuló szabályokkal való összhang megteremtése.

A Javaslat a Kbt. 135. §-ának alkalmazását írja elő a különös közbeszerzési eljárásokban az 1 nap alatt is lefolytatható hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban.

A 63. §-hoz

A Javaslat 63. §-a a Kbt. egyszerű eljárás alóli kivételeket szabályzó 243. §-át módosítja. A módosítás célja a kivételek körének növelésével egyes szerződéskötések egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele. Ugyanakkor más kivétel korlátozásával a korrupció visszaszorítása. Továbbá a kis- és középvállalkozásokkal történő szerződéskötés egyszerűsítése.

A Kbt. 243. §-ának a Javaslattal megállapított *c)* pontjából kimarad az átláthatósági biztossal való szerződéskötés, mivel az átláthatósági biztos intézménye megszűnik.

A Kbt. 243. §-ának a Javaslattal megállapított *e)* pontjába az ingatlannal kapcsolatos kivétel helyébe új kivétel kerül: a Kbt. 4. sz. melléklete szerinti szállodai és éttermi szolgáltatásokra, szórakoztató, kulturális és sportszolgáltatásokra nem kell alkalmazni az egyszerű eljárás szabályait, ha a szolgáltatás értéke nem éri el a közösségi értékhatárt.

Az ingatlannal kapcsolatos kivételeket azért kell innen kihagyni, mert a Kbt. 242. § (2) bekezdésének a Javaslattal történő hatályon kívül helyezése miatt az ingatlan beszerzése a Kbt. 29. §-a alapján, a 243. § *a)* pontjára tekintettel nem tartozik az egyszerű eljárás hatálya alá sem.

Az új kivétel indoka, hogy 2009. április 1-jéig a Kbt. 4. sz. melléklete szerinti minden szolgáltatás, Pl: a szórakoztató, kulturális és sportszolgáltatások, valamint a szállodai és éttermi szolgáltatások is a nemzeti értékhatár tekintetében kivételi körben szerepeltek. Amióta nettó 8 000 000 Ft feletti díjazású művészek fellépését megelőzően közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, ez azzal jár, hogy csak abban az esetben léphet fel a művész, ha a közbeszerzési eljárást megnyeri. Ezt az eljárást ebben az esetben is le kell folytatni az Ajánlatkérőnek, ha kizárólag az ajánlattevő tud ennek a kritériumnak megfelelni.

Ez azt jelenti, hogy csak abban az esetben léphet (nek) fel a művészek/csoportok/együttesek, ha a közbeszerzési eljárást megnyeri(k).

A szórakoztató, kulturális és sportszolgáltatások megrendelése esetében az alábbi gyakorlati problémák merülnek fel.

- A művészek többségét több promóter is ajánlja – a turnékat viszont általában egy cég szervezi: nem biztos, hogy az az ajánlattevő nyeri a közbeszerzési eljárást, aki szervezi a turnét;

- Amennyiben a promoter kerül ajánlattevői pozícióba, úgy a fellépő(ke)t alvállalkozónak, esetleg erőforrást biztosító szervezetnek kellene bevonna;
- Előfordulhat, hogy a közbeszerzés eljárás túlzott adminisztratív terhei miatt a promoter nem kíván részt venni a közbeszerzési eljáráson vagy nem tud érvényes ajánlatot tenni (pl.: nincs nemleges adóigazolása stb.) így nincs érvényes ajánlat, tehát az eljárás eredménytelen lesz, a fellépés elmarad;
- A közbeszerzési eljárás lefolytatásához szükséges időt a Kbt.-ben rögzítették, a fellépők esetében azonban sokszor egy-két nap alatt kell döntenie a rendezvényszervező cégeknek. Valószínűleg úgy kell hirdetni egy adott rendezvényt, hogy a közbeszerzési eljárás még folyamatban van;
- Külföldi előadókkal vagy azok külföldi képviselőivel szinte lehetetlen közbeszerzést lefolytatni, mert erősen életszerűen az, hogy a magyar közbeszerzési törvény előírásainak megfelelően a közbeszerzési iratmintákat a fellépő maga vagy képviselője elkezdje töltögetni – inkább lemondja az előadást. Így egy magyar képviselővel kellene szerződést kötni, aki szintén nem biztos, hogy mindennek meg tud felelni és valószínűsíthetően drágább is lesz.

2009. április 1. óta nettó 8.000 000 Ft. felett a szállodai és éttermi szolgáltatások megrendelését megelőzően is közbeszerzési eljárást kell lefolytatni. Tekintettel a Kbt. 40. § (2) bekezdése szerinti összeszámitási szabályra a rendezvényszervező cégek, mint ajánlatkérők esetében nem lehet rendezvényenként szétbontani ezen szolgáltatás megrendelését, így az összeszámitott érték minden bizonnyal eléri a közbeszerzési értékhatást.

A szállodai és éttermi szolgáltatások megrendelése esetében az alábbi gyakorlati problémák merülnek fel.

- A rendezvények időpontja és az igénybe vett szállás-étkezés mennyisége teljesen kiszámíthatatlan, így nagyon nehéz az igényelt szállás-étkezés mennyiségét (kollégium, panzió, szálloda – menza, étterem, catering) és a mennyiségét előre meghatározni;
- tekintettel arra, hogy a rendezvényszervezők a fellépők szállodai és éttermi igényeit képviselik, akik ragaszkodnak saját elvárásaikhoz – e nélkül nem is vállalja a fellépést -, nem mindig lehetséges a közbeszerzés eljárás nyerteséhez „kényszeríteni” őket, ha másra tartanak igényt;
- nem lehet az összes rendezvényt közbeszerzési eljárás alapján megkötni szerződésekkel lefedni, hiszen amennyiben közbeszerzési eljárás lefolytatását követően kap felkérést az Ajánlatkérő egy újabb rendezvényre, amely során más jellegű szolgáltatásokat kell igénybe venni – az összeszámitási szabályra tekintettel – szintén ki kell írnia a közbeszerzést a szolgáltatás nyújtása azonban határidőre a közbeszerzési eljárások lefolytatásához szükséges időtartam miatt lehetetlen;
- sport rendezvények esetében szintén kiszámíthatatlan a résztvevők száma, illetve igénye a kvalifikációs feltételek miatt;
- nemzetközi művészeti kiállítások lebonyolítása szintén lehetetlenné válik, hiszen a külföldi szervező cégek valószínűleg nem tudnak, és nem is akarnak a magyar közbeszerzési törvény alapján ajánlatot tenni, hiszen ez a nemzetközi gyakorlattól teljesen idegen.

A fentebb ismertetett gyakorlati problémák miatt ilyen körben közbeszerzési eljárás lefolytatása teljesen életszerűtlen és kivitelezhetetlen, ezért a Javaslat szerint a szórakoztató, kulturális és sportszolgáltatások valamint a szállodai és éttermi szolgáltatások az általános egyszerű eljárás hatálya alól kivételt képeznek.

A Kbt. 243. §-ának a Javaslattal megállapított g) pontjába új kivétel kerül, melyre tekintettel nem kell közbeszerzési eljárást tartani – ha a beszerzés becsült értéke nem éri el a közösségi értékhatárt – a hideg élelmiszer és főzési alapanyag a nyershús kivételével, friss, illetve feldolgozott zöldség és gyümölcs, tej és tejtermék, gabonafélék, méz, tojás, kertészeti növény beszerzésére. Ezzel a helyi gazdálkodókkal való szerződéskötést lehet támogatni, akik nehezen képesek még egyszerű eljárásban is ajánlat ajánlatot tenni.

A Kbt. 243. §-ába az eddigi közmegrendelésekről szóló kivétel helyére (melyekről szóló kormányrendelet nem született meg és így a szabályt nem lehet alkalmazni) új kivétel kerül: a nemzeti eljárásrend szabályait nem kell alkalmazni a 2011-es magyar EU-elnökség előkészítésével és lebonyolításával összefüggő beszerzésekre.

A 64. §-hoz

A Javaslat 64. §-a a Kbt. közösségi értékhatár alatti eljárásrendben az általános egyszerű eljárásban alkalmazandó becsült értéket szabályzó 245. §-át módosítja. A módosítás oka a Kbt. más szabályainak módosítása, célja a korrupció visszaszorítása.

A Javaslat a Kbt.-nek a közösségi értékhatár feletti egybeszámítási szabályokról szóló 40. §-át kiegészítette egy új (6) bekezdéssel, mely az EU közbeszerzési irányelveiben is szerepel. Ez az egybeszámítás mellőzésére ad lehetőséget annak érdekében, hogy az irányelvet – tehát a Kbt. fogalomrendszerében a közösségi értékhatár feletti eljárás-típusokat – ne kelljen alkalmazni. Ha azonban ezt a kivételt a nemzeti eljárásrendben is alkalmazni lehetne, akkor akár 254 M Ft értékű építési beruházások esetén is mellőzni lehetne a közbeszerzési eljárást. Ilyen értékű szerződéskötéseknél a versenyeztetés mellőzése már a közpénzek átlátható felhasználását veszélyeztetné. Árubeszerzés és szolgáltatás esetén viszont azért nincs értelme ezen szabály alkalmazásának, mert a közösségi értékhatár 20 %-a alig haladja meg a nemzeti értékhatár alsó határát, tehát e szabály legtöbb esetben olyan értékű beszerzéseknél tenné lehetővé a közbeszerzés mellőzését, melyek egyébként sem tartoznak a Kbt. hatálya alá.

A Kbt. 240. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy „E fejezet szerint kell eljárni a 241. §-ban meghatározott szervezeteknek (ajánlatkérők), ha megadott tárgyú közbeszerzéseik értéke a közbeszerzés megkezdésekor eléri vagy meghaladja a nemzeti értékhatárokat, és nem a IV. fejezet szerint kell eljárni”. E szabály rendezi azt a helyzetet, ha egy beszerzést a Kbt. 40. § (6) bekezdése alapján részekre lehetne bontani, így a IV. fejezetet nem kellene alkalmazni az adott beszerzésre, de a Kbt. 245. §-a alapján nem lehet részekre bontani, így viszont a becsült értéke meghaladja a közösségi értékhatárt: ekkor a VI. fejezetet, tehát a nemzeti értékhatár szerinti eljárást kell az adott beszerzésre alkalmazni.

A 65. §-hoz

A Javaslat 65. §-a a Kbt. hirdetmények nemzeti eljárásrendben történő közzétételét szabályzó 246. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások gyorsabbá és olcsóbbá tétele.

A Javaslat a Kbt. 44. §-ának módosításához hasonlóan a nemzeti eljárásrendben is kötelezettség helyett csak lehetőségként írja elő az ajánlatkérők számára a hirdetmények Szerkesztőbizottsággal történő ellenőrzését és csak az ellenőrzés kérése esetén kell azért díjat fizetni.

A Javaslat úgy módosítja a Kbt.-t, hogy az az egész nemzeti eljárásrend tekintetében egy helyen határozza meg a hirdetmény közzététel szabályait, így a másik – azonos tartalmú – rendelkezés hatályon kívül helyezhető.

A Javaslat az egyszerű eljárásban is kötelezővé teszi a hirdetmények elektronikus feladását.

A 66. §-hoz

A Javaslat 66. §-a a Kbt. egyszerű eljárást szabályzó 249. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, olcsóbbá tétele.

A Kbt. 249. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdés *b*) pontja a hatályos szöveget kiegészíti azzal, hogy csak akkor kell a beszerzés tárgyának műszaki leírását az ajánlattételi felhívásban meghatározni, ha az ajánlatkérő nem készít dokumentációt. A hatályos szöveg olyan adatok közzétételét írta elő az ajánlattételi felhívásban, melyek – ha szerepelnek a dokumentációban is – feleslegesek az ajánlattételi felhívásban, továbbá hirdetményi formátumba néha nem alakíthatóak.

A Kbt. 249. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése a hatályos előírástól eltérően az egyszerű eljárásban nem teszi kötelezővé a kizáró okok érvényesítését. Továbbá előírja, hogy ha azokat az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban érvényesítette, azok fenn nem állásáról csak nyilatkozni kell.

A Kbt. 249. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése az egyszerű eljárásban az alkalmasság terén alkalmazandó szabályok körét kiegészíti az erőforrást nyújtó szervezetre vonatkozó szabályokkal, ellenkező esetben e szabályok nem lennének alkalmazhatók az egyszerű eljárásban.

A Kbt. 249. §-ának a Javaslattal megállapított (5) bekezdése előírja, hogy az egyszerű eljárásban csak építési beruházás esetén kötelező dokumentációt készíteni. Ha az ajánlatkérő árubeszerzés és szolgáltatás esetén dokumentációt készít, abban a közösségi értékhatár feletti szabályoktól eltérően nem köteles szerződéstervezetet rendelkezésre bocsátani, elegendő, ha szerződéses feltételeket határoz meg.

A 67. §-hoz

A Javaslat 67. §-a a Kbt. egyszerű eljárást szabályzó 250. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele, ezáltal a kis- és középvállalkozások könnyebb ajánlattételének elősegítése, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 250. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése a nyílt eljárásnak az egyszerű eljárásban alkalmazandó szabályait tartalmazza és egyben az azoktól való eltérés lehetőségét is.

A kiegészítő tájékoztatás kérés határideje a hatályos szöveg szerint megegyezik a nyílt eljárásával, de mivel a Javaslat csökkenti az ajánlattételi határidőt, a kiegészítő tájékoztatás kérés és megadás határidejét is módosítani kell, hogy a kérdések megfogalmazására maradjon idő.

A Kbt. 250. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdés *e*) pontja az ajánlattételi határidő, ajánlattételi felhívás, illetőleg dokumentáció módosításának a nyílt eljárástól eltérő szabályait a következőkben határozza meg: az erről szóló hirdetményt csak feladni kell az eredeti ajánlattételi határidőig (ugyanis az egyszerű eljárás 20 napos ajánlattételi határideje alatt egy – a hirdetmény megjelenése után néhány nappal feladott – módosító hirdetmény már feltehetőleg nem jelenne meg. Viszont a módosítási szándékról és a módosító hirdetmény feladásáról az eredeti ajánlattételi határidő lejárta előtt írásban közvetlenül is tájékoztatni kell az ismert ajánlattevőket, továbbá akik a módosító hirdetmény feladása és megjelenése között

válnak ismertté (pl. veszik át a dokumentációt, vagy tesznek ajánlatot), azokat ajánlatkérő számára ismertté válásuk időpontjában. A módosító hirdetmény megjelenéséig a közbeszerzési eljárásban intézkedést tenni, döntéseket hozni, iratokat beadni nem lehet.

Mivel a Kbt.-nek a 250. § (3) bekezdés *g*) pontja által hivatkozott szabályaiból kikerül, hogy a nyertes ajánlattevőnek az eredményhirdetés után kell igazolnia a kizáró okok fenn nem állását, ezért – a Kbt. 249. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdéséből is következően – egyértelmű, hogy a kizáró okok fenn nem állásáról az egyszerű eljárásban csak nyilatkozni kell.

A Kbt. 250. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdés *h*) pontja előírja, hogy az egyszerű eljárásban eredményhirdetést nem kell tartani, a 250. § (3) bekezdés *h*) pontjában hivatkozott szabályokban szereplő „eredményhirdetés” kifejezés alatt az eljárás eredményéről szóló összegezés megküldésének napját kell érteni. Tehát fennáll többek között az a szabály, hogy a szerződéskötés előtt 12 napig várni kell, de a várakozási idő nem az eredményhirdetéstől, hanem az eljárás eredményéről szóló összegezés megküldésének időpontjától kezdődik.

A Kbt. 250. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése egyértelművé teszi, hogy ha a 4. számú melléklet szerinti szolgáltatások esetében az ajánlatkérő nem ért egyet az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetmény közzétételével, akkor nem kell utána ellenőrzési díjat befizetni. Az nem változik, hogy ilyen esetekben, ha a szolgáltatás becsült értéke meghaladja a közösségi értékhatárt, akkor az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót csak az Európai Unió Hivatalos Lapjában nem teszik közzé, de a Közbeszerzési Értesítőben igen.

A Kbt. 250. §-ának a Javaslattal megállapított (5) és (6) bekezdése azért szükséges, mert a Javaslat hatályon kívül helyezi a közösségi értékhatár feletti eljárásban a Közbeszerzési Értesítőben közzéteendő eljárás eredményéről szóló tájékoztató intézményét, ezért az egyszerű eljárás szabályai között szükséges erről rendelkezni. E hirdetményt legkésőbb az eljárás eredményéről szóló összegezés ajánlattevőknek történt megküldésétől számított öt munkanapon belül kell feladni. A Javaslat – az ajánlattételi felhívás tartalmi elemeinek a 249. § (2) bekezdésében való felsorolásához hasonlóan – tartalmazza ennek a hirdetménynek a tartalmi elemeit is.

A 68. §-hoz

A Javaslat 68. §-a a Kbt. egyszerű eljárás további szabályait, ezek között a három ajánlat kérésével megvalósuló típusát szabályzó 251. §-át tartalmazza. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele, ezáltal a kis- és középvállalkozások könnyebb ajánlattételének elősegítése, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 251. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése az egyszerű eljárás ajánlattételi határidejét 20 napban írja elő.

A Kbt. 251. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy ha az árubeszerzés vagy szolgáltatás becsült értéke nem éri el a huszonöt millió forintot, vagy az építési beruházás becsült értéke nem éri el a nyolcvan millió forintot, az ajánlatkérő az egyszerű eljárás ajánlattételi felhívásának hirdetményben történő közzététele helyett legalább három ajánlattevőnek küldjön egyidejűleg, közvetlenül írásbeli ajánlattételi felhívást, mely minden adatot tartalmaz, amit a hirdetményben közétett ajánlattételi felhívásnak is tartalmaznia kellene. Ilyen esetben az ajánlattételi határidő minimális időtartama a felhívás megküldésétől számított tizenöt nap.

A Kbt. 251. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése alapján az ajánlatkérő a fenti alacsony értékű közbeszerzésekről is jogosult hirdetményt közzétenni.

A Kbt. 251. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése írja le, hogy az ajánlattételi felhívás közvetlen megküldésével induló egyszerű eljárás miben tér el a hirdetménnyel indulótól, illetve egyéb szabályokat állapít meg az ilyen eljárással kapcsolatban.

Előírja, hogy az olyan ajánlattevő, akit ajánlattételre felhívtak, jogosult közösen ajánlatot tenni olyan ajánlattevővel, akit az ajánlatkérő ajánlattételre nem hívott fel.

Úgy rendelkezik, hogy ha nem nyújtott be legalább három ajánlattevő ajánlatot, az ajánlatkérő megkezdheti a beérkezett ajánlatok értékelését, de jogosult arra is, hogy az ajánlatok felbontása nélkül újra kérjen 3 ajánlatot, ennek során azt az ajánlattevőt, aki ajánlatot nyújtott be, ismételen fel kell hívni ajánlattételre azzal, hogy a benyújtott ajánlat fenntartható, feltéve, hogy az ajánlattételi felhívás feltételei időközben nem változtak meg.

A Kbt. 251. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdés c) pontja szerint az ilyen alacsony értékű közbeszerzési eljárásokban ajánlati biztosíték, teljesítési biztosíték és jólteljesítési biztosíték nem írható elő.

További sajátos szabály, hogy az ajánlattételi határidő, az ajánlattételi felhívás vagy dokumentáció módosításáról nem kell hirdetményt közzétenni, hanem közvetlenül, írásban kell az ajánlattevőket tájékoztatni.

A Kbt. 251. §-ának a Javaslattal megállapított (5) bekezdése egyértelműbbé teszi a hatályos szabályt az által, hogy nem csak lehetővé teszi közösségi értékhatár alatt is a közösségi értékhatár feletti különböző eljárás-típusok alkalmazását, hanem azt is leírja, hogy ezeket azokkal az eltérésekkel kell alkalmazni, melyeket az egyszerű eljárás szabályai a nyílt eljárástól történő eltérés során írnak le. A nem a nyílt eljáráson alapuló egyszerű eljárásokban műszaki részszempont (alszempont) nem írható elő, továbbá a részvételi határidőre vonatkozóan a Javaslat előírja, hogy annyi részvételi határidőt kell biztosítani, amely alatt megfelelően lehet részvétellel jelentkezni.

A 69. §-hoz

A Javaslat 69. §-a a Kbt. egyszerű eljárást szabályzó 253. §-át módosítja. A módosítás célja a kis- és középvállalkozások előnyben részesítése.

A Kbt. 253. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése árubeszerzés és szolgáltatás esetén lejjebb szállítja: százmillió forintra azt az értéket, melyet meghaladó előző évi árbevételű cégeknek a közbeszerzési eljárásban való ajánlattételét az ajánlatkérő kizárhatja. Építési beruházás esetén ez az érték 1 mrd Ft marad. A Javaslat egyértelművé teszi, hogy az árbevételnek az előző évre kell vonatkoznia, ÁFA nélkül számított értéknek kell lennie és előírja, hogy a 10% feletti alvállalkozók is meg kell hogy feleljenek ennek a követelménynek.

A 70. §-hoz

A Javaslat 70. §-a a Kbt. közösségi értékhatár alatti eljárásrendben a különös egyszerű eljárásban alkalmazandó becsült értéket szabályzó 259. §-át módosítja. A módosítás oka a Kbt. más szabályainak módosítása, célja a korrupció visszaszorítása.

Az indokolás megegyezik a Javaslat 64. §-ának indokolásával. A Kbt. 255. § (1) bekezdése rendezi azt a helyzetet, ha egy beszerzést a Kbt. 40. § (6) bekezdése alapján részekre lehetne bontani, így az V. fejezetet nem kellene alkalmazni az adott beszerzésre, de a Kbt. 259. §-a

alapján nem lehet részekre bontani, így viszont a becsült értéke meghaladja a közösségi értékhatárt: a 64. § indokolásában írottakhoz hasonlóan ekkor is a nemzeti értékhatár szerinti közbeszerzési eljárást kell lefolytatni.

A 71. §-hoz

A Javaslat 71. §-a a Kbt. különös egyszerű eljárást szabályzó 261. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése, gyorsabbá és olcsóbbá tétele, ezáltal a kis- és középvállalkozások könnyebb ajánlattételének elősegítése, az ajánlat érvénytelensége esélyének csökkentése, ezáltal a ténylegesen legkedvezőbb ajánlatot tevővel való szerződéskötés elősegítése, ami a közpénzek takarékos felhasználását fokozza, továbbá a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 261. §-ának a Javaslattal megállapított (1) és (2) bekezdése a 249-253. §-oknak a Javaslattal történő változtatása miatt módosítják azon rendelkezések körét, melyeket a különös egyszerű eljárásban alkalmazni kell.

A Kbt. 261. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése egyértelműbbé teszi a hatályos szabályt az által, hogy nem csak lehetővé teszi a különös egyszerű eljárásban is a közösségi értékhatár feletti különböző eljárás-típusok alkalmazását, hanem azt is leírja, hogy ezeket azokkal az eltérésekkel kell alkalmazni, melyeket az egyszerű eljárás szabályai a nyílt eljárástól történő eltérés során írtak le. A nem a nyílt eljáráson alapuló egyszerű eljárásokban műszaki részszempont (alszempont) nem írható elő, továbbá a részvételi határidőre vonatkozóan a Javaslat előírja, hogy annyi részvételi határidőt kell biztosítani, amely alatt megfelelően lehet részvétellel jelentkezni.

A 72. §-hoz

A Javaslat 72. §-a a Kbt. szerződés módosítását szabályzó 303. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 303. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése az Épbr.-ből illeszti be a Kbt.-be azt a szabályt, hogy a szerződés módosítását megalapozó körülménynek tekintendő az is, ha a szerződés teljesítése során olyan objektum kerül elő, amelyről a kulturális örökségvédelmi hatóság külön jogszabályban meghatározott intézkedése alapján feltételezhető, hogy az kulturális örökségi értéknek minősül. Ilyen esetekben ugyanis a teljesítési határidőt feltehetőleg nem kell hosszabbítani a szükséges speciális munkák miatt és esetleg a szerződés már feltételeit is módosítani kell.

A 73. §-hoz

A Javaslat 73. §-a a Kbt. szerződést teljesítők körét szabályzó 304. §-át módosítja. A módosítás célja ezen szabályok egyértelműbbé tétele, kiegészítése és egyszerűsítése, továbbá a körbetartozások visszaszorítása.

A Kbt. 304. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése egyértelművé kívánja tenni, hogy közösen ajánlatot tevők közül az összes közvetlenül az ajánlatkérővel kerül szerződéses kapcsolatba. Ez a körbetartozások szempontjából is fontos körülmény.

A Kbt. 304. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése nem csak az ajánlattevőre és a 10% feletti alvállalkozóra korlátozza a szerződés teljesítésében résztvevők körét, hanem ha a közbeszerzési eljárásban megneveztek 10% alatti alvállalkozókat, akkor személyesen nekik

kell teljesíteniük a szerződést, továbbá ha elbírálási részszerzőpont volt valamely szakember szakmai elismerése, díja, akkor a megnevezett szakembernek is részt kell vennie a teljesítésben. További fontos – a körbetartozások ellen ható – szabály, hogy ezen alvállalkozók sem vehetnek igénybe saját teljesítésük tíz százalékát meghaladó mértékben alvállalkozót vagy teljesítési segédet.

A Kbt. 304. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése azt a kiegészítést tartalmazza, hogy az alvállalkozó vagy szakember bizonyítható hibás teljesítése miatt is jogosult az ajánlattevő mást bevonni a szerződés teljesítésébe, ha az ajánlatkérő ehhez hozzájárul. Továbbá az újonnan bevonandó személyt (szervezetet) úgy kell kiválasztani, hogy megfeleljen azoknak a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerinti műszaki-szakmai alkalmassági minimum követelményeknek, melyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott alvállalkozóval együtt felelt meg. Tehát nem minden alkalmassági minimum követelménynek kell az új alvállalkozónak megfelelnie, hanem csak azoknak, amelyeknek az elődjénél való megléte hozzájárult ahhoz, hogy az ajánlattevő érvényes ajánlatot tudott tenni.

A Kbt. 304. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése azokat a jogvitákat kívánja korlátozni, melyek az alvállalkozók kifizetése körül merülhetnek fel. Azt írja elő, hogy ha az ajánlattevő nem él a (3) bekezdés szerinti lehetőséggel: tehát a kiesett vagy rosszul teljesítő alvállalkozó helyett nem von be időben mást, akkor az ilyen alvállalkozó tekintetében is köteles közölni az ajánlatkérővel, hogy annak milyen összeg jár az ellenszolgáltatásból és az ajánlatkérő az ellenszolgáltatásnak az ajánlattevő részére járó részét csak akkor fogja kifizetni, ha az ajánlattevő az alvállalkozót kifizette.

Ezért az ajánlattevőnek érdeke, hogy a szerződés teljesítése során folyamatosan ellenőrizze az alvállalkozók teljesítésének megfelelőségét és ha nem megfelelően végzik a tevékenységüket, lecserélje őket. Ez az ajánlatkérőnek is érdeke, mert így elkerülhető a szerződés teljesítésének rossz színvonala.

A Kbt. 304. §-ának a Javaslattal megállapított (5) bekezdése lehetővé teszi, hogy a teljesítési kötelezettséget (a szakember kivételével) az ajánlattevőként szerződő fél vagy a nem természetes személy alvállalkozó jogutódja teljesítse, ha ezek valamelyike jogutódlással megszűnik.

A 74. §-hoz

A Javaslat 74. §-a a Kbt. projektársaságot szabályzó 304/A. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályozás hiányosságának pótlása.

A Kbt. hatályos szabályai szerint ha a közösen ajánlatot tevők projektársaságot hoznak létre, az csak addig létezhet, amíg az adott közbeszerzési eljárásban kötött szerződést teljesítik. Tehát a projekt társaság által teljesített referenciára, illetve a keletkezett árbevételre senki nem tud utólag hivatkozni alkalmasságának igazolása érdekében, mert annak a tagjai – akik a szerződést teljesítették – nem jogutódai. Így előfordulhat, hogy ha egy cég több éven keresztül rengeteg munkát végez, de mindet projektársaság keretében, végül egyetlen közbeszerzési eljárásban sem tud indulni, mert nincs referenciája, illetőleg árbevétele. Ezért a Kbt. 304/A. §-ának a Javaslattal megállapított (7) bekezdése előírja, hogy a projektársaság teljesítését referenciaként, illetve a Kbt. 66. § (1) bekezdés c) pontja szerinti árbevételeként a projektársaság mindazon tulajdonosai bemutatathatják, akik a teljesítésben ténylegesen résztvettek - a részvétel mértékéig -, akkor is, ha a projektársaság időközben megszűnt.

A 75. §-hoz

A Javaslat 75. §-a a Kbt. szerződés teljesítését szabályzó 305. §-át módosítja. A módosítás célja a körbetartozások visszaszorítása és a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A Kbt. 305. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése rögzíti azt az eddig hiányzó szabályt, hogy az építési beruházás átadás-átvételét hány nap alatt köteles az ajánlatkérő megvalósítani: maximum 25 nap alatt.

A Kbt. 305. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése a köztartozásoknak a közbeszerzésben kötött szerződések terén való mérséklését olyan előírásokkal kívánja segíteni, hogy meghatározza az ellenszolgáltatás teljesítésének menetrendjét, ami akár a végszámla, akár a részszámlák tekintetében a következő.

Első lépésként az ajánlattevőként szerződő fél (felek) legkésőbb a teljesítés elismerésének időpontjáig kötelesek nyilatkozatot tenni az ajánlatkérőnek, hogy közülük melyik mekkora összegre jogosult az ellenszolgáltatásból, (tehát a közösen ajánlatot tevők önállóan), továbbá hogy az általuk a teljesítésbe bevont alvállalkozók, illetve a velük munkaviszonyban vagy egyéb foglalkoztatási jogviszonyban nem álló szakemberek egyenként mekkora összegre jogosultak az ellenszolgáltatásból.

Ugyanekkor az ajánlattevők fel kell hogy hívják az alvállalkozókat és szakembereket, hogy állítsák ki ezen számláikat. Tehát eddigre az ajánlattevő és alvállalkozók közötti jogvitákat el kell dönteni. Ezt kívánja elősegíteni a Kbt. 304. §-ának a Javaslattal megállapított, fent ismertetett (4) bekezdése.

Az ajánlattevőként szerződő felek mindegyike önállóan a teljesítés elismerését követően haladéktalanul először csak azon összegre vonatkozóan jogosult számlát kiállítani az ajánlatkérő felé, mely az általa a szerződés teljesítésébe bevont alvállalkozókat, illetve a vele munkaviszonyban vagy egyéb foglalkoztatási jogviszonyban nem álló szakembereket illeti meg. Ezen számlák ellenértékét az ajánlatkérőként szerződő fél tizenöt napon belül átutalja az ajánlattevőknek, akik haladéktalanul kötelesek tovább utalni az alvállalkozóknak, kivéve ha az alvállalkozónak az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 36/A. § szerinti köztartozása van, mert akkor annak mértékéig az alvállalkozónak járó összeget vagy annak egy részét vissza kell tartani és azt az APEH fogja az ajánlattevőtől levonni.

Az alvállalkozóknak történt átutalást, vagy a köztartozás megállapítását követően az ajánlattevőként szerződő felek átadják az átutalások igazolásainak másolatait, vagy az alvállalkozó (szakember) köztartozást mutató együttes adóigazolásának másolatát az ajánlatkérőként szerződő félnek (utóbbi csak annak érdekében, hogy az ajánlatkérőként szerződő fél megállapíthassa, hogy az ajánlattevőként szerződő fél jogszerűen nem fizette ki a (teljes) összeget az alvállalkozónak) és benyújtják az ellenszolgáltatás fennmaradó részére vonatkozó számláikat, melyek ellenértékét az ajánlatkérőként szerződő fél tizenöt napon belül átutalja az ajánlattevőként szerződő feleknek, ha ők az alvállalkozókkal szembeni fizetési kötelezettségüket az Art. 36/A. §-ára is tekintettel teljesítették. Ha nem teljesítették, az ajánlatkérő nem fizeti ki az ajánlattevőknek járó további ellenszolgáltatást.

Ha az ajánlattevők valamelyike valamilyen okból mégsem fizetné ki az alvállalkozónak azt az összeget, amiről néhány héttel korábban maga az ajánlattevő nyilatkozott úgy, hogy jár az alvállalkozónak vagy szakembernek, akkor az ellenszolgáltatás fennmaradó részét az ajánlatkérő őrzi és az akkor illeti meg az ajánlattevőt, ha igazolja, hogy az alvállalkozó felé fennálló fizetési kötelezettségét teljesítette, vagy hitelt érdemlő irattal igazolja, hogy az alvállalkozó vagy szakember nem jogosult az ajánlattevő által a korábban bejelentett összegre vagy annak egy részére.

Európai uniós támogatásból megvalósított közbeszerzés esetén a fizetési határidő negyvenöt nap. Továbbá az ajánlattevőnek járó ellenszolgáltatás-rész tekintetében az ajánlatkérő és ajánlattevő az ellenszolgáltatás halasztott teljesítésében is megállapodhatnak.

A Javaslat egyértelművé teszi, hogy ha az ajánlattevőként szerződő félnek köztartozása van, az Art. 36/A. §-ának (3) bekezdése szerinti visszatartási kötelezettséget az ajánlatkérő csak az ajánlattevőnek járó ellenszolgáltatásra vonatkozó számla tekintetében gyakorolhatja.

A Kbt. 305. §-ának a Javaslattal megállapított (6) bekezdése a Kbt. által már régóta lehetővé tett - az ajánlatkérővel szemben benyújtható – inkasszó szabályait az előzőekkel összhangban úgy módosítja, hogy az inkasszót, csak az ellenszolgáltatás azon része tekintetében lehet benyújtani, amit az ajánlatkérő nem fizetett ki, ha az ajánlattevő az alvállalkozóknak járó díjat átutalta az alvállalkozóknak és ezt az ajánlatkérő felé igazolta.

A 76. §-hoz

A Javaslat 76. §-a a Kbt. jogorvoslati eljárás indítását szabályzó 323. §-át módosítja. A módosítás célja a korrupció visszaszorítása.

A Kbt. 323. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdése kiterjeszti a jogorvoslati kérelem benyújtására jogosultak körét a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamarára vagy érdekképviselői szervezetre is az ajánlati felhívás, ajánlattételi felhívás, részvételi felhívás és a dokumentáció, illetőleg ezek módosítása tekintetében. Ennek indoka, hogy az ajánlattevők gyakran nem mernek maguk indítani jogorvoslati eljárást, hogy az ajánlatkérővel való viszonyuk ne romoljon el. A Kbt. azért teszi lehetővé a nem ajánlattevői kérelmezést csak a felhívásokkal és dokumentációval, valamint azok módosításával kapcsolatban, hogy ösztönözze ezek megtámadását, mivel – az előzetes vitarendezésnél kifejtettekkel azonosan – a közbeszerzési eljárások jogsértő volta a jogsértő ajánlati felhívás vagy dokumentáció miatt szokott fennállni, a közbeszerzési eljárás későbbi időszakában elkövetett jogsértések ennek már csak következményei.

A Kbt. 323. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdése a jogorvoslati kérelem benyújtásának határideje számítását a 2009. április 1. előtti állapottal azonosan a jogsértésről való tudomásszerzéstől számítja, továbbá a Kbt. 323. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése a felhívások, dokumentáció és ezek módosítása tekintetében az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejártáig teszi lehetővé a jogorvoslati eljárás indítását. Ha azt közben módosították, a lehetőség a módosított határidőig fennáll. Ha az ajánlattételi határidő előbb jár le, mint a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított 15. nap (pl. gyorsított eljárásban), akkor a kérelmező a hosszabb ideig tartó határidőig jogosult jogorvoslati eljárást indítani.

A Kbt. 323. §-ának a Javaslattal megállapított (4) bekezdése meghatározza, mely időpontokat kell a jogsértés tudomásra jutásának tekinteni, ezek között a 2009. április 1. előtti szöveghez képest is új, hogy az iratbetekintés esetén az iratbetekintés időpontját kell a tudomásra jutás időpontjának tekinteni. Szintén új rendelkezés, hogy ha a döntőbizottsági eljárást megindító kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját. Ha az ajánlatkérő egyéb intézkedést tett (pl. módosította az ajánlati felhívást vagy kiegészítő tájékoztatást adott vagy módosította az eljárás eredményéről szóló összegezést), akkor értelemszerűen a jogorvoslati eljárás megindításának határideje az új intézkedésre vonatkozóan az annak a tudomásra jutásától számított általános határidő.

A 77. §-hoz

A Javaslat 77. §-a a Kbt. jogorvoslati kérelem tartalmi elemeit és igazgatási szolgáltatási díját szabályzó 324. §-át módosítja. A módosítás célja a korrupció visszaszorítása.

A Kbt. 324. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdés *h*) pontja egyértelművé teszi, hogy akkor is lehet jogorvoslati eljárást indítani, ha az adott jogsértések vagy azok egy része miatt a kérelmező nem kérelmezett előzőleg előzetes vitarendezést.

A Kbt. 324. §-ának a Javaslattal megállapított (3) bekezdése csak akkor rendeli el a magasabb – 900 000 Ft-os – igazgatási szolgáltatási díj fizetését, ha a jogorvoslati kérelem egy közösségi értékhatár feletti eljárásban az eljárás eredményéről, vagy részvételi szakasz eredményéről szóló összegezésben foglaltakkal (is) kapcsolatos. A díj minden egyéb esetben (tehát pl. ha csak az ajánlati felhívást és dokumentációt támadja egy ajánlattevő) százötvenezer forint.

Továbbá – mivel akkor is lehet döntőbizottsági eljárást kérelmezni, ha nem volt előzetes vitarendezés – a Javaslat azzal kívánja ösztönözni előzetes vitarendezés tartását, hogy ilyen esetben az igazgatási szolgáltatási díj 20%-kal alacsonyabb. E csökkentett díjat akkor sem kell később kiegészíteni, ha a kérelmező utóbb kiegészíti a kérelmét olyan jogsértésekkel, melyekben előzetes vitarendezést nem kezdeményezett, de azok akkor még nem jutottak tudomására, amikor a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást az eredeti kérelemmel kapcsolatban megindította. (Ezek általában az iratbetekintés alapján tudomásra jutó jogsértések, de vonatkozik ez arra az esetre is, ha egy ajánlattevő az ajánlati felhívással kapcsolatban előzetes vitarendezést kérelmez eredménytelenül és emiatt döntőbizottsági eljárást indít, majd a közbeszerzési eljárás későbbi szakaszában újabb jogsértés fordul elő, mellyel kapcsolatban előzetes vitarendezés nélkül kiegészíti az eredeti jogorvoslati kérelmét.)

A 78. §-hoz

A Javaslat 78. §-a a Kbt. jogorvoslati eljárás hivatalból történő kezdeményezését szabályzó 327. §-át módosítja. A módosítás célja a korrupció visszaszorítása.

A Kbt. 327. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdés *j*) pontja az átláthatósági biztos helyett a kormány által az európai uniós és egyéb nemzetközi támogatások ellenőrzésére kijelölt szervet jogosítja fel jogorvoslati eljárások hivatalból való kezdeményezésére.

A Kbt. 327. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdésének *b*) pontja Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szerv, a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet, továbbá a kormány által az európai uniós és egyéb nemzetközi támogatások ellenőrzésére kijelölt szervet vonatkozásában a jogsértésről való tudomásszerzéstől számított harmincadik napig teszi lehetővé jogorvoslati eljárások hivatalból való kezdeményezését, és ennek végső határidejét egy évben, a közbeszerzési eljárás mellőzése tekintetében három évben határozza meg. A Kbt. 327. §-ának a Javaslattal megállapított (2) bekezdésének *a*) pontja a jogorvoslati eljárások hivatalból való kezdeményezésére jogosult egyéb szervezetek tekintetében nem módosítja a kezdeményezési határidőt.

A 79. §-hoz

A Javaslat 79. §-a a Kbt. a döntőbizottsági határozatok bírósági felülvizsgálatát szabályzó 346. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele.

A bírósági felülvizsgálatra vonatkozó szabályokból összességében az következik, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának bírósági felülvizsgálatát csak akkor lehet kérni, ha a Döntőbizottság jogszabályt sért. Viszont egyik jogszabály sem írja elő, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottságnak a döntését a Kbt. helyes értelmezése alapján köteles meghozni. Ha tehát a jogorvoslati eljárásban szerepelt valamelyik fél véleménye az, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság nem megfelelően értelmezi a Kbt.-t, a keresetlevélben nem tudja megindokolni a keresetindítás jogalapját, mert nem tud rámutatni arra a jogszabályra, amit a Döntőbizottság megsértett. Ezt orvosolja a Javaslat, mikor a Kbt. 346. § (1) bekezdését kiegészítve előírja, hogy a bírósági felülvizsgálat kérésének indoka nemcsak a Közbeszerzési Döntőbizottság jogszabálysértése lehet, hanem az a körülmény is, ha a felperes szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság nem megfelelően értékelt, minősítette a kérelmezett korábbi eljárását, döntését e törvény szabályaira tekintettel.

A 80. §-hoz

A Javaslat 80. §-a a Kbt. Közbeszerzések Tanácsa tagjait szabályzó 374. §-át módosítja. A módosítás célja a Tanács hatékonyabb működésének elősegítése.

A Közbeszerzések Tanácsának eddigi magas létszáma akadályozta a testület hatékony működését. Kbt. 374. §-ának a Javaslattal megállapított (1)–(4) bekezdése a Tanács különböző célokat képviselő tagjainak számát arányosan csökkenti.

A 81. §-hoz

A Javaslat 81. §-a a Kbt. Tanács elnökének jogkörét szabályzó 378. §-át módosítja. A módosítás célja a munkáltatói jogkör gyakorlásának egységessé és átláthatóbbá tétele.

A Kbt. 378. §-ának a Javaslattal megállapított (1) bekezdés *e*) pontja a Közbeszerzések Tanácsa elnökét ruházza fel a Közbeszerzések Tanácsa és annak minden szervezeti egysége dolgozói felett a munkáltatói jogkör gyakorlásával.

A 82. §-hoz

A Javaslat 82. §-a a Kbt. Közbeszerzések Tanácsa feladatkörét szabályzó 379. §-át módosítja. A módosítás célja a hatályos szabályozás egyértelműbbé tétele, kiegészítése, illetve a Kormány szervei közötti hatáskör átcsoportosítások kezelése.

A Kbt.-nek a Javaslattal módosított 379. §-a a Közbeszerzések Tanácsa egyes közzétételi kötelezettségeire előírja a honlapon való közzétételt is, továbbá a Kbt. 86. §-ával összefüggő közzétételi kötelezettséget is előír.

A 83. §-hoz

A Javaslat 83. §-a a Kbt. Közbeszerzések Tanácsa alkalmazottainak jogviszonyát szabályzó 394. §-át módosítja. A módosítás célja a munkáltatói jogkör gyakorlásának egységessé és átláthatóbbá tétele.

E módosítást a Kbt. 378. §-ának módosítása indokolja.

A 84. §-hoz

A Javaslat 84. §-a a Kbt. Közbeszerzési Döntőbizottsági elnökké válás feltételeit szabályzó 395. §-át módosítja. A módosítás célja az elnöki tisztség gyakorlására jogosultak.

A 85. §-hoz

A Javaslat 85. §-a a Kbt. felhatalmazásokat szabályzó 404. §-át módosítja. A módosítás célja a közbeszerzési szabályozás alkotmányosságának erősítése, továbbá hiányzó szabályok megalkotása.

A hirdetmények közzétételére vonatkozó eddigi felhatalmazás kiegészül a közbeszerzési terv közzétételének részletes szabályaira vonatkozó felhatalmazással. Továbbá a Kormány a 2011-es magyar EU-elnökség előkészítésével és lebonyolításával összefüggő, a közösségi értékhatárt el nem érő értékű beszerzések sajátos szabályainak megalkotására is felhatalmazást kap, ami új kivétel a nemzeti eljárásrend szabályai alól.

Az Épbr.-re vonatkozó felhatalmazás az építési beruházások részletes szabályainak megalkotására vonatkozik, de az Épbr. a Kbt.-ről eltérő szabályokat tartalmaz. Az Épbr.-ben szereplő olyan szabályokat, melyek szükségesek, a Javaslat átveszi a Kbt.-be. Egyebekben a Javaslat a felhatalmazást úgy módosítja, hogy az csak az építési beruházás esetében a közbeszerzési eljárásokban készítenő dokumentáció tartalmának szabályozására szól.

A 86. §-hoz

A Javaslat 86. §-a a Javaslat hatályba lépéséről szól.

A Javaslatnak a Közbeszerzések Tanácsa átszervezéséről szóló szabályai már 2010. augusztus 1-jén hatályba lépnek. A többi szabály felkészülés lehetővé tétele érdekében 2010. szeptember 15-én, és a rendelkezéseiket csak az ezután megkezdett közbeszerzési eljárásokban, ezekkel kapcsolatos jogorvoslati eljárásokban és az ezekben kötött szerződések vonatkozásában kell alkalmazni.

A 87. §-hoz

A Javaslat 87. §-ának (1) bekezdése a Kbt. hatályukat vesztő rendelkezéseit sorolja fel. A hatályon kívül helyezés indokai pl. hogy a Javaslat egyes szabályokat „átcsoportosít” (pl. Kbt. 11. § (8) bekezdés, 53. § (6) bekezdés, 63/A. §, 71. § (3) bekezdés, 88. § (3) bekezdés, 96/B./C. §, 327. § (3) bekezdés), így azokat a korábbi helyükön hatályon kívül kell helyezni, valamint a Kbt. kijátszására alkalmas rendelkezések is szerepelnek a hatályon kívül helyezett szabályok között, ilyenek egyes kivételek. Továbbá a több év alatt sem megalkotott rendeletekre felhatalmazást adó előírásokat is hatályon kívül helyezi a Javaslat, valamint olyan előírásokat, melyek végrehajtása nem kezdődött meg (pl. a hivatalos közbeszerzési tanácsadók továbbképzési kötelezettsége – Kbt. 11. § (5) bekezdése). Hatályon kívül helyezésre kerülnek egyes felesleges ajánlatkérői többletterhek, pl. a felhívások ellenjegyzése (Kbt. 6. § (2) bekezdése), egyes iratok megküldése a Közbeszerzések Tanácsának (Kbt. 87. § (4) bekezdés), továbbá olyan iratok ajánlatkérői közzététele, melyek a Közbeszerzési Értesítőben is megjelennek és az elmulasztás kötelező bírságolása (Kbt. 17/C. § (3)–(5) bekezdés, 248. §, 340. § (4) bekezdés *d*) pontja). A Kbt. eddigi szabályozási módszertana az, hogy a két szakaszból álló eljárásokban a nyílt eljárás számos szabályát szó szerint megismétli, a Javaslat viszont a nyílt eljárásban módosított szabályok két szakaszból álló eljárásban történő módosítása helyett gyakran az ismétléseket hatályon kívül helyezi (102. § (4) bekezdés, 105. §, 112. §(5)–(7) bekezdés) és a nyílt eljárás vonatkozó szabályai megfelelő alkalmazását rendeli.

A Javaslat hatályon kívül helyezi az átláthatósági biztos intézményét és azzal összefüggő szabályokat (Kbt. 11/A. §, 11. § (9) bekezdés). Ez nem kellően hatékonyan biztosítja a közbeszerzések ellenőrzését, alkalmat ad információk ajánlattevők számára történő kiadására és az ajánlatkérőnek költségeket okoz. A Javaslat inkább az előzetes vitarendezés bővítésével, ennek és a jogorvoslati eljárásoknak az érdekképviselői szervezetek és kamarák általi megindításának lehetőségével, továbbá a jogorvoslati eljárás indítási határidők ésszerű szabályozásával kíván a korrupció ellen harcolni. A közbeszerzési eljárások hibáit az egymással konkuráló ajánlattevők pozíciójuknál és érdekeiknél fogva észlelik, őket kell ösztönözni arra, hogy – akár érdekképviselői szervezeteik útján – a jogsértő felhívásokat és dokumentációkat támadják meg, mert az egész közbeszerzési eljárás jogsértő voltát általában a közbeszerzési eljárást megkezdő iratok okozzák vagy teszik lehetővé.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Kbt. 10. § (6) bekezdését, mely az összeférhetlenségi szabályok között azt részletezi, hogy mi nem minősül a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvételnek. Mivel a Javaslat az összeférhetlenségi szabályokat úgy módosítja, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétel nem okoz összeférhetlenséget, így az ezzel összefüggő szabály szükségtelen.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Kbt. 20. § (3) bekezdésének második mondatát, mely eddig lehetővé tette, hogy nemzeti értékhatár feletti közbeszerzési eljárásokban hiteles másolati igazolások csatolását is előírhatja az ajánlatkérő.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Kbt. 21. § (3) bekezdését és a 161. § (5) bekezdését, ezáltal a jövőben a közösségi értékhatár fele feletti építési beruházásokra is egyszerű eljárást lehet majd tartani.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Kbt. 92/A. §-át és 115. §-ának (2)–(4) bekezdését, mert azok előírják, hogy ha több ajánlatot vagy részvételi jelentkezést nyújtottak be, de csak egy érvényes maradt, kötelező a közbeszerzési eljárást eredménytelenné nyilvánítani. E szabály legfeljebb addig korlátozhatta a korrupciót, amíg az ajánlatkérő korlátozhatta, illetve kizárhatta a hiánypótlást, mert akkor tudta elérni, hogy csak az az ajánlat maradjon érvényes, amellyel szerződést szeretne kötni. Viszont e szabály a bevezetése óta lehetővé teszi, hogy az ajánlattevő (részvételi jelentkezők) a hiánypótlás nem teljesítésével elérje, hogy eredménytelen legyen az olyan közbeszerzési eljárás, amiben nem ő nyer. E rendelkezések tartalmazzanak olyan szabályt is, mely szerint ha csak egy ajánlat érkezett és az érvényes, az ajánlatkérő jogosult a közbeszerzési eljárás eredménytelenségéről dönteni. E szabály hatályban maradása az ajánlatkérők részéről diszkrecionális döntésekre adna alkalmat.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Kbt. 98. § (2) bekezdését és 200. § (2) bekezdését, így a közbeszerzési eljárások eredményéről csak egy tájékoztatót kell közzétenni, a szerződéskötést követő 5 munkanapon belül.

A Javaslat a Kbt. 242. § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezésével megszünteti az ingatlan beszerzés közbeszerzési kötelezettségét. Ez eddig úgy állt fenn, hogy közösségi értékhatár felett is egyszerű eljárást, ezen belül hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást lehetett rá tartani. Mivel az EU közbeszerzési irányelvei szerint az ingatlan tulajdon- vagy használati jogának megszerzése nem tartozik az irányelvek hatálya alá, felesleges az eddig hatályos olyan szabályozás, hogy nemzeti eljárást kell rá tartani. Ezzel függ össze a Kbt. 252. § (1) bekezdés *f)* pontjának hatályon kívül helyezése is.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Kbt. 249. § (2) bekezdés *p)* pontját, ez összefügg azzal, hogy az egyszerű eljárásban a Javaslat alapján nem kell eredményhirdetést tartani.

A Javaslat 87. §-ának (2) bekezdése a Kbt. hatályukat veszítő – bekezdésnél és pontnál kisebb terjedelmű – szövegrészeit sorolja fel. A hatályon kívül helyezés indokai pl. hogy a Javaslat

által hatályon kívül helyezett rendelkezésekre való hivatkozásokat is hatályon kívül kell helyezni.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Kbt. 96. § (2) bekezdésének utolsó mondatát, ebből következően a jövőben az eljárás eredményéről szóló összegezést nem lehet postai úton feladni. E módosítás indoka, hogy ha a Kbt. a postai feladást is lehetővé tenné, akkor a szerződéskötési moratórium időtartama legalább 15 napos kellene hogy legyen az Európai Közösség vonatkozó irányelvére tekintettel.

A Javaslat 87. §-ának (3) bekezdése hatályon kívül helyezi az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 2. §-ának (6) bekezdését, ennek célja a Kbt. 254. §-a (3) bekezdésének hatályon kívül helyezésével összhangban olyan szabályozás kialakítása, hogy az egészségügyi szolgáltatóval vagy más fenntartóval, illetve más egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervvel történő megállapodás vagy egészségügyi ellátási szerződés megkötése a Kbt. hatálya alá tartozzon szolgáltatási koncesszióként.

A 88. §-hoz

A Javaslat 88. §-a Kbt. kisebb jelentőségű módosításait tartalmazza, melyek gyakran hivatkozások változásai, illetőleg a miniszterek hatáskörében bekövetkezett változás. Továbbá a közösségi értékhatárokat a Bizottság 1177/2009/EK rendelete (2009. november 30.) a 2004/17/EK és 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelveknek a közbeszerzési eljárásokra irányadó értékhatárok tekintetében történő módosításáról miatt kell módosítani. További lényeges módosítás a Kbt. 99. §-ának (3) bekezdésében hogy a szerződéskötési moratórium 20 napról 12 napra csökken, valamint a Kbt. 377. §-ának (5) bekezdésében, hogy a Tanács alelnökének megbízása 2 évről 5 évre nő.

A Kbt. 4. § 3/E pontja módosításának indoka a 66. § (1) bekezdés pontjainak átnevezése.

A Kbt. 83. § (5) bekezdésének módosítása egyértelművé teszi, hogy ha az első hiánypótlási felhívás alapján benyújtandó hiánypótlások nem érkeztek is be, újabb hiánypótlási felhívást lehet kiküldeni, ha az ajánlatkérő újabb ajánlati hibát vett észre.

A Kbt. 307. § (1) bekezdése módosításának indoka, hogy a szerződés módosításáról, illetve teljesítéséről szóló tájékoztató közzétételére a Kbt. az eddiginél több időt biztosítson.

A 89. §-hoz

A Javaslat 89. §-a a Tanácsra vonatkozó szabályok végrehajtásával kapcsolatos időzítést tartalmazza.

A 90. §-hoz

A Javaslat 90. §-a az Európai Unió jogának való megfelelésről tartalmaz rendelkezéseket.